LO **Norge**
Beretning
2021

LO **Norge**
Beretning
2021

Produsert i april 2022
Produksjon og trykk: LO Media/BK Grafisk
Opplag: 100 eks.

KORONAKRISEN OG LOs ARBEID **9**

TARIFFPOLITIKK **11**
Tariffrevisjonen 11
Tariffrevisjonen – andre områder 25
Arbeidstid 25
Inntektsregulering for pensjonistene 26
Avtalefestet pensjon (AFP) 27
Arbeidet med pensjon 28
Sluttvederlagsordningen 31
Sliterordningen 31
OU-samordningen 32

LOV- OG AVTALEVERK **33**
Dommer 33
Arbeidsrett 34
Høyesterett 42
Ting- og lagmannsrett 43
Rikslønnsnemda 51
Generelt EØS 53

HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF) **54**

FELLESTILTAKENE LO–VIRKE **57**

DEMOKRATI **60**
Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid 60

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK **61**
Norsk økonomi 61
Næringspolitikk 68
Bistand ved omstilling 76
Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet 76

MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING **80**
Klima, miljø og bærekraftig utvikling 80

ARBEIDSMILJØ **82**
Arbeidsmiljøloven, skipsarbeidsloven, likestillings- og diskrimineringsloven mm. 82
Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv 83
Arbeidsmiljø 84
Arbeidstilsynet 87
Hovedorganisasjonenes Fellestiltak – sykefravær (HF-S) 88
Statens arbeidsmiljøinstitutt 88
Standardisering 89
Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk 90
LO-koordinatorer på store anlegg 90
LOs offshorekontor 92

LIKESTILLINGSPOLITIKK **94**
8. mars 94
Likelønnsdag 94
Revidering av tekster om likestilling under hovedavtaleforhandlingene LO–NHO 95
Styrket samarbeid mellom LO sentralt og de regionale utvalgene for familie- og likestillingspolitikk 96
Arbeidsgruppe for likestilling under ALPR 96
Arbeid med aktivitets- og redegjørelsesplikten – samarbeid med Bufdir 97
Annet faglig og politisk arbeid 97

BOLIGPOLITIKK **99**

FORSKNING OG UTDANNING **100**
Forskning 100
Forskningsaktivitet i LOs regi 100
Innovasjon og næringsrettet forskning 102
Digitalisering 103
LOs utdanningsfond 103
Utdannings- og kompetansepolitisk arbeid 106
Internasjonalt utdanningsarbeid 109

LO-TILKNYTTEDE ORGANISASJONER **110**
Sørmarka AS 110
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR 114
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) 118

ORGANISASJONSARBEID **121**
Medlemsutvikling 121
Rekruttering og organisasjonsutvikling 121
Organisering i servicesektoren 121
Organisasjonsgjennomgang 2018–2021 122
LOs lokalorganisasjoner 123
Organisasjonsnett – LOrgnett 123
LOs konferanse for lokalorganisasjoner 124
LOs organisasjonskonferanse 124
Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen» 124
Jul for vanskeligstilte 125
Notodden Blues Festival 125
Nordisk organisasjonskonferanse 126

LOs STUDENT- OG UNGDOMSARBEID **127**
LOs sommerpatrulje 127
LOs lærlingpatrulje 128
Studentarbeidet 129
Profilering og materiell 129
Kurs, skolering og konferanser 130
Politisk representasjon 130
Andre aktiviteter 130
Samarbeid med andre organisasjoner 131
Prosjekter 132
Internasjonalt arbeid 132

INTERNASJONALT ARBEID **133**
LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner 134
SAMAK 140
ILO 140
LOs Europa-arbeid 142
Fondet for anstendig arbeid og sosial dialog 143
Dialog med kinesisk fagbevegelse 144
Internasjonal sikkerhetspolitikk 144

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS) 144
Internasjonalt informasjonsarbeid 146
LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden 147

FAGLIGPOLITISK ARBEID 148
Samarbeidskomiteen LO/Ap 148
Fagligpolitisk arbeid 148

LOFAVØR 150

LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSVIRKSOMHET 155
LO Media 155
Media 156
Profilering 156
Sponsorvirksomhet 158
Samarbeidsavtalen med Norges Skiforbund Hopp 158
Nettsider og sosiale medier 159
Valgkamp 161
1. mai på nett 163
Hovedoppgjøret 2021. Informasjonsopplegget 163
Arendalsuka 164
Digital produksjon 165

LOs EGEN ORGANISASJON 166
Representantskapet 166
Sekretariatet 167
LOs kontrollkomité 169

Sekretariatsoppnevnte utvalg 170
* Inntektspolitisk utvalg 170
* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg 170
* LOs kulturutvalg 171
* Organisasjonskomiteen 173
* LOs sentrale ungdomsutvalg 174
* LOs OU-fondsstyre 174
* LO Luftfart 176
* HMS-/IA-utvalget 176
* LOs boligpolitiske utvalg 178

Andre utvalg 179
* LOs samferdselspolitiske utvalg 179
* LOs helikopterutvalg 180
* LOs olje- og gassutvalg 180
* LOs forum for inkludering i arbeidslivet 181
* Fagligpolitisk utvalg for helse 181
* LOs arbeidsgruppe for barn og unge 182
* LOs utvalg for justispolitikk og samfunnsberedskap 183
* LOs utvalg for kirkepolitikk 184
* LO Selvstendig 184
* LO for alle 186
* LO Kultur 187
* Fellesskoleringsrådet (FSR) 188
* LOs maritime utvalg 189
* LOs stedsutviklingsutvalg 189
* Utvalg om tillitsreform 190
Folkets Hus Landsforbund 190
Folkets Hus Fond 194

ADMINISTRASJON 195
Ledelsen 195
Administrasjonsavdelingen 196
Økonomiavdelingen 197
Personal- og utviklingsavdelingen 200
IKT-avdelingen 204
Informasjons- og rådgivningsavdelingen 206
Forhandlings- og HMS-avdelingen 206
Internasjonal avdeling 208
Organisasjonsavdelingen 208
Juridisk avdeling 209
Samfunnspolitisk avdeling 212
Næringspolitisk avdeling 213

REPRESENTASJON 215
Styrer, råd og utvalg 215
Landsmøter 235
Internasjonale kongresser 236
Delegasjoner/konferanser 236

REGIONKONTORENE **238**
Viken og Oslo 238
Innlandet 259
Vestfold og Telemark 270
Agder 280
Rogaland 285
Vestland 290
Møre og Romsdal 297
Trøndelag 303
Nordland 313
Troms og Finnmark 322

STATISTISK OVERSIKT **331**
Godkjente tariffrettslige konflikter 2021 331
*Tabell I Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall pr. 31. desember 332
*Tabell II – 2011–2021 334
*Tabell III 335
*Tabell IV Antall saker/tariffer behandlet i LO i 2021 336

Koronakrisen og LOs arbeid

Som i 2020, har koronakrisen også preget LOs arbeid i 2021. Selv om pandemien ennå ikke er over, har Norge klart seg godt gjennom krisen, mye takket være et veletablert trepartssamarbeid og tverrpolitisk innsats som har sikret at vi har god oppslutning om nødvendige tiltak. En robust velferdsstat med universelle ordninger og en evne til å tilpasse nye og eksisterende ordninger når situasjonen har krevd det, har fungert som en ytterligere buffer mot fallet i økonomien som pandemien har forårsaket.

LO har jobbet aktivt for å sikre tilstrekkelige støtteordninger, både for enkeltmennesker og bedrifter som rammes. Norge har brukt av fellesskapets penger for å sikre inntekten, og dermed også kjøpekraften, til de ansatte og unngå konkurser i privat sektor. Offentlig sektor har i tillegg til å levere livsviktige tjenester også fungert som en motor for økonomien. Aller mest har imidlertid krisen illustrert to ting: at finanspolitikk virker effektivt for å bremse sysselsettingsnedgangen i nedgangstider, og at velferdsstaten ikke hindrer oppgangen som kommer etter.

De forsterkede inntektssikringsordningene, permitteringsordningen og sykelønnsordningen har vært viktige redskap under krisen. De har ikke vært til hinder for en sterk vekst i sysselsettingen når etterspørselen har tatt seg opp. Mange bedrifter som måtte stenge ned, har kunnet starte opp med å ta inn igjen permitterte ansatte, og på den måten unngått oppstartsproblemer. Helt på tampen av året har også lønnsstøtte vist seg å dempe den negative effekten av koronatiltakene i arbeidsmarkedet.

LO har hele tiden understreket at når samfunnet nå åpner opp, er det viktig å hindre oppblomstring av tidligere problemer med sosial dumping og arbeidslivskriminalitet i arbeidslivet. Gjenåpningen må kombineres med økt kamp mot sosial dumping. Regjeringen har varslet at den vil gjennomføre en storrengjøring i arbeidslivet, og har blant annet startet arbeidet med en Norges-modell for seriøsitet i offentlige innkjøp.

Når arbeidsstyrken nå øker, må det også satses mer på arbeids-

markedspolitikk og -tiltak med fokus på kompetanseheving. Under krisen har nivået på tiltak vært lavt, og nå er det rom for en økt satsing her. Folk med nedsatt arbeidsevne som strevde før pandemien, står enda svakere nå. En aktiv arbeidsmarkedspolitikk er viktig for å hjelpe flere tilbake i jobb, bl.a. gjennom kompetansehevende arbeidsmarkedstiltak, tett oppfølging og jobbformidling.

Tariffpolitikk

Tariffrevisjonen

Mellomoppgjør LO–NHO-området
Representantskapet vedtok retningslinjene for oppgjøret 19. februar (vedlegg 1). Med bakgrunn i den endrede situasjonen som følge av pandemien, ble hovedkravet til lønn sikring av medlemmenes kjøpekraft. For hovedoppgjøret året før, var kravet formulert til sikring av økt kjøpekraft. Endringen speilet ekstra usikre utsikter som følge av pandemien.

Etter utsatt forhandlingsstart mellom LO og NHO 24. mars, ble det brudd og mekling fra 9. april. 11. april la Riksmekleren fram et forslag som partene aksepterte. Det ble gitt et generelt lønnstillegg til alle på kr 2,25 per time fra 1. april 2021, og ytterligere kr 1,00 per time fra samme tid til arbeidstakere på overenskomster med gjennomsnittslønn under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn i 2020[1]. Mens kvinner utgjorde en drøy femtedel av alle i området, utgjorde de nær halvparten av dem som fikk lavlønnstillegget. Tilleggene hadde slik sett både lavlønns- og likelønnsprofil.

Lokale forhandlinger skulle ifølge protokollen være reelle og føres på basis av de enkelte overenskomster og den enkelte bedrifts økonomiske virkelighet. Partene forutsatte at den samlede lønnsveksten avtalt sentralt og lokalt, skulle være normgivende både for ledere og andre grupper av arbeidstakere i bedriftene og for hele arbeidsmarkedet ellers. På bakgrunn av vurderinger gjort av NHO, i forståelse med LO, ble årslønnsveksten i industrien samlet i NHO-området anslått til 2,7 prosent i 2021.

Andre områder
Mellom Virke[2] og LO kom man til en forhandlingsløsning 14. april, og

[1] 90 pst. tilsvarte 455 967 kroner

[2] Virke inkluderer nå også det tidligere SAMFO-området (kooperasjonen)

denne ble senere vedtatt. På Landsoverenskomsten HK ble det gitt et generelt tillegg på kr 0,50 per time fra 1. april, og minstelønnssatsene ble samtidig justert. Rammen fra frontfaget ble dermed oppfylt når garantitillegget på kr 3,10 per time fra 1. februar tas med. Kvinner er i større grad enn menn på minstelønnssatsene, slik at oppgjøret hadde en likelønnsprofil. For Grossistoverenskomsten FF ble det gitt et generelt tillegg på kr 2,25 fra 1. april, og avsatt til kompetansefond fra 1. juli, i tillegg til at garantitillegg ble gitt fra 1. april med kr 2,30 per time. De andre avtalene mellom LO og Virke fulgte frontfagsrammen og i stor grad også modellen fra LO–NHO-oppgjøret med kr 2,25 per time i generelt tillegg fra 1. april og ytterligere kr 1,00 per time i lavlønnstillegg.

For Virke-HUK[3]-området foregikk forhandlingene i tidsrommet fra juni til 15. oktober. Tilleggene på de ulike overenskomstene fulgte resultatene og rammen i korresponderende områder i offentlig og privat sektor.

I det statlige tariffområdet ble det brudd i forhandlingene 29. april, og oppgjøret gikk til mekling. Meklingsløsningen med LO Stat som forelå 27. mai, innebar at det ble avsatt 1,8 pst. for lokale forhandlinger med virkning fra 1. juli. Fra 1. mai ble videre hovedlønnstabellen endret med en kombinasjon av krone- og prosent-tillegg, som både traff lavlønte og fremmet likelønn gjennom målretting mot trinn med mange kvinner. Oppgjøret hadde ramme som frontfaget.

Oppgjøret med KS gikk til mekling 5. mai etter brudd i forhandlingene. 27. mai godtok partene[4] et forslag fra Riksmekleren med en ramme på 2,8 pst. Det ble gitt sentrale tillegg fra 1. mai varierende mellom 10 000 og 22 000 kr, og garantilønn og ansiennitetstillegg ble justert. Det ble også avsatt én prosent til lokale forhandlinger med virkning fra 1. oktober, og i føringer for disse er uttelling for økt kompetanse vektlagt.

---

[3] Virksomheter som eies og drives av private organisasjoner og/eller stiftelser innen helse, undervisning og kultur. Landsoverenskomsten for spesialisthelsetjenester utstod i påvente av resultat etter streik i Spekter Helse-området, og forhandlet resultat fulgte Rikslønnsnemndas kjennelse for det området.

[4] Med unntak av Unio som gikk til streik.

Også oppgjøret mellom KAH og Oslo kommune gikk til mekling, som ble avsluttet 27. mai. Meklingsresultatet innebar et tillegg på 3,45 pst. på lønnstabellens satser, men minst kr 16 500 fra 1. mai.

I Spekter-området forhandles det først på nasjonalt nivå (A-nivå) om overenskomstens generelle del. Deretter forhandles overenskomstens spesielle del (B-delen) mellom den enkelte virksomhet og forbund eller forhandlingsgrupper. På A-nivå (med unntak av helseforetakene) ble det for LO med virkning fra 1. april avtalt et generelt tillegg på kr 4388 per år. Ansatte med årslønn på kr 455 967 eller lavere, fikk et ytterligere tillegg på kr 1950 per år. I forhandlingene på B-nivå ble det gitt varierende tillegg. Det ble streik knyttet til pensjonsordning i teatre, orkestre og opera. Streiken ble avsluttet da partene i mekling 25. oktober aksepterte en forhandlingsløsning, som blant annet inneholdt avtale om varig tjenestepensjonsordning for tariffesting i hovedoppgjøret 2022. I Global Connect AS (EL og IT Forbundet) resulterte uenighet om lønnstillegg i streik fra 17. juni. Streiken ble avsluttet gjennom mekling 19. mai. Økonomi som i frontfaget og et videre arbeid mellom partene om lønnssystem i bedriften, var elementer i løsningen.

For helseforetakene ble det enighet mellom Spekter og forbundene i LO[5] om et generelt kronetillegg etter stillingsgruppe og ansiennitet fra 1. juli (og fra 1. august for noen grupper), samt 2,5 pst. fra 1. august for ikke-stillingsgruppe-plasserte. Kvelds- og nattillegg og lørdags- og søndagstillegg ble betydelig økt etter modeller som henholdsvis tok hensyn til om en arbeidet skift/turnus og antall arbeidstimer på helg. Det ble videre avsatt 1,3 pst. til lokale forhandlinger med virkning fra 1. oktober.

Også ved Røde Kors Haugland Rehabiliteringssenter ble det streik knyttet til pensjon, fra 19. mai. Streiken ble avsluttet ved mekling 17. juni med videreføring av dagens pensjonsordning for de aktuelle medlemmene i Fagforbundet.

Finans Norge og LO / Handel og Kontor og Fagforbundet kom 5. mai fram til en forhandlingsløsning som senere ble vedtatt. Det ble

[5] og YS.

avtalt et generelt tillegg på lønnsregulativets satser på 1,7 pst. fra 1. mai fra og med regulativets trinn 41. De lavere trinnene fikk et kronetillegg på kr 7700, noe som særlig tilgodeser kvinner i dette området.

Tabell 1 ÅRSLØNNSVEKST FRA ÅRET FØR I PROSENT

	2020	**2021***
Industriarbeidere (NHO) Herav Industrioverenskomsten - VO	2,0 1,7	2 ¾ 3
Statsansatte	1,8	1,8
Kommuneansatte	1,7	2,7

* Anslag

Året ble preget av høye strømpriser. Energiprisutviklingen bidro til at prisveksten målt ved konsumprisindeksen ble 3,5 pst. i 2021. Dette medførte reallønnsnedgang i de fleste større forhandlingsområdene.

Tabell 2 ÅRSLØNNSVEKST KORRIGERT FOR PRISSTIGNING, REALLØNNSUTVIKLING I PROSENT

	2020	**2021***
Industriarbeidere (NHO) Herav Industrioverenskomsten - VO	0,7 0,4	–¾ –½
Statsansatte	0,5	–0,7
Kommuneansatte	0,4	–0,8
Memo; prisvekst v/KPI	1,3	3,5

* Anslag ut fra tabell 1

Vedlegg

Tariffpolitisk uttalelse for mellomoppgjøret 2021
Vedtatt i LOs representantskapsmøte 16. februar 2021.

1. Forhandlingsgrunnlaget

Følgende var formulert ved tariffrevisjonen i 2020 for avtalene mellom LO og NHO:

Reguleringsbestemmelser for 2. avtaleår
Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom NHO og LO eller det organ LO bemyndiger om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i LOs representantskap eller det organ LO bemyndiger og NHOs representantskap. Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har framsatt krav innen 14 – fjorten – dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtaler med 14 – fjorten – dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2021).

Det er tilsvarende reguleringsbestemmelse i andre områder av privat sektor. Mellom Spekter og LO Stat er reguleringsbestemmelsen nokså parallell, men for område 5 Vy-buss er det en egen reguleringsbestemmelse protokollert etter streiken i 2020[6].

Reguleringsbestemmelsen for hovedtariffavtalen i KS er som følger: Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Lønnsutviklingen i 2020 for arbeidere og funksjonærer i industrien i NHO-området, øvrige offentlige ansatte og andre sammenlignbare tariffområder legges til grunn for forhandlin-

[6] Fra 1. april 2021 gis det et tillegg på kr 2,50 per time, i tillegg til resultatet i mellomoppgjøret. Det er videre fastlagt at det skal være forhandlinger under fredsplikt om satsreguleringer etter at resultatet fra LO og NHO foreligger i samordnede oppgjør og mellomoppgjør.

gene. En troverdig ramme for lønnsutviklingen i frontfaget i 2021 er også en del av grunnlaget.

Hovedtariffavtalen i staten har en kortere formulering:
Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Den nominelle lønnsutvikling for ansatte i det statlige tariffområdet skal vurderes i forhold til arbeidslivet for øvrig.

1. Hovedutfordringer
Den økonomiske utviklingen
Koronapandemien har ført til et kraftig tilbakeslag i både internasjonal og norsk økonomi. BNP hos handelspartnerne har antakeligvis falt med 5–6 pst. i 2020, og med 3–3 ½ pst. i norsk fastlandsøkonomi.

De omfattende smitteverntiltakene bidro til kraftige fall i mars og april. Kvinner og ansatte med innvandrerbakgrunn i lavlønnsyrker i privat sektor ble i særlig grad rammet. 412 000 personer var registrert som helt eller delvis arbeidssøkere eller på tiltak. Fra sommeren 2020 vokste aktiviteten i fastlandsøkonomien igjen, men i november bidro ny innstramming i smittevernstiltakene til nytt fall.

Nedgangen i november rammet hotell og restaurant, passasjertransport og kulturbransjen, som i utgangspunktet fortsatt hadde lav aktivitet. Industri og bergverk hadde på sin side vekst knyttet til petroleums- og kjemiske produkter samt bergverk, i dette korte tidsperspektivet.

Veksten i industriproduksjonen bremset opp allerede mot slutten av 2019, og nedgangstrenden ble forsterket av oljeprisfallet i pandemien i 2020. Gradvis oljeprisvekst igjen, sammen med tiltakene i skatteregime for olje- og gassnæringen i juni, bidro til å reversere produksjonsfallet de to siste kvartalene av 2020. Svingningene gjennom året berørte særlig bransjer med bruk av innleid arbeidskraft fra utlandet, med nedgang i begynnelsen av året og produksjonsvekst igjen i andre halvår. Den beregnede kapasitetsutnyttingsgraden for industrien i siste kvartal av 2020 var likevel under det historiske

gjennomsnittet for perioden 1990–2020. Samlet endte industriproduksjonen med en nedgang på 3 pst. fra 2019 til 2020.

Verdien av fastlandseksporten endte i 2020 6,5 pst. lavere enn året før. Det var særlig i andre kvartal nedgangen kom, og mye var knyttet til lave priser på petroleumsprodukter. Utenom dette var nedgangen for fastlandseksporten 2,3 pst.

Norges Bank satte styringsrenten ned fra 1 til 0,25 pst. 23. mars i fjor, og videre til null 8. mai. Norges Banks prognose for styringsrenten innebærer en rente på dagens nivå i over ett år og deretter en gradvis økning i renten etter hvert som aktiviteten i norsk økonomi nærmer seg et mer normalt nivå. Kronekursen har vært svak, selv om kronen styrket seg igjen etter rekordlavt nivå i mars.

Det er lite sikre tall for næringsinvesteringer. Statistisk sentralbyrå anslo i desember i fjor at disse var redusert med 10 pst. i 2020, og forventet en vekst mellom 2 og 3 pst. i år.

Bildet med svært ulik utvikling næringer og bransjer imellom vil fortsette også i 2021. Med fortsatte støttetiltak kan innenlandsk vareproduksjon og handel forbli mindre påvirket, og deler som for eksempel byggindustrien og mat- og drikkevareindustrien kan endog ha god vekst. Samtidig vil mange av næringene knyttet til reiseliv, kultur og servering fortsatt ha svak utvikling.

Det er betydelig usikkerhet om den videre økonomiske utviklingen, både i Norge og internasjonalt. Det er fortsatt en svært alvorlig smittesituasjon verden over med hensyn til virusmutasjon og fare for flere smittebølger. Den oppstartede vaksineringen gir håp om en gradvis normalisering, mens det er uvisst hvor rask og sterk den økonomiske gjeninnhentingen kan bli.

Både alene og sammen med andre av arbeidslivets parter, har LO jobbet aktivt med å sikre tilstrekkelige støtteordninger under pandemien. De offentlige støttetiltakene overfor næringslivet har bidratt til å begrense konsekvensene av krisen. Krisen har likevel rammet sosialt skjevt, og har samtidig avslørt hull i sikkerhetsnettet. Regjeringen har, etter pådriv fra blant andre LO, kommet med tiltak rettet mot bedrifter og husholdninger, der det har vært spesielt nødvendig å presse på for å sikre bedringer av inntektssikringsordningene for permitterte,

arbeidsløse, studenter og syke. LO har fått gjennomslag for en forhøyet dagpengesats for arbeidsløse og permitterte, for at lærlinger som mister lærlingplassen eller blir permitterte får inntektssikring på nivå med lærlinglønn, og for styrkede muligheter til å kombinere dagpenger med utdanning. Samtidig har LO stått i bresjen for lønnsstøtteordning for å ta permitterte tilbake i jobb og kontantstøtte for bedrifters faste kostnader.

LO har fått gjennomslag for midler til kompetansetiltak som flere nye bransjeprogrammer for kompetanseutvikling og oppskalering av eksisterende digitale tilbud. Det har blitt etablert støtteordninger for å sikre selvstendige ved inntektstap, samt endring av sykepengeregler for denne gruppen.

Det har pågått en debatt om hvor lenge tiltakene som gjelder arbeidstakere skal vare. Stortinget gjorde 19. januar et anmodningsvedtak om at midlertidige tiltak i permitteringstid og dagpengesatser skulle utvides til 1. oktober 2021. Regjeringen ønsker ikke å utvide tiltaksperioden utover 1. juli i år. Saken er nå til behandling i Stortinget.

Norge er fortsatt i en krisesituasjon, der ytterligere tiltak og forbedringer fra myndighetenes side er nødvendige for å sikre sysselsettingen på lengre sikt og motvirke økt ulikhet. Støtten til næringslivet må følges av begrensninger i mulighetene for å ta ut utbytte og bonuser til ledende ansatte. Mens krisen for noen mest har begrenset det sosiale liv, og husholdningsøkonomien har vært god eller endog forbedret gjennom lavere rente på lån, har andre erfart inntektsnedgang. Unge er blitt rammet både i gjennomføring av utdanning, vansker med å komme inn i arbeidslivet og med å skaffe bolig. LO mener at krisetiltakene må vare så lenge vi har pandemi. Blant annet må forhøyet sats for dagpenger og inntektssikringen for lærlinger videreføres, feriepenger må nå gjeninnføres i det ordinære dagpengesystemet, og mulighetene for kompetanseheving må styrkes videre.

Den digitale kompetansen er blitt mer skjevfordelt under pandemien, og den langvarige arbeidsløsheten har økt risikoen for utenforskap. Virkemidlene må derfor nå rettes mer inn mot at flere kan være helt eller delvis på jobb, samtidig som ledig arbeidskapasitet kan

brukes til kompetanseheving. En justert kompensasjonsordning som tar hensyn til lønnskostnader, sammen med en styrket ordning for bedriftsintern opplæring (BIO), er blant LOs forslag til myndighetene. Bransjeprogrammene for kompetanse er fortsatt viktige, og bidrar til at mange permitterte får oppgradert sin kompetanse.

I dagens situasjon er det ekstra absurd med fortsatte retningsløse «ostehøvelkutt» («ABE»-kutt) i statlig sektor. Disse har svekket kritiske funksjoner og dermed samfunnsberedskapen. I statlig forvaltning har det rammet blant annet NAV og Skatteetaten når det gjelder å håndtere krisen i arbeidsmarkedet. Trange budsjettrammer reduserer etatenes kapasitet og deres mulighet for rask omstilling, og øker risikoen for krevende ventetid for ytelser. Arbeidstilsynet og Folkehelseinstituttet er også svekket, og ressursene konsentreres til koronahåndtering. Annet viktig arbeid i et folkehelseperspektiv og oppfølging av arbeidsplasser med stor arbeidsbelastning samt forebyggende tilsyn, blir skadelidende.

Helseforetakene har vært essensielle i samfunnets håndtering av pandemien. Det er tapt inntekter og oppstått betydelige behandlingsetterslep som følge av pandemien. Helseforetakene må tilføres ressurser for å ivareta både normal drift og håndtere pandemiens ettervirkninger i befolkningen framover.

Offentlig sektor skal ha ressurser nok til å fylle sine vanlige oppgaver og samtidig kunne forbygge og møte kriser. I kommunene behøves det både ytterligere ressurser for å møte innbyggernes behov for velferdstjenester, samtidig som det er et behov for å kompensere for merkostnader og mindreinntekter. Smittevern og nedstengninger har gitt store belastninger for den enkelte, lokalt næringsliv og det enkelte lokalsamfunn. Kommunene må rustes til å bidra til at den enkelte og samfunnet kommer gjennom og ut av krisen som pandemien har skapt.

2. Utviklingen i arbeidsmarkedet

I 4. kvartal 2020 var 67 prosent av befolkningen (15–74 år) sysselsatte, en reduksjon fra andelen på 67,9 prosent i 4. kvartal 2019. Ved utgangen av 2019 hadde deltakelsen i arbeidslivet økt noe fra 2017, etter

en lengre periode med reduksjon. Gjennomsnittlig sysselsettingsandel for 2020 var 67,2 prosent, 0,6 prosentenheter lavere enn i 2019.

Særlig antall permitterte økte i mars 2020, og nådde rundt 270 000 personer i april. Deretter falt antallet jevnt til om lag 50 000 i oktober, for så å øke igjen i den nye sosiale nedstengningen i november. Midt i desember utgjorde alle arbeidssøkere 6,8 pst. av arbeidsstyrken. 61 000 personer var helt eller delvis permitterte, og om lag halvparten hadde vært permitterte siden mars/april. Ved utgangen av januar 2021 hadde antall permitterte steget ytterligere til 66 700 personer, hovedsakelig på grunn av nye smittevernstiltak ved inngangen til året.

Arbeidskraftundersøkelsens (AKUs) tall for arbeidsløse steg fra 3,6 prosent i 1. kvartal til 5,4 prosent i 3. kvartal 2020. Det reflekterte det høye antallet permitterte og at disse ble regnet som arbeidsløse i AKU først etter tre måneders permittering. I 4. kvartal 2020 var arbeidsløsheten 4,8 prosent.

Arbeidsløsheten i desember, ifølge tall fra NAV, var svært høy innenfor reiseliv og transport, kontorarbeid, serviceyrker og annet arbeid, og industriarbeid, på hhv. 11,2 prosent, 5,2 prosent, 4,9 prosent og 4,8 prosent. Arbeidsløsheten hadde steget ytterligere til hhv. 13,5, 5,8, 5,7 og 5,2 prosent ved utgangen av januar 2021.

Den har også rammet svært skjevt i samfunnet. Arbeidsløsheten er betydelig høyere blant innvandrere, unge og lavlønte. I desember hadde 83 100 personer, eller 42 prosent av arbeidssøkerne, innvandrerbakgrunn. Den store utfordringen er om den koronarelaterte arbeidsløsheten biter seg fast og gir opphav til mer langvarig arbeidsløshet. Det er tegn til det. Langtidsarbeidsløse (helt arbeidsløse i mer enn 26 uker) var 58 300 midt i desember og 61100 ved slutten av januar 2021, mot 21 600 i mars 2020. Innslaget i desember var mer enn dobbelt så stort som i samme måned året før. Til sammenligning økte antallet på arbeidsmarkedstiltak med bare 6 prosent over samme tidsrom.

Nettoinnvandringen til Norge har gått ned de siste årene, etter å ha vært høy i flere år. Koronapandemien har akselerert denne trenden. Nettoinnvandringen utgjorde 6100 personer de tre første kvartalene i 2020, mot 16 300 personer året før.

3. Lønnsdannelsen

Landsdekkende tariffavtaler og forhandlinger på sentralt nivå legger til rette for samordning i lønnsdannelsen. Det innebærer at partene tar hensyn til økonomien samlet og konkurranseevnen i sine lønnskrav. Dette for å trygge grunnlaget for inntekt og sysselsetting, blant annet gjennom å gjøre etterspørselsstimulerende tiltak effektfulle. Hovedoppgjøret i 2020 var igjen et eksempel på disse fordelene i norsk lønnsdannelse.

For LO er fordelingshensyn viktig. Krisen pandemien har utløst i arbeidsmarkedet, har rammet sosialt svært skjevt. Da er det ikke bare svært viktig at inntektssikringssystemene våre motvirker skjevhetene, men også at vi styrker de sidene ved lønnsdannelsen som demmer opp for de svakere, mer markedsdrevne sidene som skaper ytterligere skjevheter. I kollektive forhandlinger på sentralt nivå, kan lavlønn og likelønn ivaretas i større grad enn hvis alt overlates til markedet. Gevinsten samordning gir, skal fordeles gjennom små lønnsforskjeller.

Det er imidlertid grupper som ikke aksepterer rammen fra frontfaget. Dersom disse får gjennomslag, skaper det kiler i samholdet og utfordrer samordningen. Frontfagsmodellen skal ikke være til hinder for at det kan gis kompensasjon til grupper eller sektorer som systematisk over tid har blitt hengende etter i lønnsutviklingen. Men dette åpner ikke for kortsiktig og mer tilfeldig lønnspremiering. Resultatet om den kollektive fornuften i frontfagsmodellen forvitrer, er langt høyere arbeidsledighet og større forskjeller.

Mer av lønnsfastsettingen i staten er skjøvet til det lokale nivået senere år. Det svekker ikke bare partene sentralt sin innflytelse, men også likelønnsutviklingen og lønnsutviklingen for lavlønte. Staten som arbeidsgiver må følge opp sin forpliktelse til å levere partene årlig egnet lønnsstatistikk for alle i tariffområdet.

Også i privat sektor utfordres koordineringen av lønnsveksten av arbeidsgiveres ettergivenhet overfor særinteresser. Hovedoppgjøret i 2020 illustrerte til fulle konsekvensene av dette i form av konflikt for to sentrale avtaler, der det i tidligere oppgjør ble skapt behov for etterfølgende endringer også for LOs grupper. En helhetlig tenking for

å hindre konkurranse i lønnsvekst avtaler imellom, er også i arbeidsgivers interesse.

Etter at forhandlingsstart i frontfaget rent praktisk ble utsatt til 3. august 2020, innebar meklingsresultatet et økonomisk resultat innenfor en ramme for årslønnsveksten fra året før på 1,7 prosent. Lokale forhandlinger skulle gjennomføres etter vanlige kriterier, men det var forventet et mer sammensatt resultat enn vanlig ut fra situasjonen pandemien skapte.

I tillegg til det generelle tillegget på kr 0,50 per time fra 1. april, ble det på Teko-delen av Industrioverenskomsten med relativt flere kvinneårsverk, gitt ytterligere kr 1,50 per time. Det ble videre både i dette og påfølgende oppgjør avtalt satsendringer med sen virkningsdato. Slike elementer vil bidra i lønnsoverhenget til inneværende år.

4. Ny AFP

Basert på LO-kongressens vedtak i 2017, var LOs krav i tariffoppgjøret 2018 at AFP i privat sektor skulle legges om. Målsetningen var å tette hull for de mange som faller fra. I tariffoppgjøret 2018 ble LO og NHO enige om å gjennomføre en utredning av en ny modell sammen med myndighetene, slik det framkommer i møteboka fra tariffoppgjøret 2018. Utredningsarbeidet er underlagt myndighetenes utredningsinstruks, og har vært et omfattende arbeid. I det siste året har koronakrisen i tillegg bidratt til ytterligere forlenging av arbeidet. Utredningen har derfor tatt vesentlig lengre tid enn det LO og NHO så for seg i tariffoppgjøret i 2018.

Utredningen er nå ferdig, og bekrefter at en ny modell vil kunne oppnå målene om en ny AFP. Det jobbes nå med ferdigstillelse av forrapporten. Utredningen viser imidlertid at alle målsetningene som lå i møteboka fra oppgjøret i 2018 ikke lar seg forene. LO hadde som krav at ytelsene ved full opptjening skal videreføres, og NHO ville ikke øke premien. En ny modell innebærer en ytelse som er nært knyttet til tid som ansatt i AFP-bedrift, og at man også får AFP om man skifter arbeid til en bedrift uten AFP. Det vil hindre at man uforskyldt kan miste hele ytelsen selv etter mange år i bedriften. Det vil gjøre AFP mer forutsigbar og gir større trygghet for framtidig pensjon.

Dette vil tydeliggjøre viktigheten av å ha tariffavtale, også for yngre arbeidstakere. Det kan bidra til en økt organisasjonsgrad i privat sektor. Utredningen viser samtidig at omleggingen blir mer kostbar enn dagens AFP-ordning ettersom langt flere vil få AFP.

Partene var også enige om at det er fornuftig å øke AFP-ordningens fond, for å styrke ordningens bærekraft over tid.

Reformert AFP gir en mer rettferdig ordning som gir en ytelse til alle som har vært ansatt i en AFP-bedrift, uansett om man frivillig eller uforskyldt skifter jobb. Ordningen skal fortsatt være en kvalifiserings-ordning som innvilges endelig ved avgang 62 år eller senere, men dagens hull avvikles fra en ny ordning innføres. Ifølge utredningen kan omleggingen medføre en tredobling av antallet som vil få AFP-ytelsen på lengre sikt. Denne omleggingen har dermed en kostnad som må ivaretas i kommende tariffoppgjør.

Regjeringen har i brev til partene 22. oktober 2020 bedt om at det etableres en plan for opptrapping av fondsgraden i ordningen som sikrer fondering av ordningens juridiske forpliktelser.

Utredningen peker på at dagens premie trolig ikke er tilstrekkelig når dagens ordning er moden. Beregningen er usikker og svært avhengig av avkastningen på fondet. Premiesatsen bør derfor også heves gradvis for å sikre en fondsutvikling som partene anser som nødvendig for å ha en trygg og bærekraftig løpende finansiert ordning sikret gjennom partenes tariffavtale.

Utredningen viser at en omlegging av dagens AFP har flere positive konsekvenser og lar seg gjennomføre, og at det i seg selv vil kunne styrke det organiserte arbeidslivet. LO og NHO må nå igangsette prosessen med forhandlinger om en omlagt AFP-ordning på basis av utredningen. Gjennom disse forhandlingene må kostnadene ved omleggingen avklares og avtales.

5. Inntektsutviklingen i 2020 og utsiktene for 2. avtaleår

Prisstigningen, målt ved konsumprisindeksen, ble 1,3 pst. for 2020, litt lavere enn TBUs prognose på 1,4 pst. Svært lave elektrisitetspriser i 2020 bidro til den lave prisveksten. Lønnsvekst i tråd med frontfags-rammen gir dermed grunnlag for økt kjøpekraft for medlemmene.

Perioder med arbeidsløshet og permittering vil imidlertid ha svekket inntektsutviklingen for betydelige grupper.

Årslønnsveksten i 2020 er foreløpig beregnet til 2 ¼ prosent i industrien samlet, 2 prosent for industriarbeidere og 2 ¼ prosent for industrifunksjonærer. Foreløpige beregninger fra TBU viser positiv reallønnsvekst etter skatt, med lønnsvekst som i de store forhandlingsområdene.

Det er også gjort beregninger for familietyper som har opplevd permittering fra 1. april 2020. Særlig ved lengre tids permittering har disponibel realinntekt for disse gått ned i fjor.

Prisutviklingen for Norge fra 2020 til 2021 anslås av TBU til 2,6 prosent.

Lønnskostnadsveksten per sysselsatt hos handelspartnerne ser på svært usikkert grunnlag ut til å kunne bli 2,2 pst. i 2021, ifølge tall fra OECD.

6. Krav til lønn

Med bakgrunn i den endrede situasjonen ved årets mellomoppgjør som følge av pandemien, vil LO sikre medlemmenes kjøpekraft og gjennom sine krav prioritere seriøsitet, likelønn og å motvirke lavlønn.

I partenes og myndighetenes arbeid for en samfunnsmessig fornuftig lønnsdannelse der hensynet til sysselsetting prioriteres, er det avgjørende at alle grupper omfattes. I en tid der deler av økonomien sliter, er dette hensynet særlig relevant for å unngå ytterligere skeivheter i inntektsfordelingen, samtidig som det tas hensyn til mindrelønnsutvikling i sektorer. Utsiktene framover er ekstra usikre som følge av pandemien.

7. Forhandlingsfullmakt

Sekretariatet/forhandlingsutvalgene gis fullmakt til å utforme de endelige kravene på basis av retningslinjene over.

Tariffrevisjonen – andre områder

Sentralavtalene med Finans Norge
LO gjennomførte 4. og 6. mai samordnet mellomoppgjør for Sentralavtalene med Finans Norge, for henholdsvis Handel og Kontor i Norge og Fagforbundet.

Etter forhandlinger ble det enighet om et generelt tillegg på lønnsregulativets satser på 1,7 prosent, minimum 7700 kroner per år, med virkning fra 1. mai 2020.

Overenskomsten for miljøvirksomheter LO–Maskinentreprenørenes Forbund
24. juni 2021 ble det gjennomført forhandlinger iht. §11 i Overenskomst for miljøvirksomheter mellom LO, Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund på den ene siden og Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) på den andre siden.

Resultatet av forhandlingene ble kr 2,00 i generelt tillegg og kr 1,25 i lavlønnstillegg til alle arbeidstakerne på overenskomsten, til sammen kr 3,25, med virkning fra 1. mai. Minstelønnssatsen ble økt med kr 6,00 til kr 192,32

I tillegg ble fagarbeidertillegget økt med kr 1,50 til kr 15,00.

Arbeidstid

Innarbeidings-/rotasjonsordninger godkjent av fagforening med innstillingsrett
En oversikt over innarbeidings-/rotasjonsordninger godkjent av fagforening med innstillingsrett i 2021, viser at LO har gitt 1799 godkjenninger for innarbeidingsordninger basert på gjennomsnittsberegning av arbeidstiden med daglig effektiv arbeidstid på mer enn 10,5 timer i privat sektor. Industri Energi har selv gitt 32 tilsvarende godkjenninger. I tillegg kommer godkjenninger som forbundene i privat sektor gir for inntil 10,5 timers arbeidsdag. Arbeidstidsgodkjenningene medfører at det kan jobbes lange arbeidsdager i en periode, mot tilsvarende mer fri i en annen. Godkjenningene i privat sektor gis for personell med overnatting utenfor eget hjem.

I kommunal sektor samt hos private tilbydere av helse- og

omsorgstjenester, godkjenner Fellesorganisasjonen og Fagforbundet arbeidstidsordninger. I 2021 godkjente Fellesorganisasjonen og Fagforbundet henholdsvis 257 og 624 søknader.

I statlig sektor godkjenner LO Stat på vegne av alle forbundene. I 2021 godkjente LO Stat 42 ordninger i staten og 22 i Spekter.

Inntektsregulering for pensjonistene

I trygdedrøftingene i mai 2021 uttrykte LO, Unio og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) tilfredshet med at reguleringen av løpende pensjoner legges om, slik at den gjennomføres med halvparten av lønnsveksten og halvparten av prisveksten. Dette har hele tiden vært Stortingets intensjon.

Det var ikke opplagt hvordan omleggingen fra gammel til ny ordning skulle gjøres. LO brukte i sitt krav en annen metode ved omleggingen fra gammel til ny ordning enn Arbeids- og sosialdepartementet. Vårt krav innebar en årsvekst for løpende pensjoner på 3,83 prosent, som er 0,25 prosent høyere enn departementets metode. Regjeringen imøtekom ikke organisasjonenes krav.

Regjeringen la fram trygdeoppgjøret til reell behandling i Stortingets vårsesjon, noe organisasjonene var tilfredse med. Resultatet av behandlingen i Stortinget ble likevel at LOs krav ble innfridd. I drøftingene stilte førstesekretær Julie Lødrup, spesialrådgiver Ragnar Bøe Elgsaas og spesialrådgiver Øystein Nilsen fra LO.

Følgende ble lagt til grunn for reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden fra 1. mai 2021:

- at forventet lønnsvekst i inneværende år (2021) er 2,4 prosent
- at faktisk lønnsvekst for 2020 er beregnet til 3,1 prosent, slik at det foreligger et positivt avvik på 1,4 prosent ett år tilbake i tid som skal hensyntas
- at faktisk lønnsvekst for 2019 fortsatt er anslått til 3,5 prosent, slik at det ikke foreligger noe avvik to år tilbake i tid
- at forventet prisvekst i inneværende år er 2,8 prosent

- at faktisk prisvekst i 2020 er fastslått til 1,3 prosent, slik at det er et avvik på 0,2 prosent ett år tilbake i tid som skal hensyntas
- det fastsettes en særskilt lønnsvekst på 5,78 prosent som skal benyttes i beregningen av regulering av alderspensjon under utbetaling

Grunnbeløpet (G) økte fra 101 351 til 106 399 kroner. Dette er en økning på 5048 kroner eller 4,98 prosent fra 1. mai 2020.

Utviklingen i minste pensjonsnivå, i gjennomsnitt, framgår av tabellen, der også særlige økninger utover drøftingene foretatt av Stortinget medgår. Det ble vedtatt å gi økt pensjon til enslige minstepensjonister med 5000 kr i året gjeldende fra 1.7.2021.

Utviklingen i minste pensjonsnivå.[1] Prosentvis endring fra året før

		2021[2]		**2020**[3]	
	Minste pensjon i 2020, kr	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon
Enslig	218 649	7,1	3,6	2,7	1,4
Ektepar	380 297	3,9	0,4	1,4	0,1

Kilde: NAV, TBU,SSB.

[1] Veksten i utbetalt pensjon fra 2020 til 2021 gjelder dem som var minstepensjonister/ mottok minste pensjonsnivå gjennom hele denne perioden.

[2] Basert på KPI per 10. januar 2022 på 3,5 prosent konsumprisvekst for 2021.

[3] Basert på KPI (TBU 2021) per 11. januar på 1,3 prosent konsumprisvekst for 2020.

Avtalefestet pensjon (AFP)

LOs representanter i AFP-styret i 2021 var Peggy Hessen Følsvik fram til 13. april 2021, Roger Heimli fra 13. april 2021, og Ragnar Bøe Elgsaas. Vara for Hessen Følsvik var Roger Heimli, Trude Tinnlund ble Heimlis vara fra 13. april 2021. Eystein Gjelsvik har vært vara for Elgsaas.

Antall som fikk innvilget AFP i 29021 var 10 307.

Antall personer med innvilget AFP pr 31.12.2021 – 105 974.
(Pr. 31.12.2020: 96 523.)

	Menn	Kvinner	Totalt
62 år	6255	2450	8705
63 år	6662	2488	9150
64 år	6582	2528	9110
65 år	6724	2507	9231
66 år	6612	2446	9058
67 år	6231	2411	8642
68 år	6372	2372	8744
69 år	6524	2408	8932
70 +	25 306	9096	34 402
Totalt	**77 268**	**28 706**	**105 974**

Arbeidet med pensjon

Partene avtalte ved tariffoppgjøret i 2018 at det skulle være en målsetting å endre Avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor. Målene for en ny modell er blant annet at det skal bli en ytelse som er knyttet til tid i AFP-bedrift og som med full opptjening i ordningen er på linje med dagens nivå. Det skal være en ordning som blir mer rettferdig og forutsigbar for både arbeidstakere og arbeidsgivere. Den skal være økonomisk solid over tid og fungere som del av et helhetlig pensjonssystem og bidra til å fremme mobilitet. Ordningen skal fortsatt være kjønnsnøytral. Målet er at langt færre uforskyldt vil miste ytelsen selv etter mange år i en AFP-bedrift, og at AFP vil bli mer forutsigbar og gi større trygghet for framtidig pensjon.

Avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor ble endret ved lønnsoppgjøret i 2008, og etter evalueringen i 2017 ble det i tariffavtalen enighet om å utrede en ny reformert ordning i samarbeid med myndighetene. En felles utredning om en mulig reformert AFP-ordning i privat sektor ble lagt fram i mai 2021.

Sluttvederlagsordningen og Sliterordningen
LO og NHO ble ved tariffoppgjøret i 2018 enige om at Sluttvederlagsordningen skal stenges og at det skal etableres en ny Sliterordning i dennes sted. Sluttvederlagsordningen ble stengt 31.12.18. Søkere med sluttdato før 01.01.19 har fortsatt kunnet søke innen foreldelsesfristen på tre år. Sluttvederlagsordningen er nå under avvikling.

Sliterordningen ble etablert, og startet både søknadsbehandling og utbetaling i løpet av 2019. Slitertillegget er for dem som starter uttak av AFP ved 62, 63 eller 64 år, og som ikke har arbeidsinntekt ved siden av. Ytelsen gis kun til arbeidstakere som har hatt gjennomsnittsinntekt under 7,1 G de siste tre årene før mottak av ytelsen.

Egen pensjonskonto
Lovreglene om egen pensjonskonto ble vedtatt i april 2019, og trådte i kraft 1. januar 2021. Det har gjort at arbeidstakere i privat sektor får en egen pensjonskonto for å samle tidligere og nåværende pensjonsopptjening i innskuddsordninger. I utgangspunktet samles pensjonen hos arbeidsgivers pensjonsleverandør, men LOs medlemmer vil også ha mulighet til å ha egen pensjonskonto, etablert i 2021, gjennom LOfavør. Loven kommer som en følge av en utredning igangsatt etter hovedoppgjøret i 2016, der partene tok initiativ til et slikt arbeid. Lovendringen sikrer at også ansatte som slutter innen 12 måneder vil få pensjonsopptjening. Egen pensjonskonto er foreløpig kun tilgjengelig for arbeidstakere med innskuddspensjon, og LO vil følge opp at egen pensjonskonto også skal omfatte hybridpensjonsordninger.

Obligatorisk tjenestepensjon
LO har krevet pensjon fra første krone, og at også unge under 20 år og de med stillinger under 20 prosent skal være sikret OTP. Forslag om dette fra mindretallet på Stortinget ble ikke støttet av den daværende regjeringen. I stedet nedsatte regjeringen i 2019 en arbeidsgruppe med medlemmer fra LO, NHO, YS og Virke, samt departementene, for å vurdere dette spørsmålet. Arbeidsgruppen leverte en utredning i desember 2020. Det var ikke mulig å bli enige med arbeidsgiversiden om endringer av hovedprinsippene. Regjerin-

gen Solberg la i 2021 fram forslag om å innføre pensjon fra første krone og første dag fra 2023. Etter regjeringsskiftet foreslo den nye regjeringen å framskynde endringen til 1. januar 2022, med en overgangsperiode slik at siste frist for å endre pensjonsordningene blir 1. juli 2022. Dette ble vedtatt på Stortinget rett før jul 2021.

Fripoliser
Mange som har jobbet i privat sektor har pensjonsrettigheter i form av fripoliser fra tidligere arbeidsforhold. Disse taper seg i verdi for hvert år som går, og LO har fått gjennomført en egen utredning og foreslått tiltak som kan bøte på dette. Regjeringen har på LOs initiativ igangsatt et arbeid. I en utredning fra Finanstilsynet ble det foreslått noen mindre endringer i produktregelverket, men som LO mente ikke var tilstrekkelige for å løse utfordringene. Det ble i 2021 lagt fram et forslag for Stortinget til noen mindre endringer av lovverket, som ble vedtatt i desember 2021.

Offentlig tjenestepensjon
Partene forhandlet fram en ny pensjonsordning for offentlig sektor i mars 2018. Den nye påslagsmodellen er tilpasset ny folketrygd og ble innført fra 2020 for årskullene født fra 1963. Det ble avtalt i 2018 at enkelte elementer skulle avklares senere, blant annet særaldersgrenser. Høsten 2019 ble det forhandlet om nye regler for særaldersgrenser i offentlig sektor, uten at det lyktes å komme til enighet. Forhandlingene ble utsatt med ny frist 1. februar 2020, og da ble det brudd i forhandlingene. LO og de andre hovedorganisasjonene kunne ikke akseptere statens tilbud, som var altfor dårlig og over tid ville utradert hele ordningen. Dagens midlertidige ordninger gjelder foreløpig fram til nye forhandlinger som til nå ikke er avtalt.

Alderspensjon for uførepensjonister
Pensjonsreformen fra 2011 innebærer at pensjonene reduseres når levealderen øker. Yrkesaktive kan jobbe noe lenger for å oppnå samme pensjon som tidligere, men dette er en mulighet uføre ikke har. Personer som er født mellom 1944 og 1953 og som mottok uføre-

trygd ved 67 år, har vært skjermet for deler av denne levealdersjusteringen. Arbeids- og sosialdepartementet sendte på høring et forslag om at denne skjermingen ikke videreføres. LO mener dette er svært uheldig, og uttalte derfor at det er prinsipielt feil å avvikle skjermingstillegget i alderspensjonen for tidligere mottakere av uføretrygd.
I forbindelse med statsbudsjettet for 2021 fulgte regjeringen opp sitt forslag, og skjermingstillegget ble ikke videreført. I Hurdalsplattformen har regjeringspartiene sagt at de ønsker gjeninnføre et skjermingstillegg for uføre som blir alderspensjonister, slik at de skjermes for deler av levealdersjusteringen.

Sluttvederlagsordningen

LOs representanter i LO i styret for Sluttvederlagsordningen i 2021 var Peggy Hessen Følsvik fram til 13. april 2021, Roger Heimli fra 13. april 2021 og Ragnar Bøe Elgsaas. Vara for Hessen Følsvik var Roger Heimli, Trude Tinnlund ble Heimlis vara fra 13. april 2021. Eystein Gjelsvik har vært vara for Elgsaas.

Innvilgede sluttvederlag:

2015:	1374	
2016:	1459	
2017:	1199	
2018:	1076	
2019:	463	(ordningen er under avvikling)
2020:	57	(ordningen er under avvikling)
2021:	18	(ordningen er under avvikling)

Sliterordningen

I 2021 representerte Roger Heimli og Ragnar Bøe Elgsaas LO i styret for Sliterordningen. Vara for Heimli var Peggy Hessen Følsvik fram til 1. mai 2021, deretter var Trude Tinnlund vara for Heimli. Eystein

Gjelsvik var vara for Elgsaas fram til 1. mai 2021, deretter var Liv Anna Lindman vara for Elgsaas.

Innvilgede slitertillegg:
2019: 135
2020: 712
2021: 505

OU-samordningen

OU-samordningen ble stiftet gjennom en avtale mellom Landsorganisasjonen i Norge og Næringslivets Hovedorganisasjon, datert 26.03.2021. Virksomhetens formål er å fordele midler til opplysnings- og utviklingsfond, etablert av organisasjoner i norsk arbeidsliv. OU-fondene gjennomfører og støtter tiltak for å fremme opplysning og utdanning i norsk næringsliv.

Foretak som er bundet av en tariffavtale med plikt til å betale OU-premie blir fra 2021 fakturert og innkrevd premie via OU-samordningen. Tidligere er denne premien blitt krevd inn av Sluttvederlagsordningen, som nå er avsluttet. Styret i virksomheten har i 2021 bestått av representanter fra LO, Roger Heimli (leder) og Siv Schau, og representanter fra NHO, Rolf Negård og Arne Braathen Thyholdt.

Lov- og avtaleverk

Dommer

Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD)
Menneskerettsdomstolen (EMD) behandlet klage på Høyesteretts dom i Holship-saken. I dommen av 10.6.2021 slår EMD fast at streikeretten og de fire friheter ikke er likeverdige rettigheter. Avgjørelsen er en instruks overfor nasjonale domstoler om hvordan de skal vurdere inngrep i organisasjonsretten. Menneskerettsdomstolen slår fast, i motsetning til Høyesterett, at økonomiske friheter i seg selv ikke kan begrunne inngrep i organisasjonsretten. EMD kom til at Høyesterett i den konkrete saken ikke krenket arbeidstakernes rettigheter, da den fant at boikottaksjonen i Drammen havn var ulovlig. Men EMD understreket at de økonomiske frihetene i EØS ikke kan ses som likeverdige rettigheter til organisasjonsfriheten i EMK. Dermed underkjente EMD både Høyesteretts- og EU-domstolens rettspraksis og prinsipielle tilnærming på dette området. Dommen er slik sett en viktig seier for norsk og europeisk fagbevegelse, som hele tiden har hevdet at faglige rettigheter ikke kan underordnes EU-rettens økonomiske friheter.

For LO og europeisk fagbevegelse var det klart viktigste med saken at EMD slår fast at det eksisterer et hierarki hvor organisasjonsretten står over økonomiske rettigheter som de fire friheter i EØS-avtalen. Dette har lenge vært et stridsspørsmål innenfor EU-retten, etter EU-domstolens dommer i Viking- og Laval-sakene, og det er første gang EMD har gitt en avklaring på dette spørsmålet. Det er dermed slått fast at Norge ikke kan bruke EØS-retten som argument for ikke å oppfylle forpliktelsene i EMK. EØS-retten er ikke et system som beskytter grunnleggende rettigheter på linje med EU-retten. Dette får den betydningen at norske domstoler må ta utgangspunkt i og tolke organisasjonsretten i EMK og Grunnloven på selvstendig grunnlag, uten å tilpasse tolkningen den forståelse EU-domstolens og EFTA-domstolen har av organisasjonsretten og grunnleggende faglige rettigheter, som streik mv.

Når EMD kom til at det ikke forelå en krenkelse av artikkel 11 i EMK, skyldes dette dels at nasjonalstatene har en vid skjønnsmargin, dels helt særegne forhold ved tariffavtalekravet. Det opprinnelige tariffkravet rettet seg blant annet mot Holship, og ikke mot havnearbeidernes egen arbeidsgiver. I tillegg viser EMD til det Høyesterett legger til grunn om at boikotten kunne undergrave andre ansattes rettigheter, og at partene senere ble enige om en ny og ordinær tariffavtale med faste ansettelser, som beskytter havnearbeiderne på samme måte som i andre tariffavtaler. EMD slår i dommen også fast at boikott er beskyttet av organisasjonsretten i EMK artikkel 11. Også dette har tidligere vært uavklart, men har antakelig større betydning for andre land enn Norge. I Norge har boikott, med unntak for havnearbeidere, vært et lite brukt virkemiddel i forbindelse med arbeidskamp.

Arbeidsrett

Arbeidsrettens dom av 8. februar 2021. Lønnsplikt utover 6 G under sykdom

En enstemmig rett kom til at arbeidsgiver på Flyteriggavtalens område ikke pliktet å betale sykelønn utover folketrygdens begrensing på 6 G, selv om arbeidstaker hadde blitt syk før varsel og iverksettelse av permittering. Permitteringsgrunnlaget var ikke bestridt i saken. Dommen er konkret begrunnet i tariffhistorikken knyttet til Flyteriggavtalen punkt 17.3 og dagjeldende sjømannslovs § 28. Retten la særlig vekt på at Norsk Rederiforbunds oppfatning om at 6 G-grensen gjaldt i nevnte tilfeller, var klart uttrykt i mange år. Retten mente at Industri Energi burde ha tatt klarere forbehold i 1992 da bestemmelsen kom inn i tariffavtalen, dersom meningen var at det skulle betales sykelønn over 6 G-grensen til arbeidstakere som var sykmeldt før varsel og iverksettelse av permittering.

Arbeidsrettens dom av februar 2021. Spørsmål om streik var i strid med fredsplikten i tilgrenset overenskomst

Saken gjaldt om en pågående streik knyttet til revisjon av Pleie- og omsorgsoverenskomsten mellom NHO/NHO Service og Handel og LO/

Fagforbundet (avtale 481), var i strid med fredsplikten i en annen tilgrensende overenskomst (avtale 453), og dermed var ulovlig og tariffstridig.

NHO hevdet at streiken i 481 var i strid med fredsplikten ved at formålet med denne reelt sett ble rettet mot en endring av avtale 453 mellom NHO og LO/Fagforbundet, etter at en pågående konflikt i denne frivillig ble avsluttet da tvungen lønnsnemnd ble varslet den 26.01.21.

Arbeidsretten ga LO medhold i at streiken ikke var i strid med fredsplikten. Interessetvistene for avtalene var behandlet som to saker, og LO/Fagforbundet hadde tariffmessig og lovlig adgang til å streike i disse tvistene, og til å fremme krav om endringer og tilpasninger i de to avtalene. Arbeidsretten la vekt på at Fagforbundet hadde som mål å gjenopprette parallellitet mellom pleie- og omsorgsoverenskomstene etter utvidelsen av NSF-overenskomsten som ble stadfestet ved Arbeidsrettens dom i AR-2018-29 (Valdresklinikken m.fl.). Et slikt krav kunne fremmes innenfor rammen av forhandlingene om Pleie- og omsorgsoverenskomsten. Selv om kravet om justeringer i denne overenskomsten kunne føre til overlappende tariffavtaler mellom LO og NHO, ville et slikt krav ikke stride mot Hovedavtalen § 3-7.

Arbeidsrettens dom av mars 2021

Havbruksoverenskomsten 2018–2020 har i § 4–6 bestemmelser om overtidstillegg, men uten at det sies noe om beregningsgrunnlaget for tillegget. Spørsmålet i saken var hva beregningsgrunnlaget for overtidsbetaling for arbeidstakere med nedsatt ukentlig arbeidstid skal være. Arbeidstakere med nedsatt ukentlig arbeidstid får ikke lønnen redusert tilsvarende, slik at timelønnen i praksis oppjusteres. Arbeidsretten la til grunn som alminnelig utgangspunkt at overtidsbetaling skal beregnes av den enkelte arbeidstakers faktiske timelønn. Arbeidsretten anså ikke at overtidsbetaling basert på faktisk timelønn ville innebære dobbeltkompensasjon. Dissens 5–2.

Arbeidsrettens dom av mars 2021. Virkeområdet til flyteriggavtalen
Saken gjaldt spørsmålet om et skip som var under ombygging fra bøyelaster til flyttbar innretning ble omfattet av Flyteriggavtalen mellom LO/Industri Energi og Norges Rederiforbund da skipet krysset sektorlinjen på vei til norsk verksted for å fullføre ombyggingen.

Da innretningen krysset sektorlinjen var den bundet av en annen landsdekkende tariffavtale under forseilingen og under verkstedoppholdet, den såkalte Nordisk NIS-avtale. Arbeidsretten kom til at innretningen i slik situasjon – og i fravær av annen regulering eller en forseilingsavtale – først ble bundet av Flyteriggavtalen fra det tidspunktet innretningen begynte virksomheten på feltet.

Arbeidsrettens dom av april 2021 om fortolkningen av Nor-overenskomstens § 6 pkt. 6.6 om godtgjøring ved hjemreise
Saken gjaldt spørsmålet om arbeidstaker hadde krav på godtgjøring i form av en tariffbestemt «null-dag» i de tilfeller arbeidstaker ikke kom hjem før midnatt på hjemreisen etter avsluttet arbeidsperiode. Norges Rederiforbund hevdet at dersom arbeidstaker fikk nyttiggjort seg påfølgende dag, ga ikke overenskomsten rett til kompensasjon. Arbeidsretten ga LO medhold i at «hjemreisedagen» opphørte ved midnatt. I de tilfeller arbeidstaker ikke kom hjem til midnatt, ga overenskomsten rett til kompensasjon i form av en «null-dag».

Arbeidsrettens dom av mai 2021 – nødvendigheten av innføring av skiftarbeid og om inndeling av arbeidstid for enkelte arbeidere eller for en gruppe av arbeidere
Saken gjaldt forståelsen av Meierioverenskomsten § 2 pkt. 5, som har følgende ordlyd: *«Bedriften og de tillitsvalgte skal føre forhandlinger om nødvendigheten av å innføre skiftarbeid og om inndelingen av arbeidstiden for den enkelte arbeider eller for gruppe av arbeidere. Det vises for øvrig til HA kap. 9 og § 2-3.»* LO / Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund mente at overenskomsten § 2 pkt. 5 skulle tolkes slik at bedriften i kraft av arbeidsgivers styringsrett ikke ensidig kunne beslutte å innføre skiftarbeid og inndeling av arbeidstiden ved uenighet i de lokale forhandlingene. Det ble anført at forhandling er

noe mer enn drøftelser, samt at avtalens system bygger på at partene må komme til enighet. Arbeidstidskapitlet åpner eksempelvis ikke for søndags- eller nattarbeid uten enighet. Det ble videre anført at partene hadde plikt til å etterleve de saksbehandlingsregler og tvisteløsningsmekanismer som tariffavtalen gir anvisning om, og den part som ønsker en endring har plikt til å vente med iverksettelsen inntil saksbehandlingen er gjennomført. NHO på sin side anførte at bedriften står fritt til å innføre skiftordning når reelle forhandlinger er gjennomført lokalt.

Arbeidsretten kom etter en tolking av tariffavtalen, herunder ved å vise til tariffhistorikken, fram til at bestemmelsen ikke krever at partene skal komme til enighet, og at spørsmålet om partene er pliktig til å føre forhandlingsløpet i Hovedavtalen § 2–3 før ordningen iverksettes ikke kan avgjøres på generelt grunnlag, men vil bero på hvordan forhandlingene har vært lagt opp. Videre uttaler Arbeidsretten at det etter de alminnelige regler om resignasjonsplikt kan gjelde en plikt til å utsette iverksettelsen til tvistebehandlingen er fullført, men at det ikke var grunnlag for en slik begrensning i dette tilfellet. Saksøkte ble frifunnet.

Arbeidsrettens dom av mai 2021 – pensjon for sjømenn

Saken gjaldt to pensjonsspørsmål for sjøoffiserene i Sølvtrans Rederi AS. Sølvtrans Rederi hadde for det første ikke etablert en pensjonsordning for årene 67–77 år. En enstemmig rett kom etter en konkret vurdering til at det ikke forelå noen tarifforpliktelse til å etablere en slik ordning.

For det andre var det et spørsmål om flere lokale tillegg som på årsbasis utgjorde kr 200 000–300 000, skulle omfattes av «sluttlønn» i overenskomsten mellom Kystrederiene, tidligere Fraktefartøyenes Arbeidsgiverforening, og Norsk Sjøoffisersforbund (NSOF). Det ble også krevd at skipsførerens tillegg for å sikre at han til enhver tid er best betalt om bord (såkalt markeringstillegg), skulle inngå i pensjonsgrunnlaget.

Sølvtrans Rederis lønnsfastsettelse baserer seg på overenskomstens lønnstabeller, samt lokal særavtale om ulike rederitillegg. Retten

tolket overenskomsten slik at den tariffestede pensjonen først og fremst omfattet lønn som fulgte av lønnstabellene (hyretabellene). Tillegg etter en lokal avtale ble ansett å falle utenfor overenskomstens «sluttlønn». Markeringstillegget ble heller ikke vurdert å omfattes av pensjonsgrunnlaget.

Arbeidsretten tok ikke stilling til om lov om obligatorisk tjenestepensjon og foretakspensjonsloven var overtrådt. Norsk Sjømannsforbund og Det norske Maskinistforbund var partshjelpere under behandling av rettssaken.

Arbeidsrettens dom av juni 2021 – forpliktelse til å inngå særavtale og særavtalenes løpetid

Saken gjaldt forståelsen av § 3 i Overenskomsten for forskning og undervisning mellom LO / Norsk Tjenestemannslag og NHO/Abelia. Spørsmålet var i hvilken grad det gjelder en plikt til å inngå særavtaler og hvilken løpetid som gjelder for særavtalene. Det var også et spørsmål om bestemmelsen også gjelder virksomheter som har blitt medlemmer etter 2001. Spørsmålene hadde aktualisert seg da NHO/Abelia trakk en særavtale til tross for at partene var enige om samtlige forhold utenom løpetiden. Norsk Tjenestemannslag hadde krevd samme løpetid som for overenskomsten for å ha mulighet til å bruke kampmidler.

Rettens flertall (5–2) tolket overenskomsten slik at inngåelse av særavtaler ikke kan gjøres avhengig av at løpetiden er kortere eller lengre enn overenskomsten, og dermed frata arbeidstakersiden adgangen til å bruke kampmidler. En protokollmerknad av 2014 i Riksmeklerens møtebok, hvoretter partene var enige om at det kunne inngås særavtaler med annen varighet enn overenskomstens løpetid, ble tolket innskrenkende av retten. Som mindretallet understreket, innebærer flertallets avgjørelse at arbeidstakersiden kan fastsette særavtalenes løpetid ensidig. Flertallet la også til grunn at særavtaletemaene ikke er begrenset til de temaer som er uttrykkelig angitt i overenskomsten, og at bestemmelsen også gjelder virksomheter som har blitt medlemmer etter 2001.

Arbeidsrettens dom av 16. juni 2021 – oppsigelse av tillitsvalgt – plikt til drøftelse med de øvrige tillitsvalgte – ugyldighet
Hovedavtalen mellom Virke og LO § 4-4.7 har bestemmelse om at før arbeidsgiver går til oppsigelse eller avskjed av en tillitsvalgt skal spørsmålet drøftes med de andre tillitsvalgte (arbeidsutvalget). Slikt særskilt møte ble ikke avholdt før en tillitsvalgt ble sagt opp.

Arbeidsretten kom til at drøftelsesmøte etter arbeidsmiljøloven § 15–1 ikke kan tre istedenfor og erstatte den tariffrettslige drøftelsesplikten. Dom for at en oppsigelse som er gitt i strid med en tariffavtalt forpliktelse skal kjennes ugyldig, er en nødvendig tariffrettslig virkning av tariffbruddet. Ugyldighetsvirkning følger av tarifforholdet og krever ingen særskilt hjemmel i lov eller tariffavtale.

Arbeidsrettens dom av juni 2021 – tolkning av lokal felles særavtale for hhv. montører og serviceteknikere
Hovedorganisasjonen Virke fikk medhold i sin subsidiære påstand om at særavtalen § 4.4 og 4.5 skulle forstås slik at de begrenset *montørenes* rett til overtidsbetaling for reisetid, mens de samme bestemmelsen *ikke* begrenset *serviceteknikernes* rett til overtidsbetaling for reisetid. Retten la vekt på at arbeidstakergruppene tidligere hadde hatt slik regulering, at det ikke fra forhandlingsforløpet var holdepunkter for at den tidligere praksis skulle brytes, og at de ansatte først reagerte halvannet år etter avtalens ikrafttredelse.

Arbeidsrettens dom av september 2021 – teateroverenskomsten § 5.2.1.1 – forholdet til statens reiseregulativ
Saken gjaldt spørsmålet om Teateroverenskomsten § 5.2.1.1. gir rett til kompensasjonstillegg etter statens reiseregulativ ved turnévirksomhet utenlands, i tillegg til ulempetillegg etter Teateroverenskomsten § 5.2.5.2. LO Stat og Fagforbundet anførte at ordlyden i Teateroverenskomsten tilsa at statens reiseregulativ gjelder uten forbehold for området, og i samme bestemmelse var det åpnet opp for at partene lokalt kunne inngå avtaler om annen godtgjøring og om særlig beregning. Slike avtaler var ikke inngått. LO Stat og Fagforbundet anførte at saken som gjaldt Stavanger Symfoniorkester og som ble

avgjort av Arbeidsretten i 2010, omhandlet samme problemstilling. Den eneste forskjellen var måten det ble utbetalt på, mens historikken var den samme. Videre ble det anført at formålet med å innføre kompensasjonstillegget, var å kompensere for at fordelen med å kunne benytte ulegitimert nattillegg ved utenlandsreiser ble fjernet. Spekter, Nationaltheatret AS og Beaivváš Sámi Našunálateáhter anførte at ulempetillegget etter Teateroverenskomsten og kompensasjonstillegget etter statens særavtale er godtgjøring for samme ulempe og at utbetaling av både ulempetillegget og kompensasjonstillegget, ville medføre dobbeltkompensasjon. Arbeidsretten kom til at tidsnære bevis ga uttrykk for at formålet med å innføre kompensasjonstillegget var å kompensere for ulempen med å være på reise, og at det dermed ville utgjøre dobbeltkompensasjon. Systematikken i Teateroverenskomsten tilsa da at det er overenskomstens bestemmelse om ulempetillegg som må ha forrang og at det ikke skal utbetales kompensasjonstillegg etter statens reiseregulativ i tillegg.

Arbeidsrettens dom av september 2021. Spørsmål om plikt til å avlønne utover minstesatsene samt anvendelse av de fire kriterier

Riksavtalen mellom LO/Fellesforbundet og NHO / NHO Reiseliv ble fram til 2016 praktisert som en normallønnsoverenskomst. Ved tariffrevisjonen i 2016 presiserte partene at avtalen skulle være en minstelønnsoverenskomst.

Ved flere lokale forhandlinger i 2017–2019 ble det ikke gitt tillegg til de sentrale tilleggene. Saken gjaldt forståelsen av plikten til å lønne over minstelønnssatsene i overenskomsten pkt. 1.1, og om to bedrifter hadde opptrådt tariffstridig ved ikke å gi tillegg i de lokale forhandlingene etter pkt. 1.2. Det var også spørsmål om NHO og NHO Reiseliv hadde opptrådt tariffstridig ved å instruere bedriftene til ikke å gi tillegg i lokale forhandlinger, og om medvirkning til tariffbrudd ved å slutte seg til bedriftenes tarifforståelse.

Arbeidsrettens flertall kom til at de saksøkte måtte frifinnes. Flertallet tok utgangspunkt i at det er en generell forutsetning for minstelønnsoverenskomster at det skal skje en lokal lønnsutvikling, og at det ville være tariffstridig om alle ansatte i bedriften følger

minstelønnssatsene, jf. ARD-1952-52 (Mandal Motorfabrikk). Flertallet fant etter en konkret vurdering av overenskomstens bakgrunn og tariffpartenes gjennomføring av ny forhandlingsordning, at det ikke gjaldt en absolutt og generell plikt til å avlønne over minstelønnssatsene. Det var derfor ikke tariffstridig at det i de saksøkte virksomhetene var arbeidstakere som fulgte minstelønnssatsene. Det var i første rekke tariffpartene som skulle finne fram til lokale tillegg til minstelønn og innretningen på tilleggene, innenfor de rammer som var trukket opp av de sentrale partene. For spørsmålet om nulloppgjør i 2017–2019 var i strid med de fire kriterier, bemerket flertallet at utfallet av forhandlingene som utgangspunkt var et interessespørsmål.

Arbeidsretten kunne ikke overprøve rimeligheten av forhandlingsresultatet eller om kriteriene tilsa at det var grunnlag for å gi tillegg. Retten kunne imidlertid prøve om forhandlingene hadde gått utenfor den rammen som ble trukket opp av pkt. 1.2. Partene var enige om at de lokale forhandlingsprosessene hadde vært reelle. Ut fra bevisførselen fant flertallet at partene hadde forhandlet om hvorvidt de fire kriterier tilsa at det ble gitt tillegg. Det var ikke tariffstridig å ha ulike oppfatninger om hva som var bedriftens økonomiske virkelighet. Det var heller ikke sannsynliggjort at bedriften hadde avvist krav utelukkende under henvisning til rammen for oppgjøret.

Flertallet kom til at uttalelser fra NHO og NHO Reiseliv i forkant av de lokale forhandlingene i 2017 var uheldige, men ikke kunne tolkes som en instruks til medlemmene om å avvise krav om lokale tillegg. Dissens 5–2.

Arbeidsrettens dom av oktober 2021 – avisbudavtalen

Saken gjaldt forståelsen av avisbudavtalens regler om mertid. Spørsmålet var om arbeidsgiver hadde adgang til å avslå eller redusere krav på mertid ut fra en vurdering av om avisbudet burde ha rukket å levere alle produkter innen fastsatt rutetid.

Arbeidsretten kom til at avisbudavtalen ikke gir åpning for at arbeidsgiver etter eget skjønn kan avvise eller avkorte reelle mertidskrav. Utviklingen innen bransjen hadde medført at produktene som

skal leveres varierer fra dag til dag. Avisbudet har krav på å få betalt for den faktisk brukte tiden.

Høyesterett

Høyesteretts dom av november 2021 – deltidsansatte og sykepenger
Folketrygdloven § 8–13 første ledd setter som vilkår for å få sykepenger at «evnen til å utføre inntektsgivende arbeid er nedsatt med minst 20 prosent». En kvinne som hadde to deltidsstillinger med forskjellig lønnsnivå, ble sykmeldt fra den ene stillingen. Den samlede arbeidstiden ble redusert med 20 prosent, men siden hun ble sykmeldt fra stillingen med lavest inntekt, var inntekten kun redusert med 18 prosent. NAV hadde siden 1997 praktisert et krav om at også inntektstapet skulle være minst 20 prosent.

Høyesterett satte NAVs langvarige praksis til side. Dommen gir deltidsansatte med flere stillinger samme rett til graderte sykepenger som arbeidstakere med kun ett arbeidsforhold. Dommen viser også at langvarig praksis fra NAV ikke er avgjørende hvis praksis ikke har grunnlag i andre rettskilder.

Høyesteretts dom av desember 2021 – adgangen til lønnstrekk
Høyesterett kom til at arbeidsmiljøloven § 14–15 andre ledd forbød en avtale om trekk i lønn for feilutbetalt lønn, før feilutbetalingen hadde skjedd. Høyesterett la videre til grunn at tolkning av arbeidsavtaler gir rom for brede vurderinger hvor det kan være en glidende overgang til at avtalen settes helt eller delvis til side etter avtaleloven § 36. Endelig viste retten til at vurderingen av tilbakebetalingsplikt beror på en helt konkret rimelighetsvurdering. Det ble ikke konstatert tilbakebetalingsplikt. Det forhold at arbeidsgiver vel vitende betalte feilaktig lønn uten å ta forbehold, ble tillagt avgjørende vekt, selv om betalingene var tariffstridige.

Høyesteretts kjennelse av desember 2021 – søksmålsfristens utgangspunkt ved virksomhetsoverdragelse
Høyesterett kom til at søksmålsfristen på åtte uker, for å kreve ansettelse hos overtakende virksomhet ved virksomhetsoverdragelse, løper fra overdragelsestidspunktet. Det samme gjelder søksmålsfristen på seks måneder for å kreve oppreisning og erstatning for økonomisk tap som følge av at ansettelsesforholdet ikke ble videreført. Arbeidstakerne fikk derfor rett til å få sine saker behandlet av tingretten, og sakene kommer mest sannsynlig opp for tingretten i 2022. Saken er tilbakeført til Industri Energi. Arbeidstakerne vant med saksomkostninger. LO erklærte partshjelp, men ble ikke tilkjent sakskostnader.

Ting- og lagmannsrett

Her nevnes kun noen av de sakene LO-advokatene har hatt i ting- og lagmannsrettene i 2021:

Nedbemanninger
Også i 2021 hadde LO-advokatene flere større nedbemanningssaker. I 2019 fikk LO-advokatene medhold i Høyesterett i to prinsipielle dommer om nedbemanning. Dommene med Skanska og Telenor har hatt avgjørende betydning for norske arbeidstakere, og betydningene av dommene vises ved at andre instanser følger opp Høyesteretts retningslinjer ved nedbemanning.

I 2021 gjelder dette bl.a. følgende saker:
- Tre tidligere avdelingsledere saksøkte Lørenskog kommune etter omorganisering. De fikk erstatning og jobbene tilbake.
- Nedbemanning i FMC Kongsberg, hovedkvarteret for Norges største oljeserviceselskap når det gjelder teknologi og innovasjon.
- Ansatte i Widerøe Ground Handling ved Kristiansund lufthavn gikk rettens vei for å beholde jobbene sine. De vant fram i tingretten. Dommen er anket av arbeidsgiver.

Oppsigelse på grunn av eget forhold
En god del av sakene LO-advokatene behandler, gjelder oppsigelse på grunn av eget forhold. Slike saker har stor spennvidde og omfatter mange ulike situasjoner.

En sakene som ble behandlet i 2021 ble behandlet av Hordaland tingrett og gjaldt fylling på tankanlegg med feil produkter. Feilfyllingen medførte at to tanker ved anlegget ble satt ut av drift og måtte tømmes. Selskapets kunde ble som følge av hendelsen påført utgifter på flere millioner kroner. Retten mente arbeidstaker måtte bære hovedansvaret for feilen, men samtidig er årsakene til feilen mer sammensatt enn det arbeidsgiver la til grunn. Også andre er å bebreide, selv om arbeidstakers brudd på sikkerhetsrutiner var hovedårsaken til hendelsen. Retten kritiserer saksbehandlingen forut for oppsigelsen, og mener arbeidsgiver ensidig, eller i for stor grad, påla arbeidstaker all skyld for hendelsen. Arbeidsgiver anførte at det må være anledning til oppsigelse når arbeidstaker ikke kan omplasseres og selskapets kunde ikke ønsker å forholde seg til eller benytte vedkommende. Retten var ikke enig i dette. Arbeidsgiver har selv valgt å påta seg oppdraget for kunden og at selskapet ikke har noen muligheter for omplassering, må arbeidsgiver selv bære risikoen for. Oppsigelsen ble kjent ugyldig, og arbeidsgiver ble dømt til å betale arbeidstakers saksomkostninger, i tillegg til egne utgifter ved saken.

Kranfører på entreprise ble erklært uønsket av oppdragsgiver – oppsigelsen var ugyldig. Kranføreren ble erklært uønsket på arbeidsplassen sin, og da arbeidsgiveren, som utførte entreprisen, ikke hadde noen alternative muligheter for å gi ham en jobb, ble han sagt opp. Oppsigelsen ble kjent ugyldig, og i dommen sa retten at avtaleforholdet arbeidsgiveren hadde med sin kontraktspart var lite relevant. Retten viste til at arbeidsgiveren var kjent med at kontraktsparten hadde en videre adgang til å «bortvise» arbeidstakere enn det arbeidsmiljøloven legger opp til ved oppsigelse, og at arbeidsgiver dermed må ha en plan for å håndtere slike situasjoner. Kranføreren fikk også en erstatning på ca. 600 000 kroner. Dommen vil også ha betydning for innleie.

Arbeidsgivers styringsrett
Også i 2021 hadde LO-advokatene flere saker knyttet til grensene for arbeidsgivers styringsrett. En av sakene gjaldt en miljøterapeut, og ble behandlet i Sør-Rogaland tingrett. Rektoren ved barneskolen Vaulen skole i Stavanger påla miljøterapeuten en endring i stillingen som innebar at hun skulle jobbe 75 prosent med undervisning av barn med særskilte behov og 25 prosent i SFO. Miljøterapeutens stillingsbetegnelse ble endret fra «miljøterapeut 1» til «miljøveileder». Søksmål ble tatt ut med påstand om at dette var endringer som kommunen ikke kunne gjøre i kraft av styringsretten. En enstemmig rett var enig i dette, og kom til at endringen i realiteten var en endringsoppsigelse som ble kjent ugyldig.

En annen dom som gjaldt spørsmålet om arbeidsgivers styringsrett, ble avsagt av Sør-Rogaland tingrett. Arbeidsgiver mente forsikringen, livkonto, som bl.a. ga utbetaling av kr 750 000,- ved uførhet, var å anse som et «frynsegode» som kunne fjernes ensidig av arbeidsgiver. Retten var ikke enig i dette. Retten mente arbeidets art og risiko, forholdene rundt ansettelsene, og den holdning som arbeidsgiver har tilkjennegitt ved å betale polisen i en årrekke mv., viser at dette var en del av arbeidstakernes avtalefestede lønnsytelser i arbeidsforholdene.

Arbeidsgiver kunne derfor ikke endre ytelsene i kraft av styringsretten, og arbeidsgiver fikk heller ikke medhold i at ytelsene var opphørt ved «endringsoppsigelse» jf. aml. 15-7: «*Idet det ikke er foretatt noen endringsoppsigelse av de to saksøkerne antar retten med grunnlag i de tvingende reglene om form og framgangsmåte for oppsigelse, at den egentlig er avskåret fra å avgjøre saken med grunnlag i lovens oppsigelsesregler når brudd på formkravene er påberopt av arbeidstaker, se arbeidsmiljøloven § 15-4 og 15-5».*

Bruk av advarsel – søksmålsadgang for arbeidstaker?
I 2021 har flere arbeidsgivere utfordret arbeidstakernes rett til å bestride advarsel. I desember avsa Oslo tingrett avgjørelse i en slik sak, hvor en bussjåfør hadde hatt en ulykkeshendelse med syklist. Unibuss mente sjåføren hadde opptrådt klanderverdig, og ga sjåføren en advarsel/tjenestepåtale for forholdet. Sjåføren aksepterte ikke

advarselen og brakte saken inn for retten. Unibuss mente saken måtte avvises, men fikk ikke medhold i det.

Retten kom til at advarselen var ugyldig og mener Unibuss ikke hadde et forsvarlig grunnlag for tjenestepåtalen og at advarselen bygger på uforsvarlig saksbehandling.

Dommen gir tre læringspunkter av betydning for senere saker:

1. Arbeidsgiversiden vil generelt anføre at retten bare kan prøve om det foreligger «misbruk» av styringsretten. Dette er ikke riktig. Retten prøver – som også denne saken viser – alltid om beslutningen bygger på forsvarlig saksbehandling og riktig faktum.
2. Det var ikke grunnlag for avvisning av saken. Retten var enig i at søksmålsadgangen mot advarsler i privat virksomhet minst skal tilsvare den som i alle år har eksistert mot skriftlige irettesettelser (ordensstraff) overfor offentlige ansatte. Avgjørende er om en skriftlig advarsel er å anse som en «sanksjon» eller ikke.
3. Grensen for hva som er en sanksjon kan noen ganger være vanskelig å trekke, og det er ikke fritt fram for søksmål mot «enhver» reaksjon fra arbeidsgiver, men retten var enig med arbeidstaker i at det ikke kan stilles strenge krav til rettslig interesse i slike saker.

En annen sak som ble behandlet av Hordaland tingrett, gjaldt medlem av Norsk Tjenestemannslag som ble ilagt advarsel på grunn av oppførsel/kommunikasjon på et internt fagforeningsmøte, avholdt på arbeidstedet i arbeidstiden. Medlemmet har anlagt søksmål for å få kjent advarselen ugyldig, og vist til at advarselen utgjør brudd på ytringsfriheten, blant annet Grunnloven § 100 og 101 og EMK art. 10 og 11. Det er også nedlagt påstand om fastsettelsesdom for brudd på EMK og erstatning. Staten som arbeidsgiver anførte først at medlemmet ikke hadde rettslig interesse i å få kjent advarselen ugyldig. Det var tingretten ikke enig i, og avsa kjennelse for at søksmålet skulle fremmes.

Saken var berammet til september 2021. I 2021 hadde arbeidstaker permisjon fra jobben, og saken ble utsatt fram til det var avklart om arbeidstaker ville returnere til stillingen. Medlemmet returnerte 1.1.2022. Staten begjærte på ny saken avvist på grunn av manglende

rettslig interesse. Heller ikke denne gang var tingretten enig med staten.

Fra kjennelsen siteres: «Slik retten oppfatter søksmålet og de anførte påstandsgrunnlagene, så setter saksøkeren advarselen inn i en langt større og bredere rettslig kontekst/ramme enn det rent arbeidsrettslige mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Retten oppfatter X søksmål slik at arbeidsgiver har gått utover rammene for styringsretten ved å blande seg inn i forhold utenfor tjenesten og internt i en fagforening. Ved å reagere med en tjenstlig reaksjon i form av advarsel, oppfatter retten X slik at X reelt sett opplever seg kneblet.

Nærmere bestemt forstår retten X slik at advarselen dermed griper inn i og krenker X grunnlovfestede rettigheter i Grunnloven §§ 100 og 101 og EMK artikkel 10 og 11, ILO-konvensjon nr. 87 artikkel 3. Når det påstås at advarselen skal kjennes ugyldig i en slik kontekst, altså at advarselen strider mot grunnlovsbestemmelser og grunnleggende konvensjoner som Norge er bundet av, vurderer retten at saken og kravet omhandler et 'rettskrav'.» Kjennelsen ble derfor at saken skal fremmes og lovligheten av advarselen skal behandles av domstolene.

Kulturarbeidere – fast ansatt eller selvstendig næringsdrivende?

Mange musikere/kulturarbeidere har avtale som selvstendig oppdragstaker, uten at det er avklart om de i realiteten er å anse som arbeidstaker. I 2021 kom en dom fra Nord-Troms og Senja tingrett som vil få stor betydning for mange kulturarbeidere over hele landet. I likhet med mange andre kulturarbeidere hadde musikeren kun vært på oppdrag, i dette tilfelle for en menighet, på ettårs-kontrakter. Han gikk til søksmål for å få fast ansettelse, og krevde også etterbetaling for pensjon og feriepenger for de årene han hadde hatt oppdrag for menigheten. Retten mente avtalene som selvstendig oppdragstaker var ugyldige, og at det i realiteten forelå et arbeidstakerforhold.

Retten viser bl.a. til at menigheten har benyttet musikernes formelle stilling som selvstendige oppdragstakere som argument mot å tillate dem å opptre som en kollektiv enhet overfor menigheten. Det er dokumentert at musikerne ved gjentatte anledninger fra og med

2013 har tatt opp behovet for forutsigbarhet og trygghet i arbeidsforholdet, uten at menigheten har imøtekommet dette. Slik retten ser det, står musikerne i en så vidt svak forhandlingsposisjon overfor menigheten at de i realiteten har svært lite rom for å øve innflytelse på egne lønns- og arbeidsvilkår. Det er etter rettens vurdering ikke tvilsomt at musikerne i Midnattskonsertene er i et avhengighets- og underordningsforhold, så vel økonomisk som organisatorisk, noe som sterkt trekker i retning av å anse kulturarbeiderne som arbeidstakere.

Medlemmet vant altså fram med det aller viktigste og det prinsipielle, nemlig at han er fast ansatt og har krav på etterinnmelding i menighetens pensjonsordning og krav på ferietid og feriepenger for perioden fra 1. januar 2013.

Varsling i arbeidsforhold

En av sakene som ble ført i 2021 gjaldt vernepleier som ble utsatt for seks gjengjeldelser fra kommunen etter varsling ved legekontor. Tingretten kom til at varsleren ble utsatt for ulovlig gjengjeldelse, og kommunen ble dømt til å betale 1,3 millioner kroner i erstatning, inkl. saksomkostninger. Kommunen aksepterte dommen og anket ikke.

Idretten – opphør av midlertidig ansettelse som hoppsjef

En av de mer profilerte arbeidsrettssaker i 2021 var tvisten mellom landslagssjefen i hopp og Norges Skiforbund. Etter flere uker med daglig mediaomtale og etter at det var tatt ut søksmål, ble det en løsning på tvisten mellom hoppsjefen og hans arbeidsgiver. Enigheten går ut på at hoppsjefen, etter å ha fått varsel om oppsigelse og avvikling av arbeidsforholdet, fortsetter som sportsansvarlig i hopp de fire neste årene. Han fikk formelt ny arbeidsavtale som landslagssjef og, etter eget ønske, færre administrative oppgaver.

Lønnstrekk mv.

Hvert år foretas det lønnstrekk fra arbeidsgiver, og mange slike saker sendes inn til LO-advokatene. Høyesterett ga i 2021 LO medhold i en prinsipiell sak om adgangen til lønnstrekk ved feilutbetalinger, se omtale over.

En annen sak som illustrerer ulike avtaleformer for trekk i lønn er saken for Hordaland tingrett hvor en selger av forsikringsordninger hadde en ren provisjonsavlønning, og fikk ved signering av nye kunder utbetalt 12 måneders provisjon for de aktuelle kundene, som engangsutbetalinger. Dersom kundene sluttet før 12-månedersperioden var omme, eller at arbeidstakeren sluttet i selskapet, måtte gjenværende del av provisjonslønnen for de aktuelle kundene tilbakebetales til arbeidsgiver. Dette ble omtalt som «avgangsansvar» eller «annullasjonsansvar» i arbeidsavtalen hvor det stod at: «Arbeidstaker har 12 måneders annullasjonsansvar for utbetalt provisjon. Ved opphør av forsikringsavtalen innenfor 12 måneder etter nytegning vil det bli trukket provisjon for de resterende månedene. Avtalen her gjelder også etter endt arbeidsforhold. Etter endt arbeidsforhold vil trekk motregnes i opptjent lønn og feriepenger iht. arbeidsmiljølovens bestemmelser § 14-15.»

Arbeidsgiver hadde ved avslutning av arbeidsforholdet trukket alle feriepengene til arbeidstakeren under henvisning til arbeidsavtalen. Arbeidstaker tok saken til Forliksrådet og fikk en fraværsdom på tilbakebetaling av feriepenger. Arbeidsgiver brakte saken inn for tingretten, og forbundet ba om bistand fra LO-advokatene. Retten kom til at lønnstrekket var ulovlig, og påla arbeidsgiver å tilbakebetale beløpet.

Trygd og yrkesskade – arbeidstaker ble tilkjent 8,7 millioner i erstatning

LO-advokatene bistår medlemmene i mange trygdesaker, og en stor andel dreier seg om yrkesskader. Spørsmålet om hvorvidt det foreligger en arbeidsulykke, har stor økonomisk betydning. Det utløser rett til yrkesskadeerstatning etter folketrygdloven og lov om yrkesskadeerstatning. En arbeidstaker ble f.eks. tilkjent 8,7 millioner kroner i erstatning av retten etter yrkesskade.

Flere andre saker dreier seg om søksmål hvor Trygderettens avgjørelser er satt til side av lagmannsretten. LO-advokatene vant fram i mange slike saker i 2021, og etter at LO i 2020 vant fram i Høyesterett, må NAV nå også betale saksomkostningene til LO-medlemmene i slike saker.

Etteroppgjør ved yrkesskade – prinsipiell avklaring
En del yrkesskadesaker blir gjort opp med forsikringsselskapene før det er endelig avklart om arbeidstakeren kan komme tilbake til arbeidslivet i full stilling. Partene forutsetter f.eks. at perioden på arbeidsavklaringspenger vil bli tidsbegrenset, eller at den delvise uføregraden er endelig. Arbeidstakeren kan være overbevist om at han vil klare å arbeide i 50 prosent stilling i framtiden, og aksepterer et erstatningsoppgjør med forsikringsselskapet basert på denne forutsetningen. En del ganger slår disse forutsetningene ikke til, og arbeidstakeren blir 100 prosent ufør etter noen år. Ikke sjelden krever forsikringsselskapene i slike situasjoner at arbeidstakeren aksepterer at erstatningsoppgjøret er «fullt og endelig», og at «hver av partene bærer risikoen for eventuelle endrede forutsetninger».

Saken gjaldt hvorvidt forsikringsselskapene ved erstatningsoppgjør etter yrkesskade kan kreve at arbeidstakeren avtaler vekk retten til etteroppgjør innen fem år ved forhåndsavtale, dvs. før omstendighetene med forverring av medisinsk invaliditet eller ervervsmessig uførhet har inntruffet. Erstatningsoppgjør etter yrkesskader følger en yrkesskadeforskrift, den såkalte standardforskriften. Etter forskriften § 5-1 kan man kreve etteroppgjør innen fem år etter at det tidligere erstatningsoppgjøret var avsluttet. Vilkårene for etteroppgjør er strenge. Forutsetningen er at den ervervsmessige uførhet eller medisinske invaliditet har endret seg «vesentlig». Dette «vesentlighets»-kravet tolkes slik at forverringen må være på minst 20 prosent. Retten til etteroppgjør kan ikke til arbeidstakerens skade avtales bort etter krav fra forsikringsselskapene ved forhåndsavtale. Yrkesskadeforsikringsloven er ufravikelig i arbeidstakers favør iht. yrkesskadeforsikringsloven § 16, og rett til etteroppgjør innen fem år er fastsatt i forskrift etter denne loven. If anket ikke dommen fra Hålogaland lagmannsrett av 30.6.2021, slik at den er rettskraftig.

Hotellansatte gikk på tips-tap – saken er anket
Servitørene ved Hotel Bristol i Oslo gikk også på et nederlag i saken om å få beholde all tips. Arbeidsgiverne var i sin fulle rett til å trekke arbeidsgiveravgift og administrasjonskostnader, som følge av at de i

2019 fikk ansvaret for å rapportere inn og trekke forskuddsskatt av pengene de ansatte fikk i tips av kundene. Dermed gikk ni Fellesforbundet-medlemmer, ansatt hos Hotel Bristol i Oslo, på et tap. Det samme gjorde 14 Parat-medlemmer hos Radisson Blu Plaza Hotel i Oslo. Saken vil ha betydning for hele hotell- og restaurantbransjen etter at den nye tips-skatten ble innført fra samme tidspunkt. Saken ble anket.

Aviator – virksomhetsoverdragelse
Kostnadene ved arbeidsrettssaker kan bli store. Et eksempel er saken der 69 tidligere ansatte i Widerøe Ground Handling ikke fikk videreført sitt ansettelsesforhold etter anbudsskifte da Aviator overtok bakketjenesten for SAS ved fire norske flyplasser. Arbeidstakerne gjorde gjeldende at overføringen kom inn under reglene om virksomhetsoverdragelse og at arbeidstakerne da hadde krav på ansettelse i Aviator, men fikk ikke medhold av tingretten. Arbeidstakerne ble også idømt saksomkostninger på ca. 1 million kroner. Saken er anket.

Rikslønnsnemda

Rikslønnsnemndas kjennelse av 26.08.21 (2/2021) – overenskomst 453
Arbeidstvisten mellom LO/Fagforbundet og NHO / NHO Service om ny overenskomst 453, som gjelder virksomheter innenfor privat kinodrift, rusomsorg, rehabilitering, barnevern og noen barnehager, ble avgjort av Rikslønnsnemnda.

Under henvising til tidligere vurderinger, fant nemnda grunnlag for å fastsette tariffavtale til tross for at inngrepet i streiken ifølge LO/Fagforbundet var ulovlig, idet den var avblåst på grunnlag av forhold på YS'/Parats side. Arbeidstakersiden kan ha en interesse av å bringe dette spørsmålet inn for alminnelige domstoler eller ILO, da tilsvarende skjedde i 2019 i Fagforbundets sykehusstreik.

LOs/Fagforbundets hovedkrav gjaldt innføring av økte minstelønnssatser og ansiennitetsstige på nivå med andre sammenlignbare tariffområder, så som KS-området og Fagforbundets overenskomst

481 om pleie og omsorg. Sistnevnte overenskomsts virkeområde har en viss overlapp med overenskomst 453 for virksomheter innenfor helse og omsorg.

I mellomoppgjøret 2019 fikk Sykepleierforbundet justert minstelønnssatsene innenfor LOs/Fagforbundets avtaleområde 453 og 481, til nivået innenfor KS-området. NHO aksepterte tilsvarende økning på området til overenskomst 481 for Fagforbundets medlemmer, men ikke for overenskomst 453. En urimelig konsekvens av NHOs standpunkt er at sykepleiere og andre med likeartet utdanning får forskjellig lønn for samme arbeidsoppgaver, avhengig av om de er medlemmer i Sykepleierforbundet eller Fagforbundet på områder hvor Fagforbundets overenskomst 453 gjelder.

Fagforbundet krevde prinsipalt at minstelønnstabellen i overenskomst 481 skulle gjelde for samtlige virksomheter på overenskomst 453. Subsidiært ble det krevd at overenskomst 481s minstelønnstabell skulle gjelde for virksomheter som drev innenfor helse og velferd.

I kjennelsen ble det uttalt at «Rikslønnsnemnda mener det er vist til klare hensyn som tilsier at det bør gjennomføres en revisjon av overenskomsten, herunder overenskomstens virkeområde». Til tross for dette fikk ikke LO/Fagforbundet medhold i hovedkravet. Det ble særlig vist til at overenskomst 453 omfatter virksomheter utover området helse og omsorg, og at kravene, som var vesentlige høyere enn oppgjøret i frontfaget, medførte uoversiktlige virkninger dersom disse ble tatt til følge. Nemnda mente av den grunn at eventuelle endringer måtte finne avklaring og løsning mellom partene og ikke av Rikslønnsnemnda.

Nemnda ga Fagforbundet et generelt tillegg på 0,50 kr i timen i henhold til frontfaget, og økt matpengesats på samme nivå som frontfaget. Øvrige krav ble ikke tatt til følge. I tråd med praksis ble virkningspunktet satt til 17. desember 2020, som svarte til tidspunktet for gjenopptakelse av arbeid etter streiken, justert for utsatt oppgjør på grunn av korona.

Generelt EØS

Herdis Helle har dels jobbet med statsstøtte, innkjøp og saker knyttet til regelverket om fri bevegelighet av arbeidskraft, dels andre større utredningsoppdrag, bl.a. knyttet til offentlige seriøsitetsmodeller ved anbud, NAV-saken, Brexit, krisepakker knyttet til covid-19-håndteringen og saker knyttet til konkurranse om regionale flyruter, lønns- og arbeidsvilkår etter liberaliseringen av drosjemarkedet og energiprisskrisen. Helle har også hatt en god del arbeid med saker utenfor EØS-området, bl.a. saker knyttet til covid-19-håndteringen, utarbeidelse av høringsuttalelse om portforbud, utredning av EØS-rettens regler om retten til fritt advokatvalg og generell juridisk betenkning om advokatforsikring, bistand til NTL og NTL-medlemmer i forbindelse med saker knyttet til gjennomføring av domstolsreformen mv.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak (HF)

HFs virksomhet er forankret i bestemmelsene i Hovedavtalen LO–NHO om samarbeid (HA del B) og Tilleggsavtale I (avtale om bedriftsutvikling), II (rammeavtale om likestilling i arbeidslivet) og III (avtale om opplæring i arbeidsmiljø i virksomhetene), og har som hovedmålsetting å bedre samarbeidsforholdene i bedriftene samt legge grunnlaget for utvikling og bedre lønnsomhet.

Sekretariatet
Sekretariatet har bestått av Hélène A. Formo, LO, og Marit Heimdal, NHO. Sekretariatet møtes jevnlig. I 2021 ble det gjennomført tre digitale møter og ett fysisk.

Styret
Styremedlemmer fra LO har vært Peggy Hessen Følsvik (styreleder), Roger Heimli og Trude Tinnlund. På styremøte 2, 20. mai 2021, tiltrådte Roger Heimli som styrets leder etter Peggy Hessen Følsvik. Forbundene har vært representert ved Knut Øygard fra Fellesforbundet og Anne Berit Aker Hansen fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. Varamedlemmer har vært Ulf Madsen fra Forbundet for Ledelse og Teknikk og Terje Valskår fra Industri Energi. I tillegg har Kenneth Sandmo fra næringspolitisk avdeling møtt som observatør, og sekretariatsleder Hélène A. Formo møtt fast i styremøtene.

Styret har gjennomført fire styremøter, men med bakgrunn i covid-19-pandemien har tre av disse vært gjennomført digitalt, mens det siste ble gjennomført fysisk.

Økonomi
Det ble for 2021 søkt om kr 9 000 000,- til drift og aktivitetsmidler fra LO–NHOs opplysnings- og utviklingsfond. HF fikk i alt bevilget kr 18 000 000,-. Aktivitetsmidlene går i all hovedsak til bedriftene i

form av støtte til utviklingsprosjekter og samarbeidskonferanser, noe er brukt til informasjonsaktiviteter, og en mindre andel brukes til administrasjon.

Prosjektstøtte
Styret har bevilget støtte til:
- Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Sjømat og NHO Mat og Drikke fikk innvilget kr 3 300 000,- inkludert mva. til gjennomføring av prosjektet «Fremtid for kompetanse», i perioden februar 2021 til februar 2024.
- Norsk Industri, Norsk Arbeidsmandsforbund, Industri Energi og Fellesforbundet fikk innvilget inntil kr 1 185 000,- inkludert mva. til gjennomføring av prosjektet «Partsamarbeid om HMS- og sikkerhetskultur i gjenvinningsbransjen», i perioden januar 2022 til desember 2022.

Videre er det gitt støtte til samarbeidskonferanser for disse virksomhetene:
- Idea Kompetanse
- Ulefos AS
- Flyktninghjelpen (NRC)
- Tine Meierier, Heimdal
- Nexans Norway
- Kverneland Group

Tilleggsbevilgninger
Utviklingsprosjekt i Havbruksnæringen i Trøndelag fikk innvilget kr 204 000,- inkludert mva. til gjennomføring av utviklingsprosjekt i Sinkaberg-Hansen, i samarbeid med Maintech AS i 2021.

Informasjonsaktiviteter
2021 har vært et spesielt år for norsk arbeidsliv og for HF. På grunn av covid-19 er flere konferanser og samlinger utsatt eller avlyst, noe som gjenspeiles i reduksjon i antall aktiviteter. Gledelig er det likevel at flere av de støttede prosjektene gjennomføres som planlagt, og at det

ble åpnet for mer aktivitet i fjerde kvartal. På slutten av året ble det nok en gang reduksjon i antall fysiske møter grunnet ny oppblomstring av pandemien. Til tross for covid-19 er det gjennomført ni fysiske samarbeidskonferanser. Det har gjennom året vært elleve aktive prosjekter.

Bedre Bedrift-konferansen
Konferansen ble ikke gjennomført grunnet covid-19.

LOs og NHOs felleskonferanse
Konferansen ble ikke gjennomført grunnet covid-19.

Fellestiltakene LO–Virke

Hovedavtalens bestemmelser
Fellestiltakene LO–Virkes arbeid er forankret i Hovedavtalen LO–Virke, hvor formålet peker på partenes felles ansvar for informasjon og veiledning når det gjelder praktisering av samarbeidsbestemmelsene i bedriftene. Fellestiltakene skal legge til rette for godt partssamarbeid, yte bistand og tilby opplæring til virksomhetene og organisasjonene.

Året i endring
Dette året har vært preget av koronapandemien og restriktive ordninger med hensyn til smitte, fram til 25. september. Det førte til at normal drift for Fellestiltakene ble vanskelig. Den uvanlige situasjonen har ført til at også Fellestiltakene måtte finne nye måter å jobbe på for å lykkes med aktivitet i virksomhetene, samarbeidskonferanser, lokale prosjekter og prosjekter mellom organisasjonene. Teams har vært viktig møteplass for Fellestiltakene i året vi har lagt bak oss.

Sekretariatet
Fellestiltakene LO–Virkes aktiviteter og daglige drift ledes av et felles sekretariat som består av to sekretariatsledere: Lars Hogne Kaldestad fra Virke og Renate Klopp fra Landsorganisasjonen i Norge, fram til sommeren 2021. Fra 1. oktober 2021 kom Runa Bolstad Laume inn som LOs representant.

Styret
Fellestiltakenes styre består av representanter fra både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden.

Styret har bestått av følgende personer: Julie Lødrup, LO, styreleder; Stian Sigurdsen, Virke, styrets nestleder; Elisabeth Sundset, Handel og Kontor; Lars M. Johnsen, Fellesforbundet; Astrid Flesland, Virke og Helga Bull, Virke.

Det er avholdt tre styremøter, tre arbeidsutvalgsmøter, og behandlet 27 styresaker i 2021.

Samarbeidskonferanser
I samarbeidskonferansene gis partene felles opplæring hvor målet er felles forståelse av lov- og avtaleverk og hvordan man i samarbeid kan løse utfordringer som oppstår på et så lavt hierarkisk nivå i organisasjonen som mulig. Emner som vektlegges på konferansene er partssamarbeid, rolleforståelse og konfliktforebygging, kommunikasjon, samhandling og tillit.

Før nedstengningen ble det gjennomført fire digitale konferanser, og etter gjenåpningen rakk vi å gjennomføre to tradisjonelle samarbeidskonferanser:

- Coop Sørvest digital samarbeidskonferanse
- Chateau Neuf bardrift digital samarbeidskonferanse
- Byggmakker 8 samarbeidsmoduler på Teams, to timer
- Handel og Kontor / Virke 9. og 10. september med 35 deltakere fra hele landet.
- Asko Norge / Fellesforbundet, nasjonal samling med totalt 69 deltakere inkludert gjester i Oslo
- Coop Norsk Butikkdrift AS / Handel og Kontor, regional samling i Kristiansand med totalt 34 deltakere inkludert innledere og gjester

Dessverre var det planlagte samarbeidskonferanser som ble satt på vent eller avlyst:

- Boligsamvirkene Fagforbundet og Virke
- LO–Virke
- Asko Øst
- Asko Sentrallager AS
- Asko Norge RL
- Metos AS
- Norli AS og Thanke AS
- Bjørn Ovik AS
- Cutters (Ikke lenger aktuell pga. overgang til NHO)
- Fellesforbundet–Virke

Prosjekter

- Handel og Kontor og Virke etablerte prosjektet «Kompetanseheving

om sirkulærøkonomi i varehandelen». Prosjektet er godt i gang, og det har vært gjennomført en samling på et kjøpesenter i Bergen. På nyåret vil det komme nok et delprosjekt på Elverum.
- Handel og Kontor og Virke har etablert samarbeidsprosjektet «Seriøs bilvask» i samarbeid med Fellesforbundet. Det er produsert en rekrutteringsfilm rettet mot målgruppen, som er ansatte i bransjen. Prosjektet er avsluttet.
- Prosjektet «Filmbasert læring» er et samarbeid mellom Handel og Kontor og Fellesforbundet, og tar for seg de bestemmelsene i Hovedavtalen som er relevant for partssamarbeidet. Dette blir en modulbasert læringsplattform, hvor målgruppen er tillitsvalgte ute i virksomhetene. AOF har det faglige og administrative hovedansvaret.

Kurs
Det har blitt gjennomført to digitale kurs i lokale forhandlinger, basert på grossistoverenskomsten mellom Fellesforbundet og Virke. Deltakerne kom i hovedsak fra Clog (Coop Norge Handel As Logistikk) og Asko.

Medlemsundersøkelsen SAMBA
Opinion AS gjennomfører hvert år, på oppdrag fra Fellestiltakene LO–Virke, en undersøkelse kalt SAMBA (samarbeidsbarometer), for å måle effekten av aktiviteten i virksomhetene. Opinion AS er også i år engasjert til å gjennomføre en evalueringsundersøkelse med tanke på Fellestiltakenes aktivitet og gjennomføringsevne.

Digital plattform og grafisk uttrykk
Fellestiltakene LO–Virke bruker nettsiden www.fellestiltakene.org og Facebook som kanaler for markedsføring. Det er behov for modernisering av både digital plattform og visuelt uttrykk. Det visuelle utrykket skal være gjenkjennbart og beskrivende for hva Fellestiltakene er. Dette arbeidet er i gang og vil sluttføres i løpet av årsskiftet 2021/2022.

Demokrati

Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid

LO har på flere områder arbeidet for å videreutvikle og styrke bedriftsdemokratiske ordninger etter hovedavtalene og lov. LO har invitert forbundene til et samarbeid for å se på mulige ordninger for medvirkning etter hovedavtalene, i anbudsprosessene.

Konsernutvalg og konserntillitsvalgt
LO har gjennom informasjon og konkret bistand arbeidet for å bedre og utbre ordningene med konsernutvalg og konserntillitsvalgt. LO har blant annet vært rådgiver for forbund og tillitsvalgte ved etablering og endringer av ordninger med konsernutvalg og konserntillitsvalgt samt Europeisk Samarbeidsutvalg / European Work Councils (ESU/EWC).

Representasjon i konsern og konsernlignende foretaksgrupper
LO har søkt å spre informasjon om og bistå i forbindelse med å etablere felles representasjon i styrende organer i konserner og konsernlignende foretaksgrupper.

LO har bistått forbund med å innlede på kurs om juss og styrearbeid for enkeltselskaper og konsern. De fleste kursene har vært for styremedlemmer og tillitsvalgte i aksjeselskaper og helseforetak, blant annet om styrearbeid i enkeltselskap og konsern, rollen som styremedlem og tillitsvalgt, taushetsplikt og forholdet mellom mor- og datterselskap. I tillegg har LO bidratt med innledninger om Europeisk Samarbeidsutvalg / European Work Councils, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv og utfordringer ved omstilling. LO har holdt innledninger og deltatt i flere debatter om åpenhetsloven, som trer i kraft 1. juli 2022.

Arbeidsmarked, nærings- og sysselsettingspolitikk

Norsk økonomi

Etter omfattende nedstengning året før, ble norsk økonomi i 2021 preget av innhenting med god vekst og forbedringer i arbeidsmarkedet. I juni var verdiskapingen (bruttonasjonalprodukt fastlands-Norge) tilbake på samme nivå som i forkant av koronautbruddet året før. Sysselsettingsandelen nærmet seg senhøstes et omfang vi må mer enn ti år tilbake i tid for å finne. Flaskehalser i frakt og levering knyttet til pandemien globalt, bremset imidlertid fortsatt oppgangen internasjonalt. Rekordhøye kraftpriser preget bildet i Europa og Norge.

Ved utgangen av året ble en ny smittebølge møtt med smitteverns-tiltak. Fornyede tiltak kom på plass for å møte utfordringene dette ga nærings- og arbeidsliv. I tillegg til at helsetjenester og undervisning ble sterkt påvirket, ble igjen overnatting og servering, kulturlivet og deler av transportbransjen rammet. Det ble etter påtrykk fra LO gjennomslag for en lønnsstøtteordning som la til rette for å holde arbeidstakerne i jobb med vanlig lønn framfor å permittere. Det ble også tatt grep fra myndighetene for å redusere belastningen de økte strømprisene ga husholdningene.

Tabell: NOEN INDIKATORER FOR NORSK ØKONOMI

	2020	**2021**
Registrert arbeidsløse	141 900	88 900
På tiltak	12 900	16 100
Brutto arbeidsløse	154 800	105 000
Pst.:		
Sysselsettingsandel	67,2	67,9
Økonomisk vekst (fastlands-Norge)	–2,3	4,2*
Lønnsvekst[1]	2,0	2 3/4*
Prisstigning	1,3	3,5
Reallønnsvekst[1]	0,7	– 3/4
Rentenivå, pst.		
Boliglån[2]	2,1	1,8
Lånekassen	2,3	2,4
Husbanken	1,4	1,2
Utenriksøkonomi (overskudd i pst. av BNP)	2,0	12,3*

* Anslag og foreløpige tall

[1] Industriarbeider

[2] Finansinstitusjonenes utlånsrente bolig lønnstakere

Arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedet bedret seg betydelig i løpet av 2021, i takt med at samfunnet åpnet opp. Antallet sysselsatte økte med 19 500 fra 2020 til 2021.[7] Sysselsettingsandelen blant bosatte[8] økte og ble høyere enn før pandemien. Antall lønnstakere på korttidsopphold falt med 10 000

[7] Ifølge nasjonalregnskapstall.

[8] AKU.

i 2021 etter en nedgang på 13 500 året før. Antallet arbeidssøkere[9] holdt seg om lag uendret gjennom første kvartal, for deretter å falle betydelig gjennom året. Arbeidsløshetskrisen ble stadig mer dominert av langtidsledige. I andre halvdel av 2021 var nær 7 av 10 langtidsarbeidssøkere. Nye smitteverntiltak mot slutten av året bidro til et oppsving i antall permitterte, spesielt i serveringsbransjen. Til tross for de nye tiltakene var det omtrent 47 000 færre permitterte ved utgangen av året sammenlignet med i årets første kvartal. Lønnsstøtteordningen, kunngjort medio desember 2021, bidro til at tusenvis av planlagte permitteringer ble trukket.

Helt ledige, delvis ledige og sum arbeidssøkere* per måned (sesongregulert), 2021

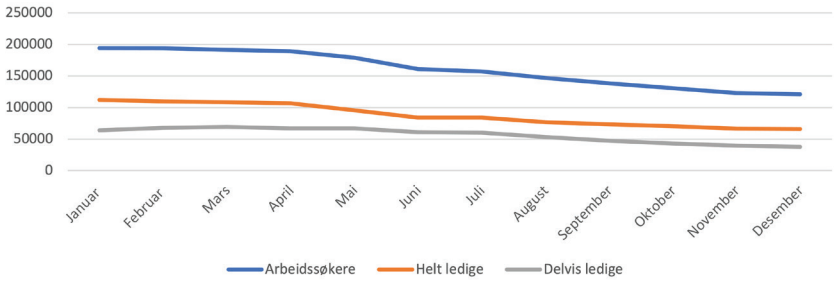

Kilde: NAV. *Helt arbeidsløse, delvis arbeidsløse og tiltaksdeltakere.

Sysselsettingen

Antallet sysselsatte økte med 0,7 prosent fra 2020 til 2021, ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall. Tre fjerdedeler av sysselsettingsveksten i 2021 kom innen offentlig forvaltning, med et noe større bidrag fra kommuneforvaltningen enn fra staten (inkludert helseforetakene). Gjenåpning bidro til sterk sysselsettingsvekst mot slutten av året i næringer som var hardt rammet i 2020, ofte uten mulighet for hjemmekontor.

[9] Helt arbeidsløse, delvis arbeidsløse og arbeidsløse på tiltak.

Sysselsatte personer, utvalgte næringer. Prosentendring 2020-2021

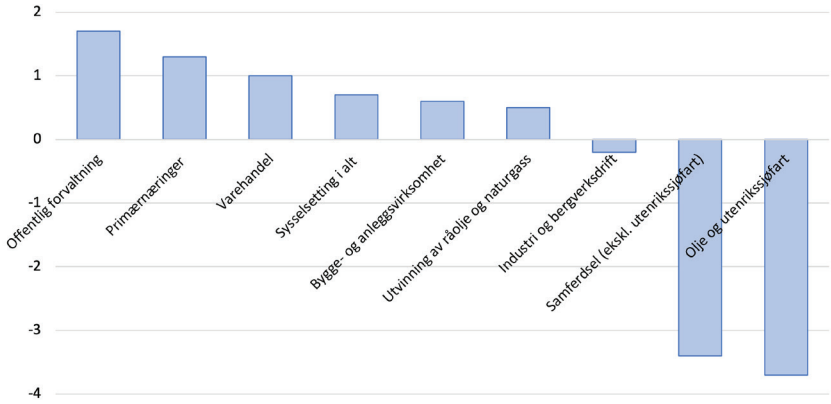

Kilde: SSB, Nasjonalregnskap

Aldersfordelt økte andelen sysselsatte med 1,7 prosentpoeng i aldersgruppen 15–24 år, ifølge tall fra Arbeidskraftundersøkelsen (AKU). Den samlede sysselsettingsraten (15–74 år) gikk opp fra 67,2 til 68,0[10] prosent, og forbigikk dermed også 2019-nivået på 67,8 prosent. Økningen var større blant menn enn blant kvinner, men aller størst blant kvinner i alderen 15–24 år.

245 000 (9,3 prosent) var midlertidig ansatt i 2021. Nesten 1 av 3 ansatte i alderen 15–24 år var midlertidig ansatt. Midlertidig ansettelse var vanligere for kvinner (10,8 prosent) enn for menn (7,8 prosent). Kjønnsforskjellen var mer markert blant personer over 25 år. Andelen midlertidige var mellom 2 og 4 prosentpoeng høyere blant kvinner enn menn i alderen 25–54 år. Undervisning (15,9 prosent) og personlig tjenesteyting (13,0 prosent) var næringene med høyest innslag av midlertidighet, etterfulgt av overnattings- og serveringsvirksomhet (12,7 prosent) og helse- og sosialtjenester (12,3 prosent).

[10] Ifølge AKU var fallet i antall sysselsatte lavere enn i nasjonalregnskapsstatistikken. Det skyldes bl.a. at folk på korttidsopphold ikke inngår i AKU.

Arbeidsløsheten

I 2021 var det registrert i gjennomsnitt 88 000 helt arbeidsløse hos NAV, tilsvarende 3,1 prosent av arbeidsstyrken. Det er 54 000 færre enn i 2020. Inkludert deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak, utgjorde bruttoledigheten 104 000 personer, som er 51 000 færre enn i 2020. I gjennomsnitt for 2021 var 47 000 permitterte, hvorav 54 prosent delvis permitterte. Det tilsvarer hhv. 1,7 og 0,9 prosent av arbeidsstyrken. Fra 2020 til 2021 falt antallet helt arbeidsløse mest i Oslo og Viken; over en tredjedel av reduksjonen i hele landet kom i disse fylkene.

Helt arbeidsløse som andel av arbeidsstyrken, fordelt på bostedsfylke. 2021.

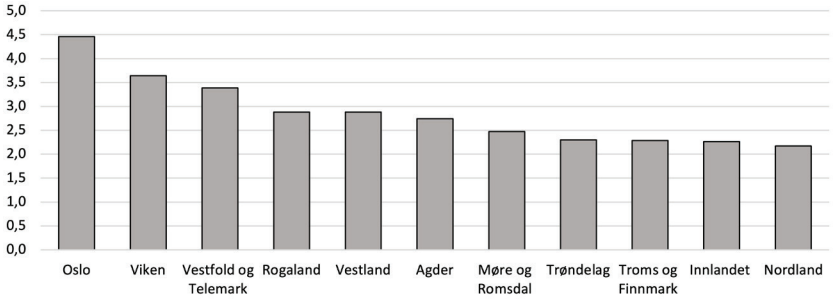

Kilde: NAV

Andel av arbeidsstyrken registrert som helt ledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis ledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. Desember 2021.

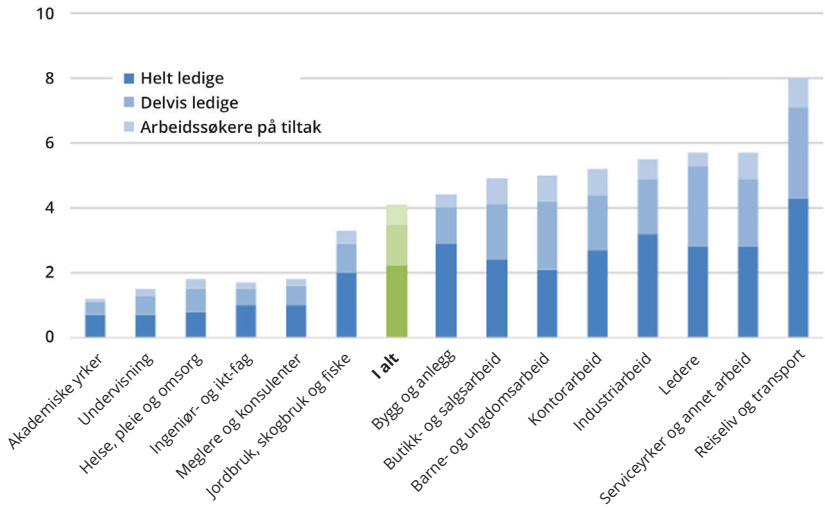

Kilde: NAV

I samme periode gikk arbeidsløsheten mest ned innen reise- og transportfag. Ved utgangen av året utgjorde alle arbeidssøkere med denne yrkesbakgrunnen 8 prosent av arbeidsstyrken. På initiativ fra LO lanserte regjeringen en lønnsstøtteordning i desember 2021 som bidro til å holde arbeidsløsheten nede.

Arbeidssøkere[11] etter varighet

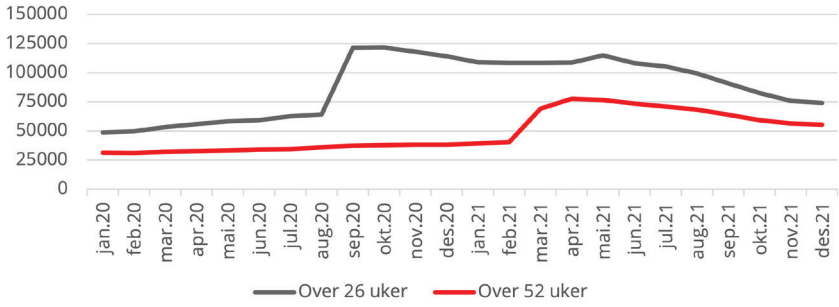

Kilde: NAV

Arbeidsinnvandringen

Arbeidsinnvandringen har hatt mye å si for sysselsettingen det siste tiåret. Det er imidlertid usikkert hvor mye, pga. begrenset statistikkdekning. Strenge smitteverntiltak og reiserestriksjoner reduserte innvandringen kraftig i 2020 og første halvdel av 2021. I andre halvdel av året økte innvandringen igjen. Nettoinnvandringen, slik den måles i SSBs befolkningsstatistikk, utgjorde 19 650 i 2021. Det er 8300 flere enn i 2020, men 5600 færre enn i 2019. Nettoinnvandringen var størst fra Polen, Syria og Eritrea. Personer fra Asia sto for 28 prosent av nettoinnvandringen til Norge i 2021, mens personer fra EU-land i Øst-Europa sto for 30 prosent. Flyktninger uten godkjent opphold regnes ikke med i disse tallene.

Antall lønnstakere på korttidsopphold falt med 13 prosent i 2021 (mot en nedgang på 15 prosent i 2020). Lønnstakere på korttidsopphold sto for en tredjedel av det totale fallet i antall lønnstakere i 2020. I 2021 derimot, økte det totale antall lønnstakere mens lønnstakere på korttidsopphold fortsatte å falle.

Omfanget av arbeidsutleie henger nært sammen med utviklingen i arbeidsinnvandring. Mer enn fire av ti utleide arbeidstakere er

[11] Helt og delvis arbeidsløse, samt tiltaksdeltakere.

innvandrere[12], slik det framgår av SSBs statistikk. Mange av problemene med sosial dumping og useriøsitet er knyttet til arbeidsutleie.

Næringspolitikk

Industri
2021 ble et år preget av koronapandemien, stortingsvalg og ny regjering. Gjennom året opplevde nærings- og samfunnsliv lettelser og innstramminger i pandemitiltakene. Kompensasjonsordninger for utsatte deler av næringslivet ble videreført. Vi opplevde at forskjellige bransjer ble rammet svært ulikt av pandemien.

LO har arbeidet aktivt med å formidle fagbevegelsens industripolitikk opp mot politiske aktører og beslutningstakere. I 2021 fikk industriens rolle for å løse klimautfordringer og forpliktelser stor oppmerksomhet i LO og samfunnet. LO, NHO, Fellesforbundet, Industri Energi, EL og IT Forbundet, Norsk olje og gass, Norsk Industri, Energi Norge og Nelfo lanserte i mai 2021 en felles industripolitisk plattform. Plattformen legger grunnlaget for et krafttak for industri og klima hvor energi- og industripolitikken er forutsetninger for å nå klimamål, øke eksport og konkurransekraft, samt å sikre framtidig sysselsetting.

Plattformen vektlegger åtte ambisjoner for framtiden:
- Utvikle en verdikjede for havvind
- Videreutvikle og bygge batteriverdikjeder
- Etablere storskalaproduksjon av hydrogen og ammoniakk
- Videreutvikle jobb- og verdiskaping fra petroleumsindustrien
- Skalere opp CO_2-fangst og lagring
- Prosessindustrien må ytterligere redusere karbonintensitet gjennom ny teknologi/løsninger oppstrøms og nedstrøms i verdikjedene
- Oppgradering og fornyelse av vannkraften
- Tydelige mål om energieffektivisering

[12] Bosatte og personer på korttidsopphold.

Fastlands-Norges underskudd i handelsbalansen ble viet mye oppmerksomhet i 2021. LO framhevet en aktiv industripolitikk for å øke eksportinntekter, som igjen legger grunnlaget for vår felles velferd. LO jobbet opp mot den nye Ap-/Sp-regjeringen for å styrke norsk eksport, videreføre og utvikle arbeidsplasser over hele landet.

CCS ble videreført uten at det er sikret finansiering av Fortums CCS prosjekt på Klemetsrud i Oslo. Klemetsrudprosjektet fikk ikke støtte gjennom EU, og står ved utgangen av 2021 uten finansiering. LO jobbet i 2021 og vil i framtiden jobbe for realiseringen av prosjektet.

LO deltok i samarbeid med ulike parter i en NHO-rapport som belyste forutsetninger og potensialet for å utvikle verdikjeder for batteriproduksjon i Norge. Rapporten konkluderte med at batteriproduksjon kan skape mange arbeidsplasser basert på norske råstoffer, og kan bidra til bærekraft gjennom elektrifisering av samfunnet og næringslivet. Den gir anbefalinger for politiske prioriteringer for å realisere batteriproduksjon i Norge. Tilgang på ren, fornybar kraft er et vesentlig konkurransefortrinn. Barrierer i forbindelse med toll på det europeiske markedet og Brexit har vist seg å være utfordringer som LO har tatt opp med politiske aktører.

Mineraler

Norske mineralressurser kan danne grunnlaget for mange produkter det grønne skiftet er avhengig av, og området har blitt prioritert i 2021. LO har bidratt til å samle norske aktører og lagt til rette for bedre samarbeid og dialog med næringen. LO arbeidet i 2021 for at norske mineralressurser skal legge grunnlaget for arbeidsplasser og størst mulig verdiskaping med mål om lengre verdikjeder i Norge.

Eierskap

LO har arbeidet for at statlig eierskap må ses på som et viktig redskap i en helhetlig og aktiv næringspolitikk. LO har løftet fram viktigheten av et profesjonelt aktivt statlig eierskap for framtidig verdiskaping, sysselsetting og omstillinger knyttet til klima og digitalisering. Statlig eierskap vil kunne bidra til langsiktighet og bidra til overgangen til bærekraft og klimaforpliktelser. I 2021 gikk utviklingen internasjonalt i

retning av styrket statlig aktivitet og eierskap for å løse klimautfordringer og pandemiens virkninger for arbeidsplasser og næringsliv.

Bygg og anlegg
LO har arbeidet for å fremme kvalitet, produktivitet og seriøsitet i byggnæringen gjennom politiske prosesser og koordinering av aktuelle LO-forbund i forbindelse med høringer på området.

Helseeksport
I løpet av året har man fått en økt oppmerksomhet om helseeksport (digital helse, legemidler og medisinsk utstyr) og potensialet som ligger der.

I samarbeid med Aleap, Eksportkreditt Norge, Industri Energi, Innovasjon Norge, Inven2, Legemiddelindustrien (LMI), LO, NHO, Norway Health Tech, Norwegian Smart Care Cluster, Oslo Cancer Cluster, Siva og The Life Science Cluster har Menon Economics kartlagt norsk helseindustri og synliggjort helseindustriens langsiktige eksportpotensial.

Samferdsel
LO har i perioden fulgt opp LOs handlingsprogram og uttalelser fra Kongressen, hovedsakelig gjennom oppfølging og innspill til arbeidet med Nasjonal Transportplan 2022–2033, samt innspill til Statsbudsjettet for 2022. Utover dette har det vært mye aktivitet knyttet til arbeidet med «Grønt landtransportprogram», som har som formål å stimulere til et bredt teknologiskifte i transportsektoren og bidra til realisering av vedtatte nasjonale klimamål. Konkurranseutsettingen på jernbanen og nytt drosjeregelverk har også preget arbeidet i 2021, i tillegg til konsekvensene for samferdselssektoren som følge av covid-19. LO Luftfart og samferdselspolitisk utvalg er viktige fora som fungerer godt, men det har vært noe lavere aktivitet i 2021 enn normalt. I tillegg er LO representert i diverse styrer, råd og utvalg.

Luftfart
Fokus dette året har som i fjor vært på å redusere konsekvensene av

covid-19, herunder betydelig aktivitet i LO Luftfart for å informere, diskutere og avklare nødvendige skadebegrensende tiltak. Det har også vært aktivitet relatert til den nå ferdige rapporten som omhandler bærekraftig flydrivstoff, og vi har oppnådd betydelig gjennomslag i arbeidet med å redusere risiko gjennom Innlandshelikopterprosjektet.

LO støttet også i år Flyoperativt Forum og Solakonferansen for å synliggjøre LO Luftfart. LO Luftfart-konferansen ble gjennomført fysisk, og inneholdt alle aktuelle temaer inkludert en politisk debatt. Aktiviteten har også vært stor knyttet til offshorehelikopter-risikoreduksjon gjennom LOs helikopterutvalg.

FSIK (Flysikkerhetskomiteen) under LO Luftfart har hatt stor aktivitet med bruk av sine 50 faglige bidragsytere fra flere fagforbund. Flere forbund er nå med, slik at bredden i fagområdene ivaretas mer helhetlig. Fokus på de forskjellige sikkerhetskritiske områdene på bakken og i luften innen norsk luftfart ivaretas med det systematisk og effektivt.

Petroleum

SSBs anslag for investeringene på norsk sokkel ender noe over 180 milliarder i 2021, og anslås å synke til 154 milliarder i 2022. Den midlertidige oljeskatten som skulle opprettholde aktiviteten på norsk sokkel, fungerer. Investeringene i 2021 ligger på nivå med 2019. Til sammenligning rapporterte UK-sektor om et fall på 23 prosent fra 2019 til 2020, og basert på utviklingen i spotmarkedet for forsynings- og ankerskip ser det ut til at aktiviteten har falt videre inn i 2021. På norsk sokkel viser spotmarkedet for ankerfartøy at 2021 ligger på samme nivå som 2019, og forsyningsfartøyene viser en økning på 20 prosent relatert til 2019. NOR-andelen er steget til 98 prosent for ankerfartøy og 92 prosent for forsyningsfartøy. NOR-skipene opererer med norsk lønnsnivå. Denne oversikten underbygger at en større andel av skipene i aktivitet på norsk sokkel opererer med norsk lønnsnivå.

Maritim

Offshore-rederiene har fremdeles en anstrengt økonomi. Verftene

som klarte å fylle opp med cruise- og brønnbåter etter oljeprisfallet i 2014, har slitt med å tjene penger. Covid-19 har forsterket denne situasjonen. De offentlige investeringene i fergeflåten ender i stor grad i utlandet. I oppdateringen av en oversikt utarbeidet over nybygg siden 2010, er nær 60 prosent bygget i utlandet og over 40 prosent av disse i Tyrkia. Andelen ferger bestilt ved norske verft faller kraftig år for år.

Det partssammensatte utvalget som så på hvordan norsk lønn i norske farvann kunne løses, leverte sin rapport før sommeren. Kravet om norsk lønn i norske farvann fikk fullt gjennomslag etter regjeringsskiftet. Regjeringen har startet lovarbeidet, og vil fremme et forslag til lov før påske 2022.

Kraft

Kraftproduksjonen i 2021 endte på 156,5 TWh og forbruket på 138,9 TWh. Det er den høyeste produksjonen og forbruket de siste fem årene.

Flere landsforeninger, NHO, og LO med Industri Energi, Fellesforbundet og EL og IT Forbundet presenterte *Energi- og industripolitisk plattform* i juni 2021. Arbeidet bak rapporten var en felles gjennomgang av de kraftrelaterte industrielle initiativene, samt de initiativene som var satt i gang for å oppnå utslippsmålene Norge har satt for 2030. Arbeidet la til grunn de utslippsmålene Stortinget har satt for ulike sektorer.

I tillegg til dette arbeidet deltok LO i et arbeid sammen med NHO om en rapport om satsing på produksjon av battericeller og grønn hydrogenproduksjon. Begge initiativene ble gitt som innspill til regjeringen. Underveis i arbeidet med rapporten ble det gitt innspill til regjeringens stortingsmelding om kraft til arbeid.

Ut over høsten 2021 steg prisen på gass som følge av stor etterspørsel globalt. Effekten av den høye gassprisen var at kullkraft ble et alternativ i flere europeiske land. For eksempel ble kullkraft igjen den største energikilden i Tyskland i 3. kvartal. Dette bidro til økt pris på CO_2-kvoter. Til sammen ga det en energikrise i Europa med en dramatisk økning i kraftprisene. I Norge ble kapasiteten i mellom-

landsforbindelsene økt i 2020 med en kabel til Tyskland og høsten 2021 med en kabel til England. De økte kraftprisene i Europa ga en eksepsjonell økning i kraftprisene i de tre sørligste prissonene i Norge (NO1, NO2 og NO5).

Stortinget vedtok på slutten av 2021 for første gang en støtteordning knyttet til husholdningenes strømregning. I tillegg ble den vedtatte effekttariffen, som skulle trådt i kraft 1. januar 2022, utsatt. Strømprisen i de ulike prissonene i Norge varierte, der Sør-Norge i perioder hadde over sju ganger høyere kraftpris enn Nord-Norge.

Handelspolitikk

LO har arbeidet og vil fortsatt arbeide for at den sosiale dimensjonen i det indre marked styrkes. Dette gjøres gjennom å påvirke norske myndigheter, gjennom arbeid i EFTAs konsultative komité og gjennom Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS). I DEFS har det vært flere diskusjoner når det gjelder de pågående forhandlingene om e-handel. Problematikken går ut på om e-handel bør være en del av WTO-systemet, og om man bør kreve stans i forhandlingene. Fra norsk fagbevegelses side ser man det som mest hensiktsmessig at forhandlingene fortsatt er en del av WTO-systemet. LO sitter i en referansegruppe under UD som ble etablert i slutten av 2018.

Det har også vært diskusjoner om en såkalt Trips-waiver. Lenge har Norge sagt nei til å støtte et unntak fra patentregelverket. LO har tatt opp dette med norske myndigheter ved flere anledninger. Det er derfor bra at nåværende regjering har vedtatt at Norge kan støtte et unntak for patenter på covid-19-vaksiner i de videre forhandlingene i WTO. På grunn av covid-19 er det planlagte WTO- ministermøtet som var planlagt avholdt i desember 2021, utsatt til 2022.

WTO-forhandlingene har beveget seg sakte framover de siste årene. Man håper imidlertid at man ved neste ministermøtet skal få avsluttet de 20 år lange forhandlingene om fiskerisubsidier.

EU/EØS

Storbritannia og EU ble enige om en avtale som skal regulere forholdet mellom de to etter at Storbritannia trådte ut av unionen i januar

2020. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2021. Avtalen mellom Norge og Storbritannia ble signert i juli 2021. Denne følger i stor grad avtalen som er inngått med EU, slik at norske bedrifter sikres minst like god tilgang til det britiske markedet som EU-landene. Imidlertid har man støtt på nye problemstillinger på grunn av avtalen EU har med Storbritannia – som blant annet «batterisaken». Den innebærer at el-biler som produseres i EU med norske batterier, vil bli rammet av en tollsats på 10 prosent fra 2027 når disse selges til Storbritannia og omvendt. Dette kan true den norske satsingen på batteriproduksjon.

En annen aktuell sak i 2021 er knyttet til ESAs prosesser mot Norge når det gjelder begrensning av antall ledd i leverandørkjeden. Begrensningen er hjemlet i lov om offentlige anskaffelser (LOA). I tillegg har ESA bedt NFD om informasjon angående kravet om begrensning av underleverandører vedtatt i Skien- og Oslo-modellen. Norske myndigheter har sendt flere svarbrev til ESA, sist i oktober 2021. LO avventer nå videre behandling i saken. Dette vil muligens få betydning for utformingen av en ny norsk modell når det gjelder offentlige anskaffelser.

Forsvarspolitikk

Næringspolitisk avdeling har ansvaret for oppfølgingen av norsk forsvarspolitikk. Dette gjøres blant annet gjennom FPUFF (Fagligpolitisk utvalg for Forsvaret), hvor aktuelle saker er løftet fram gjennom året. En sak som avdelingen har arbeidet med gjennom flere år, er vedlikehold i Forsvaret. Dette har reist spørsmål som berører flere av LOs medlemmer. Med ny regjering vil dette arbeidet fortsette, forhåpentligvis med et godt samarbeid med myndighetene. I desember 2021 ble det satt ned en forsvarskommisjon med deltakelse fra LO Stat. Dette arbeidet vil sluttføres våren 2023.

Gjenkjøp og kampfly/ubåt

LO deltar i F-35 industriforum, etablert av Forsvarsdepartementet, som diskuterer de næringsrelaterte spørsmålsstillingene i tilknytning til kampflyprosjektet. LO sitter også i en industristøttegruppe under Forsvarsdepartementet som gjelder anskaffelsen av framtidens

ubåtkapasiteter etter 2021. I dette arbeidet står også gjenkjøp sentralt.

Offentlige anskaffelser
Norge bruker nærmere 600 milliarder årlig i offentlige anskaffelser. Regelverket for offentlige anskaffelser er derfor et viktig verktøy i arbeidet for et bedre klima, mer innovasjon og i arbeidet mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Anskaffelsesakademiet ble etablert i 2017. LO vil fortsette å være med i den framtidige utviklingen av akademiet, og ble medlem av styret i 2018. Det arbeides kontinuerlig med å få offentlig finansiell støtte, uten at dette fikk gjennomslag i årets budsjett. LO ble i 2019 medlem i den norske speilkomiteen, som skal se på standardiseringer på området. Dette arbeidet fortsetter i 2022.

Det foregår et kontinuerlig arbeid mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i brukergruppen for offentlige anskaffelser, under SMSØ. Det er påbegynt et arbeid for å se på mulighetene for en nasjonal modell som bygger på eksisterende modeller som Oslomodellen etc. for å hindre arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i offentlige anskaffelser.

Nordområdene
Også dette året har blitt preget av koronaepidemien og de utfordringene mange næringer i nord opplever som følge av den.

Det siste året er det signalisert en rekke store industriprosjekter i nord som går på hydrogen, batteri, CNF, datasentre og oppdrett på land. Det jobbes tett opp mot LOs regionkontorer i nord, og vi har et samarbeid gående med NHO i Nordland og Arctic om å skape 30 000 nye arbeidsplasser i nord. LO er representert i en rekke fylkeskommunale utvalg bl.a. på næringsutviklingsområdet.

Året har også vært preget av stor valgkampaktivitet, hvor LO har deltatt på arrangementer og en rekke bedriftsbesøk sammen med kandidater til Stortinget.

Romfart
Romfart ligger inn under ansvarlige for omstillingsavdelingen. Romfartsområdet har i 2021 vært preget av stor aktivitet. Det viktigste som har skjedd er utvilsomt finansieringstilsagnet om å bygge en ny utskytningsbase for småsatelitter på Andøya. Gjennom dette har Norge en god mulighet til å bli en førende nasjon innen utskytning og annen virksomhet innen romfart. Blant annet er det stadig flere oppstartingsbedrifter som orienterer seg mot romfartssektoren.

Bistand ved omstilling

På oppdrag fra forbundene kan LO, med utgangspunkt i gjeldende lov- og avtaleverk, bistå tillitsvalgte og klubbene med kompetanse ved endringsprosesser på arbeidsstedet. Næringspolitisk avdeling bistår forbundene og tillitsvalgte med økonomiske analyser som i mange tilfeller representerer et alternativ til forslag om å legge ned arbeidsplasser. Avdelingen holder også kurs i økonomi- og regnskapsforståelse for tillitsvalgte.

Selv om 2021 har vært preget av covid-19, har LO vært involvert i flere prosesser, bl.a. rådgivning til juridisk avdeling vedrørende arbeidsrettssak. Det har også vært oppfølging av prosessen i Eltek AS. Avdelingen har bistått og bistår løpende NNN Nortura Gol i de omstillingsprosesser som konsernet nå gjennomgår, og har også vært involvert i pågående prosesser innen jernbanesektoren. På slutten av året har avdelingen engasjert seg i omstilling og mulig utflytting av Orklas fabrikk (Norgesplaster) på Vennesla i Agder, til Spania. På grunn av covid-19 har kursvirksomheten vært liten.

Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

Forhandlings- og HMS-avdelingen er ansvarlig for dette fagområdet. I tråd med LOs strategi for oppfølging av LOs handlingsprogram, har avdelingen ansvar for å koordinere arbeidet mellom de enkelte

fagavdelingene og mellom LO og forbundene. Dette gjøres blant annet gjennom den såkalte pådrivergruppen hvor de ulike avdelingene er representert, gjennom regelmessige kontaktmøter med forbundene og med myndighetene og gjennom andre fora.

Det har vært avholdt fire kontaktmøter mellom LO og forbundene, to på Teams og to fysisk. Det er også blitt avholdt ett møte med de forbundene som har én eller flere allmenngjorte tariffavtaler. Møtene har først og fremst blitt brukt til operative og konkrete arbeidsoppgaver, i tillegg til faglige innledninger fra blant annet Skatteetaten (om feilklassifisering av enkeltpersonforetak / kamuflerte arbeidstakere), NTAES (om myndighetenes arbeid med akrim) og forsker Isak Lekve (om streiken ved Norse Production / Sekkingstad).

Det har vært utstrakt kontakt opp mot myndighetene og de politiske partiene, både i form av høringer, møter og andre former for innspill. Etter høstens regjeringsskifte har det vært særlig mye kontakt med Arbeids- og inkluderingsdepartementet, blant annet om nye restriksjoner og et bransjevist forbud mot innleie fra bemanningsselskap, om kollektiv søksmålsrett, om norgesmodell for offentlige innkjøp og om nye virkemidler mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Det har også blitt avholdt møte med Arbeiderpartiets nye stortingsfraksjon i Arbeids- og sosialkomiteen om temaene.

Vi har også avholdt møter med og deltatt på flere konferanser i regi av tilsynsmyndighetene og flere av de frivillige organisasjonene som jobber med ofre for arbeidslivskriminalitet, som Selvhjelp for innvandrere og flyktninger, Jussbuss, Frelsesarmeen, ROSA, Fair Play Bygg og Kirkens Bymisjon. Høsten 2021 fikk vi også samlet disse fysisk til en erfaringsutveksling, der vi dels diskuterte politiske krav framover, dels fikk delt erfaringer med å bruke solidaransvar ved lønnstyveri.

Også i 2021 er det blitt arbeidet med ESAs prosesser angående offentlige innkjøpsmodeller, samt KS' rapport fra Wiersholm. Vi har avholdt særmøter med Fellesforbundet, og avholdt nye møter med ESA om saken.

Prosjektet «FriFagbevegelse for Foreign Workers» kom opp å stå i 2021, etter lengre tids planlegging. Tjenesten, som primært henvender seg til polsk-, litauisk- og engelsktalende migrantarbeidere, er

delfinansiert av LO. Relevante artikler om hvorfor man bør organisere seg, hva allmenngjøring er og om rettigheter og plikter i norsk arbeidsliv, oversettes og publiseres, og spres via blant annet våre faglige nettverk i sosiale medier og andre kanaler.

Vi har også laget nye informasjonssider for utenlandske arbeidere på LOs egne hjemmesider, samt materiell som kan brukes og deles i de mange ulike gruppene som finnes på sosiale medier. En egen veileder for innkjøp av renholds- og transporttjenester har lenge blitt utsatt som følge av pandemien, og vil først foreligge når arbeidet med en norgesmodell – der renholdsbransjen blant annet vil inngå som et satsingsområde – har kommet ut av startblokken.

LOs ordning for å bistå særlig sårbare grupper i arbeidslivet er evaluert og vedtatt videreført av Sekretariatet, med enkelte endringer. Ordningen er nå etablert på permanent basis, og utgiftene ved ordningen lagt inn i Solidarisk støtteordning. LOs juridiske avdeling har i prøveperioden tatt inn flere lønnskravsaker innen bygg og anlegg, restaurant og transport. Rundt 20 arbeidstakere har mottatt bistand i perioden, etter å ha blitt lønnet under minstelønn, ikke mottatt overtidsbetaling, blitt urettmessig trukket i lønn (lønnstyveri), og/eller arbeidet langt utover lovens grenser for daglig og ukentlig arbeidstid. Én av sakene under ordningen ble behandlet av Oslo tingrett i 2020, der arbeidstaker vant fram med at oppsigelsen var usaklig og ble tilkjent en samlet erstatning på rett i underkant av kr 700 000.

Vi har holdt foredrag for og deltatt på flere møter med den polske fagbevegelsen OPZZ, som forsøker å organisere ukrainske og hviterussiske migrantarbeidere, og delt våre erfaringer med å organisere arbeidsinnvandrere. Det samme har vi gjort blant annet i nettverket BASTUN, på møter med OECDs kontaktpunkt og i diverse andre fora.

Vi er også representert i flere ulike arbeids- og referansegrupper, blant annet i Arbeidstilsynets arbeid med det internasjonale etatssamarbeidet mot svart arbeid («undeclared work»), Samarbeidet mot svart økonomi (SMSØ), og i en referansegruppe for Fafos forskningsprosjekt om irregulære innvandrere. Vi er også representert i og har møtt i Språkrådets organ for arbeidsliv og høyere utdanning, samt innledet

for Ytringsfrihetskommisjonen om viktigheten av faste ansettelser og sterke fagforeninger.

I tillegg har vi deltatt og holdt innledning på en lang rekke konferanser og kurs hvor sosial dumping og arbeidslivskriminalitet har vært tema, og sammen med organisasjonsavdelingen avholdt et frokostmøte om forslagene i Fougner-utvalgets innstilling. Vi har også skrevet en lang rekke avisartikler og debattinnlegg om sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, blant annet i *Dagens Næringsliv, Dagsavisen og Klassekampen*, om solidaransvar og behovet for restriksjoner mot innleie fra bemanningsbyråer.

LO avholder ikke noen egen konferanse om sosial dumping, men har også i 2021 bistått aktivt i planlegging og gjennomføring av NTLs og Fagforbundets Svart økonomi-konferanse, som nå samler svært mange deltakere. Neste konferanse er planlagt i mars 2022.

Miljø og bærekraftig utvikling

Klima, miljø og bærekraftig utvikling

«Arbeidslivets klimaveke» er eit samarbeid mellom alle dei åtte hovudorganisasjonane i norsk arbeidsliv, og i 2021 vart veka arrangert 25.–31. januar. Arbeidslivets klimaveke skal sette fokus på klima, arbeidsliv og medverknad. Dei ulike seminara og foredraga var denne gongen digitale arrangement, og det vart laga ein felles filmsnutt som alle nytta i sine arrangement. LO køyrte webinar om rettferdig omstilling.

Rettferdig omstilling, CO_2-fangst og -lagring (CCS, Carbon Capture and Storage), energi, klimarisiko, transport og sirkulær økonomi, er saker som har hatt prioritet òg i 2021. LO er nøgd med at den nye regjeringa i si regjeringsplattform har understreka viktigheita av rettferdig omstilling, og er glad for at det no skal oppnemnast eit nasjonalt råd for rettferdig omstilling der partane i arbeidslivet er representert.

Det er eit tett og godt samarbeid med internasjonal fagrørsles Just Transition Centre (JTC), og LO stiller kontor til rådigheit i Folkets Hus for dei tilsette i JTC. LOs leiar har deltatt og innleidd i fleire internasjonale møter og rundebord arrangert av JTC kring tema som energi og klima, og i dialogar med amerikansk fagrørsle. LO bidrar òg inn i JTCs arbeid med C40 (eit globalt nettverk av ordførarar som vil gå i front for å skape berekraftige byar og hindre klimakrisa), der Oslo og byrådsleiaren deltar aktivt.

Nordisk fagrørsle og tysk fagrørsle gjorde i 2020 ferdig ein rapport om rettferdig omstilling i Norden og Tyskland. Rapporten vart presentert i ulike samanhengar på nordisk nivå i 2021, og vart nytta i ulike arrangement under klimakonferansen i Glasgow i november. LO har stått for arbeidet med den norske landrapporten.

Gjennom DEFS sin komité for berekraftig utvikling, energi og klima, har LO deltatt i klima- og miljøarbeidet i europeisk fagrørsle. EUs «Fit for 55»-pakke har vore hovudtema for arbeidet, og dette er ein

prosess og eit arbeid som vil halde fram i fleire år framover. Sirkulær økonomi har òg vore eit tema som har hatt særleg fokus i komiteen.

Den årlege klimakonferansen i UNFCCC (United Nations' Framework Convention on Climate Change) var utsett eit heilt år, og vart gjennomført i Glasgow i november. Den 26. partskonferansen (COP26) leverte fleire gode resultat, sjølv om ikkje alle prosessar enno er i mål. LOs delegasjon til COP26, med LO-leiaren i spissen, deltok aktivt saman med internasjonal fagrørsle. Fagrørsla er nøgd med at COP-presidentskapet la fram ei erklæring der mange land (også Norge) gir si støtte til ei rettferdig omstilling gjennom grøn vekst og anstendig arbeid på vegen til nullutsleppssamfunnet. Fordi pandemien hindra fysiske møter frå våren 2020 og fram til COP26, har mykje av arbeidet vore gjort digitalt. Dette har medført ekstra tidsbruk på klimaforhandlingsarbeidet i UNFCCC gjennom heile perioden, ettersom LOs klimarådgivar følger opp arbeidet kring rettferdig omstilling for, og i samarbeid med, ITUC.

LO er representert i styra i Stiftinga Miljømerking (Svanen) og i Stiftinga Miljøfyrtårn, der LO-sekretær Are Tomasgard er styreleiar. LO deltok i nasjonalt og internasjonalt standardiseringsarbeid i komitear for sirkulær økonomi, karbonnøytralitet og miljøleiing.

Samarbeid og møter om klima- og miljøsaker har vore gjennomført med ulike næringslivskontaktar, bransjeorganisasjonar, myndigheiter, utdanningsinstitusjonar, politikarar, klima-, miljø- og naturvernorganisasjonar, med forskingsmiljø, og med AOF og LO-skulen.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøloven, skipsarbeidsloven, likestillings- og diskrimineringsloven mm.

Omtalen av lov-/forskriftsendringer under er ikke ment å gi en fullstendig oversikt.

Endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsombudsloven
Diskrimineringsnemnda fikk myndighet til å avgjøre tvister om gjengjeldelse etter varsling. I høringsrunden til NOU 2018:6 var arbeidstakerorganisasjonene enige i etablering av en slik nemndsordning, og de fleste støttet at myndigheten legges til Diskrimineringsnemnda. LO mente likevel at det ideelt sett burde opprettes en egen nemnd for denne typen saker.

Forvaltningsloven, forskrift om adgang til informasjonsdeling og annen behandling av taushetsbelagte opplysninger: «Kongen kan gi forskrift om at taushetsplikt etter § 13 ikke skal være til hinder for at bestemte organer kan dele opplysninger for å utføre oppgaver som er lagt.»

LO har vært opptatt av at tett samarbeid mellom ulike offentlige organer er helt nødvendig for å lykkes i kampen mot arbeidskriminalitet. Adgang til å dele nødvendig informasjon, som også er taushetsbelagt, vil styrke dette arbeidet. Men LO mente at det var nødvendig med opplysnings*plikt* mellom etatene i akrim-samarbeidet, spesielt i de sakene som påfører individer og samfunn stor skade eller økonomisk tap.

Endringer i arbeidsmiljøloven mv. (tiltak for å bekjempe arbeidslivskriminalitet)
Stortinget vedtok endringer i straffeloven, arbeidsmiljøloven, lov om obligatorisk tjenestepensjon og allmenngjøringsloven som tiltak for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, bl.a. en ny bestemmelse i straffeloven som skal gi grunnlag for straff for såkalt «lønnstyveri». Dette har vært en viktig sak for LO å få på plass. Bestemmelsene om lønnstyveri trer i kraft fra 1.1.2022.

Det ble også vedtatt en hjemmel i arbeidsmiljøloven som gjør at departementet, når hensynet til helse, miljø og sikkerhet tilsier det, kan gi bestemmelser i forskrift om at virksomheter som tilbyr renholdstjenester eller tjenester i forbindelse med vedlikehold og reparasjon av motorvogn, må godkjennes av Arbeidstilsynet, og om det nærmere innholdet i en slik godkjenningsordning.

Arbeidsmiljøloven: Yrkesdykking og losvirksomhet skal være regulert i arbeidsmiljøloven. Det samme gjelder kamskjelldykking og lignende fangstvirksomhet som foregår ved dykking. For dykking fra skip gjelder samme løsning som for petroleumsvirksomheten: arbeidsmiljøloven gjelder for dykkerne (Petroleumstilsynet er arbeidsmiljømyndighet), mens sjøfartslovgivningen (Sjøfartsdirektoratet er tilsynsetat) regulerer skipet og mannskapet for øvrig. LO har i lengre tid påpekt dette behovet for myndighetsavklaring og at arbeidsmiljølovens regler skulle være gjeldende for yrkesdykking og losvirksomhet.

I tillegg har LO gitt innspill til en rekke lov- og forskriftsendringer knyttet til pandemien. Omtale av den pågående prosessen knyttet til regulering av hjemmekontor er plassert under avsnittet om arbeidsmiljø.

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv

Partene i arbeidslivet, ved LO, YS, Unio, Akademikerne, NHO, Virke, KS, Spekter og staten ved ASD og staten som arbeidsgiver ved KMD, har i desember 2018 inngått en ny IA-avtale for tidsperioden 2019–2022. IA-avtalen har som overordnet mål å skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall og på denne måten bidra til å øke sysselsettingen.

Avtalen har videre to hovedmål:

- Sykefravær: Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018
- Frafall: Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres

For å støtte opp under målene for IA-avtalen, er partene og myndighe-

tene enige om å løfte fram satsinger på forebyggende arbeidsmiljøarbeid og lange og gjentakende sykefravær.

IA-avtalen garanterer at endringer i sykelønnsordningen ikke kan foretas med mindre partene er enige i dette.

Det ble i 2019 iverksatt bransjeprogrammer under IA-avtalen i sju bransjer: sykehus, sykehjem, barnehager, bygg og anlegg, leverandørindustrien i olje- og gassnæringen, rutebuss- og persontransport og næringsmiddelindustrien. Representanter fra LOs forhandlings- og HMS-avdeling har sittet i styringsgruppen i fire av programmene. De resterende tre har vært representert fra de aktuelle forbund. I tillegg sitter representanter fra de aktuelle forbund i alle sju styringsgrupper. Arbeidet med bransjeprogrammene har fortsatt i 2021, men det har vært utfordringer med framdriften pga. koronapandemien.

Virkemidler i avtalen er: arbeidsmiljøportalen, HelseIArbeid, kompetansetiltak, tilskudd til ekspertbistand i vanskelige enkeltsaker samt virkemidler som skal utvikles i bransjeprogrammene. Den økonomiske rammen er ca. 270 mill. pluss arbeidslivssentrene i NAV. Arbeidsmiljøportalen ble lansert 7. desember 2020. Arbeidet med forprosjekt kompetansetiltak er i gang i fem fylker, og HelseIArbeid implementeres gradvis i flere deler av landet.

Sekretariat for avtalen er i Arbeids- og sosialdepartementet, med en koordineringsgruppe bestående av medlemmer fra partene i avtalen. Arbeidet er ledet av statssekretær i ASD. Fra LO er medlemmene i koordineringsgruppen Julie Lødrup og Gry Gundersen (bisitter).

Forbundene har egne IA-ansvarlige som er pådrivere i forbundenes arbeid ut mot foreninger og tillitsvalgte. I 2021 har det vært avholdt fire møter i HMS-/IA-utvalget.

Arbeidsmiljø

Hovedmålet med LOs arbeidsmiljøarbeid er å bidra til at norske arbeidstakere har et trygt, sikkert og inkluderende arbeidsmiljø basert på medvirkning og medbestemmelse. Dette gjør LO ved å ta initiativ

til og formidle ny forskning på området, påvirke regelverksutvikling og politiske prosesser, samt formidle kunnskap og drive opplæring til våre medlemmer. LO bistår også i det europeiske arbeidet ved deltakelse i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS), Det europeiske arbeidsmiljøorganet (EU OSHA) og EUs råd for sikkerhet og helse (ACSH).

Arbeidsmiljøbegrepet
Arbeidsmiljøområdet omfatter organisatoriske, psykososiale, ergonomiske, fysiske, kjemiske og biologiske arbeidsmiljøfaktorer. Hvordan arbeidet organiseres, både formelt og i praksis, påvirker alle de andre arbeidsmiljøfaktorene. Myndighetene og partene i arbeidslivet har blitt enige om en definisjon av arbeidsmiljøet som reflekterer nettopp dette:

«Arbeidsmiljø handler om arbeidet, hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet. Arbeidsmiljøet er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass og krever derfor ulike tilnærminger, og arbeidsmiljøet påvirker arbeidstakernes helse og jobbengasjement, og dermed også virksomhetens resultater og produktivitet.»

LO har hatt fokus på å formidle dette budskapet til våre medlemmer. LO har hatt en rekke aktiviteter, møter, webinarer og foredrag, også til andre tillitsvalgte i Europa gjennom EØS-samarbeid.

Bedre rammeverk for å jobbe forebyggende med psykososialt arbeidsmiljø
Psykososiale forhold er en av de vanligste årsakene til sykefravær i Norge og Europa. LO har som mål å fremme utviklingen av et rammeverk som bedre sikrer forebygging av arbeidsrelatert sykdom og skade knyttet til psykososiale risikofaktorer. Dette er også et mål i DEFS' Health & Safety Committee, gjennom å arbeide for et direktiv om psykososiale risikofaktorer i EU. LO bidrar til dette gjennom sitt medlemskap i komiteen. I Norge har LO tatt opp problemstillingen i Arbeidstilsynets regelverksforum og råd, og har deltatt i en partssammensatt arbeidsgruppe som arbeidet fram et omforent notat om temaet. LO har nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra forbund og AOF. Formålet er å se på hvordan man best mulig kan

legge til rette for et godt arbeidsmiljøarbeid innen psykososiale forhold i norske virksomheter, deriblant behov for regelverksendring. LO vil jobbe for en egen forskrift for håndtering av psykososiale arbeidsmiljøforhold, deri også de organisatoriske forholdene som er tett koblet til de psykososiale. LO har også deltatt i internasjonalt standardiseringsarbeid som har utviklet en veileder for håndtering av psykososiale risikofaktorer på arbeidsplassen (se kapittel om standardisering).

Arbeidsmiljørettigheter ved økt bruk av hjemmekontor
I løpet av pandemien har mange arbeidstakere opplevd i hovedsak å måtte jobbe fra hjemmekontor. Dette har hatt stor påvirkning på ergonomiske og psykososiale forhold, samt muligheten til samhandling og arbeidstakermedvirkning på arbeidsplassen. LO har i samarbeid med forbundene engasjert seg i å sikre viktige arbeidsmiljørettigheter i forbindelse med regjeringens høring om forslag til endringer i forskriften om arbeid i arbeidstakers hjem. I tillegg har LO jobbet for en egen forskrift for hjemmekontor i kriser/pandemi.

Arbeid for en mer treffsikker og kunnskapsbasert bedriftshelsetjeneste (BHT)
Myndighetene har i de siste årene jobbet med å utvikle bedriftshelsetjenesten til en mer treffsikker og kunnskapsbasert bedriftshelsetjeneste. Det har vært utviklet flere rapporter, og i år sendte Arbeids- og sosialdepartementet ut på høring konkrete forslag til endringer i lov og forskrift som vil ha betydning for bedriftshelsetjenesten. Høringssvarene er fortsatt til behandling hos ASD. LO har engasjert seg underveis i prosessen med innspill til tidligere rapporter og forarbeidet til høringen som er referert til i tidligere beretninger.

Høringen peker på mange gode tiltak, som tydeliggjøring av kjerneoppgaver i regelverk, utvidelse av godkjenningsordningen til også å gjelde krav til BHTs arbeid i og tjenester til virksomhetene og innføring av obligatorisk opplæring for BHTs personale om BHTs formål og rolle. Samtidig mener LO at forslagene ikke går langt nok for å få en tydelig avgrensning til individrettede, folkehelserelaterte tilleggstjenester. En godkjent BHT bør kun kunne tilby tjenester som

forskriften pålegger arbeidsgiver å sørge for. Videre fokuserer forslagene mer på tiltak som kan gi lettelser i plikten til å knytte seg til BHT, enn å fokusere på hvordan BHT på best mulig måte kan innrette seg mot virksomhetene for å kunne bidra med best mulig kompetanse, behovsprøvde tjenester og i det omfang en virksomhet til enhver tid har behov for. I tillegg til høringsinnspill har LO jobbet med å løfte saken politisk og i media.

Arbeidstilsynet

LO har to medlemmer i Arbeidstilsynets råd. På grunn av koronasituasjonen har det i 2021 vært avholdt flere, men kortere møter enn tidligere. Rådet har hatt tre ordinære møter og tre informasjonsmøter i 2021, alle digitale. I alle møtene har Arbeidstilsynets innsats med kontroll av arbeidstakers smittevern hatt fokus. I februar 2021 ble forskrift om godkjenningsordning for innkvartering vedtatt, og 70 prosent av Arbeidstilsynets utadrettede innsats har vært i tilknytning til koronasituasjonen. LOs viktigste innspill i rådet har vært bekymringer for nedprioriteringer av de andre forvaltningsområdene til Arbeidstilsynet, særlig på arbeidsmiljøområdet. LO har vært opptatt av å belyse og stille spørsmål om konsekvensene av redusert tilsynsaktivitet utenom kontroll av smittevern. LO opplever at sårbare grupper har fått det verre, at det er større sårbarhet for vold og trusler og at hjemmekontorsituasjonen har vært svært belastende for mange. Bruken av hjemmekontor har også gjort topartssamarbeidet ute i bedriftene utfordrende. LO har også vært opptatt av hvorvidt Arbeidstilsynets formidlingsaktivitet i forbindelse med smittevern og risikovurderinger har nådd ut til verneombud, tillitsvalgte og bedriftshelsetjenestene. Arbeidstilsynets innsats og prioriteringer i koronasituasjonen skal evalueres av eksterne i 2022.

I tillegg til problemstillinger i forbindelse med pandemien har LO også vært opptatt av framdrift og evaluering av akrim-arbeidet, og å løfte behovet for bedre rammeverk for å jobbe forebyggende med psykososiale arbeidsmiljøfaktorer (se beretning om arbeidsmiljø),

antall tilsyn, inspektører og kompetansen til inspektørene i tilsyn, særlig tilsyn relatert til innleie. Videre har LO tatt opp hvordan Arbeidstilsynets omorganisering vil påvirke involvering av partene framover, både i forbindelse med rådet og i forbindelse med regional involvering, der flere av lederne ved LOs distriktskontorer opplever at de har mistet mye av den direkte kontakten med Arbeidstilsynets regiondirektører. LO har også tatt opp problemstillinger om asbest, og etterlyser et større nasjonalt søkelys på fjerning av asbest.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak – sykefravær (HF-S)

Sykefraværssamarbeidet mellom LO og NHO har pågått siden 1991 gjennom en egen arbeidsgruppe ved siden av HF (tidligere Sykefraværsprosjektet). Gruppen har hatt ett møte i 2021. Tor Idar Halvorsen har deltatt og holdt innlegg på HF-konferanse i Caverion om forebyggende arbeidsmiljø. I tillegg har det vært kommunikasjon om gode bedriftseksempler i HF-prosjektene.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet innenfor arbeidsmiljø og arbeidshelse. LO har hatt én representant i instituttets fagråd siden oppstarten av fagrådet i 2006. Fagrådet har hatt to møter i 2021. Dagsordenen for møtene har bl.a. omfattet nye forskningsprosjekter ved STAMI, presentasjon av Enhet for systematiske kunnskapsoppsummeringer, hovedfunn fra første kunnskapsgjennomgang om fjernarbeid, NOAs faktabok 2021, framtidens arbeidsplasser (hvordan vil de bli og hva er kunnskapsbehovene?), status for arbeidet med nasjonalt arbeidstidsregister (ny storsatsing ved STAMI), digitale arbeidsmiljøkartlegginger i offentlig og privat sektor og STAMIs engasjement i EU-prosjekter.

Standardisering

LO og noen forbund deltar aktivt i arbeidet med revidering og utvikling av standarder som påvirker arbeids- og livsvilkår for medlemmene. Arbeidet er ressurskrevende, så LO og forbundene prioriterer å engasjere seg i arbeid som får direkte følger for arbeidsvilkår, som for eksempel standarder om ytre miljø, kunstig intelligens, vibrerende verktøy, ledelsesstandarder, HMS-spørsmål mv.

LO var i 2021 representert i de norske speilkomiteene «Styringssystem for arbeidsmiljø» og «Personalledelse». LO har i flere år deltatt aktivt i arbeidet innen utvikling av styringssystem for arbeidsmiljø, og har vært representert i ISO-arbeidsgruppen som i 2021 ferdigstilte utarbeidelsen av en veileder for håndtering av psykososial risiko. Både direkte og indirekte ansattmedvirkning er tilfredsstillende ivaretatt i dokumentet. Standardiseringsarbeid knyttet til personalledelse omfatter en rekke prosjekter innen HR. Grunnet det omfattende omfanget av prosjekter med tilhørende forventning om ressursbruk, så LO seg nødt til å gå ut av denne komiteen på slutten av året. Utviklingen i prosjektene følges gjennom informasjon fra DEFS.

LO deltar i arbeidsgrupper som blir koordinert av DEFS. Dette gir tilgang til informasjon og mulighet til påvirkning. LO er også representert i DEFS' faste standardiseringsutvalg.

LO er medlem i Standard Norge, og er representert i styret og i Sektorstyret for petroleum. I sektorstyret har det vært viktig for LO at NORSOK-standardene for norsk sokkel fortsatt skal utvikles og forvaltes i Norge. Det har vært en diskusjon om disse standardene skal omgjøres til internasjonale ISO-standarder. Aktuelle forbund og LO mener at en slik endring kan medføre fare for svekkelser i HMS-nivået.

Medlemskapsmodellen til Standard Norge ble vedtatt endret i representantskapet våren 2021. Målet med endringen er å tiltrekke seg flere medlemmer som bør ha interesser i å engasjere seg i standardiseringsarbeid.

Akan, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

Akan kompetansesenter er en forening som bygger på partssamarbeid mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO), Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og staten. Akan er ikke en medlemsorganisasjon. Innsatsen rettes mot hele Norges arbeidsliv og er tilgjengelig for alle virksomheter i Norge. Det er også mulig for enkeltpersoner å ta kontakt. Akan kompetansesenter har som formål å sette hele det norske arbeidsliv i stand til å forebygge rus og avhengighet, slik at sykefravær reduseres og effektivitet og livskvalitet økes. Ledere, ansatte og deres representanter skal settes i stand til å ta opp bekymring så tidlig som mulig og bidra til at ansatte med rus- eller spilleproblematikk får et tilbud om hjelp så raskt som mulig.

Styret i Akan kompetansesenter består av inntil seks medlemmer. LO og NHO oppnevner hver to medlemmer med personlige varamedlemmer til styret. Staten ved Helsedepartementet oppnevner ett medlem med varamedlem. De ansatte i Akan kan velge ett medlem med personlig varamedlem til styret.

Blant styrets medlemmer oppnevner hhv. LO og NHO annethvert år hhv. leder og nestleder i styret, med en funksjonstid på to år. Arnfinn Bjørshol fra NHO ble valgt som styreleder i mars 2021, og Kristin Sæther fra LO har i perioden vært styrets nestleder, med Tor Idar Halvorsen som vararepresentant. På grunn av koronapandemien har Akan i 2021 måttet legge om arbeidet mot virksomheter til mer digitale plattformer.

LO-koordinatorer på store anlegg

I 2021 har det vært god aktivitet. Noen prosjekter er avsluttet, og nye har kommet til. Det er pr. 31. desember ti ansatte LO-koordinatorer, i tillegg til anleggssekretær som organisatorisk ligger under LOs forhandlings- og HMS-avdeling.

Følgende nye prosjekter har kommet til i løpet av 2021:
- Viken fylkeskommune – oppstart august
- Ny vannforsyning Oslo, Oslo kommune–NVO, oppstart september
- Nye Drammen Sykehus, Sykehusbygg, oppstart november
- Nye Sjukehuset Nordmøre og Romsdal, SNR, oppstart desember

De nye prosjektene er bemannet med ressurser internt, foruten Sjukehuset i Nordmøre og Romsdal, hvor det er ansatt ny koordinator.

Følgende prosjekter er avsluttet:
- Kampflybase Ørland, september
- E6 Innlandet, Nye Veier AS, juni

To av våre koordinatorer avsluttet arbeidsforholdet i løpet av året. Erstatter for koordinator for Nye Veier AS ved E39 Sørvest har latt vente på seg, men vil være på plass i løpet av januar 2022. Avtale om koordinator med Oslo kommune ved Fornebubanen høsten 2021 ble inngått. Etter vedtak om flytting av koordinator fra Viken fylkeskommune til Oslo kommune, kom det på plass ny koordinator i Oslo kommune i oktober, med god overlapp.

Avtalen med Fornebubanen ble utsatt, med oppstart i januar 2022. Avinor har utvidet sin portefølje med utbygging av ny utenlandsterminal i Tromsø. Vår koordinator hos Avinor dekker også dette prosjektet. Koronasituasjonen har preget en del av aktiviteten, men gode tilpasninger er gjort, med hjemmekontorløsning for en del av koordinatorene og flittig bruk av Teams-møter. Samarbeidet med regionkontor og forbund har fungert bra, spesielt samarbeidet med regionkontorene Trøndelag, Agder og Oslo/Viken ifm. med rekruttering av nye koordinatorer. Reisevirksomhet for anleggssekretær har delvis tatt seg opp etter september, inntil nye retningslinjer kom i desember.

Avtaler pr 31. desember 2021 med varighet inn i 2022:
- Follobanen, Bane Nor, sommeren 2022 (50 prosent)
- Oslo kommune, ny vannforsyning, NVO, utgangen av 2027 (50

prosent til september 2021, 100 prosent fra ca. sensommeren 2022)

Disse to nevnte prosjekt betjenes av én koordinator.

- E39 sørvest, Nye Veier AS, utgangen av 2023
- E6 Trøndelag, Nye Veier AS, intensjon om forlengelse foreligger til ca. 2025
- Evenes flystasjon, Forsvarsbygg, høsten 2022 (80 prosent)
- Nytt regjeringskvartal, Statsbygg, sluttdato ikke satt, men ca. 2025
- Gardermoen, Avinor, februar 2022, intensjon om forlengelse foreligger til ut 2023
- Trøndelag fylkeskommune, januar 2022, intensjon om forlengelse foreligger ut 2023
- Viken fylkeskommune, august 2023
- Nye Drammen Sykehus, Sykehusbygg, ca. april 2024
- Nye Sjukehuset Nordmøre og Romsdal, ca. juni 2024

Noen av de utfordringer som avdekkes i de forskjellige prosjektene, og som det er mye arbeid med fortsatt er:
- Arbeidstid/arbeidstidsordninger
- Ansettelsesforhold/arbeidskontrakter
- Lønnsforhold/allmenngjøring
- Innleie og underleverandører
- Få tillitsvalgte på prosjektene

Det pågår fortsatt diskusjoner med Equinor om et samarbeid.

LOs offshorekontor

LOs offshorekontor er samlokalisert med regionkontoret i Rogaland.

Offshorekontoret er besatt med én stilling som offshoresekretær, og er administrativt lagt inn under forhandlings- og HMS-avdelingen.

Offshoresekretæren driver en utadvendt virksomhet mot forbund/ fagforeninger og tillitsvalgte som sørver arbeidstakere på norsk kontinentalsokkel. Koronapandemien har midlertidig endret dette arbeidet over i en mer digitalisert møteform i 2021. Stillingen er rettet mot HMS-arbeid offshore, og innebærer også samarbeid med relevante avdelinger i LOs interne organisasjon.

Offshoresekretæren er medlem i Samarbeid for sikkerhet, som har som hovedoppgave å forbedre sikkerheten i olje- og gassindustrien. Dette arbeidet omfatter sikkerheten på installasjoner, landanlegg og fartøy på sokkelen. Mye av arbeidet skjer i arbeidsgrupper som utarbeider anbefalinger til bransjen. Videre er offshoresekretæren representant i Regelverksforum (Petroleumstilsynet). LOs olje- og gassutvalg og i LOs helikopterutvalg.

Likestillingspolitikk

8. mars

Årets internasjonale kvinnedag ble markert i samarbeid med Arbeiderpartiet. På grunn av koronasituasjonen ble det tidlig besluttet å lage et digitalt arrangement, og bruke sosiale medier aktivt i oppløpet fram mot dagen. LOs slagord var: Trygghet på jobb. Ei lønn å leve av. #8mars2021.

Under tittelen «Pandemi, arbeiderkvinner og bedre vern mot voldtekt», satte LO og Arbeiderpartiet to temaer på dagsordenen: Likestillingskonsekvenser av pandemien og samtykkelov. Til det siste punktet var en av innlederne nestlederen i Fagbevegelsens Hovedorganisasjon i Danmark, Nanna Høilund, som var aktiv i debatten som førte til samtykkelov i Danmark. 8. mars-arrangementet og mediearbeidet i forkant bidro til synlighet for LO og søkelys på kvinnerike lavlønnsyrker som LO organiserer, og som har stått i koronaens frontlinje: Butikkmedarbeidere, helsefagarbeidere, pleiemedarbeidere og renholdere.

Likelønnsdag

På grunnlag av TBUs tall om gjennomsnittlige lønnsforskjeller mellom kvinner og menn (2020), ble likelønnsdagen 2021 beregnet til 15. november. Fra denne dagen og ut året kan man si at kvinner «jobber gratis», sammenlignet med om kvinner og menn hadde tjent like mye per årsverk.

Under overskriften: «Likelønnsdagen 2021: To satsinger for den nye regjeringen!», inviterte LO til frokostmøte med to temaer: For det første sammenhengen mellom likelønn, lavlønn og deltid. For det andre hvordan aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP) kan brukes som et verktøy for likelønn. Blant innlederne/paneldeltakerne på frokostmøtet var arbeids- og sosialminister Hadia Tajik (Ap), Fafo-forsker Elin Svarstad, LOs nestleder Roger Heimli, LOs førstesekretær

Julie Lødrup og representanter for Handel og Kontor, Norsk Arbeidsmandsforbund og Fellesforbundet.

Likelønnsdagen 2021 bidro til samfunnsdebatt om likelønn, og LOs arrangement bidro til søkelys på sammenhengen mellom likelønn, lavlønn og deltid blant kvinner.

Revidering av tekster om likestilling under hovedavtaleforhandlingene LO–NHO

I forbindelse med frontfagsforhandlingene høsten 2020, på bakgrunn av krav fra Fellesforbundet om bestemmelser om likestilling og diskriminering, ble det enighet mellom LO og NHO om å reise likestilling og diskriminering som tema for de påfølgende hovedavtaleforhandlingene, høsten 2021.

Arbeidet i LO startet våren 2021. Det ble etablert en arbeidsgruppe bestående av Svein Olav Lium fra forhandlingsavdelingen, Claus Jervell fra Fellesforbundet og LOs likestillingsrådgiver Synnøve Konglevoll. Temaet ble også diskutert som egen sak på møte i LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg 17. juni, med utgangspunkt i en innledning fra Claus Jervell.

Tilleggsavtale 2 om likestilling ble etablert i 1982. Avtalen den gang viste blant annet til at Norge hadde fått en ny lov om likestilling mellom kjønnene. Siden er avtalen revidert flere ganger, og det er også etablert et aktivitetsprogram om likestilling mellom LO og NHO. Dette er forankret i et av fellesbilagene i Industrioverenskomsten. Viktige grunner til at Fellesforbundet og LO ønsket å revidere gjeldende tekster, var flere endringer i lovverket, blant annet en forsterket aktivitets- og redegjørelsesplikt, og at det var ønskelig å revitalisere partssamarbeidet på dette området, både lokalt og nasjonalt.

I løpet av høsten 2021 ble det gjennomført drøftinger med NHO. Resultatet ble en ny tilleggsavtale 2 om å fremme likestilling og motvirke diskriminering på alle diskrimineringsområder som dekkes av likestillings- og diskrimineringsloven, samt et oppdatert aktivitetsprogram, som blant annet har arbeid mot seksuell trakassering som et eget punkt.

Styrket samarbeid mellom LO sentralt og de regionale utvalgene for familie- og likestillingspolitikk

På bakgrunn av arbeidet med å revidere retningslinjene for LOs regionale familie- og likestillingspolitiske utvalg i 2020, ble det satt i gang et arbeid for å finne tiltak som kunne styrke samarbeidet mellom LO sentralt og de regionale familie- og likestillingspolitiske utvalgene.

Det ble enighet om to konkrete tiltak, der arbeidet har kommet i gang i 2021:

- LO sentralt sender ut et forslag til årshjul hver høst, og følger opp med informasjon om 8. mars, arbeid med Pride, likelønnsdagen og FNs dag mot vold mot kvinner
- I tillegg til fysisk samling annethvert år for de regionale utvalgene på Sørmarka, gjennomføres to digitale samlinger hvert år

Arbeidsgruppe for likestilling under ALPR

LO har også i 2021 deltatt aktivt i ovennevnte arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen har hatt fire møter.

Blant saker som har stått på dagsordenen er:

- Strategi for et mer likestilt utdannings- og arbeidsmarked
- Likestillingspolitisk redegjørelse i Stortinget
- Gjennomgang av høyesterettsdommen om seksuell trakassering og sakskomplekset – innledninger ved LO-advokat Tina Storsletten Nordstrøm og advokat Nikolai Skarning
- Forskningsaktiviteter og -resultater ved CORE – kjernemiljø for likestillingsforskning
- ILO-konvensjon 190: Orientering om arbeidsgruppens arbeid
- Orientering om «Sammen setter vi strek for seksuell trakassering»

Arbeid med aktivitets- og redegjørelsesplikten – samarbeid med Bufdir

Også i 2021 har LO deltatt aktivt i arbeidet med å videreutvikle det digitale veiledningsmateriellet om aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP). Ettersom veiledningsmateriellet er i stadig utvikling, både faglig og som digitalt verktøy, har det utviklet seg felles forståelse blant hovedorganisasjonene om at det er Bufdir som er ansvarlig for veiledningen, mens hovedorganisasjonene bidrar med innspill.

I oppfølging av samarbeidet om veiledningsmateriell, er Bufdir også på andre områder aktive overfor arbeidslivets parter, både ved å gi informasjon og be om innspill. Eksempler er likestillingskonsekvenser av koronaepidemien, arbeid med kjønnsdelte utdanningsvalg, planlegging av nasjonale konferanser og kommunikasjonstiltak.

Annet faglig og politisk arbeid

LO jobber for likestillingspolitikk, både nasjonalt og internasjonalt også på flere andre måter.

For 2021 kan det blant annet nevnes:

- Deltakelse i arbeidsgruppe som gjennomgikk ILO-konvensjon nr. 190 med tanke på vold og trakassering, i samarbeid mellom samfunnspolitisk avdeling og forhandlings- og HMS-avdelingen. Se også omtale under ILO
- Høringsuttalelse om forslag til ny barnelov (NOU 2020:14)
- Skriftlig uttalelse til regjeringen om EU-kommisjonens forslag til likelønnsdirektiv. Samfunnsnotat om likestilling og økonomisk ulikhet
- Innspill til regjeringsplattform og ny regjering
- Innledninger og deltakelse i panelsamtaler på ulike møter og arrangementer
- Deltakelse i NFS arbeidsgruppe om likelønn
- Samarbeid med andre fagforeninger og kvinneorganisasjoner om

Norges oppfølging av FNs kvinnekommisjon, herunder bidrag til finansiering av rapport som sammenstilte og vurderte regjeringen Solbergs likestillingspolitikk 2017–2021, lansert under Arendalsuka
- Utvikling av digitalt materiell til bruk i LOs internasjonale prosjekter
- Samarbeid med sivilsamfunnsorganisasjoner om 16-dagerskampanjen for bekjempelse av mot vold mot kvinner (25. november–10. desember)

Boligpolitikk

Boligpolitikken er sentral i debatten om sosiale forskjeller og økende økonomisk ulikhet. Stor geografisk ulikhet i boligprisvekst har bidratt til store formueforskjeller.

Det siste tiåret har den voldsomme prisveksten i sentrale strøk ført til at andelen som eier egen bolig har gått ned. Samtidig har gjeldsgraden gått kraftig opp og økonomien har vært i stor vekst. Forskjellene mellom de som eier og de som leier, har økt. Like viktig er det at forskjellene mellom de som eier i sentrale strøk og de som eier i distriktene, har økt drastisk. Økt ulikhet i boligformue har nå tydelige effekter på bosetning, arbeidsmarked og næringsutvikling, både lokalt og nasjonalt.

Da LO ble etablert, var boligpolitikken utpekt som en av bevegelsens tre viktigste politiske områder. Fagbevegelsen var helt sentral i utarbeidelsen av den aktive boligpolitikken fra 30- til 60-årene. LO har de siste tiårene igangsatt flere forsøk på å løfte debatt om bolig, blant annet en grundig satsing rundt årtusenskiftet, men lite har skjedd og svært lite har fått politisk gjennomslag. Nå merkes imidlertid et pendelskifte og en endring i opinionen. Stadig flere ser at det er behov for nye løsninger som kan demme opp for et ulikhetsskapende boligmarked.

I løpet av 2021 har LO igangsatt en boligpolitisk satsing, blant annet gjennom å reetablere LOs boligpolitiske utvalg, opprette egen temaside på LOs nettsider, produsere boligpolitisk kampanjemateriell, planlegge boligpolitisk konferanse i januar 2022 og fagpolitiske verksted fram mot Kongressen. Satsingen har involvert ansatte i LO fra flere avdelinger, i tillegg til inkludering av regionkontorene. Satsingen fortsetter i 2022.

Forskning og utdanning

Forskning

LO har også i 2021 opprettholdt sitt samarbeid med Norges forskningsråd. LO deltar i flere underliggende råd, som for eksempel forskningsprogrammet Velferd, Kultur og Samfunn (VELKUSAM).

LO er opptatt av å få fram at forskning og forskningspolitikk henger tett sammen med samfunnsbygging og LOs rolle som en viktig samfunnsaktør. Arbeidslivet har grunnleggende betydning for verdiskapning, velferd og velstand i hele landet. I forskningspolitisk sammenheng har det vært løpende kontakt med blant annet NHO, Virke, Norsk Industri, Abelia, Tekna, Forskerforbundet og Universitets- og høgskolerådet. LO har sammen med Norsk Tjenestemannslag innledet et nærmere samarbeid med Forskningsinstituttenes fellesarena (FFA). LO er, gjennom regionlederne, også representert i flere av de andre regionale forskningsinstituttene.

LO har i forslag til statsbudsjett for 2021 spilt inn et forslag til nytt forskningsprogram, «Arbeidsliv 2030». Målet er å styrke kunnskapen om hva som kjennetegner den norske arbeidslivsmodellen, hvorfor den leverer verdens beste resultater og hva som er dens utfordringer. LO har gjennom året deltatt i flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser, også i regi av Kunnskapsdepartementet, og har avlevert skriftlige innspill til departement og forskningsråd. I tillegg har LO deltatt i en arbeidsgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet som ser på rekruttering til forskning, med særlig fokus på doktorgradsutdanning og midlertidige vitenskapelige stillinger.

Forskningsaktivitet i LOs regi

Det ble for 2021 avsatt om lag 5 mill. kroner til nye utrednings- og forskningsprosjekter gjennom LOs forsknings- og utredningsmidler.

Temaer for enkeltprosjekter har vært:
- Koronakrisen og sårbare grupper i arbeidsmarkedet – kartlegging og mobilitetsanalyse
- Kompetanseutvikling – ulike betingelser i ulike deler av arbeidslivet?
- Hvilken betydning har den økonomiske politikken i den norske modellen?
- Utredning knyttet til LOs ulikhetsprosjekt
- Velferdsordninger for selvstendig næringsdrivende
- Makt og menneskeverd i det digitale arbeidslivet
- Utvidelse av tidligere prosjekt om konflikt og konflikthåndtering på norske arbeidsplasser

Fra «Åpen post» er det bevilget:
- Bidrag til prosjekt som gjennomgår og vurderer regjeringens likestillingspolitikk (2017–2021)
- Utredninger om det kollektive arbeidslivet og helse knyttet til arbeidet med ulikhetsbarometer

I tillegg er det bevilget om lag 2,2 mill. kroner til tre nye prosjekter fra OU-midlene til privat sektor:
- Den norske modellen på mikronivå – styrke i krevende tider
- Strukturell og økonomisk utvikling i plastbransjen
- Omfanget av innleie i norsk arbeidsliv

Ut over prosjektene som fikk støtte for 2021, pågikk også en del prosjekter der midler er bevilget for tidligere år. Også noen av prosjektene som har fått vedtatt støtte i 2021, kan strekke seg over noe lengre tid.

Resultater og analyser er dokumentert i egne rapporter og inngår som grunnlag for LOs løpende faglige, politiske og organisatoriske arbeid.

LOs tillitsvalgtpanel

LOs tillitsvalgtpanel har rundt 2900 deltakere, og består både av tillitsvalgte på arbeidsplasser og tillitsvalgte i foreninger/avdelinger/forbund. I perioden 2012–2021 er det gjennomført 19 undersøkelser i

tillitsvalgtpanelet. De fleste har hatt flere temaer, og noen runder har vært omfangsrike. Det er svært mange områder som så langt er belyst, og som det derfor er mulig å gjenta og se utviklingen over tid. For noen av spørsmålene har vi allerede tidsserie.

Våren 2021 ble det, som i 2020, gjennomført undersøkelser om konsekvensene av koronapandemien. Vi spurte blant annet om medvirkning og samarbeid knyttet til permitteringer og bruk av hjemmekontor. I hovedsak svarte de tillitsvalgte at partssamarbeidet har fungert bra under pandemien. Når det gjelder medvirkning knyttet til hjemmekontor, ser det ut til at det har fungert noe dårligere enn i de andre prosessene.

Undersøkelsen hadde også spørsmål om problemstillinger knyttet til digitalisering, kontroll og overvåkning, IA-avtalen og psykososialt arbeidsmiljø.

De siste spørsmålene ble sendt ut i desember, og resultatet ventes i januar 2022.

Resultatene formidles gjennom faktaflak på fafo.no, korte artikler (gjennom arbeidslivet.no), presentasjoner og et årlig samlenotat. Noen av resultatene brukes direkte inn i pågående Fafo-prosjekter, som blir opplevd som svært nyttig av oppdragsgiverne.

Prosjektet gjennomføres i nært samarbeid mellom avdelingene i LO og Fafo, blant annet når det gjelder hvilke spørsmål som stilles.

Innovasjon og næringsrettet forskning

LO har også i 2021 formidlet egen innovasjonspolitikk overfor virkemiddelapparatet og ulike organisasjoner, nasjonalt og regionalt, med sterk vekt på den erfaringsbaserte innovasjonen som skjer på arbeidsplassene sammen med den forskningsdrevne innovasjonen. LO har hatt møter med Norges forskningsråd, Siva og Innovasjon Norge i året som gikk, og bidrar løpende til arbeidet i Lean Forum Norge gjennom styrerepresentasjon og deltakelse i programkomiteen til den store Lean-konferansen i november. LO ga innspill til regjeringspartiene i forhandlingene etter valget. LO har bidratt i flere arbeidsgrupper

inkludert «Fougnerutvalget» – Fremtidens arbeidsliv. En oversettelse av SAMAKs rapport om digitalisering lanseres våren 2022. En undersøkelse av LO-avdelingers erfaring med og kunnskap om digitalisering er også påbegynt.

Digitalisering

LO har fortsatt arbeidet i gruppen som jobber fram en ny standard for kunstig intelligens i regi av Standard Norge, og i gruppen Nordic Smart Government i regi av Brønnøysundregistrene.

Det er stor interesse for digitalisering i forbundene. LO har bidratt med tallrike innlegg både digitalt og fysisk. Representanter fra LO deltok i og ledet mange debatter under Arendalsuka med vekt på ny, grønn industripolitikk og felles industripolitisk plattform.

Digitalisering av LOs blanketter knyttet til avtaleopprettelse og tariffoppgjør
LO startet i 2019 opp arbeidet med å få på plass digitale løsninger for innsending og behandling av LOs blanketter knyttet til avtaleopprettelse og tariffoppgjør.

Våren 2021 begynte arbeidet med digitalisering av blankett 1 – Søknad om godkjenning til å si opp gjeldende tariffavtale for revisjon og fornyelse og blankett 3C – Varsel om arbeidsnedleggelse (plassoppsigelse). Utfordringer knyttet til arbeidet har resultert i utsatt oppstart. Intensjonen er at dette skal være klart til bruk i forbundene i begynnelsen av januar 2022. Med utgangspunkt i løsningen over, jobbes det videre med de øvrige blankettene, og det antas at arbeidet vil være ferdigstilt i løpet av 2022.

LOs utdanningsfond

Stipend fra LOs utdanningsfond ble i 2021 utlyst for 30. gang, og interessen er fortsatt meget stor. Det ble i 2021 innvilget totalt 2522 stipend, fordelt slik tabellen viser. Til sammen er det gitt tilsagn om kr 28 859 600,-, noe som gir et gjennomsnitt på kr 11 440,- pr. stipendiat.

Maksimale stipend for studieåret 2021/2022 var kr 13 500,- for helårsutdanning, kr 4000,- for kortere kurs og inntil kr 10 500,- pr. studieår for praksiskandidat § 3,5.

Stipend for støtte til AOFs Lese- og skriveopplæring med datatekniske hjelpemidler er kr 10 500,-.

Nedenstående statistikker gjelder regnskapsåret 2021, fra 1.1.21 til og med 31.12.21.

Totalt innvilget 2021 med sammenlignende tall for 2020

Type utdanning	Antall 21	Antall 20	Beløp 21	Beløp 20	% 21	% 20
Helårsutdanning	1792	1070	23.526.200	14.060.700	81,5	59,1
Kortere utdanning	730	1140	5.333.400	9.728.400	18,5	40,9
TOTALT	**2522**	**2210**	**28.859.600**	**23.789.100**	**100**	**100**

Praksiskandidat	425	500	4.112.000	5.023.500	14,2	21,1
Yrkesmessig videreutdanning	296	268	2.238.300	1.823.600	7,8	7,7
Videregående skole	105	81	1.177.000	855.200	4,1	3,6
Fagskole	955	746	12.430.500	9.382.000	43,1	39,4
Høgskole/ universitet	691	548	8.662.200	6.430.500	30,0	27,0
Annet utdanning	50	67	239.600	274.300	0,8	1,2
TOTALT	**2522**	**2210**	**28.859.600**	**23.789.100**	**100**	**100**

Sammenlignet med 2020 viser 2021 en betydelig oppgang for helårsutdanning med 67,5 prosent (det var oppgang på 26,2 prosent i 2020).

Økningen skyldes muligens covid-19, ettersom vi har åpnet for fri søknadsfrist (var opprinnelig 15. mai). Kortere utdanning har enn nedgang på 35,9 prosent i forhold til 2020 (oppgang på 16,7 prosent i 2020).

Stipendmottakerne fordelt etter kjønn

Helårsutdanning	Antall 2021	Antall 2020	% 2021	% 2020
Kvinner	330	199	18,4	18,6
Menn	1462	871	81,6	81,4
TOTALT	**1792**	**1070**	**100**	**100**

Kort utdanning	Antall 2021	Antal 2020	% 2021	% 2020
Kvinner	180	194	24,7	17,0
Menn	550	946	75,3	83,0
TOTALT	**730**	**1140**	**100**	**100**

Forbundsfordeling

	2021			2020		
Forbund	**Antall stipend innvilget**	**Beløp Innvilget**	**For-bundet andel i %**	**Antall stipend innvilget**	**Beløp innvilget**	**For-bundets andel i %**
NAF	131	1.390.900	4,9	103	1.045.700	4,40
EL og IT	512	6.394.600	22,2	480	5.311.400	22,30
FF	1255	14.088.200	48,8	1085	11.814.600	49,70
HK	6	78.000	0,3	15	162.500	0,70
IE	478	5.372.400	18,6	372	3.932.300	16,50
NNN	57	619.300	2,2	86	848.900	3,60
NSF	0	0	0	5	58.000	0,20
FLT	70	759.500	2,6	55	548.800	2,30
Fag-forbundet	6	75.500	0,3	5	48.100	0,20
NTL	7	81.200	0,1	4	18.800	0,10
TOTALT	**2522**	**28.859.600**	**100**	**2210**	**23.789.100**	**100**

Tildelingsutvalget har i 2021 bestått av: Terje Olsson, LOs ledelse; Bård Nylund, LO; Jan Ørnevik, Fellesforbundet; Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Merete Helland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbei-

derforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Johnny Myrvold, Norsk Arbeidsmandsforbund; Barbro Auestad, Industri Energi og Maren A. Svenning, Handel og Kontor.

Fast møtende vara: Arvid Ellingsen, LO og Sandra M. Herlung / Janne Ottersen Fraas, Fagforbundet.

Øvrige vararepresentanter: Arvid Ellingsen, LO; Sandra M. Herlung / Janne Ottersen Fraas, Fagforbundet; Jahn C. Bakken, Norsk Sjømannsforbund og Lune L. Jørgensen, Norsk Tjenestemannslag.

I tillegg møter Mona Fagerheim, LO Stat og Rune Sand / Lars M. T. Holer, AOF, som observatører.

Sekretariatet består av Jadwiga Zarzycka, LO.

Tildelingsutvalget har månedlige møter hvor innkomne søknader behandles.

LOs fondsstyre er ankeorgan for tildelingsutvalget.

Utdannings- og kompetansepolitisk arbeid

Også 2021 har vært preget av arbeid for å dempe negative effekter av koronakrisen, blant annet gjennom å bruke perioder med lediggang til oppgradering av kompetanse og utdanning, og gjennom å prioritere tiltak overfor sårbare barn og unge. LO har vært pådriver for å sette arbeidet med utdanning og kompetanse mer i sammenheng med utfordringer knyttet til økende ulikhet, behovet for grønn omstilling og som virkemiddel for å sikre en bærekraftig utvikling i hele landet. Det er tatt initiativ til å få mer debatt om kjerneverdiene i fellesskolen og få revitalisert denne viktige delen av den norske modellen.

LO har gitt innspill til strategi for desentralisert og fleksibel høyere utdanning, til fullføringsreform og ny opplæringslov, til å redusere misbruk av åremålsstillinger for vitenskapelig ansatte særlig på Musikkhøyskolen, til igangsetting og videreføring av trepartsvise bransjeprogram for kompetanse mm. Bransjeprogrammene har bidratt til at flere har fått ta fagbrev, og mange av utdanningstilbudene har vært i regi av fagskolene. LO har vært opptatt av at studentene ikke skal bli rammet av nedstengning av campus og bortfall av

deltidsjobber. Her har LO bl.a. gitt innspill til ulike sosiale ordninger og endring av forskrift om studiestøtte som følge av koronaepidemien.

Innspill er også gitt gjennom deltakelse i Kompetansepolitisk råd og Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd, i kontakt med Stortingets utdannings- og forskningskomité, Ap-fraksjonen i Stortinget, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, NOKUT, andre samarbeidende organisasjoner i arbeidslivet og i utdanningssystemet (for eksempel Elevorganisasjonen, Norsk studentorganisasjon, Organisasjon for norske fagskolestudenter, Mesterbrevnemnda, ANSA, Internasjonal Studentunion og Universitets- og høgskolerådet). LO har jobbet med å styrke innflytelsen på universiteter og høyskoler, gjennom deltakelse i Råd for samarbeid med arbeidslivet og i samarbeid med NHO.

LO har bidratt til å styrke kunnskapsgrunnlaget blant annet gjennom deltakelse i Kompetansebehovsutvalget og Norges forskningsråds porteføljestyre, samt gjennom iverksettelse av forskningsprosjekter finansiert ved LOs egne forsknings- og utredningsmidler. Fafo-rapport 2021:30 *Fagarbeideres bidrag til innovasjon i norsk arbeidsliv* ble finansiert av Hovedorganisasjonenes Fellestiltak.

LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe har avholdt tre møter om blant annet utdanningspolitikk i et distriktspolitisk perspektiv, effekter av digitalisering og digital kompetanse, spill som undervisningsmiddel og introduksjon til micro credentials / digitale kapsler (badges), samt faste formøter til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring. LO har samarbeidet med Digital Norway om å tilby LO-forbundenes tillitsvalgte under «Tillitsvalgtåret», mulighet til kompetansepåfyll om digitale teknologier, digital samhandling, cybersikkerhet, verktøy for kompetanseanalyse og partsdialog ved digitale endringer.

LOs utdanningskonferanse 2021 ble avholdt 11.–12. november som en hybridkonferanse på Sørmarka, med litt over femti deltakere fra forbundene, LOs distriktskontorer, tillitsvalgte, AOF og enkelte eksterne samarbeidspartnere. Den digitale delen bestod av to tematiske webinarer om regional utvikling av fagarbeidere for nye grønne industrisatsinger, digital kompetanse, samt strømming fra

programmet på Sørmarka. Nylig utnevnt kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap) innledet om utdanningspolitisk status for den nye regjeringen.

Temaet for konferansen var ulikhet i utdanningssystemet. I valgkampen ble ulikhet mye diskutert. Det har først og fremst vært søkelys på økonomisk ulikhet og mindre på ulikhet i utdanning og kompetanse. Det til tross for at foreldres utdanning fortsatt har mye å si for hva barn velger av utdanning, og at utdannings- og kompetansepolitikken har blitt en viktigere nøkkel for å gi folk like livssjanser. Under utdanningskonferansen tok vi derfor opp følgende spørsmål: Spiller fellesskolen rollen i å motvirke ulikhet godt nok? Representerer skolesegregering en trussel? Hvilken funksjon har yrkesfagene i å få til et mer utjevnende utdannings- og kompetansesystem? Hvor like muligheter har vi til høyere utdanning?

LO og forbundene er representert i Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og i de faglige rådene under Utdanningsdirektoratet. SRY ble opprettet i 2004 etter tidligere Rådet for fagopplæring i arbeidslivet. Det inneværende SRY er oppnevnt for perioden 2021–2025. På det konstituerende møtet i 2021 ble LO-sekretær Trude Tinnlund valgt til leder. Etter sedvane deles lederskapet mellom LO og NHO (partene i arbeidslivet) i perioden.

Viktige saker for SRY har blant annet vært:

- Tiltak for å dempe de negative effektene av nedstengning og andre koronarelaterte tiltak, med særlig vekt på kvalitet i opplæringen og lærlingsituasjonen
- Bidrag til ny stortingsmelding om videregående skole, Meld. St. 21 (2020–2021) – Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og framtiden
- Høring om ny opplæringslov for grunnskolen og videregående opplæring
- Arbeidsgrupper og webinarer om SRYs overordnede temaer, blant annet om inkludering, kvalifisering og fremragende yrkesutdanning, karriereveiledning og digitalisering

WorldSkills Norway (WSN) er en ideell organisasjon som arbeider for å høyne statusen, interessen og kvaliteten på norsk yrkesutdanning. LO og en rekke hovedorganisasjoner, landsforeninger, fagforbund, opplæringskontorer, skoler og fylkeskommuner er representert i organisasjonen, med vel 50 medlemmer.

LOs representanter er LO-sekretær Trude Tinnlund (styreleder) og Benedikte Sterner (styremedlem og offisiell delegat fra Norge til WorldSkills Europe og WorldSkills International). Det har vært avholdt digitale ordinære styremøter, årsmøte 10. juni, samt en rekke digitale seminarer og generalforsamlinger i de internasjonale organisasjonene. Mange land har gjennomført forsøk med digitale og hybride yrkeskonkurranser som alternativ til avlyste aktiviteter. I Norge valgte vi å ikke delta i Yrkes-EM i Graz som følge av usikkerhet med koronasituasjonen, og Yrkes-NM ble utsatt til 2022.

Det ble gjennomført digitale aktiviteter for å fremme yrkesfag i sosiale medier. Kampanjen «Læreplassjeger» ble gjennomført for å bidra til flere læreplasser, og WSN leverte rapport til samarbeidende organisasjoner og utdanningsmyndighetene med forslag til forbedringer i samspillet for formidling av læreplasser.

LOs representanter i Nasjonalt fagskoleråd er LO-sekretær Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen, som i 2021 har hatt lederervervet. Blant problemstillingene rådet har jobbet med, er særlig revidering av redskapsemner og ledelsesfag, etablering av senter for fremragende høyere yrkesfaglig utdanning, fagskolestudenter og yrkesskadeerstatning i folketrygden, prøveordning NKR nivå 6, sikkerhet og beredskap i fagskolesektoren og tiltak knyttet til koronaepidemien.

Internasjonalt utdanningsarbeid

LO har vært representert i Advisory Committee on Vocational Training (ACVT) og i styret til CEDEFOP med LO-sekretær Trude Tinnlund. CEDEFOP er EU-kommisjonens dokumentasjons- og analysesenter for fag- og yrkesopplæring. ACVT er trepartssammensatt og ble opprettet i 2004 for å bistå EU-kommisjonen med utvikling av fag- og yrkesopplæring.

LO-tilknyttede organisasjoner

Sørmarka AS

Sørmarka er arbeiderbevegelsens kurs- og konferansesenter og et møtested for fagorganiserte fra hele Norge. Vårt mål er å være arbeiderbevegelsens førstevalg for tilrettelegging og gjennomføring av kurs- og konferansevirksomhet. I tillegg til LO og forbundene tilbyr Sørmarka også sine tjenester til andre organisasjoner og firmaer, både private og offentlige. Sørmarka ønsker å framstå som et hotell med høy kvalitet og god service. Det framhever oss i et konkurranse-preget marked.

2021 – nok et spesielt år
Slutten av 2020 preget inngangen og starten på 2021. Hotellet ble nok en gang stengt ned, og åpnet ikke dørene før 30. mai 2021. Restriksjoner og tiltak gjorde at det ikke var grunnlag eller mulighet for å holde hotellet åpent. Så godt som alle ansatte ble nok en gang permittert. På vårparten åpnet myndighetene for å kunne arrangere møter og konferanser med strenge smitteverntiltak, som enmeters-regelen og antallsbegrensninger, blant annet. Hotellet åpnet 30. mai 2021.

Vi jobbet hardt for å få på plass gode smittevernrutiner nok en gang. Vi hadde gjort det før, og også denne gangen fikk vi gode tilbakemeldinger på godt smittevern og god drift. Det var viktig at både gjester og ansatte følte seg trygge og godt ivaretatt på Sørmarka.

Fra vi åpnet dørene var det et jevnt sig av forespørsler/bookinger, spesielt for høsten 2021. Ikke bare kurs- og konferansegjester hadde et ønske om å møtes fysisk, men også flere feriegjester enn noen gang ønsket å benytte Sørmarka. Vi hadde inngått et samarbeid med Tusenfryd som slo utrolig godt an, og det ble en sommer vi ikke så komme, men som Team Sørmarka håndterte meget bra.

I løpet av sommeren ble alle våre ansatte tatt tilbake fra permittering, noe vi alle var veldig glade for.

Allerede fra august hadde vi godt med kurs/konferanser og møter.

Hele høsten til og med første uken i desember var meget bra, med arrangementer, selskaper, møter og yrkestrafikk på Sørmarka. En meget travel og artig høst. Vi hadde en meter'n helt til ultimo september, men det klarte vi godt. Så steg smittetallene og omikron var på vei. Selv om det ble restriksjoner og tiltak, kunne vi fremdeles arrangere møter/kurs, men gjestene/kundene ble nok litt «skremt», så flere avbestillinger kom. Spesielt gjaldt dette arrangementer med julebord. Vi stengte hotellet 22. desember, som var etter planen. Ingen ansatte ble permittert eller fikk permitteringsvarsel etter at de nye restriksjonene og tiltakene kom i desember 2021.

Personalet

Ved årsskiftet hadde Sørmarka 42 fast ansatte og 0 lærlinger. Fordelingen er 25 kvinner og 17 menn.

Sørmarka hadde i 2021 et nærvær på 91,5 prosent og egenmeldt fravær på under 0,39 prosent. Som IA-bedrift jobber vi aktivt med oppfølging og tilrettelegging av sykemeldte, særlig for langtidssykemeldte. Vi samarbeider og får bistand fra A-MED og NAV for å oppnå en mer inkluderende arbeidsplass. Tillitsvalgte og verneombud spiller også en stor rolle i dette samarbeidet.

Gjennomsnittsalderen for ansatte på Sørmarka er 46 år, som er betydelig over det som er vanlig i en bransje som er utsatt for belastningsskader.

Dessverre ble det ikke anledning til sosiale sammenkomster eller aktiviteter i 2021 på grunn av den pågående covid-19-pandemien. Vi inviterte derfor alle faste ansatte og faste ansatte vikarer tidlig til en blåtur (overnattingstur), som vi planla gjennomført 18.–19. desember 2021. Dessverre lot dette seg ikke gjennomføre. Vi har presisert overfor de ansatte at vi ikke har avlyst turen, men utsatt den. En julelunsj rett før vi stengte ned ble gjennomført for dem som hadde anledning, og i 2021 fikk de ansatte en liten oppmerksomhet som takk for at alle hadde stått på og sørget for at våre gjester har fått en god opplevelse på Sørmarka i 2021, noe de ansatte satte pris på. Gjennom hele 2021 har vi hatt god kontakt med de tillitsvalgte, og har i snitt hatt møte en gang i måneden. I tillegg har vi sendt ut informasjon til

alle ansatte med statusoppdatering etc. jevnlig. (spesielt i den perioden hvor hotellet var stengt).

Styret
Pr. 31.12.2021 bestod styret av følgende: Julie Lødrup, LO, styreleder; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Svend Morten Voldsrud, Fagforbundet; Hege Espe, Fellesforbundet; Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag; Tore Ryssdalsnes, LO Media og Mona Fagerheim, LO Stat.

Varamedlemmer: Roger Haga Heimli, LO; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Karin Bøyum Fossheim, Fagforbundet; Carl Marius Michelsen, Norsk Tjenestemannslag; Jahn Cato Bakken, Norsk Sjømannsforbund; Jarle Wilhelmsen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Lise Olsen, LO Stat.

Ansatterepresentanter: Per Torbjørn Kristiansen og Jarle Nærby med varamedlemmer Anett Bogen og Kine Voie Riise.

Når det gjelder ordinært valg og suppleringsvalg av ansatterepresentanter, har dette blitt utsatt på grunn av covid-19. Dette er kommunisert med de tillitsvalgte.

Det er avholdt fire styremøter i 2021.

Drift og organisasjonsutvikling
Vi har i 2021 jobbet for å ha en så bærekraftig økonomi som mulig på tross av situasjonen. Vi har også vært meget opptatte av å ivareta ansatte og gjester slik at de får en trygg og god opplevelse på Sørmarka. I god kommunikasjon med styret fikk vi anledning til å utvikle vårt kurs-/konferansekonsept til gode hybride løsninger i definerte møte-/konferanserom. Vi byttet hotell- og bookingsystem 3. januar 2022 for å få en mer effektiv arbeidsflyt mot gjester og internt mellom avdelinger.

Sørmarkas bedriftsfilosofi gjenspeiler seg i arbeidsmålene: fornøyde gjester, fornøyde medarbeidere og god økonomisk drift. Målene settes i avdelingene og følges opp i avdelingsmøter og jevnlige

ledermøter. Sørmarka ønsker å være en lærebedrift, og har i 2021 hatt en kokkelærling som har bestått fagprøven.

Vi har signalisert til Lærlingekompaniet at vi ønsker å ta inn én til to lærlinger, men får dessverre tilbakemelding om at det for tiden er vanskelig å rekruttere lærlinger. Vi har derfor ingen lærlinger, og to medarbeidere på arbeidsrettet tiltak. Bedriften legger til rette for ansatte som ønsker faglig utvikling.

Som et resultat av nedstengning flere ganger har dessverre vi, som ellers i bransjen, mistet god kompetanse. Vi jobbet hardt i høst med å få på plass nye medarbeidere med rett kompetanse, og lyktes med det i løpet av høsten.

Belegg og kapasitetsutnyttelse
Belegget for 2021 var 13 985 døgn, en oppgang på 3877 døgn i forhold til 2020. Beleggsprosenten utregnet for 25 uker gir 60,0 prosent belegg i forhold til 33,9 prosent for 32 uker i 2020. Beleggsprosent er regnet ut fra antall gjester.

Fordeling av kundegrupper:

Ferie og fritid	33,9 %
Andre kurs	36,2 %
Egne kurs	20,0 %
Yrke	9,9 %

Drift av eiendommen
2021 har vi hatt søkelys på hva vi må gjøre for å opprettholde god drift og ivareta sikkerheten.

Følgende prosjekter ble igangsatt i 2020:
- Heis i adm.bygget til restaurant Bjørk
- Rehabilitering av varmesentral
- Himling/lys i hotellkorridorer, prosjekt påbegynt des. 2020
- Oppvaskmaskin hovedkjøkken

Alle ovennevnte prosjekter ble ferdigstilt i 2020/2021.

I tillegg har vi ferdigstilt/påbegynt i 2021:
- Hybridkonferanseløsning
- Bytte av booking-/hotellsystem
- Historiehuset (påbegynt)

Avslutning
Vårt hovedmarked er kurs og konferanser, og vi har et mål om å øke vår markedsandel både fra privat og offentlig sektor, og ikke minst fra arbeiderbevegelsen. Vi ser også økt forespørsel fra private arrangementer knyttet til livets ulike faser, som dåp, konfirmasjon, bryllup etc. Vi jobber også med å øke både yrkestrafikken og ferie- og fritidsmarkedet.

Vi håper på et godt 2022 og at vi får muligheten til å videreutvikle og presentere Sørmarka overfor både nye og gamle gjester, selv om vi opplever ustabilitet i forhold til covid-19 og restriksjoner og tiltak som treffer oss helt eller delvis.

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker AS – AFR

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker AS eies av Landsorganisasjonen i Norge.

«Ett år – SAMMEN.»

Pedagogisk – elevene og skolehverdagen
Skolen skal være den rødgrønne folkehøgskolen. Elevene våre skal være informerte og engasjerte i det som skjer i tiden vi lever i. Derfor begynner vi hver uke med «Ukestart». Her ser vi på det som er på agendaen på skolen og i det offentlige liv i Norge og i verden. Uken avsluttes med «Ukeslutt», der vi vi oppsummerer små og store nyheter. Hvis det skje noe ekstraordinært, tar vi oss tid til å se nøyere på det.

Da Capitol i Washington DC ble stormet 6. januar 2021, hadde vi gjesteforeleser 8. januar: Trond Feiring, førstelektor ved fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap, Institutt for organisasjon, ledelse og

styring ved Høgskolen Innlandet. Trond er skolens «USA-ekspert» og har forelest for elevene våre i mange år. Denne dagen snakket han om amerikansk historie og forklarte hva som skjedde og hvorfor stormingen av Capitol kunne skje.

I januar har vi klimafestival med gjesteforelesere, partilederdebatt med ungdomspartiene, verksteder og ekskursjoner. Pga. pandemien er noen av arrangementene på nett, der vi inviterer til åpen debatt. Målet er å engasjere lokalsamfunnet når verden har falt litt på plass. Klimafestivalen i vår brede form med eksterne forelesere og partilederdebatt er unik i folkehøgskolelandskapet.

Vi markerer 8. mars med paroleverksted og forelesninger om dagen – historisk og aktuelt.

1. mai markerer vi i flere dager til ende. Her legger vi vekt på å sette elevene inn i historien til markeringen og å sette lys på hvorfor det fortsatt er aktuelt å markere denne dagen. Her skal det læres på mange plan og arenaer; elevene er nesten ferdige med skoleåret og skal også få mulighet til å vise fram ferdigheter. Gjennom uken før selve dagen arrangerer vi åpne debatter på nett, og politiske verksteder, paroleverksted, konsert mm.

Gjennom året har elevene morgensamlinger der de oppfordres til å snakke om ting som engasjerer dem. Det varierer fra rent faglige til personlige temaer, til f.eks. å fortelle om kvinnelige revolusjonære forbilder fra Russland.

Elevrådsvalget er lagt opp som et vanlig politisk valg. Elevene danner partier, lager partiprogram, plakater, budsjett og arrangerer partilederdebatt. Det er en viktig skolering til aktiv deltakelse i demokratiet, og skaper stort engasjement.

Vi ønsker å være en skole som synes i folkehøgskolelandskapet. Nå utvikler vi en ny evalueringsmodell som i mindre grad er en brukertilfredshetsundersøkelse og mer et redskap til reell utvikling og påvirkning fra elevenes side. Vi vil bruke evalueringen til å gi elevene redskaper til å bli deltakere i samfunnet, bl.a. ved at undersøkelsen ikke er anonym. Elevene får øve seg på å formulere objektiv kritikk og evalueringer de kan stå for i det offentlige rom.

Nye linjer fra august 2021
2021 ga ikke bare to, men hele tre nye linjer mer liv til skolen. «Klimaaktivist» er en linje der vi jobber med elevenes mulighet til å gjøre en forskjell i egne liv og nærmiljøet, i tillegg til å se på de store linjene. Målet er at elevene skal kunne leve grønnere når de slutter på skolen og begynner på voksenlivet.

«Drag – Kings, queens & queera» oppsto på forespørsel fra linjelærer Jens Martin Hartvedt Arvesen. Hen tok kontakt med folkehøgskolene sentralt med forespørsel om noen kunne tenke seg en samtale om en idé om en linje for og med dragkunst. Vi kastet oss på og inviterte Jens Martin opp til skolen. Utendørs, i snø og vårsol og varme fra bålpanna, ble vi enige om å satse!

Sist, men med stor suksess, satte vi i gang vår tilrettelagte linje «Alle skal med! Livsmot og mestring». Dette er et viktig tilbud for skolen. Vi er stolte av å kunne gi et tilbud til elever som trenger en del ekstra av oss som skole. Det er godt med rom for dette ved folkehøgskolen, og det er til gjensidig glede og nytte elevene imellom. Rett nok er dette en linje blant andre, men her jobber vi med tilpasning og integrering, og elevene får også tilhøre en av våre «vanlige» linjer om de ønsker det. Med dette skaper vi trygge og utviklende omgivelser.

Antall elever og linjer
I inneværende skoleår, 2021/2022, fordeler elevene seg slik:
- Fotografi, 12 stk.
- Klimaaktivist, 3 stk.
- Fred og konflikt, 7 stk.
- Grafisk design, 15 stk.
- IT – webutvikling, 12 stk.
- Drag, 9 stk.
- Alle skal med, 4 stk.

Styret
Etter generalforsamling i juni har styret denne sammensetningen: Kristin Sæther, LO, styreleder; Eva Christine Stenbro, Arbeiderbevegelsens Presseforbund, nestleder; Raymond Lilleeng, regional ungdomssekre-

tær for Fellesforbundet Innlandet; Fredric Tønsvoll Mortvedt, kommunikasjonsrådgiver i Tankesmien Agenda; Iver Erling Støen, LOs regionleder i Innlandet; Marit Brandsnes, ansattes representant, Skolenes landsforbund; Kari Monsbakken, ansattes representant, Fagforbundet.

Varamedlemmer for de eiervalgte styremedlemmene:
1. Kjetil Staalesen
2. Eirine Saaler Nabben, Handel og Kontor Region Indre Østland
3. Bjarne Lagesen, LO

Det ble i 2021 avholdt fire styremøter helt og delvis via Teams. Vårt nye styremedlem fra Agenda byttet jobb mot slutten av året, og valgte derfor å fratre sitt verv. 1. varamedlem Kjetil Staalesen tar den plassen i styret fram til generalforsamlingen i 2022.

Årsresultat
For 2021 viser skolens regnskap et underskudd på 1,1 millioner kroner, mot et budsjettert underskudd på kr 419 000,-.

Avviket skyldes tre faktorer:
- Skolen satser og starter opp tre nye linjer i inneværende skoleår. Dette er en investering som skolen har tro på at vil gi inntekter framover
- For den tilrettelagte linjen hjelper vi elevene med å søke butrenings- og undervisningsstøtte. Dette er søknader skolen nå begynner å få innvilget
- Strømkostnaden ble ca. 500 000 kr høyere enn budsjettert

Personal og arbeidsmiljø
I 2021 har skolen 18 ansatte, fordelt på 11 kvinner og 7 menn. 2 er sykmeldte. Totalt har skolen 13,93 årsverk (uten de sykmeldte). Folkehøgskolen har avtale om Inkluderende arbeidsliv. I tillegg er det godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Koronaårene merkes i kollegiet. Gjennom mange rutiner som endres ofte og noen tilfeller blir langvarige, er det lett å kjenne på at det er en «evig omstilling».

Avfall og ombruk

Totalt avfall

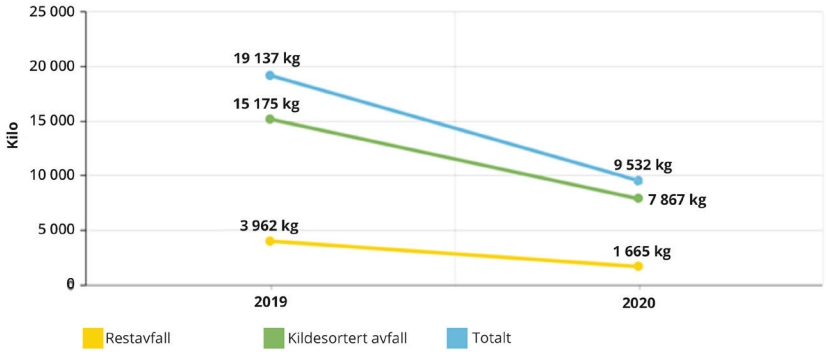

Vi startet 2020 med et mål om å ta tak i avfallshåndteringen. Etter et år med kildesortering, ser vi at avfallsmengden går betraktelig ned. Vi har også fokus på ombruk på skolen; møbler settes i stand og kjøpes gjerne brukt fra gjenbruksbutikker og finn.no.

Bygningene varmes opp med varmepumper og en elektriskdrevet fyrkjele. Dette er stort sett tilfredsstillende, men når vinterkulda virkelig setter inn på Ringsaker, må vi tidvis bidra med fyringsolje. Her har vi lagt om anlegget slik at vi bruker bioolje.

Vi holder på med å utrede alternative måter å varme opp husene på. Alternativene er jordvarme eller solcelle. Målet vårt er å kunne avvikle bruken av fyringsolje.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark)

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) ble opprettet i 1908 av LO og Arbeiderpartiet. I dag er Arbark arbeiderbevegelsens eldste eksisterende kulturinstitusjon, den største privateide arkivinstitusjonen i Norge og et rikholdig fagbibliotek. Arbarks viktigste oppgave er å ta vare på arbeiderbevegelsens mangfoldige kulturarv og formidle

den videre til nye generasjoner. Arbark prioriterer høsting og sikring av digital samtidsdokumentasjon på lik linje med forvaltning og formidling av Arbarks historiske samlinger.

Gjennom 2021 har Arbarks samling av papirarkiver vokst med 160 hyllemeter og utgjør nå om lag 8300 hyllemeter. Arbark tar også imot og bevarer arbeiderbevegelsens digitale arkiver. Arkivene utgjør en sentral del av nasjonens kollektive hukommelse og kommer fra LO, fagforbundene, foreninger og klubber, Arbeiderpartiet og de andre partiene på den politiske venstresiden, kvinne-, freds- og solidaritetsorganisasjoner og mange enkeltpersoner. Arkivene brukes fortløpende av studenter, forskere, forfattere, tillitsvalgte og andre interesserte. Informasjon om de enkelte arkivene kan søkes opp via Arkivportalen.no.

Arbark er landets største og viktigste spesialbibliotek for litteratur om norsk og internasjonal arbeiderbevegelse, med om lag 130 000 titler. Ut over bøker og andre trykksaker, samler biblioteket elektroniske publikasjoner samt plakater og valgmateriale. Arbarks samlinger omfatter også audiovisuelt materiale og *Arbeiderbladets* klipparkiv (1947–1985). Digitaliserte kilder slik som LOs beretninger, kongressprotokoller og representantskapsprotokoller samt hovedavtaler og enkelte landsomfattende overenskomster, finnes på Arbark.no og den nasjonale portalen Digitalarkivet.no.

Arbark har en stadig voksende samling på over 4,2 millioner analoge fotografier og negativer. Storparten kommer fra arbeiderpressen. I tillegg har Arbark en stor samling digitalt skapte bilder fra LO Media. Omtrent 70 000 analoge fotografier er digitalisert, beskrevet og søkbare, og brukes jevnt i bøker og presse. Arbark formidler digitale fotografier gjennom portalene Oslobilder.no og Digitaltmuseum.no. Ut over dette bevarer Arbark 700 faner, flagg og bannere fra arbeiderbevegelsen. De eldste er fra slutten av 1800-tallet. Digitale fotografier av for- og baksider på alle fanene i Arbarks samling, inkludert rundt 220 fanetopper, er tilgjengelig via Digitaltmuseum.no.

Smitteverntiltakene førte også i 2021 til endringer i Arbarks formidlingsvirksomhet. Kontakten med publikum foregikk hovedsakelig digitalt, inkludert foredrag og veiledning av grupper fra arbeiderbe-

vegelsen og ulike utdanningsinstitusjoner. Arbeidet med samlingene, arkivfaglig utviklingsvirksomhet og billedredaksjon av bøker gikk som vanlig. Årboka *Arbeiderhistorie* kom ut i mars med ti fagfellevurderte artikler om ulike tema.

Sommeren 2021 ble Arbarks ekspedisjon og lesesal i Folkets Hus bygget om. Under byggeperioden kunne besøkende bruke et midlertidig leserom. De ferdig ombygde lokalene åpnet for publikum 1. november.

Organisasjonsarbeid

Medlemsutvikling

Det samlede medlemstallet i LOs forbund har økt også i 2021, og er pr. 4. kvartal 978 338. LO har 25 forbund som medlemmer. Medlemsutviklingen i disse viser vekst på totalt antall medlemmer, for unge medlemmer (155 916 under 30 år) og for studenter (25 734).

Det er i dag flere kvinner enn menn som er medlemmer i LOs forbund (totalt menn: 477 991, kvinner: 500 347). I år som i fjor ser vi en oppgang på fullt betalende medlemmer, og i dag har LO 624 734 medlemmer i denne kategorien.

Rekruttering og organisasjonsutvikling

Det jobbes målrettet etter strategiske planer med fokus på rekruttering, organisasjonsbygging og medlemsservice i LO og forbundene.

Organisasjonsavdelingen bistår forbund og lokalorganisasjoner med økonomisk tilskudd og faglig oppfølging til tverrfaglige rekrutterings- og organisasjonsutviklingsprosjekter.

I 2021 var det ca. 9636 henvendelser om medlemskap via LOs nettsider. Disse behandles av organisasjonsavdelingen og videreformidles til rett forbund.

Organisering i servicesektoren

I juni 2019 ble den ekstraordinære kampanjen for organisering i servicesektoren avsluttet, og Sekretariatet vedtok at arbeidet og erfaringene fra prosjektet skulle videreføres. LOs regionkontorer fikk ansvaret for videreføring av serviceprosjektet 2020–2022. De fleste regionene kom ikke i gang med prosjektene før pandemien traff

servicenæringen hardt. Forbundene måtte prioritere annerledes, og oppsøkende virksomhet var ikke mulig eller ønskelig. I tillegg viste det seg vanskelig å få på plass økonomien. Regionavdelingene i forbundene hadde ikke satt av penger, og det var vanskelig å få på plass finansieringen før prosjektplaner var lagt.

Revidert plan for Serviceprosjektet 2021–2022
Våren 2021 besluttet LO å legge en ny plan for prosjektet. Prosjektet videreføres med samme mål og målsetting, men med ny finansieringsmodell. Målet er økt organisasjonsgrad i servicesektoren. Målgrupper er ansatte i servicesektoren, i mange regioner på kjøpesenter. I tillegg er det satsinger rettet mot flyplasser, der særlig LO-senteret ved Oslo Lufthavn Gardermoen er en stor satsing. LO finansierer prosjektmedarbeidere ved regionkontorene, og setter av noe midler til felles aktivitet og felles informasjons- og profileringsmateriell. Forbundene dekker egne kostnader og bidrar eventuelt til felles aktivitet. En forutsetning er at LOs regionkontorer og forbundene i regionene vurderer mulighetene for videreføring av prosjektet fra 2023. Regionene Vestland, Vestfold og Telemark, Oslo og Viken hadde prosjektmedarbeidere på plass, og er i gang med aktivitet. De resterende regionene ansatte prosjektmedarbeider høsten 2021 eller er i prosess for ansettelse i 2022.

Det er etablert et nettverk for prosjektmedarbeiderne, som har jevnlige møter for kompetanseheving og erfaringsutveksling. I november arrangerte vi fysisk samling for prosjektmedarbeiderne på LO-senteret på Gardermoen. Det ble også gjennomført julekampanje i flere regioner i samarbeid med ungdomssekretærene.

Organisasjonsgjennomgang 2018–2021

Arbeidsgruppen for organisasjonsgjennomgangen fattet beslutning om at det meste av arbeidet denne gangen skulle gjennomføres administrativt, i henhold til Kongressens vedtak. Arbeidsgruppen har blitt orientert underveis og bidratt til utvikling.

Det har ikke vært behov for en «full gjennomgang» som i siste kongressperiode. Det har heller ikke vært behov for en ny bred samfunnsanalyse. Arbeidsgruppen var i utgangspunktet innstilt på å avslutte sitt arbeid i forkant av 2021, men har gjennomført to møter. Disse har i hovedsak dreid seg om å videreutvikle, oppdatere og forbedre rapporten. Rapporten inneholder viktige betraktninger og anbefalinger som legges fram for Kongressen.

LOs lokalorganisasjoner

Det er gjort en gjennomgang av alle kommuners tilknytning til lokalorganisasjoner, og det gjøres en jobb i regionene slik at alle fagforeninger skal ha en lokalorganisasjon å tilhøre. Det er et godt aktivitetsnivå i mange lokalorganisasjoner, og flere har små og store prosjekter gående med fokus på organisasjonsutvikling og fagligpolitisk arbeid. Det har vært en tett og god dialog med mange lokalorganisasjoner gjennom året, og spesielt har mange henvendt seg til oss for å finne løsninger på hvordan de skulle gjennomføre årsmøter sett opp mot LOs vedtekter. Det har i tillegg vært en del henvendelser i forhold til kongressforslag, LOrgnett, kontingent fra fagforeninger, tolkning av vedtekter og et ønske om lokale tilpasninger av disse.

Organisasjonsnett – LOrgnett

Systemet, LOrgnett, skal ivareta flere sentrale funksjoner, men er i hovedsak et system som skal bidra til struktur og demokratisk arbeid i LOs lokalorganisasjoner, samt fakturering av fagforeningene tilhørende den enkelte lokalorganisasjon. Retningslinjene for regionkonferanser henviser til LOrgnett som beregningsgrunnlag for fagforeningenes representasjon, og har i så måte bidratt til at også de lokale fagforeningene ser større nytte av organisasjonsnettet. Systemet er komplekst, med flere leverandører på den tekniske siden, arbeidsopp-

gaver som involverer flere av LOs administrative avdelinger og alle regionkontorene, samt frivillige tillitsvalgte fra fagforeninger og i LOs lokalorganisasjoner.

Resultatet er et fragmentert ansvar og behov for klargjøring, oppfølging og opplæring i alle ledd. Det er derfor satt i gang et arbeid med systematisk kartlegging av utfordringer mellom de forskjellige leddene og hvilke områder som kan ha et klart forbedringspotensial. I 2021 har vi begynt oppfølgingen av tilbakemeldingene vi fikk fra møtene med regionkontorene i 2020. Det er videreført et arbeid med oppfølging og strukturering av åpne poster i faktureringsbiten. Det har blitt jobbet videre med å gjøre tekniske løsninger mer brukervennlige, og det jobbes med å løfte LOrgnett opp i en skybasert løsning. Det har også blitt jobbet med en oppdatering av brukermanualen til LOrgnett for å sikre et godt grunnlag for opplæring i systemet. Arbeidet med de tekniske løsningene og rutinene i LOrgnett fortsetter i 2022.

LOs konferanse for lokalorganisasjoner

Konferansen for LOs lokalorganisasjoner, som skulle vært gjennomført på Sørmarka i juni, ble dessverre avlyst på grunn av koronasituasjonen.

LOs organisasjonskonferanse

LOs organisasjonskonferanse i 2021 var planlagt, og programmet var klart. Like før konferansen skulle avholdes, førte imidlertid smittesituasjonen til at konferansen ble avlyst.

Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»

I samarbeid med Norsk Folkehjelp har LO hatt et rusfritt påskearrangement for vanskeligstilte, hjemløse og mennesker som lider under

alvorlig rusmisbruk. I 2021 lot dette seg ikke gjennomføre. Det var planlagt utkjøring av matpakker til institusjonene, men på grunn av smittesituasjonen ble dette avlyst.

Jul for vanskeligstilte

I 2021 samarbeidet LO med Alternativ jul om arrangementet på julaften. Vanligvis foregår dette i Oslo Kongressenter, men på grunn av begrensninger i antallet som kunne samles innendørs, ble det laget et arrangement på Youngstorget.

Notodden Blues Festival

LO og Notodden Blues Festival har en lang historie som samarbeidspartnere. Det startet i 2002, og siden 2011 har samarbeidet vært kanalisert via foreningen «Somliga går med trasiga skor» («Somliga»). Samarbeidet ledes av et styre bestående av representanter fra flere LO-forbund, LO, LO Stat, LOs regionkontor i Vestfold og Telemark og LO i Øvre Telemark. LOs representant i styret har siden starten vært Finn Erik Thoresen.

«Somliga» samler inn penger fra forbund og fagforeninger som et bidrag til festivalen, de samler inn penger til Norsk Folkehjelp via salg av t-skjorter og innsamlingsaksjon, de samarbeider med festivalen om å arrangere gratis solidaritetskonsert festivalsøndagen og gratis konserter med bl.a. fengselsband på fast samlingssted under festivalen, og de bemanner stand med informasjon om LO, LO-forbund og Norsk Folkehjelp.

I 2021 samlet «Somliga» inn oppunder kr 860 000,- til festivalen, det største beløpet noensinne. LO bidro med kr 200 000 av dette beløpet.

Festivalen 2021 var sterkt preget av pålagte restriksjoner på grunn av smittevern. Publikumsantallet var redusert fra ca. 35 000 gjester tidligere år til 7000 solgte enkeltbilletter i 2021. Ved inngangene var det kontroll av koronasertifikat, og alle scener var rigget for sittende

publikum med 1 meter avstand. Utescene og telt på torget var fjernet, og alle arrangement var nedskalert til et minimum. Restriksjoner til tross, festivalen var utsolgt, hadde et svært bra program med kun norske artister på alle scener og tilbakemeldingene fra publikum var i stor grad positive.

Følgende arrangement ble gjennomført med «Somliga» som partner:

- «Jailhouse stage» – fengselsband – på Bellman kulturpub, Barrikaden scene, torsdag 12:00–17:00
- LO-frokost fredag på Bellman kulturpub. Peggy Hessen Følsvik, LO, holdt appell
- LO-middag lørdag for frivillige i «Somliga» på Brattrein Hotel. «Somligas» eget arrangement, betalt av LO
- Solidaritetskonsert på Brygga søndag med Henning Kvitnes. Roger Heimli, LO, holdt appell
- Stand alle festivaldagene 12:00–19:00 utenfor Bok & Blueshuset, bemannet av frivillige
- LO-lederen deltok i panel på konferansen «Blues Business»

Nordisk organisasjonskonferanse

På grunn av pandemien har det ikke vært avholdt noen nordiske møter eller organisasjonskonferanse i 2021. Det har allikevel vært god kontakt med nordiske kollegaer året igjennom.

LOs student- og ungdomsarbeid

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i alle landets fylker mellom uke 26 og 28, for 36. gang. De aller fleste av LOs regioner var på patrulje i én eller to av ukene. To regioner gjennomførte tre uker (Møre og Romsdal og Vestland). I løpet av årets patrulje er 5238 arbeidsplasser besøkt, og det er gjennomført 3499 undersøkelser av arbeidstakere. Patruljedeltakerne har fylt ut digitale arbeidsplasskjema, som er summert til en totaloversikt over brudd og besøk i alle fylker, bransjer, aldre og mer. Det ble avdekket brudd i 45,8 prosent av de besøkte virksomhetene der vi gjennomførte intervju, noe som er en økning på 0,8 prosentpoeng sammenlignet med fjoråret. Fremdeles er verneombudsbrudd hovedkategorien av brudd i virksomhetene, med brudd på vaktlister, ulovlig overvåkning og opplæring som er nummer 2, 3, og 4 på listen over vanligste brudd.

I tillegg til den utegående patruljen, har LOs sommerpatrulje også en informasjonstjeneste. Sommerpatruljens informasjonstjeneste har vært bemannet fra 10. mai til 13. august. Sommerpatruljetelefonen 416 16 666 åpnet 18. mai og stengte 7. august. Informasjonstjenesten har hatt kontorer i 9. etasje i Folkets Hus på Youngstorget, og har vært bemannet av to personer hele sommeren. Totalt fikk informasjonstjenesten 1183 henvendelser i 2021. Dette er en stor økning fra 678 henvendelser i 2020. 54,54 prosent av henvendelsene kom på telefon til 416 16 666, 34,15 prosent kom på e-post til sommerpatruljen@lo.no og 11,33 prosent kom gjennom sosiale medier. Den store økningen i antall henvendelser, samt noen utfordrende og tidskrevende saker, har til tider ført til lang behandlingstid for noen av dem som kontaktet oss, og spesielt de som kontaktet informasjonstjenesten på e-post.

Informasjonstjenesten oppfatter at det er rettigheter til allmenngjort minstelønn, manglende utbetaling av lønn og brudd på lovene som regulerer arbeidstid, som er noen av de største utfordringene for ungdommer som tar kontakt med oss.

Gjennom perioden har sommerpatruljen totalt hatt 237 medieoppslag gjennom tv, radio, papiraviser, nettaviser, magasin og informasjonssider på Internett. Oppslagene har i hovedsak hatt lokalt preg, men også en betydelig andel av årets oppslag har vært i nasjonale medier, noe som har bidratt til å sette patruljens arbeid på dagsordenen. Informasjonstjenesten mener det er grunn til å si at sommerpatruljen har vært godt synlig i både lokale og nasjonale medier.

Patruljens sosiale mediearbeid ble forhindret før den fysiske sommerpatruljen startet, av en total gjennomgang av LOs systemer knyttet til sponsing av sosiale medier gjennom våren og tidlig sommer. Etter hvert kunne man likevel begynne å være synlig på sosiale medier gjennom sommeren.

LOs lærlingpatrulje

LOs lærlingpatrulje ble i 2021 gjennomført for tredje gang. Patruljen ble gjennomført i ni av LOs ti regioner med stor variasjon i antall besøk mellom regionene. Patruljen foregikk mellom uke 43 og uke 47, hvor alle regionene gikk én eller to uker. I løpet av årets patrulje har LO oppsøkt 1804 bedrifter og intervjuet 1375 lærlinger. Blant de 1375 intervjuene ble det oppdaget brudd på 604, noe som utgjør en bruddprosent på 43,9 prosent. Ved hvert besøk med brudd, var det gjennomsnittlig 1,5 brudd. I løpet av årets patrulje var det vanligste bruddet at lærlingene ikke fikk nok tid til å jobbe med opplæringsboken sin i arbeidstiden, etterfulgt av brudd på informasjon om verneombud, at de ikke har fått tilstrekkelig opplæring, brudd på halvårssamtale og feil grunnlag for overtidslønn.

Årets patrulje har vært preget av den pågående pandemien. Alle patruljer har måttet forholde seg til nasjonale, lokale og bedriftenes egne smittevernregler.

Studentarbeidet

Veksten i studentmedlemmer fortsatte i 2021, til tross for begrenset aktivitet ved studiestedene. Medlemstallene for tredje kvartal (siste tilgjengelige tall) viser en oppgang på 4,9 prosent fra samme periode året før. Totalt er det 25 794 studentmedlemmer i LO. LOs studentsatsing, LO-studentene, har siden prosjektperiodens oppstart i 2019 opprettet LO-studentene ved NTNU Trondheim, NTNU Ålesund, Universitetet i Bergen, Universitetet i Agder (Kristiansand), Universitetet i Tromsø, Høyskolen Kristiania (Oslo), Universitetet i Sørøst-Norge (Porsgrunn) og Høgskolen i Volda. LOs studentnettverk, der LO og studentrepresentanter fra forbundene deltar, har møttes ca. åtte ganger i 2021. I tillegg deltar studentrådgiver og prosjektmedarbeider på en rekke møteplasser med forbundene og andre aktuelle organisasjoner. Mandat og retningslinjer for ungdomsarbeidet, som ble revidert i 2021, har styrket studentarbeidets rolle i ungdomsutvalgene. Blant annet har leder i LO-studentene fast plass i utvalget, og ungdomsutvalgene skal inkludere studentarbeidet i handlingsplanene sine. I tillegg kommer stands, arrangementer og annen aktivitet utført av LOs regionkontor. Se regionkontorenes beretninger for LO-studentene og annen studentaktivitet i regionene.

Profilering og materiell

- Produsert ny landingsside for studenter, med mer info og nye artikler
- Produsert karriereportal for studentmedlemmer
- Laget nye kampanjefilmer til sosiale medier og digitale kanaler
- Bestilt t-skjorter, standvegg, standbord og rollup for studentarbeidet til regionkontorene
- Bestilt og sendt ut innmeldingsgaver: sekk og termos til alle nye studentmedlemmer
- Utviklet klær til LOs lærlingpatrulje og sommerpatrulje

Kurs, skolering og konferanser

- Første fysiske samling med ungdomssekretærer og organisasjonsavdelingen siden før pandemien ble arrangert 11.–12. oktober
- Digital leder-/nestledersamling for ungdomsutvalgene 3. mai
- Fysisk leder-/nestledersamling for ungdomsutvalgene i regionene ble arrangert for første gang 29.–30. november

LOs student- og ungdomskonferanse i 2021 ble utsatt til 2022 på grunn av koronapandemien.

Politisk representasjon

- Studentrådgiver og ungdomsrådgiver deltok på fagligpolitisk samling med Fagforbundet Ung og de politiske ungdomsorganisasjonene på venstresiden 8.–9. april
- LOs ungdomsrådgiver og studentrådgiver deltok på AUFs sommerleir 3.–12. august. På sommerleiren holdt ungdomsrådgiver hilsningstale
- Studentrådgiver innledet på AUFs studentkonferanse 1. oktober
- LOs ungdomsrådgiver holdt hilsningstale på Fellesforbundets nasjonale ungdomskonferanse
- LOs ungdomsrådgiver innledet på Sosialistisk Ungdoms landsstyremøte 30. mai
- LOs ungdomsrådgiver innledet på Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbunds ungdomskonferanse 4. juni

Andre aktiviteter

- Studentrådgiver deltok på Fagforbundets studentsamlinger 10. januar og 14. oktober
- Studentrådgiver hadde skolering for FO-studentene 18. mars
- Studentrådgiver innledet for Industri Energi 10. april

- LOs studentrådgiver, ungdomsrådgiver og prosjektmedarbeider i LO-studentene deltok på sommerpatruljen i Agder, Trøndelag og Møre og Romsdal 28. juni–16. juli
- Studentrådgiver innledet på studentkonferansen til Industri Energi 9. oktober
- Studentrådgiver innledet på LOs medarbeiderkonferanse 21.–22. oktober
- LOs ungdomsrådiver satt i juryen for NM for beste yrkesfaglige bedrift i 2021
- Det ble gjennomført fire møter i LOs sentrale ungdomsutvalg i 2021
- Organisasjonsavdelingen gjennomførte en strategisamling 4. mars 2021
- LOs ungdomsrådgiver har deltatt i et utvalg i Samarbeid mot svart økonomi ung (SMSØ)
- LOs ungdomsrådgiver holdt innledning på seminar om sommerpatruljen hos LO Agder
- LOs ungdomsrådgiver innledet for NTL Ung 20. mai
- LOs ungdomsrådgiver innledet for fag-, yrkes- og ungdomsavdelingen i Fagforbundet 23. august
- LOs ungdomsrådgiver innledet hos Fellesforbundets sentrale ungdomsutvalg 1. september
- LOs ungdomsrådgiver innledet på Fagforbundets leder-/nestledersamling 14. september
- LOs ungdomsrådgiver deltok på felles ungdomskurs for alle forbundene i Trøndelag 5.–7. november
- LOs ungdomsrådgiver deltok på samling med ungdomsutvalget i Rogaland 19.–20. november.
- LOs ungdomsrådgiver innledet hos LOs ungdomsutvalg i Viken 2. desember

Samarbeid med andre organisasjoner

LOs ungdomsrådgiver og studentrådgiver har hatt flere møter med forskjellige utvalg fra AUF, og LOs ungdomsrådgiver har vært i møte med Unginfo om sommerpatruljen.

Prosjekter

LO besøkssenter
I 2021 har en prosjektgruppe med deltakere fra organisasjonsavdelingen, informasjons- og rådgivingsavdelingen, samfunnspolitisk avdeling og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) arbeidet med et forprosjekt for etablering av et LO besøkssenter. Firmaet Sixsides har ledet prosessen, og levert rapport fra forprosjektet som beskriver kreative løsninger og kostnadsestimat.

Formålet med forprosjektet er å vurdere om LO i enda større grad kan sikre at skoleelever, studenter og unge arbeidstakere får kunnskap om norsk arbeidsliv, den norske modellen og ser nytten av sterke arbeidstakerorganisasjoner i framtiden, ved å etablere et LO besøkssenter som på en engasjerende måte kan skape oppslutning om et organisert arbeidsliv og fagbevegelsens rolle.

Rapporten fra forprosjektet ble presentert for Sekretariatet i desember og skal behandles endelig i 2022.

Internasjonalt arbeid

- LOs ungdomsrådgiver har deltatt i to digitale møter i ETUCs sentrale ungdomsutvalg
- LOs ungdomsrådgiver deltok på arbeiderbevegelsens 150-årsmarkering i Danmark 15. oktober
- LOs ungdomsrådgiver deltok på en digital konferanse med japansk fagbevegelse
- LOs ungdomsrådgiver deltok i møte hos Nordvisjon 22. september

Internasjonalt arbeid

LOs internasjonale aktivitet er forankret i organisasjonens formålsparagraf: «Å arbeide for avspenning, nedrustning og fred (§1.6). Å utvikle det internasjonale faglige samarbeidet, og å drive internasjonalt solidaritetsarbeid (§1.7). For å nå disse målene samarbeider vi med nærstående organisasjoner og andre demokratiske krefter i Norge og andre land (§1.8).»

Covid-19-pandemien har i 2021, som foregående år, ført til store utfordringer for arbeidslivet, fagbevegelsen og arbeidstakere globalt. Konsekvensene for helse, sysselsetting og velferd er store. Antall mennesker som lever i fattigdom har økt under pandemien. Det samme har ulikhet både internt i land og mellom land. Nedstengningstiltak for å bekjempe smittespredning har ført til høy ledighet, og enkelte næringer har mer eller mindre kollapset. ILO anslår at rundt 140 millioner årsverk har gått tapt. Pandemien har rammet kvinner, minoritetsgrupper og lavinntektsgrupper hardest.

Fagorganiserte opplever at retten til kollektive forhandlinger, organisering og streik er under kraftige angrep. Flere av våre samarbeidende organisasjoner har opplevd økende press under pandemien, med arrestasjoner, fengsling, fagforeningsknusing, trakassering og vold. I tillegg ser vi at «sikkerhet» brukes for å sette både liberale og demokratiske verdier til side.

LOs solidaritetsarbeid strekker seg over hele verden, i mer enn 20 land. Vi jobber med fagforeningsbygging, menneskerettigheter, likestilling, moderne slaveri, migranters vilkår, HMS og ungdomsarbeid. Vi har imidlertid under pandemien måttet legge helt om arbeidsmåten vår internasjonalt, fra oppsøkende virksomhet og samarbeid i prosjektland til samarbeid og prosjektoppfølging fra hjemmekontorer. Også policy- og regelverksutviklingen har møtt utfordringer, fordi fysiske møter har vært umulig. På mange områder har de digitale møtene ført til hyppigere møter enn tidligere.

Koordineringen blant de nordiske hovedorganisasjonene har skjedd hyppigere enn normalt. Det har vært nyttig å sammenstille

iverksatte krisetiltak og utvikling over landegrensene i Norden. Også koordineringen av EU-kommisjonens utkast til minstelønnsdirektiv og samhandlingen overfor ETUC, har vært viktig. Den store avstanden mellom Norden og resten av fagbevegelsen i den europeiske minstelønnsprosessen skaper bekymring og fører med seg uenighet om metoder for påvirkning på lønnsdannelsen i Europa.

Økonomisk integrasjon, den digitale industrielle revolusjonen, det grønne skiftet, flyktning- og migrasjonsutfordringen og klimaspørsmål er eksempler på at utenrikspolitikk blir innenrikspolitikk, slik vi erfarer det i den norske debatten om EØS.

Polarisering, sosial uro og global spenning setter preg på fagbevegelsens mobiliseringsevne og undergraver tillit, sosial dialog og globale fellesløsninger. Fagbevegelsen opplever, sammen med andre deler av det organiserte sivilsamfunnet, betydelig og økende press i mange land der ledere nå har sett muligheten for å tilta seg mer makt. Behovet for nye sosiale kontrakter har derfor fått oppmerksomhet både i FN og mange land, men undergraves av lav tillit, lav organisasjonsgrad og svekkede organisasjoner. Selv om fagbevegelsen i enkelte land som USA har fått mer kraft og politisk drahjelp det siste året enn de har hatt tidligere, må fagbevegelsen samlet sett forberede seg på krafttak for organisering og kollektive forhandlinger framover.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner

Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS)

Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS) har 15 medlemsorganisasjoner med nær ni millioner medlemmer. Antti Palola, STTK Finland, har innehatt presidentvervet i 2021. Peggy Hessen Følsvik har vært visepresident. Magnus Gissler er generalsekretær, og fikk i 2021 forlenget sitt engasjement. Det ble avholdt fire presidiemøter og to styremøter.
I tillegg ble det avholdt en rekke ad-hoc-koordineringsmøter i forbindelse med oppfølging av ulike saker på dagsordenen i den europeiske fagbevegelsen. Dette gjaldt blant annet nordisk koordinering i forkant av midtveiskonferansen til europeisk fagbevegelse, og i saken om

britisk fagbevegelses medlemskap i samme organisasjon, hvor det ble gjennomført møte med generalsekretæren i britiske TUC.

NFS' hovedprioritering er å videreføre arbeidet med å forsvare og utvikle den nordiske avtalemodellen, sosial dialog og trepartssamarbeid. Videre skal NFS følge opp arbeidet med et velfungerende, felles nordisk arbeidsmarked uten grensehindringer. NFS koordinerer arbeidet med nordiske posisjoner og arbeid i forbindelse med arbeidet i DEFS. I 2021 var det økt fokus på klima og miljøspørsmål i lys av den grønne omstillingen og det medfølgende politiske arbeidet som skjer i EU.

Østersjøsamarbeidet

LO er medlem i det faglige Østersjønettverket – BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network). BASTUN har ett møte hvert halvår, og LO deltok i 2021 på begge møtene digitalt. BASTUN er et nettverk for fagorganisasjoner fra Norge, Sverige, Danmark, Finland, de tre baltiske statene (Estland, Latvia og Litauen), Russland, Polen, Hviterussland og DGB Nord, Tyskland. NFS ivaretar sekretariatsfunksjonen. I 2021 overtok Norge formannskapet fra litauiske LPSK.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS)

DEFS er en av LOs viktigste påvirkningskanaler i EU- og EØS-spørsmål, og arbeidet prioriteres høyt. I 2021 har spørsmålet om europeisk minstelønn, plattformarbeidernes rettigheter og den grønne omstillingen og rettferdig omstilling vært sentrale spørsmål. LOs medlem og varamedlem til styret i DEFS var Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik fram til mars 2021 og Peggy Hessen Følsvik og Roger Heimli som henholdsvis medlem og varamedlem fra mars.

De økonomiske og sosiale konsekvensene av covid-19 fortsatte å prege arbeidet til europeisk fagbevegelse. EU og medlemslandene fortsetter å slite med å få kontroll på spredningen av viruset. EU har derimot klart å finne fellesløsninger på utvalgte områder, som for eksempel et felles fond for oppbyggingen av økonomien. Dette innebærer for første gang et felles opptak av gjeld på EU-nivå. DEFS har vært en stemme for økt direkte støtte til EUs medlemsland og

opptak av felles gjeld, noe som ofte fører til diskusjoner, da de samme skillelinjene i politikken i DEFS ofte er de samme som i EUs medlemsland.

DEFS arbeider for å styrke den sosiale dimensjonen i EU, og de store forventningene til den nye sosiale pilaren preger arbeidet. Den sosiale dialogen i arbeidslivet står derimot fremdeles overfor store utfordringer. Det er liten tillit mellom partene, høye forventninger i fagbevegelsen og liten forhandlingsvilje fra arbeidsgiverne. Det arbeides med en ny felles handlingsplan for sosialdialogen, og det mest nærliggende temaet er en revidering av den gamle avtalen om fjernarbeid.

DEFS avholdt en digital midtveiskonferanse i november. Fra LO deltok Roger Heimli, Robert Hansen og Nora Hansen. Fra nordisk hold var det spørsmålene om vedtektsendringer og diskusjonen om samhold det var knyttet mest spenning til. Det lyktes å sikre flertall for at vedtektene fortsatt skal legge til grunn to tredjedels flertall for vedtak på kongressen og i styret. I kjølvannet av minstelønnssaken har det til tider vært amper stemning, og det har vært reist en diskusjon om samhold og lojalitet. Dette ble også drøftet på midtveiskonferansen, men konklusjonen var uten særlig substans eller oppfølgingspunkter. I forlengelsen av minstelønnsaken vedtok LO i Sverige at de for første halvår 2022 vil holde tilbake kontingenten til DEFS. Dette grunnet manglende tillit til ledelsen i DEFS, og som et resultat av den interne prosessen hvor DEFS skulle arbeide for å sikre velfungerende arbeidsmarkedsmodeller gjennom minstelønnsdirektivet, noe DEFS ikke har lyktes med å finne en løsning på.

Siste halvår har også vært preget av Brexit. Som en følge av at EU og Storbritannia nå har en handelsavtale, har britiske TUC vurdert det slik at verdien av fortsatt medlemskap i DEFS har blitt betydelig redusert fordi DEFS i hovedsak engasjerer seg i EU-spørsmål. TUC har derfor bedt om 50 prosent redusert kontingent. Dette er det mange i DEFS som er kritiske til, og det har ikke lyktes i 2021 å komme fram til en løsning. Det jobbes videre med å se på størrelsen på kuttet og avstemmingsregler.

Det er vedtatt at den internasjonale fagbevegelsens hus (ITUH) skal

selges. Det er økende klimakrav, og bygget krever betydelige investeringer for å leve opp til standardene. Det er en lang rekke fagorganisasjoner som er deleiere i huset, inklusive LO. Det arbeides med å finne alternative lokaler. LO har kontorer i samme hus, og vil følge med til nye lokaler når det er klart.

EFTAs konsultative komité – EØS' konsultative komité
EFTAs konsultative komité (EFTA KK) og EØS' konsultative komité (EØS KK) er dialogforum for arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i EFTA- og EU-landene. Hovedoppgaven til EØS KK er å drøfte og påvirke politiske initiativ i EU og EØS som berører arbeidslivets parter. EFTA KK har i tillegg et særlig fokus på oppfølging av EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland.

Det er avholdt en rekke kortere digitale møter, men det lyktes å gjennomføre et første fysisk møte i Brussel i november. EFTA-ministerne valgte likevel på kort varsel å delta kun digitalt. Robert Hansen har i 2021 vært 2. visepresident i komiteen.

EFTA KK har hatt fokus på oppfølgingen av forhandlinger om avtaler med tredjeland og oppfølging av kapitlet om bærekraft. Det er nå vedtatt en ny modellavtale for bærekraftig utvikling. Denne vil legges til grunn for alle nye forhandlinger med tredjeland. Det har vært arbeidet mye med hvordan EFTA KK skal involveres og informeres i forbindelse med både handelsavtaleforhandlinger og oppfølging av avtalene i ettertid. Det er fremmet forslag til et par nye mekanismer som skal sikre både bedre informasjon og mer innflytelse for EFTA KK. Det ble for første gang siden pandemien gjennomført et møte i EØS KK. Møtet ble avholdt digitalt. Det var diskusjoner om EUs nye arktiske strategi, og det ble vedtatt to uttalelser: En uttalelse om felles selskapsskatt i EU og en om handlingsplanen for oppfølgingen av den sosiale pilaren.

Internasjonal faglig samorganisasjon (ITUC)
Internasjonal faglig samorganisasjon (ITUC) har 332 medlemsorganisasjoner og representerer 200 millioner arbeidstakere i 163 land og territorier. Organisasjonen samarbeider nært med FNs organisasjon

for arbeidslivet (ILO) samt Yrkesinternasjonalenes samorganisasjon og fagbevegelsens organ i OECD, TUAC. LO er representert i ITUCs styre ved Peggy Hessen Følsvik. Norden var fram til i år representert i toppledelsen (Executive Bureau) ved den svenske LO-lederen Karl-Petter Thorwaldsson, som siden 2014 har vært visepresident. På grunn av pandemien var det umulig å gjennomføre mange av beslutningene fra styremøtet i 2020. I globale møter har ITUC vært en tydelig stemme for betydningen av sosiale sikkerhetsnett for å bekjempe fattigdom og håndtere pandemien. De har tatt til orde for å etablere et globalt fond for sosial sikkerhet til støtte for de 28 fattigste landene.

ILOs hundreårserklæring og bærekraftsmålene anses som hovedrammeverket for å etablere en ny sosial kontrakt og komme på fote igjen etter covid-19. Skattlegging, ansvarlige investeringer og aktsomhetslovgivning for næringslivet har i år som i fjor stått høyt på dagsordenen. ITUC har arbeidet aktivt for å få HMS anerkjent som en grunnleggende menneskerettighet. De har involvert seg i arbeidet med å finne en ny generaldirektør for ILO, for ratifisering av konvensjon 190 om vold og trakassering i arbeidslivet, og arbeidet aktivt for en rettferdig omstilling (Just Transition) i COP 26 i Glasgow.

ITUCs Global Rights Index blir stadig mer brukt som referanse for media og andre aktører. ITUC har vært synlig i kampen for faglige rettigheter i Myanmar, Hong Kong, Palestina, i forbindelse med fotball-VM i Qatar og Expo i Dubai. ITUC har også engasjert seg for situasjonen i Afghanistan og Hviterussland.

LO bidro økonomisk og faglig til en ITUC-rapport om faglige rettigheter for palestinske arbeidere i Israel og israelske bosettinger. YS og LO laget sammen med ITUC en vurdering av norske myndigheters arbeid med bærekraftsmålene i forbindelse med FNs høynivåmøte (HLPF) om bærekraftsmålene.

TUAC – fagbevegelsens organ i OECD

TUAC – fagbevegelsens organ i OECD TUAC (Trade Union Advisery Commitee) er fagbevegelsens representasjon til OECD og deltaker i en treparts konsultasjonsordning der også arbeidsgiversiden deltar

(BIAC). OECD, eller «Organisation for Economic Cooperation and Development» (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling), er en organisasjon startet i 1948 for å forvalte Marshallhjelpen som USA og Canada tilbød til gjenoppbygging av det krigsherjede Europa. De nordamerikanske og vest-europeiske landene, deriblant Norge, dannet OECDs opprinnelige kjerne på 20 land. Siden er medlemskretsen utvidet til å omfatte land fra Oceania og Asia, i tillegg til Mexico og flere sentraleuropeiske land. OECDs medlemsliste teller nå 36 land. I tillegg til komiteer for enkeltområder, arrangerer TUAC halvårige plenarmøter som gjennomgår de fleste temaer OECD/TUAC jobber med og de internasjonale møtene der. LO er regelmessig representert på disse møtene.

TUAC representerer fagbevegelsen i:
- Ministermøter i OECD
- G20-møter
- G7, bestående av de sju største i OECD (en periode utvidet med Russland, til G8, fram til landet ble utelukket pga. Krim)

G20 er en videreutvikling av G7, med ministermøter hver høst på litt ulike områder.

I tillegg til egne arrangementer, fungerer TUAC også som ressurs for ITUC (fagbevegelsens globale organisasjon) og dialogpartner 124 overfor ILO (den internasjonale arbeidsorganisasjon, som er en del av FN-systemet).

TUAC benytter sin posisjon i OECD til å fremme fagbevegelsens løpende interesser, men også valg av temaer for kompetanseutvikling og kunnskapsspredning på viktige samfunnsområder. I de senere årene har OECD lagt større vekt på rettferdig fordeling, og framholder at større forskjeller og redusert «middelklasse» kan føre til lavere sysselsetting og økonomisk vekst, og gir tydeligere støtte til organisert arbeidsliv og trepartssamarbeid.

SAMAK

Arbeiderpartiet, ved partileder og statsminister Jonas Gahr Støre, hadde lederskapet for SAMAK i 2021. Etter at Jonas Gahr Støre ble statsminister i Norge i oktober, har SAMAKs medlemmer fire statsministere i Norden. Peggy Hessen Følsvik er medlem av SAMAKs ledergruppe. Roger Heimli er LOs medlem av SAMAKs styre. SAMAK markerte i flere nordiske sammenhenger Hans-Christian Gabrielsens tragiske bortgang.

SAMAK hadde høy aktivitet i 2021, til tross for – og på grunn av – pandemien. Det ble avholdt en blanding av digitale og fysiske møter. Det norske lederskapsprogrammet for SAMAK prioriterte arbeid og helse. På nyåret 2022 vil det norske lederskapet lansere rapporten *Heltid i Norden*, utarbeidet av en arbeidsgruppe ledet av Arbeiderpartiets partisekretær Kjersti Stenseng og med deltakelse fra LOs Kristin Sæther.

SAMAK arrangerte 1. juni en digital toppledersamtale om Nordens vei etter covid-19. Deltakere var Stefan Löfven, Jonas Gahr Støre, Peggy Hessen Følsvik, Peter Hummelgaard og Antton Rönnholm, med Trygve Svensson i Tankesmien Agenda i Oslo som moderator. Arrangementet ble streamet over hele Norden av Cevea, Sorsa Foundation, Tankesmedjan Tiden, Agenda og Samfylkingen.

SAMAKs styre har drøftet covid-19 og dets konsekvenser grundig, blant annet for det nordiske samarbeidet. Styret har også gjennom 2021 arbeidet aktivt med Europa-kommisjonens initiativ om innføring av minstelønn i EU.

SAMAK har videreutviklet Nordenskolen og dens alumniordning og det etablerte nettverket av nærstående tenketanker i Norden.

ILO

Det ble avholdt fem møter i den nasjonale ILO-komiteen (ASD, UD og partene). Blant sakene som var oppe til behandling, var pandemien og konsekvensene for arbeidet til ILO, løpende ILO-saker og Norges oppfølging av bærekraftsmålene.

Etter forslag fra LO, YS og Unio, satte Arbeids- og sosialdepartementet ned en arbeidsgruppe som gjennomgikk ILO-konvensjon 190 med tanke på norsk ratifisering. LO mener at det ikke er behov for lovendringer, men det er viktig at regjeringen følger opp konvensjonens krav om en aktiv og helhetlig strategi mot vold og trakassering i arbeidslivet.

For første gang i ILOs 102-årige historie gikk arbeidskonferansen digitalt. Det første segmentet av konferansen ble avsluttet 19. juni. Hovedtema var covid-pandemiens påvirkning på arbeidslivet og ILOs respons. Det ble vedtatt en resolusjon som skisserer en strategi som setter mennesker i sentrum for gjenoppbyggingen. En annen komité diskuterte sosial beskyttelse. Budsjett og planer, samt brudd på ILOs konvensjoner, ble også behandlet. Blant landene som ble diskuterte var Hviterussland, Colombia, Ghana, Etiopia, Irak, Kasakhstan og Zimbabwe. Arbeidstakerne fikk gjennomslag for en hasteresolusjon som krevde at demokrati og fundamentale rettigheter i Myanmar gjenopprettes.

Det ble avholdt valg til ILOs styre. De tre neste årene vil Sverige representere de nordiske regjeringene, Magnus Nordahl fra Island representerer de nordiske arbeidstakerne, og Henrik Munthe fra NHO ble valgt som nordisk arbeidsgiver-representant.

President Joe Biden og paven var blant verdenslederne som talte til ILO-konferansen.

I LOs plenumsinnlegg løftet Julie Lødrup fram to håpefulle nyheter: Norges nye åpenhetslov og Holship-dommen fra den europeiske menneskerettighetsdomstolen, som slår fast at retten til å organisere seg og streike går foran de økonomiske rettighetene i EUs fire friheter.

Det andre segmentet av arbeidskonferansen gikk fra 25. november til 11. desember 2021 og hadde to hovedtemaer: ulikheter i arbeidslivet samt ferdigheter og livslang læring. ILOs medlemmer oppfordret til å utvikle nye strategier for å takle ulikhet og bedre livslang læring og ferdigheter. Delegatene ba også om at ILO engasjerer seg sterkere i multilateral koordinering og samarbeid om å redusere ulikhet i gjenoppbyggingen etter koronapandemien.

Mye arbeid er lagt ned i prosessen for valg av ny ILO-generaldirektør. Det er fem kandidater: Muriel Pénicaud (Frankrike), Kang Kyung-

wha (Korea), Greg Vines (Australia), Gilbert Houngbo (Togo) og Mthunzi Mdwaba (Sør-Afrika). Ny generaldirektør tiltrer 1. oktober 2022.

Under det tekniske møtet om anstendig arbeid i akvakultur i desember stilte Norden sterkt både som talsperson for arbeidstakersiden, arbeidsgiversiden og møteleder.

Det ble gjennomført sporadiske digitale møter på nordisk nivå. Genèveskolen ble avholdt digitalt. Kathrine Fauske representerer LO i styret til Genèveskolen, hvor både LO og AOF er representert. Det ble avholdt to styremøter i 2021.

LOs Europa-arbeid

LO arbeider aktivt for å påvirke EUs politikk. De viktigste kanalene for påvirkning er Den europeiske faglige samorganisasjonen, Nordens Faglige Samorganisasjon, EFTAs konsultative komité og kontakt med regjering, storting og ulike departementer.

Det har vært et nært samarbeid med svensk og dansk fagbevegelse om EUs forslag til minstelønnsdirektiv. Det har også vært god dialog med NHO i samme sak. Det er forventet at direktivet vedtas om kort tid. LO har arbeidet aktivt overfor europeisk fagbevegelse om plattformarbeidernes rettigheter. Viktige spørsmål har vært blant annet definisjon av arbeidstakerbegrepet. Forslag til direktiv om plattformarbeidernes arbeidsforhold ble fremmet i desember.

Det er høyt tempo i arbeidet med den grønne omstillingen. Det kommer i kjølvannet også mye nytt regelverk fra EU. LO har arbeidet overfor europeisk fagbevegelse og norske myndigheter i spørsmålet om en karbongrenseskatt. Det er blant annet utarbeidet en felles posisjon mellom LO, NHO, Norsk Industri, Industri Energi og Fellesforbundet. LO følger også arbeidet med taksonomi nært, og det vil komme regelverk for både klima, miljø og sosiale standarder. LOs Brussel-kontor har ansatt en ny rådgiver, Nora Hansen, som spesielt skal følge prosessene med klima, miljø og energi i EU.

I kjølvannet av Brexit er det opparbeidet et godt samarbeid med

britiske TUC. Det har vært dialog mellom LO og TUC i forbindelse med TUCs ønske om kutt i kontingenten til europeisk fagbevegelse. Det ble blant annet avholdt møte mellom Peggy Hessen Følsvik og generalsekretæren i TUC om temaet.

I 2020 ble sluttrapporten for støtte fra Utenriksdepartementet til totalt tolv delprosjekter i Russland godkjent. På tross av det politiske bakteppet, er LO og FNPR enige om å fortsette dialogen og samarbeidet, og tre nye prosjekter settes i gang i 2022. Temaer som blir tatt opp er forhandling, tillitsvalgtopplæring, organisering, ungdom og likestilling.

I 2021 har LO inngått en samarbeidsavtale med Fagforbundet om støtte til et treårig prosjekt med formål å bidra til anstendige arbeidsvilkår for arbeiderne i Russland. Prosjektets tittel er «Fremme av anstendig arbeid i Russland –samarbeidsprosjekt med Det allrussiske forbundet for livsstøtte (ALSWU)», og består av sju delprosjekter.

Fondet for anstendig arbeid og sosial dialog

I 2021 har LO sentralt og forbundene fått tilsagn til 21 samarbeidsprosjekter i Polen, Estland, Latvia, Slovakia, Kroatia, Bulgaria og Litauen. LO sentralt deltar i seks av prosjektene, hvorav to i samarbeid med NHO. Vi mottar mange forespørsler gjennom året om innledninger om partssamarbeid, HMS-arbeid, lønnsdannelse og forhandlingsteknikk. Det er i tillegg to nye prosjektsøknader, hvorav ett i samarbeid med NHO, under behandling hos Innovasjon Norge. Dessuten koordinerer Skolenes landsforbund, Fellesforbundet, Industri Energi og Fagforbundet til sammen 15 prosjekter. Det produseres en omfattende digital database bestående av egenutviklede informasjons- og forelesningsfilmer på ulike arbeidslivsrelaterte områder som skal brukes i opplæring og til erfaringsutveksling.

Dialog med kinesisk fagbevegelse

Det siste samarbeidsprosjektet med fagbevegelsen i Kina med UD-tilskuddet ble avsluttet ved utgangen av 2020. I 2021 ble det ikke fremmet ny søknad om tilskudd fra UD til LOs samarbeid med ACFTU. Koronapandemien og de medfølgende restriksjonene har begrenset mulighetene for å gjennomføre aktivitetene mellom fagbevegelsen i Norge og Kina. I løpet av 2021 har arbeidslivspartene i Norge (LO–NHO) og i Kina (ACFTU–CEC) vært i tett dialog. Partene har kommet til enighet om å sette i gang et treårig samarbeidsprosjekt mellom partene i arbeidslivet. Samarbeidsprosjektet dekker i først omgang tre hovedtemaer: sosialdialog og trepartssamarbeid, likestilling og yrkes- og fagutdanning og opplæring. En felles søknad om finansiell støtte ble utarbeidet og oversendt av LO–NHO til den norske ambassaden i Kina. Etter planen skal prosjektet starte fra 2022.

Internasjonal sikkerhetspolitikk

LO har arbeidet aktivt med internasjonal sikkerhets- og nedrustningspolitikk nasjonalt og globalt. Arbeidet med ratifisering av traktaten om atomvåpenforbud følges opp med Nei til Atomvåpen. LOs medlemskap i FN-sambandet og deres aktiviteter knyttet til FNs fredsarbeid har også kommet våre medlemmer til gode gjennom ulike lokale initiativ.

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)

IFS-styret har avholdt fem møter, i hovedsak digitale. Roger Heimli var styreleder fram til april, deretter overtok Julie Lødrup. LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør drives hovedsakelig med støtte fra Norad. Styrking av faglige rettigheter står sentralt. I solidaritetsarbeidet legges det vekt på temaer som anstendig arbeid, likestilling og organisering. Støtten går for det meste til organisasjonsutvikling og kompetansebygging i landsorganisasjoner.

LO inngikk ny samarbeidsavtale med Norad for perioden 2019–2023. Hovedtema er anstendig arbeid for alle, med vekt på organisering, kollektive forhandlinger og likestilling. Avtalen omfattet aktiviteter i 20 land. LO inngikk i tillegg avtale med Norad for perioden 2021–2023 om støtte til tiltak i Etiopia og Ghana under «Moderne slaveri»-programmet. Peggy Hessen Følsvik deltok på lanseringen av «Moderne slaveri»-programmet i juni.

Aktiviteten har vært preget av koronasituasjonen, og flere av LOs partnere har ikke kunnet gjennomføre aktiviteter som opprinnelig planlagt. I noen grad har partnerne tatt i bruk digitale verktøy eller gjennomført møter og aktiviteter i mindre grupper. Delegasjonsbesøk og prosjektbesøk har blitt avlyst, og flere evalueringer og likestillingsgjennomganger har blitt utsatt. Digitale plattformer har blitt tatt i bruk i LO for møter og gjennomganger med prosjektpartnere.

Generalsekretær i ZCTU Zimbabwe orienterte om situasjonen for fagbevegelsen i IFS-styremøte 6. april. Styreleder har deltatt på møter med MCTU Malawi.

LOs internasjonale arbeid mottar betydelige bidrag fra forbund og lokale ledd i LO-systemet. Det har vært avholdt møter med de mest aktive forbundene. Det er inngått en samarbeidsavtale for perioden 2021–2023 med Det internasjonale transportarbeiderforbundet (ITF) og Norsk Sjømannsforbund om støtte til et treårig prosjekt i fiskeindustrien i Vest-Afrika.

LO har også deltatt i digitale samarbeidsmøter og webinarer i regi av ITUC, yrkesinternasjonalene, i det nordisk-nederlandske bistandssamarbeidet og i ITUCs bistandsnettverk (TUDCN).

Det har blitt gjennomført evaluering av LOs prosjektsamarbeid med OTM i Mosambik, og satt i gang en evaluering med ZCTU Zimbabwe. Evalueringene er gjennomført delvis digitalt og fysisk.

Arbeidet med å gjøre økonomistyringen og internkontrollen enda bedre i prosjektarbeidet, fortsetter med fokus på intern økonomistyring og anti-korrupsjonstiltak. Det er gjennomført interne økonomiske gjennomganger av SERC i Thailand, SENTRO på Filippinene og MCTU i Malawi av LOs controller, i samarbeid med LOs lokale konsulenter.

Internasjonalt informasjonsarbeid

Mer fokus på informasjonsarbeid har lagt et fundament for videre satsing i 2022. Som en del av informasjonsarbeidet har det blitt utviklet en synlighetskampanje som planlegges lansert i 2022. Gjennom året har LOs internasjonale politiske engasjement, både nasjonalt og internasjonalt, blitt løftet fram i tradisjonelle og sosiale medier, gjennom seminarer og møter. Saker har blitt produsert for LOs kommunikasjonskanaler. Videre er det produsert flere kronikker, intervjuer og innlegg i eksterne kanaler. Den fagligpolitiske situasjonen for våre partnere har vært sentral. Det har vært særlig fokusert på Hviterussland, Vest-Sahara, USA, Colombia, Filippinene, Hongkong, Ghana, Etiopia, Tunisia, Myanmar, Polen og Palestina.

Et område med økt fokus har vært næringsliv og investeringer i konfliktområder og okkuperte områder. Tre rapporter, utarbeidet i samarbeid med LO, har satt søkelys på disse utfordringene: *Folkeretten og næringsvirksomhet i konfliktområder,* skrevet av Mads Harlem og Mark B. Taylor for LO, Fagforbundet og Norsk Folkehjelp, *Siste gass fra Vest-Sahara*, skrevet av Støttekomiteen for Vest-Sahara med støtte fra LO og *Don't buy into occupation*, publisert av en internasjonal koalisjon av palestinske og europeiske sivilsamfunnsorganisasjoner, hvor LO er med. Hver rapport ble lansert med pressedekning og aktivitet i LOs kanaler. I tillegg har det blitt holdt flere faglige seminarer. Under polsk fagbevegelses besøk i Oslo avholdt vi et seminar om migrantkrisen på grensen mellom Hviterussland og Polen. Under Oslo Pride holdt vi seminar om fagbevegelsens rolle i å forhindre høyrepopulistiske angrep på LGBTQ-bevegelsen.

Informasjonsarbeidet har økt synligheten av LOs arbeid opp imot udemokratiske regimer med alvorlige brudd på menneskerettighetene og faglige rettigheter. Palestina har vært sentralt i forbindelse med økt fokus på næringsliv og anskaffelser med tilknytning til palestinske områder, Israels terrorlisting av palestinske organisasjoner og eskalerende angrep på sivile palestinere. I kjølvannet av militærkuppet i Myanmar har LO bidratt til å spre informasjon om situasjonen i landet og internasjonale solidaritetskampanjer for

fagbevegelsen, samt lagt press på aktører med investeringer i landet.

Tematisk har likestillingsarbeidet, migrantarbeidere, moderne slaveri, barnearbeid og bærekraftsmålene hatt fokus i informasjonsarbeidet. Likestillingsfokuset har vært særlig knyttet til ILO-konvensjonen mot vold og trakassering i arbeidslivet, som trådte i kraft i juni 2021. Julie Lødrup var ute med en kronikk om konvensjonen. LOs deltakelse på ILO-konferansen i juni ble dekket av FriFagbevegelse.no. Det har vært offentlig blest rundt fotball-VM i Qatar i 2022. LO har deltatt aktivt i debatten gjennom nettsaker, avisinnlegg og deling i sosiale medier.

Et fundament for mye av det faglige arbeidet er kampen mot moderne slaveri. Julie Lødrup skrev en kronikk for *Bistandsaktuelt* om den drastiske økningen i antall barnearbeidere under pandemien, og synliggjorde LOs arbeid mot moderne slaveri og barnearbeid. I internasjonalt informasjonsarbeid har vi synliggjort LOs arbeid med og deltakelse i arbeidet med bærekraftsmålene. Her har vi vist viktigheten av partenes rolle i bærekraftsagendaen og hatt et kritisk blikk på hvordan det tilrettelegges for å oppnå målene i praksis.

LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden

Formålet med fondet er å gi økonomisk bidrag til utdanning av jurister i den tredje verden. Fondet ble opprettet i 1999. IFS-styret er styre for fondet. Internasjonal avdeling er sekretariat. Det kom inn ni søknader til fondet, hvorav fire ble innvilget (til to menn og to kvinner).

Fagligpolitisk arbeid

Samarbeidskomiteen LO/Ap

Samarbeidskomiteen mellom LO og Ap har som utgangspunkt møter én gang i måneden. Møtene har gitt løpende gjensidig informasjon om det faglige og politiske arbeidet, og komiteen har stått for felles konferanser om aktuelle temaer.

Komiteen hadde ved utgangen av 2021 slik sammensetning: Fra LO: Peggy Hessen Følsvik; Julie Lødrup; Roger Heimli; Terje O. Olsson; Egil André Aas; Jørn Eggum; Mette Nord og Christopher Beckham. Fra Ap: Jonas Gahr Støre; Hadia Tajik; Kjersti Stenseng og Bjørnar Skjæran. Sekretærer: Mads Kleven, Ap, og Roger Bjørnstad, LO.

Fagligpolitisk arbeid

I perioden har arbeidet vært preget av covid-19-pandemien, som fortsatte gjennom hele 2021. Den har satt sterke begrensninger for det vanlige utadrettede fagligpolitiske arbeidet. Det er nesten ikke avholdt konferanser eller møter på andre arenaer der fagbevegelse og Arbeiderpartiet kan bygge felles fundament.

På tross av den krevende situasjonen har vi, gjennom digitale møter, digitale kampanjer og tradisjonelt pressearbeid, klart å holde trøkket oppe i arbeidet. Dette bidro sterkt til en ny regjering i Norge etter valgdagen 15. september 2021.

Fra januar 2021 ble det jobbet smart med å finne gode felles saker som LO og Ap kunne løfte sammen. Heltid, seriøsitet i arbeidslivet, rettferdig pensjon og grønn omstilling var sentrale temaer. Dette var saker som preget LOs agenda, og samtidig Arbeiderpartiets landsmøte, der Ap la seg tett opp til en rekke viktige saker for LO. Dette gjorde det lett å bidra inn i valgkampen gjennom å engasjere våre tillitsvalgte og gi bevilgninger til politiske partier. Vi støttet også andre partier, som Sp og SV. Målet var en rødgrønn regjering. Slik ble det

ikke, da SV trakk seg fra regjeringsforhandlingene, men regjeringen vi fikk har holdt sine løfter og i stor grad innfridd LO-løfter gitt LO-medlemmene.

Ved utgangen av 2021 ser vi at det fagligpolitiske samarbeidet er viktigere enn noensinne. Det sikrer god dialog med ledende regjeringsparti, men er samtidig mye større enn dette. Derfor vil LO fortsette å prioritere dette, og planlegger allerede tidlig i 2022 en ny fagligpolitisk satsing.

LOfavør

LOfavørs hovedmålsetting er at programmet skal bidra til økt rekruttering og medlemslojalitet til forbundene, slik at LO kan opprettholde sin posisjon som den ledende arbeidstakerorganisasjonen i Norge. LOfavør har bidratt sterkt til rekruttering i forbundene. Det er mange som melder seg inn via innmeldingsskjemaet på LOfavørs hjemmeside, og stadig flere av medlemmene benytter seg av tilbudene. Det har også blitt gjennomført medlemsundersøkelser om LOfavør i 2021, der vi får bekreftet at gode medlemsfordeler i privatlivet fortsatt er en viktig grunn til å være medlem av et forbund.

Det er svært viktig med et tett samarbeid med forbundene, og det har vært arbeidet aktivt for at LOfavør tas inn i forbundenes allerede planlagte aktiviteter, der det er naturlig. LOfavør skal oppfattes som en del av forbundet. Det er også viktig å tilby gode medlemsfordeler for unge medlemmer.

I 2021 har det fortsatt vært fokus på å sikre medlemmenes økonomi best mulig i forbindelse med koronakrisen, samt videreutvikle medlemsfordelene. I tillegg har LOfavørs nye digitale plattform blitt videreutviklet, og det har vært jobbet med ny visuell profil for LOfavør. LO Selvstendig har tatt i bruk LOfavørs digitale plattform for hjemmeside, og i løpet av året er det utviklet nye medlemsfordeler innen regnskapsbistand. LOfavørs digitale kanaler, som nettside, app, nyhetsbrev og sosiale medier, er viktige for at vi skal lykkes med målene vi har satt oss i strategien vår. Det er i disse kanalene vi når medlemmene med innholdet og stimulerer til bruk av fordelene. I tillegg er det viktige kanaler for rekruttering til forbundene, både alene og som verktøy for tillitsvalgte.

Organisering

LO har ansvaret for LOfavør på vegne av forbundene. Organisasjonsavdelingen har det overordnede administrative ansvaret for driften av LOfavør-programmet og leder LOfavør-administrasjonen. Organisasjonsavdelingen har sekretærfunksjonen i Fellesutvalget (FU), Bank-

og Forsikringskomiteen (BFK), Leverandørkomiteen (LK) og leder- og sekretærfunksjonen for LOfavør-administrasjonens møter.

LOfavør Innboforsikring
En av de viktigste medlemsfordelene i LOfavør er innboforsikringen, og pris og vilkår for ordningen vedtas av LOs forbund i Fellesutvalget. Alle forbund og LOfavør-komiteer ble høsten 2020 invitert til å sende inn endringsforslag for ordningen, og disse forslagene ble diskutert av forbundene på en digital vilkårssamling i februar. Det er viktig å sikre at innboforsikringen fortsetter å være Norges beste, men samtidig må den være økonomisk bærekraftig. Det ble blant annet bestemt å øke egenandelen ved skade på mobil og nettbrett fra 1000 kr til 2000 kr, og øke minstesummen for erstatning til 2000 kr. Alle vilkårsendringene ble vedtatt av Fellesutvalget i juni, og medlemmene ble informert om endringene høsten 2021 i fagbladene, på LOs, LOfavørs og forbundenes hjemmesider og ved digital utsending av vilkårsendringene via e-post, SMS og Digipost. LOfavør AS stod for utsendingen, og gjennomføringen gikk bra for alle parter i år.

Produktendringer
Bank- og Forsikringskomiteen og Leverandørkomiteen i LOfavør har ansvaret for arbeidet med å evaluere produktene i programmet i 2021, og Fellesutvalget vedtar endringene. LOfavør Egen pensjonskonto ble lansert i 2021, og mange medlemmer har flyttet pensjonssparingen sin. Undersøkelser viser at det fortsatt er et stort behov for mer informasjon til medlemmene om ordningen. I 2020 vedtok Fellesutvalget at Den Norske Turistforening blir ny samarbeidspartner for LOfavør. Partene kom likevel ikke til enighet, og i 2021 vedtok Fellesutvalget å legge samarbeidet på is inntil videre. Det har gjennom året vært fokus på å sikre konkurransekraften for LOfavør Boliglån, og renten er justert i tråd med sentralbankens rentehevinger. Fellesutvalget har også godkjent fleksilån som et LOfavør-produkt, men lanseringen er utsatt i påvente av en periode med mindre økonomisk usikkerhet.

Møter og arrangementer
På grunn av pandemien ble de fleste av årets møter i LOfavør gjennomført digitalt. De fleste av de planlagte arrangementene og kurs rundt om i landet ble enten avlyst eller gjennomført digitalt som Teams-møte eller webinar.

Det er avholdt flere webinarer i LOfavør-regi gjennom året. LOfavør hatt innledninger på temamøter, årsmøter, medlemsmøter og regionkonferanser.

På grunn av koronakrisen har ikke LOfavør vært til stede på alle arrangementer slik vi pleier. Raw Air ble avlyst i 2021, og Allsang på Grensen ble gjennomført med et sterkt begrenset publikum, slik at det ikke var naturlig for LOfavør å være til stede på arrangementet. Notodden Blues Festival ble gjennomført i år, og LOfavør valgte å støtte arrangementet med synlighet i våre kanaler. LOfavør deltok også med stand på arrangementet. LO Østfolds (nå Viken) årlige cruise på båten mellom Sandefjord og Strømstad, ble i 2021 gjort digitalt. Innspillingen ble gjort i Fredrikstad med LOfavør som samarbeidspartner. LOfavør har også deltatt med stand på landsmøtene til Handel og Kontor, Skolenes landsforbund, Industri Energi og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund i 2021. Det ble også gjennomført en fysisk strategisamling for Fellesutvalget på høsten, som ga grunnlag for arbeidet med LOfavørs strategi i neste kongressperiode.

Webinarer
Det er avholdt flere webinarer i LOfavør-regi gjennom året. Det ble avholdt webinarer for førstelinjetjenesten i forbundene i samarbeid med Fremtind og SpareBank 1 i desember. LOfavør-komiteene ble invitert til digitalt møte i mai, i stedet for den årlige fysiske samlingen vi har hatt, og over 100 komitémedlemmer deltok. Det ble også gjennomført et digitalt møte med forbundene om LOfavør Egen pensjonskonto i januar. I tillegg har det vært flere webinarer med LOfavør Advokatforsikring med ulike temaer gjennom året, med god oppslutning.

I samarbeid med SpareBank 1 utviklet og gjennomførte vi konsep-

tet *Veiviser til LOfavør,* som er et filmbasert opplegg med korte innlegg om LOfavørs fordelsprogram. Konseptet har valgt en tabloid form, hvor målet er at deltakerne øker sin grunnleggende forståelse av LOfavørs fordelsprogram.

Markedsføring og medlemsoppfølging
LOfavør har vært synlig i søkemotorer, sosiale medier og utvalgte betalte kanaler, i tillegg til LOfavørs egne kanaler. Målet er at medlemmene skal kjenne til og bruke medlemsfordelene sine. Dette er viktig, fordi vi vet at det er en sammenheng mellom bruk og lojalitet.

Koronapandemien medførte også i året som gikk endringer i markedsføringsplanene gjennom året, og spesielt medlemsfordelene under kategorien Ferie og fritid ble påvirket av smittevernstiltakene.

Flere av samarbeidspartnerne har også i 2021 investert betydelige markedsmidler i kampanjer i LOfavør-drakt. Fremtind, SpareBank 1 og Fjordkraft har hatt like kampanjer i året som har gått.

Per desember 2021 hadde LOfavør 43 151 følgere på Facebook, 4065 følgere på Instagram og 109 271 nyhetsabonnenter. Antall unike besøkende på lofavor.no lå på 1 298 493 med 4 242 336 unike sidevisninger. Det er en liten nedgang på 1,10 prosent i besøkende sammenlignet med 2020, men en økning på 13,71 prosent i unike sidevisninger. Det vil si at de som kommer inn på siden besøker flere sider enn de gjorde i 2020. 25 306 medlemmer har lastet ned og registrert seg i LOfavørs app i 2021, og 27 899 medlemmer har registrert seg på Min side. 137 952 har ringt inn til LOfavørs medlemstelefon. Av disse har 10 641 tastet seg inn til infosenteret. Infosenteret har i tillegg besvart 15 377 e-poster fra medlemmer i 2021.

Skolering
Skoleringstilbudet fra LOfavør er under utvikling hele tiden. På LOfavørs nettside ligger det produktpresentasjoner tilgjengelige for alle. Disse er først og fremst tenkt som viktige verktøy for tillitsvalgte.

LOfavør-administrasjonen samarbeider tett med lokale tillitsvalgte, klubber, forbund, LOfavør-komiteer, SpareBank 1 og Fremtind når det gjelder skolering. I samarbeid med disse skreddersyr LOfavør hver

enkelt aktivitet, slik at budskapet treffer den aktuelle målgruppen på best mulig måte.

Også i 2021 har digitale løsninger vært hovedplattform og kanal for formidling av viktige budskap om LOfavørs fordelsprogram. Den digitale kursformen er en mer miljøvennlig løsning. Vi ser også at formen treffer andre og nye målgrupper, i tillegg til dem som vanligvis deltar på fysiske kurs. I løpet av 2021 har det både blitt utviklet et nytt konsept for LOfavør-skolering og blitt gjennomført velprøvde versjoner.

Kommunikasjonskursene LOfavør Inspirasjonskurs og Sterk Formidler har begge blitt satt på vent, da vi erfarte at dette konseptet ikke egner seg i digital versjon. Begge kursene legger vekt på å utvikle deltakernes ferdigheter i å kommunisere medlemsfordeler, og vil bli tatt i bruk så fort smittesituasjonen tillater det.

LOfavør-komiteene i regionene

Administrasjonen har deltatt digitalt på flere LOfavør-kurs og komitémøter rundt om i landet, og informert om medlemsfordelene og endringer i programmet. Mange komiteer har satt opp digitale kurs og arrangementer for medlemmene gjennom året. Det har vært et godt samarbeid mellom administrasjonen og mange av komiteene gjennom hele året. Etter ønske fra LOfavør-komiteen Vestland ble det utarbeidet en mindre versjon av LOfavørs hovedbrosjyre, med tanke på arbeidstakere med et annet morsmål enn norsk. Brosjyren er i første omgang oversatt til polsk, og ligger tilgjengelig på LOfavørs nettside.

Økonomi

LOfavør er et selvfinansierende fordelsprogram som ikke skal påføre forbundene eller LO kostnader. Kostnader for drift av programmet finansieres av provisjon fra leverandørene. LOs organisasjonsavdeling belastes dermed ikke kostnader for LOfavør-programmet.

LOs informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet

LO Media

Stiftelsen LO Media er fagbevegelsens eget mediehus. LO Media er stiftet av LO og alle LOs forbund. LO Media er den største fagbladprodusenten i Fagpressen, med et månedlig opplag på drøyt 500 000 eksemplarer og en omsetning på rundt 160 millioner kroner.

I 2020 kom fagbladet til Industri Energi over fra forbundet til LO Media, slik at 14 forbund nå produserer fagbladet sitt i LO Media. I tillegg produseres LO-Aktuelt i LO Media. Bladet sendes 11 ganger i året til over 50 000 tillitsvalgte, fordelt på alle LOs forbund.

www.frifagbevegelse.no er LO Medias redaksjonelle nettsted. Her publiseres innhold fra alle fagbevegelsens fagblader. Nettstedet har hatt økt lesing og oppmerksomhet de siste årene, og i tillegg til lesingen inne på nettstedet har FriFagbevegelse også et stort og engasjert publikum i sosiale medier. Også i 2021 var nettstedet blant landets 15 største redaksjonelle nettsteder i sosiale medier, målt i antall delinger, kommentarer og annet engasjement på Facebook.

LO Media kjøpte i 2016 alle aksjene i Avisenes Nyhetsbyrå (ANB). ANB er samlokalisert med LO Media, og i 2021 har ANB levert daglige kommentarartikler til Amedia-avisene og Dagsavisen.

LO Media leverer også et bredt spekter av ikke-redaksjonelle produkter og tjenester til oppdragsgivere i arbeiderbevegelsen. I 2021 omsatte LO Media i overkant av 25 millioner kroner i slike produkter og tjenester. Koronapandemien har påvirket de kommersielle avdelingene sterkt. Digitaltrykk og andre områder for fysiske produkter har hatt stor nedgang siden 2019, mens alt knyttet til digitale møter, konferanser og kampanjer har hatt kraftig vekst. Høsten 2021 leverte LO Media digital møteavvikling, streaming og andre tjenester til landsmøtene til Handel og Kontor, Norsk Jernbaneforbund, Industri

Energi, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og LO Stat (representantskapet på Gol).

Stiftelsen, slik den framstår i dag, ble etablert 1. januar 2009 som et resultat av sammenslåingen av Stiftelsen Fri Fagbevegelse – LO Media (etablert i 1998) og Stiftelsen Aktuell (etablert 1994). Stiftelsen har kontorer i Storgata 33, Oslo. Antall ansatte er 75. Tore Ryssdalsnes er daglig leder. LO-sekretær Terje O. Olsson er styreleder, mens LO Stat-leder Egil André Aas er styrets nestleder.

Media

LO er blant Norges mest profilerte organisasjoner. Pressearbeid og arbeid i sosiale medier er det viktigste elementet i profileringen og synliggjøringen av LOs politikk og øvrige virksomhet.

LO får henvendelser om et stort spekter av saker, alt fra pensjons- og tariffspørsmål til personlig økonomi. Pressearbeidet omfatter bl.a. å tilrettelegge for god kontakt med journalister, gjennomføre medietrening, utarbeide og følge opp ulike kommunikasjonsstrategier, koordinere mediearbeidet mellom forbundene, bistå regionene, samt følge opp og forberede presseopptredener.

Som en del av LOs pressearbeid har LO i samarbeid med NHO arrangert et felles kurs i arbeidslivsjournalistikk. Kurset arrangeres årlig i regi av Institutt for journalistikk, og henvender seg til journalister som vil lære om norsk arbeidsliv, herunder partssamarbeid, lønnsoppgjør, arbeidslivsjus, sysselsetting og framtidsutsikter for norsk økonomi.

LO har arrangert ett presseseminar, som ble avholdt i forkant av regjeringens framleggelse av statsbudsjettet.

Profilering

Visuell kommunikasjon

Foto og levende bilder gjennom animasjon, video og strømming av

arrangement er effektive grep i kommunikasjonsarbeidet som brukes stadig mer. Dette er derfor prioritert i arbeidet med visuell kommunikasjon i LO.

Vi jobber med å utvide verktøykassen med flere elementer og maler, og å dokumentere retningslinjer for bruk. Det er igangsatt et arbeid med å etablere en overordnet illustrasjonsstil, slik at det visuelle uttrykket i ulike animasjoner og illustrasjoner blir mer konsistent og gjenkjennelig som LOs. Vi fortsetter å supplere billedarkivet i Fotoware, både ved innkjøp av lisensierte bilder og med egne fotoopptak.

Produksjon av materiell

Økende digital aktivitet og egenproduksjon av markedsmateriell i regionene krever oppfølging for å sikre helhet og kvalitet i det som formidles med LO som avsender. Alle som jobber i og med LO er med på å forme det inntrykket andre får av organisasjonen vår. Bevisst og tydelig bruk av konsistente virkemidler gir troverdighet og større gjennomslag for budskapet vi vil nå ut med.

Som del av dette arbeidet vil vi utarbeide en forenklet versjon av LOs designhåndbok, med tilhørende elementer og maler for hverdagsarbeid. For å holde en slik løsning oppdatert og relevant, er det behov for å redusere antall verktøy som brukes i regioner og av avdelinger i dag, og velge noen prioriterte løsninger som er riktig skalert i forhold til behovene i LO. Ansvar for helhet og faglig designkompetanse er fortsatt plassert sentralt. Vi tar utgangspunkt i at grafisk arbeid som utføres regionalt i all hovedsak skal være malbasert, slik at det er lav terskel for bruk. Behov for markedsmateriell utover dette løses som tidligere som oppdrag til informasjons- og rådgivningsavdelingen, enten ved intern produksjon eller hos byråer vi samarbeider med.

LOs medlemsdebatt

LOs medlemsdebatt ble gjennomført fra august 2020 til 1. mars 2021. Totalt deltok 147 924 medlemmer i debatten. Målet for debatten var å få flest mulig LO-medlemmer til å si sin mening om de økende

forskjellene i samfunnet. Debatten skulle legge premissene for den fagligpolitiske valgkampen og sikre et stortingsflertall som jobber med oss.

LOs medlemsdebatt ble første gang gjennomført i 2005. Deretter har medlemsdebatten blitt en viktig del av oppkjøringen til LO-kongress og valg. Fra å kontakte medlemmene gjennom annonser i fagbladene og utsendte spørreskjemaer på papir, gjennomføres nå medlemsdebatten heldigitalt, noe som har gitt rekordoppslutning i 2021. Debatten ble gjennomført i samarbeid med LOs forbund og LO Media.

LO-medlemmenes ti viktigste faglige og politiske krav mot ulikhet:

- Faste jobber
- Økt skatt for dem som har mest fra før
- Gratis tannhelse
- Sterkere innsats mot sosial dumping
- Økte pensjoner til dem som har minst
- Bedre økonomi for barnefamiliene
- Et organisert arbeidsliv
- Styrking av det offentlige helsevesenet
- Bedre kommuneøkonomi
- Nei til økte egenandeler i helsevesenet

Sponsorvirksomhet

LO videreførte støtten til «Gi rasisme rødt kort» og profileringssamarbeid med NISO i forbindelse med «Årets Spiller». Støtten til Notodden Blues Festival ble også videreført.

Samarbeidsavtalen med Norges Skiforbund Hopp

I 2019 inngikk LO en ny treårs avtale med Norges Skiforbund Hopp. Avtalen varer ut sesongen 2021/2022, og omfatter NSFs elitesatsing,

Raw Air herrer og kvinner og WC kvinner i desember på Lillehammer. Avtalen blir ikke fornyet etter sesongslutt våren 2022. Da har LO vært sponsor for hopplandslaget i til sammen seks år.

Utøvere, trenere og støtteapparat bærer LO-logoen på klær når de er i media. I tillegg er LO-logoen meget synlig under alle TV-sendte konkurranser i Norge, både med reklame rundt sletta i hoppbakken og på startvegg og vegger under intervjuer. Utover logoeksponering på klær, utstyr og hopparenaer, har LO lagt vekt på å bruke avtalen til å skape merverdi og aktiviteter for medlemmer og familiene deres, men som så mye annet ble de planlagte hopparrangementene i 2021 rammet av smitteverntiltakene under koronapandemien.

Høsten 2021 ble det en del negativ oppmerksomhet om hopp-avtalen, etter en konflikt om ansettelsesavtalen mellom Skiforbundet og en av deres ansatte, som fikk bistand av LOs juridiske avdeling. Det endte med at den ansatte fikk fornyet kontrakt.

Nettsider og sosiale medier

LOs nettsider

LOs nettsider har gitt 1 mill. unike brukerøkter i 2021. Det er en nedgang på om lag 600 000 fra året før. Noe av nedgangen skyldes trolig en naturlig endring fra «koronaåret» 2020. En annen årsak er at vi har tatt i bruk en cookiebot som gir brukerne anledning til å reservere seg mot at vi kan se deres digitale spor på lo.no.

I mai i år ble det lansert et nytt innmeldingssystem for LO-forbundene. Det betyr at de som melder seg inn via LOs nettsider går direkte over til en innmeldingsside hos LOfavør. Endringene medfører at responstiden fra medlemmene melder seg inn via LO til man får medlemsinformasjon fra LOfavør og forbund reduseres vesentlig. Før omleggingen hadde 1967 meldt seg inn via innmeldingssiden. Etter lanseringen er det registrert 9127 besøk fra LOs side til det felles innmeldingsskjemaet. I tillegg har LOs nettsider generert 5510 besøk direkte til forbundenes innmeldingsskjema.

Cookiebot
Siden lanseringen 1. juni har 272 000 brukere akseptert alle vilkårene for nettsiden. 76 000 har reservert seg mot at dataene deres blir analysert og brukt til markedsføring. Få brukere benytter seg av muligheten til å differensiere.

LOs nyhetsbrev
LOs nyhetsbrev går ut om lag to ganger i uken med informasjon fra LOs nettsider. Nyhetsbrevet har 9073 abonnenter. Det har blitt sendt ut ca. 80 nyhetsbrev i løpet av året med våre nettsaker. I 2021 er det innført et nytt system som gjør det enklere å sende ut manuelle nyhetsbrev.

Nyhetsbrevet fra Brussel-kontoret har 2100 abonnenter. Det har blitt sendt ut 65 nyhetsbrev i løpet av året med nettsaker fra LOs Brussel-kontor.

Sosiale medier
LO har 111 000 følgere på Facebook og en rekkevidde på 13,1 millioner i løpet av året. Postene våre ble eksponert 62 millioner ganger, mesteparten via betalt annonsering. Vi hadde 192 000 reaksjoner, kommentarer og delinger på 287 poster. Våre aktiviteter genererte til sammen 390 000 lenkeklikk. Dette er til både eksterne og egne nettsider.

LO-leder Peggy Hessen Følsviks side på Facebook har 6000 følgere. LOs sommerpatrulje har 8100 følgere. LOs internasjonale sider har 4000 følgere. LO Luftfart har 2100 følgere, LO Brussel 1300 og LO-studentene 2200.

LO har 9400 følgere på Instagram. LO er også til stede på Snapchat, Twitter og LinkedIn.

FriFagbevegelse for foreigners
I 2021 startet vi et samarbeid med FriFagbevegelse.no for å nå ut med arbeidslivslivsrettet journalistikk til utenlandske arbeidstakere. Prosjektet FriFagbevegelse for foreigners oversetter nyhetssaker til engelsk, polsk og litauisk som et ledd i arbeidet mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Dette er en gruppe som er spesielt utsatt

for å bli utnyttet, og som også utsettes for svindelforsøk fra falske fagforeninger.

I 2021 har vi i LO nådd ut til 42 000 litauere og polakker i Norge med informasjon på deres eget språk. Disse har fått 3–4 artikler i feeden sin. Sidene har blitt lest over 9000 ganger. Satsingen er et spleiselag mellom informasjonsavdelingen i LO og LO Media, og fortsetter i 2022.

Intranett
Det har kun vært gjennomført små endringer på LOs intranett i 2021.

Webmedarbeidere i forbundene
I forbindelse med valgkampen har det vært gjennomført 23 møter med informasjonsmedarbeidere i forbundene. I tillegg har det vært gjennomført en workshop og tre opplæringsmøter.

Valgkamp

Stortingsvalgkampen 2021 ble gjennomført i nært samarbeid med LO-forbund og regionene.

Partiene svarer
Med bakgrunn i LOs medlemsdebatt ble det stilt 54 spørsmål til de politiske partiene om hva partiene mener om LO-medlemmenes viktigste saker. Alle stortingspartiene med unntak av Fremskrittspartiet svarte på spørsmålene.

Svarene ble oppsummert i en 17-punkters brosjyre som ble distribuert i papir, på nett og som innhold på sosiale medier.

Våre faglige kandidater
I samarbeid med forbund og regioner ble det kartlagt og promotert kandidater med bakgrunn fra fagbevegelsen. Til sammen ble det registrert om lag 50 faglige kandidater. Disse ble presentert i sosiale medier av eget forbund og/eller regionen.

Nyhetsbrev
Det ble sendt ut koordinerte mailutsendinger til forbundenes medlemmer i forbindelse med åpningen av forhåndsstemmingen 10. august og i forbindelse med valgkampinnspurten. Forbundene var involverte i utforming av budskap. Noen forbund sendte også ut meldinger på SMS i forbindelse med innspurten.

I tillegg sendte LO ut fem nyhetsbrev til dem som samtykket til mer informasjon om LOs medlemsdebatt. Om lag 70 000 medlemmer – hvorav en stor andel tillitsvalgte – fikk tilsendt nyhetsbrevene.

Sosiale medier
LO hadde en bred tilstedeværelse på sosiale medier. Vi hadde en egen annonserigg, og delte i tillegg annonserigg med regionene. Det viktigste innholdet var «Partiene svarer», våre faglige kandidater, valgkampens hovedbudskap og forhåndsstemmingskampanje. I tillegg ble det kjørt en del annonser for budskapstesting og for innsamling av kontakter.

Google Ad-words
LO kjørte en egen Ad-words-kampanje i valgkampen for å sikre at våre søkeord og begreper kom fram. Kampanjen bygde på «Partiene svarer» og ble samordnet med LO-forbund som hadde Ad-words-kampanjer i samme periode.

Samarbeid med forbundene
Vi hadde faste ukentlige møter med forbundene om digital valgkamp fra 1. februar og fram til valgkampen. På møtene ble det samordnet felles innhold på sosiale medier, anskaffet av videoproduksjonsplattform og koordinert annonsering på sosiale medier. Det ble gjennomført fagligpolitiske møter med alle forbundene i forbindelse med oppstart og oppfølging av prosjektet.

Samarbeid med regionene
Fra medio februar hadde vi ukentlige møter med regionene om digital valgkamp. Målet var å styrke samordningen på sosiale medier og

bistå regionene i deres arbeid. Samarbeidet handlet om felles annonsering på sosiale medier, felles verktøy for produksjon av videoer og animasjoner og samordning av arbeidet med å markedsføre de faglige kandidatene. Det ble holdt egne møter med hver enkelt region i starten av prosjektet.

Opplæring
Det ble gjennomført tre opplæringsrunder med Vibbio om produksjon av innhold på sosiale medier. I tillegg ble det gjennomført tre kurs i bruk av Facebook Business Manager.

1. mai på nett

I likhet med i 2020, ble også 1. mai 2021 avviklet som en nettsending fra et studio i Folkets Hus i Oslo, rigget for anledningen. I samarbeid med LO Media og produksjonsselskapet Spoon ble det produsert en såkalt «live on tape»-sending med innslag, musikkvideoer, appeller og reportasjer. Sendingen ble distribuert via www.lo.no og LOs og forbundenes Facebook-sider og FriFagbevegelse.no. VG.no og TV 2 Nyhetskanalen viste deler av sendingen. Målet med sendingen var først og fremst å engasjere medlemmer over hele landet, og å sette politisk dagsorden.

Hovedoppgjøret 2021. Informasjonsopplegget

Tariffoppgjøret i 2021 var et samordnet oppgjør, der LO hadde ansvaret for gjennomføringen av og informasjonsopplegget for oppgjøret i privat sektor. Oppgjøret gikk til mekling, og partene ble enige på overtid. LOs representantskapsmøte, som behandlet kravene og LOs tariffuttalelse, ble avholdt 16. februar. På grunn av covid-19 ble representantskapsmøtet for første gang gjennomført heldigitalt. Møtet var åpent for pressen. Det ble, på grunn av pandemien, ikke avholdt et presseseminar. I løpet av oppgjøret ble det avholdt tre

pressekonferanser sammen med NHO: i forbindelse med kravoverleveringen, ved forhandlingsstart og hos Riksmekleren da meklingsresultatet forelå. Det ble utarbeidet egne tariffsider på nett, og det ble informert løpende om oppgjøret på nett og i sosiale medier.

Arendalsuka

LO arrangerte tradisjonen tro Arendalsuka sammen med et voksende antall forbund. I 2021 var Fagforbundet; Fellesforbundet; Norsk Tjenestemannslag; LO Stat; Handel og Kontor; Industri Energi; Fellesorganisasjonen; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norges offisers- og spesialistforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk og LO Luftfart med, i tillegg til eksterne samarbeidspartnere, blant andre Norsk Folkehjelp.

En stor arbeidsgruppe ledet av LO/informasjonsavdelingen, med deltakelse fra en rekke forbund, gjorde forarbeidet til Arendalsuka på langt kortere tid enn vanlig, da avlysningen av uka i 2020 gjorde at klarsignalet for årets uke kom sent.

Usikkerheten knyttet til pandemien resulterte i at LO og forbundene planla både et digitalt og fysisk løp, i tilfelle avlysning. Det viste seg å være klokt, da pandemien blusset opp igjen i august.

Forbundene og regionkontorene i LO støttet entusiastisk opp om ideen om «å ta Arendalsuka ut av Agder», til arbeidsfolk og medlemmer landet rundt, i en proff direktesendt TV-produksjon. LO-tv fra Arendal gikk på luften med nasjonale tv-sendinger fire kvelder på rad, med studio i Arendal, reportasjer fra hele landet og live innhopp fra Kirkenes, Fredrikstad, Bergen og Trondheim.

Rundt om i regionene var LO-medlemmer samlet fra Kirkenes i nord til Stavanger i sør for å se tv-sendingene på storskjerm. Oppslutningen var god mange steder, men oppblussingen av pandemien gjorde at noen av de største storskjermarrangementene, som det på storscenen Koengen i Bergen, måtte avlyses. LO-tv-prosjektet var valgkamporientert, og ga mye nyttig kunnskap til framtidige digitale prosjekter i LO-familien.

Det har blitt en tradisjon at det er fullt program fra og med mandag til og med torsdag på LOs faste sted, Bankgården. Antall besøkende om dagen hadde steget til 3000 i 2019, noe som var umulig å oppnå med pandemirestriksjoner i 2021. Første halvdel av uka var det uansett lange køer til LOs hovedsendinger og arrangementer.

LO-ledelsen og en rekke forbundsledere markerte seg for øvrig med deltakelse på over 50 arrangementer under Arendalsuka 2021.

LOs Arendalsuke og LO-tv, og også den solide smittevernhåndteringen på LOs arrangementer, fikk i 2021 mye positiv omtale fra forbund, debattanter, artister, presse og øvrige gjester. LO er blant sponsorene til Arendalsuka.

Digital produksjon

Koronasituasjonen i 2021, med ulike gjeldende smitteverntiltak, gjorde at mange av de fysiske arrangementene LO står bak i normalår, enten måtte avlyses eller helst gjøres digitalt. Riktignok kunne litt flere fysiske arrangementer gjennomføres, da med strømming for å nå ut til dem som ikke kunne være der fysisk.

Digitaliseringen fortsatte å skyte fart i LO i 2021 etter hoppet under korona i 2020. I hele organisasjonen ble kurs, konferanser, møter og faste poster i årshjulet gjennomført digitalt. Blant en rekke store arrangementer som har blitt avholdt digitalt sammen med eksterne leverandører, finner vi 1. mai og en debatt om EØS-avtalens betydning for nordnorsk næringsliv. Programleder- og debattlederkompetansen internt er også godt etablert og videreutviklet gjennom 2021.

Den interne videoproduksjonen har holdt seg høy siden oppsvinget i 2020. De fleste taler, opptredener og mindre produksjoner som involverer ledelsen, har vært filmet på huset.

LOs egen organisasjon

2604 saker er registrert til saksbehandling i LOs arkiv i 2021.
437 saker ble innstilt for behandling i Sekretariatet i 2021.
324 saker er behandlet i Ledermøtet i 2021.
758 saker er behandlet i Administrasjonsmøtet i 2021.

Representantskapet

Det er i 2021 avholdt tre møter. Alle representantskapsmøtene ble gjennomført digitalt i Easymeet Online, med følgende dagsordener:

Til Representantskapsmøtet 16. februar 2021 forelå følgende dagsorden:

1. Åpning – LOs representantskapsmøte 16. februar 2021
2. Utsatt kongress – videre behandling av innkomne forslag til hovedavtalene
3. Mellomoppgjøret 2021

Til Representantskapsmøtet 6. mai 2021 forelå følgende dagsorden:

1. Åpning – LOs representantskapsmøte 6. mai 2021
2. LO-leder
3. Mellomoppgjøret 2021
4. Oppfølging LOs medlemsdebatt 2020/2021
5. Utsatt kongress – videre behandling av innkomne forslag til den faglige og politiske situasjonen

Til Representantskapsmøtet 8. juni 2021 forelå følgende dagsorden:

1. Åpning – LOs representantskapsmøte 8. juni 2021
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet

3. LOs beretning 2020
4. Årsregnskap 2020 – Landsorganisasjonen i Norge

Det er produsert egne protokoller fra møtene.

Sekretariatet

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2021:

Tillitsvalgte:	Varamedlemmer for disse:
Peggy Hessen Følsvik	Trude Tinnlund
Roger Heiml	Are Tomasgard
Julie Lødrup	Kristin Sæther
Terje Olav Olsson	

Øvrige sekretariatsmedlemmer:
1. Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet
3. Mette Nord, Fagforbundet
4. Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet
5. Jørn Eggum, Fellesforbundet
6. Steinar Krogstad, Fellesforbundet
7. Christopher Beckham, Handel og Kontor i Norge
8. Frode Alfheim, Industri Energi
9. Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddel-arbeiderforbund
10. Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag
11. Egil André Aas, LO Stat

Varamedlemmer:
1. Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen
2. Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk
3. Jane Brekkhus Sæthre, Norsk Jernbaneforbund

4. Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund
5. Hans Ole Rian, Creo – forbundet for kunst og kultur
6. Torbjørn Bongo, Norges offisers- og spesialistforbund
7. Mette Johnsen Walker, Skolenes landsforbund
8. Asle Aase, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund
9. Rolf Ringdal, Norsk Lokomotivmannsforbund

Samtlige varamedlemmer deltar i Sekretariatet og møter med tale- og forslagsrett. Utover de valgte, møter leder i HK-klubben i LO, Raymond Alstad, med tale- og forslagsrett. AOF Norges daglige leder Tove Johansen har møterett i Sekretariatet. Som observatør fra LOs sentrale ungdomsutvalg med tale og forslagsrett i saker som omhandler ungdom, møter Karina Veum (Norsk Arbeidsmandsforbund) med Jens Olav Hagebakken som vararepresentant.

Ved utgangen av 2021 hadde følgende forbundsledere møterett i Sekretariatet:

1. Nina Hanssen, Arbeiderbevegelsens Presseforbund
2. Erlend Hanstveit, Norske Idrettutøveres Sentralorganisasjon
3 Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening
4. Elin Roverudseter, Kabinansattes Forbund
5. Yngve Carlsen, Norsk Flygerforbund
6. Monica Boracco, Dramatikerforbundet
7. Hans Sande, Norsk Sjøoffisersforbund
8. Eystein Hanssen, Forfatterforbundet

Følgende endringer ble foretatt i Sekretariatet 2021:
I forbindelse med Hans-Christian Gabrielsens plutselige bortgang 9. mars ble Peggy Hessen Følsvik fungerende LO-leder. Det ble innkalt til et ekstraordinært sekretariatsmøte 10. mars.

I dette møtet fattet Sekretariatet følgende vedtak:
Første nestleder Peggy Hessen Følsvik konstitueres som LO-leder fram til representantskapets møte 6. mai, og innstilles som LO-leder av representantskapsmøtet 6. mai 2021.

Mette Johnsen Walker ble valgt som påtroppende forbundsleder fra 1. august 2021 etter Anne Finborud på Skolenes landsforbunds landsmøte 14. april 2021. Suppleringsvalget ble foretatt av LOs representantskap 8. juni 2021.

I forbindelse med koronapandemien, har Sekretariatet avholdt sine møter fra 4. januar til 18. oktober og møtet 13. desember, digitalt i Teams. Møtene fra 25. oktober og fram til 6. desember ble avholdt i sekretariatssalen.

LOs kontrollkomité

LOs kontrollkomité har i 2021 bestått av: Svein Spilling, Fellesforbundet, leder; Rebecca Heggbrenna Florholmen, Forbundet for Ledelse og Teknikk og Terje Valskår, Industri Energi. Vararepresentant (møter fast i møtene): Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag.

Komiteen har i 2021 avholdt tre møter og behandlet 25 saker. På grunn av covid-19 og hensynet til smittevern, er to møter avholdt digitalt på Teams, og ett fysisk. Komiteen har fortløpende behandlet protokollene fra sekretariatsmøtene, ledermøtene og representantskapsmøtene.

Øvrige saker som har vært sentrale i komiteens arbeid, er årsregnskapet for 2020 for LO og LO Konsern, samt Utdanningsfondet, Sykelønnsordningens fond, LOs Opplysnings- og utviklingsfond og LO-Partner AS. Regnskapene for 2021 er gjennomgått hvert tertial, og LOs driftsbudsjett for 2022 er gjennomgått. Kontrollkomiteen har hatt oppfølging av enkeltsaker vedtatt i LOs besluttende organer, i de tilfeller det har vært behov for dette.

Komiteen har i 2021 hatt LOs beredskapsarbeid i forbindelse med pandemien på agendaen, samt regelverket for finansforvaltning og ESG-regelverket i denne sammenheng.

Sekretariatsoppnevnte utvalg

* Inntektspolitisk utvalg

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål, og har som hovedoppgave å forberede tariffoppgjørene.

Ved utgangen av 2021 hadde utvalget følgende sammensetning: Peggy Hessen Følsvik, LO, leder; Roger Heimli, LO; Julie Lødrup, LO; Christopher Beckham, Handel og Kontor; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Frode Alfheim, Industri Energi; Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet; Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag; Mette Nord, Fagforbundet; Egil André Aas, LO Stat og Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen.

Samfunnspolitisk avdeling har ivaretatt utvalgets sekretærfunksjon.

* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg

Etter Kongressen ble det oppnevnt et nytt familie- og likestillingspolitisk utvalg for perioden 2017–2021.

Ved utgangen av 2020 hadde utvalget følgende sammensetning: Julie Lødrup, LO, leder; Monica Derbakk, EL og IT Forbundet; Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Anne Green Nilsen, Fagforbundet; Marianne Solberg Johnsen, Fellesorganisasjonen; Elisabeth Sundset, Handel og Kontor; Asle Reime, Industri Energi; Jarle Wilhelmsen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anders Hovind, Creo; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Malmfrid Hallum, Norske Dramatikeres Forbund; Elin Roverudseter, Kabinansattes Forbund; Bianca Fedje, Norsk Jernbaneforbund; Kirsten Helen Teige, Norsk Tjenestemannslag og Aud Marit Sollid, Forbundet for Ledelse og Teknikk. Sekretær: Gro Helene Guldahl, LO. Ansvarlig rådgiver: Synnøve Konglevoll. I tillegg møter øvrige ansatte som jobber med likestilling.

Utvalget har avholdt fem møter i 2021. Møtene er en viktig arena for løpende informasjonsutveksling og dialog mellom LO og forbundene, med vekt på saker LO arbeider med. Noen slike saker i 2021 er 8. mars, likelønnsdagen, arbeid for å styrke oppfølgingen av de regionale utvalgene, arbeidsgruppe om ratifisering av ILO-konvensjon nr. 190, EUs likelønnsdirektiv, utvikling av veiledningsmateriell om aktivitets- og redegjørelsesplikten med mer.

I tillegg til slike orienteringssaker, har utvalget blant annet hatt følgende saker på dagsordenen:

- Politikk for kvinnehelse, innledning v/stortingsrepresentant Tuva Moflag
- Likestilling i avtaleverket, innledning v/Claus Jervell, Fellesforbundet
- Oppfølging av #metoo – ny kartlegging til forbundene
- Ny regjering som prioriterer likestillingspolitikk! Innledning v/(daværende) stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen
- Likestillingsdirektoratet Bufdir: Litt om hvordan vi jobber og saker vi jobber med, innledning v/avdelingsdirektør Anna Bjørshol
- LO og arbeid mot seksuell trakassering: Fra seksuell sjikane til #metoo, innledning v/historiker og rådgiver ved Kilden kjønnsforskning.no, Trine Rogg Korsvik
- Vegen videre for LO og forbundenes arbeid med seksuell trakassering og arbeid med likestilling og diskriminering (ARP) på arbeidsplassene, innledning v/Synnøve Konglevoll og Claus Jervell

* LOs kulturutvalg

Utvalgets sammensetning ved utgangen av 2021:
Fra LO: Julie Lødrup, leder; rådgiver Grethe Fossli; sekretær Mona Westby.

Fra forbundene: Bjørn Jonassen, Fellesforbundet; Lena Reitan, Handel og Kontor i Norge; Hilde Hermansen, Industri Energi; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; May-Britt Sundal, Fagforbundet; Hans

Ole Rian, Creo; Eddie Ingebrigtsen, Norsk Tjenestemannslag; Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Terje Haugan, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Observatører: Tove Johansen, AOF Norge; Ole Martin Rønning, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek; Tonje Tovik, Framfylkingen; Morten Berntsen, Folkets Hus Landsforbund.

Utvalget har avholdt tre digitale møter.

Studietur
Utvalget har ikke gjennomført studietur i 2021.

LOs kulturpris
LOs kulturpris ble tildelt Poing og Maja S. K. Ratkje. Prisen på kr 100 000,- ble utdelt under LOs digitale representantskapsmøte 8. juni 2021. Poing og Ratkje løfter arbeiderbevegelsens kultur ved å kombinere tradisjon og fornyelse. Prisvinnerne har bidratt vesentlig til en fornyelse av arbeiderbevegelsens sanger, blant annet gjennom sine årlige natt til 1. mai-konserter. Konsertene kler tradisjonelle arbeidersanger i en moderne musikalsk drakt. Dette forsterker innholdet i tekstene og gjør dem tilgjengelige for publikum på en ny måte.

Prisvinnerne har også et internasjonalt perspektiv gjennom framføringer av arbeidersanger fra andre land. Deres framføringer av Bertholdt Brechts tekster til musikk av ulike komponister står i en særstilling.

LOs hederspris
LOs hederspris utdeles hvert fjerde år under LOs kongress.

Søknader om økonomisk støtte
LOs kulturutvalg mottok 41 søknader til ulike tiltak fra både fagbevegelsen, organisasjoner og personer utenfor fagbevegelsen. Jf. søknadskriteriene er det fagbevegelsen og AOFs lokale og regionale organisasjonsledd som er stønadsberettiget.

Grunnet koronasituasjonen er flere av bevilgningene overført til 2022 da tiltakene ikke har latt seg gjennomføre i 2020 og 2021.

Bevilgninger gitt til kulturtiltak 2021

Fagforbundet Kultur Oslo	Akerselva litteraturfestival 2021	40 000
LO i Oslo	Ta sangen tilbake	50 000
FF avd. 9 Østre Aker	Arbeidersamfunnet ved Næs Jernverk	40 000
Creo Rogaland	Revolutionary	40 000
Creo Troms, Finnmark og Svalbard	Seminar om kultur og helse i nord	20 000
Kulturnettverket i Østfold	Yngve – fra barnehjemmet til LO-toppen	150 000
Kulturnettverket i Østfold	250-årsjubileum Hans Nielsen Hauge	100 000
Klubben i FF i Innvik	Formidling av historien til gamle Innvik Ullvarefabrikk	100 000
Svelgen Kjemiske Arbeiderforening	Smelt	100 000
Oslo/Akershus HK	Vi skal storme himmelen	80 000
LO i Vesterålen	Åpningsarrangement – Vår kamp	18 000
Kulturnettverket i Østfold	Udda Spelet	50 000

* Organisasjonskomiteen

Organisasjonskomiteen hadde ved utgangen av 2021 følgende sammensetning: Roger Heimli, LO, leder; Knut Øygard, Fellesforbundet; Anne Green Nilsen, Fagforbundet; Marianne Solberg, Fellesorganisasjonen; Aud Marit Sollid, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Lena Reitan, Handel og Kontor i Norge; Lise Olsen, LO Stat; Terje Anton Moen, Skolenes landsforbund; Vidar Hennum, EL og IT Forbundet; Jonny Olafsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Asle Reime, Industri Energi; Jarle Wilhelmsen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Anita Busch, Norsk Tjenestemannslag

Organisasjonskomiteen har i 2021 avholdt ett møte 21. mai, og behandlet her en tvist mellom Fagforbundet og Creo om organisa-

sjons- og avtaleretten for lyd-, lys-, bilde- og sceneteknikere i bedrifter organisert i Virke.

Etter behandling i organisasjonskomiteen ble det gjort slikt vedtak: Fagforbundet har organisasjons- og avtaleretten for lyd-, lys-, bilde- og sceneteknikere som har sitt ansettelsesforhold knyttet til de ulike etablissementene som kino, teatre og institusjoner, så lenge de ikke kommer inn under allerede etablerte overenskomster med andre forbund. Creo gis organisasjons- og avtaleretten for lyd-, lys-, bilde- og sceneteknikere, samt produksjonsteknikkpersonale på konsertscener/spillesteder og i bedrifter som tilbyr utleie av utstyr og tjenester, knyttet til det scenetekniske området, så lenge de ikke kommer inn under allerede etablerte overenskomster med andre forbund.

Fagforbundet valgte å anke komiteens vedtak til Sekretariatet, som behandlet saken i sitt møte 21. juni. Sekretariatet stadfestet vedtaket fra Organisasjonskomiteens behandling 21. mai 2021 med overveldende flertall.

* LOs sentrale ungdomsutvalg

LOs sentrale ungdomsutvalg gjennomførte fire digitale møter i 2021.

* LOs OU-fondsstyre

Under tarifforhandlingene i 1970 ble LO og NHO (NAF) enige om å etablere et fond som skulle ha til formål gjennomføre eller støtte tiltak til fremme av opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv. Opplysnings- og utviklingsfondet LO–NHO ledes av et styre på seks medlemmer, hvor LO og NHO oppnevner tre hver.

Innbetalt premie blir fortløpende overført avtalepartene. Midlene forvaltes av partenes respektive fondsstyrer.

LOs OU-fondsstyre har i 2021 bestått av: Roger Heimli, LO, leder; Clas Delp, Fellesforbundet; Anita Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund;

Lena Reitan, Handel og Kontor i Norge; Anders Gabriel Birkeland, Industri Energi og Monica Derbakk, EL og IT Forbundet.

Én representant fra AOF kan stille i møtene som observatør, og Siv Schau, LO, er sekretær. Fondsstyret har egne vedtekter for benyttelse av fondets midler.

Fondsstyret har i 2021 avholdt ett møte og behandlet ti saker. Sakene som har vært til behandling er regnskap for 2020, søknader om bevilgninger fra fondet, fordeling av midler til tillitsvalgtopplæring i 2021, endring i fondets tilskuddsregler 2021 og gjennomgang av Tildelingsutvalgets protokoller. Budsjettet for 2022 behandles i februar 2022. Arbeidet med nye rutiner for premieinnkreving har ført til at det ikke har vært grunnlag for utarbeidelse av budsjett før i desember 2021.

Gjennom hele 2021 har vi arbeidet med å etablere nye innkrevingsrutiner for OU-premie, og å etablere et nytt behandlingsgrunnlag for datainnhenting fra AA-registret. Tidligere hadde Sluttvederlagsordningen dette ansvaret. I 2021 ble det opprettet en ny juridisk virksomhet som har dette ansvaret, OU-samordningen. Styret i denne virksomheten har bestått av Roger Heimli, LO; Rolf Andreas Negård, NHO; Arne Braathen Thyholdt, NHO, og Siv Schau, LO.

LOs OU-fond hadde i 2021 114,9 millioner kroner (før fradrag av 2 prosent til AOF) til opplæring av tillitsvalgte i privat sektor. Dette er inkludert en tredjedel av ubenyttede midler for 2020 som ble overført til 2021. Covid-19 har ført til lavere aktivitet innenfor fondets virkeområde også i 2021, og et større beløp ubrukte midler vil bli overført til opplæringsmidler de kommende årene. Beløpets størrelse er ikke fastsatt.

Fondets totale egenkapital var ved årets begynnelse var på 127,9 millioner kroner.

En del av egenkapitalen i Opplysnings- og utviklingsfondet er øremerket forskning. Forskningsfondets inngående balanse, tillagt 5 prosent av årets premieinntekter og fratrukket årets kostnader til forskning, utgjør forskningsfondets størrelse ved årets utgang.

Pr. 1.1.2021 var forskningsfondet på 40,4 millioner.

* LO Luftfart

LO Luftfart er et sekretariatsoppnevnt samarbeidsorgan for forbundene i LO som organiserer innen luftfarten. Her samordnes de faglige interessene innen LO-familien. Totalt har LO-forbundene over 8000 medlemmer innen luftfarten, og er den største hovedorganisasjonen i denne sektoren.

Koronaviruset har stoppet store deler av flyreisene i Norge. Det har fått store konsekvenser for mange som arbeider innenfor luftfarten.

I år fikk LO gjennomført Luftfartskonferansen i november, der LO satte søkelyset på framtidens luftfart. Konferansen var både fysisk og digital.

For LO er det viktig å rette søkelyset mot utfordringene luftfarten møter, både på bakken og i luften. LO har derfor i samarbeid med forbundene arrangert en rekke besøk på ulike lufthavner i Norge. I 2021 har LO vært på plassbesøk på Oslo lufthavn Gardermoen; Bergen lufthavn Flesland; Tromsø lufthavn; Trondheim lufthavn Værnes; Sandefjord lufthavn Torp; Hammerfest lufthavn; Vardø lufthavn Svartnes; Vadsø lufthavn og Kirkenes lufthavn Høybuktmoen. På plassbesøkene har vi truffet tillitsvalgte og medlemmer som har fortalt oss om sin hverdag. Dette har vært viktige besøk for LO, og et arbeid LO ønsker å fortsette med i 2022.

* HMS-/IA-utvalget

I 2018 ble det tidligere sekretariatsoppnevnte IA-utvalget og HMS-forum slått sammen til HMS-/IA-utvalget ved et nytt vedtak i Sekretariatet.

Ved utgangen av 2021 er følgende medlemmer i utvalget: Arild Sverstad Haug, Fellesorganisasjonen; Bjørn Svalastog, Fagforbundet; Edvard Sørensen, Fellesforbundet; Eli Bangstad, Norsk Dramatikeres Forbund; Elin Roverudseter, Norsk Kabinforening; Espen Strandhus, Handel og Kontor; Grete Troset Salberg, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Hans Olav Velle, Norsk Manuellterapeut-

forening; Henrik Solvorn Fjeldsbø, Industri Energi; Hjørdis Henriksen, EL og IT Forbundet; Håkon Aasen Bjerkeli, Industri Energi; Jan Erik de Bruyn Lundby, Norsk Sjømannsforbund; Kai Christoffersen, EL og IT Forbundet; Kjell Finvåg, Handel og Kontor; Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund; Lene Bakkedal, Skolenes landsforbund; May Torun Storaas, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Mona Fagerheim, LO Stat; Randi Røvik, Fagforbundet; Steinar Nordermoen, Norsk Lokomotivmannsforbund; Tove Helvik, Norsk Tjenestemannslag; Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Trine Wiig, Norsk Arbeidsmandsforbund; Vibecke Solhaug, LO Stat; Torgrim Kokaas, AOF, samt Julie Lødrup, Bergljot Fuhr Lunde, Cecilie Sjåland, Dag Yngve Johnsen, Gry Gundersen, Øystein Nilsen, Tonje Herlufsen, Tor Idar Halvorsen og Øyvind Rongevær fra LO.

Formålet med utvalget er å diskutere aktuelle faglige problemstillinger, gi gjensidig informasjon og få faglig påfyll. Utvalget har normalt fire møter i året, men møtet i mars ble avlyst på grunn av korona. De øvrige møtene har blitt holdt digitalt.

Utvalget har i 2021 blant annet hatt disse sakene på dagsordenen:

- Diverse faglige innledninger
- Faktaundersøkelser
- Verneombudsordningen
- Standardiseringsarbeid knyttet til HMS
- Forbundenes aktivitet og erfaringer knyttet til HMS under pandemien
- hjemmearbeid og forskrift om arbeid som utføres i arbeidstakers hjem
- status knyttet til IA-avtalen inkl. prosessen med arbeidsmiljøsatsingen

Fast på dagsordenen er runde der forbundene informerer om saker/problemstillinger knyttet til HMS og IA-avtalen. De aktuelle representantene i diverse samarbeidsfora med tilsynene redegjør også for aktuelle saker i disse møtene.

* LOs boligpolitiske utvalg

LOs boligpolitiske utvalg ble nedsatt av sekretariatet i januar 2021 for å følge opp Kongressens vedtatte handlingsprogram hvor en aktiv boligpolitikk forutsettes å sikre alle rett til et trygt hjem. Mandatet til utvalget ble nedfelt som følger: Utvalget skal koordinere og sammenstille boligpolitisk arbeid som foregår i LO-forbundene og arbeide for å konkretisere målene som skisseres i handlingsprogrammet og bidra til kunnskapsheving om boligpolitikk.

Ved utgangen av 2021 hadde utvalget følgende sammensetning: Kristin Sæther, leder, LO; Mads Kvaløy Bjørbekk, Fagforbundet; Lin Gulbrandsen, Fellesforbundet; Kirsten Helene Teige, Norsk Tjenestemannslag; Elisabeth Sundset, Handel og Kontor og Hanne Glemmestad, Fellesorganisasjonen.

I tillegg har samtlige varamedlemmer til utvalget deltatt i løpet av året: Alexander Berg-Erichsen, Fagforbundet; Edvard Eidhammer Sørensen, Fellesforbundet; Ingerid Marie Utvik, Norsk Tjenestemannslag; Gjermund Skaar, Handel og Kontor og Allis Aresdatter, Fellesorganisasjonen.

Observatører: Lars Aasen og Anne-Rita Andal fra Leieboerforeningen; Christian-Marius Stryken og Bente Johansen fra NBBL.

Ansvarlig rådgiver: Liv Anna Lindman (LO).

Våren 2021 ble det avholdt fem møter med temaer og eksterne innledere:

- Fagbevegelsen og boligpolitikken (19.02.2021)
- Tallenes tale (13.04.2021)
- Bolig, ulikhet og politisk diskurs (30.04.2021)
- En leiesektor for leietakerne (11.05.2021)
- Flaskehalser i boligtilbudet (04.06.2021)

Alle fem møtene ble avholdt digitalt og publisert offentlig i videoform med tilhørende artikler på nettsidene til LO. I tillegg er det avholdt to forbundsvise arbeidsmøter (uten LBF og NBBL).

Høsten 2021 ble det avholdt fire arbeidsmøter hvor utvalget ga innspill til boligpolitisk konferanse, samt startet felles arbeid med en boligpolitisk plattform og en egen boligindeks for LO.

Andre utvalg

* LOs samferdselspolitiske utvalg

Utvalget hadde følgende sammensetning: Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund; Anita P. Johansen, Norsk Arbeidsmandsforbund, Dag Einar Sivertsen, Fellesforbundet; Stein Guldbrandsen, Fagforbundet; Eirik Larsson, Norsk Lokomotivmannsforbund; Alf Edvard Masternes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Katinka Riksfjord Sporsem, Norsk Flygerforbund; Nina Nordheim Pedersen, Kabinansattes Forbund; Lars Iver Wiig, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Tor Erik Granum, Norsk Tjenestemannslag; Ove Kaland, Norsk Sjømannsforbund; Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Roger Heimli, LO; May Iren Julsrud, LO; Erik Hamremoen, LO og Kenneth Sandmo, LO.

Utvalget har i 2021 hatt to møter, hvorav ett digitalt og ett fysisk.

I perioden har Kjell Næss gått av med pensjon, og Anita P. Johansen ble valgt til ny leder av Samferdselspolitisk utvalg. Tor Erik Granum, NTL, har også gått av med pensjon, og ny representant fra NTL er Renate Swensen. Arbeidsutvalget har i perioden bestått av Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund, Kenneth Sandmo, LO og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Utvalget har i perioden fulgt opp arbeidet med ny Nasjonal Transportplan 2022–2033. Stortingsmeldingen ble lagt fram i mars 2021, og LO deltok på høringsmøte i Stortinget, i tillegg til å gi et skriftlig innspill på høringen. Utvalget koordinerte felles innspill til statsbudsjettet for 2022 og deltok på høringsmøte i Stortinget.

Geir Kvam, Fellesforbundet, representerer LO i styringsgruppen for Grønt landtransportprogram, og rapporterer til Samferdselspolitisk utvalg. Dette har vært tema på alle møtene, med oppdatering fra programarbeidet.

* LOs helikopterutvalg

LOs helikopterutvalg sorterer under næringspolitisk avdeling, og består av ti forbund: LO; Industri Energi; Norsk Flygerforbund; Norsk Helikopteransattes Forbund; Fellesforbundet; Norsk Sjømannsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Sjøoffisersforbund; Norges offisers- og spesialistforbund og Norges Fiskarlag.

Utvalget rapporterer til LO Luftfart. Arbeidsfeltet omfatter alle nasjonale sivile og militære helikopteroperasjoner. 2021 har vært preget av betydelig aktivitet innen ny helikopterteknologi og arbeid med sikkerhet og beredskap innen ansvarsområdet. Totalt har det vært avholdt fire fysiske/digitale møter samt et tjuetall arbeidsutvalgsmøter.

LOs helikopterutvalg er representert i: LO Luftfart; Samarbeidsforum for helikoptersikkerhet på norsk kontinentalsokkel; Brukerforum; IndustriAll; ITF, IFALPA; EASA; HSS4 og HeliOffshore. Det årlige helikopterseminaret ble heller ikke gjennomført i år, grunnet covid-19. Fokus på dialog rundt helikoptersikkerhet og beredskap nasjonalt er tidsriktig og etterspurt. Ingen andre arbeidstakerorganisasjoner, verken i Norge eller internasjonalt, kan måle seg med helikopterutvalgets helhetlige tilnærming.

* LOs olje- og gassutvalg

LOs olje- og gassutvalg har avviklet to digitale og ett fysisk møte i 2021. Utvalget oppsummerer situasjonen i næringen og i de utvalg LO er representert i. LOs olje- og gassutvalgs konferanse 2021 ble flyttet til januar 2022 for så å bli avlyst på grunn av smittesituasjonen.

Utvalget hadde ved utgangen av året følgende sammensetning: Frode Alfheim, Industri Energi, leder; Inger Hoff og Henrik Solvorn Fjeldsbø, Industri Energi; Mohammad Afzal og Stig Lundsbakken, Fellesforbundet; Trond Løvstakken og Terje Hansen, EL og IT Forbundet; Arnstein Aasestrand og Lars Christian Nilsen, Forbundet for Ledelse og

Teknikk; Jens Folland / Hans Sande og Morten Kveim, Norsk Sjøoffisersforbund; Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund og Steinar Rindhølen, Norsk Arbeidsmandsforbund. Fra LO møter Cecilie Sjåland, Erik Hamremoen, Truls Strand Nilsen, Dag Yngve Johnsen og Olav Lie.

* LOs forum for inkludering i arbeidslivet

Nettverket «Rik på mangfold – en fagbevegelse for alle» ble lansert i 2019, og er et forpliktende samarbeid mellom Norsk Folkehjelp, LO og LO-forbund om å fremme likestilling og inkludering på arbeidsplassen. Nettverket består av tillitsvalgte og ansatte i forbund som har ansvaret for og jobber med mangfold og inkludering. Forbundene forplikter seg til å jobbe aktivt og systematisk for et inkluderende og mangfoldig arbeidsmiljø på alle nivåer i egen organisasjon. LO deltar også som arbeidsplass i «Rik på mangfold – en arbeidsplass for alle», som har som mål å jobbe systematisk for et inkluderende og likestilt arbeidsliv.

I 2021 er det gjennomført to digitale dagssamlinger i nettverket, med faglige innledninger og erfaringsutveksling. Det er også gjennomført flere faglige seminar for deltakerne i nettverket og andre interesserte. Internt i LO har arbeidet i 2021 blitt fulgt opp gjennom deltakelse i arbeidsgruppen AMU satte ned for å følge opp LOs arbeid med likestilling og mangfold. Arbeidsgruppen har primært jobbet med hvordan LO skal jobbe med Aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP). Arbeidsgiveres plikt til å jobbe for likestilling og ikke-diskriminering er styrket fra 2020.

* Fagligpolitisk utvalg for helse

Utvalget hadde i 2021 følgende sammensetning: Ingvild Kjerkol, stortingsrepresentant / helseminister Ap, leder; Kristin Sæther, LO-sekretær; Mette Nord, Fagforbundet; Odd Haldgeir Larsen, Fagforbundet; Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet; Kine Asper Vistnes, Fellesforbun-

det; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening; Tore Hagebakken, Tuva Moflag, Tellef Inge Mørland og Hege Haukeland Liadal, stortingsrepresentanter Ap.

Følgende tiltrer utvalget: Wegard Harsvik, LO; Gøril Bjerkan, LO; Ragnar Bøe Elgsaas, LO; Gunn Karin Gjul, Fagforbundet; Hans Martin Aase, Fagforbundet; Andreas Pedersen Kikvik, Fellesorganisasjonen. Fra Ap's stortingsgruppe: Linn Knudsen; Karl Kristian Bekeng; Lillian Elise Esborg Bergane og Trude Kristin Steen.

Utvalget har hatt fire møter i 2021 og blant annet behandlet følgende saker: statsbudsjettet 2022, programprosessen og stortingsvalgkamp 2021, arbeid med rusreform, sosialfaglige perspektiver, arbeid med ambulansetjenesten, fritt brukervalg, heltid og felles plattform for sykehuspolitikk.

Utvalget har fått informasjon om løpende politiske saker, og den politiske situasjonen har vært tema på hvert møte.

* LOs arbeidsgruppe for barn og unge

Arbeidsgruppen ledes av LO-sekretær Kristin Sæther, og består ellers av rådgiver Øystein Nilsen fra samfunnspolitisk avdeling, nestleder i organisasjonsavdelingen, Gro Bratteli Jamholdt, og fire representanter fra fire forbund (Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, Skolenes landsforbund og Creo), pluss generalsekretæren i Framfylkingen.

Arbeidsgruppen er opptatt av temaer knyttet til barn og unge, slik vi også finner dem formulert i LOs handlingsprogram for perioden 2017–2021. Gruppen har kontakter utad bla. til Ap's fraksjon i barne-, familie- og kulturkomiteen.

En hovedoppgave for arbeidsgruppen er å arrangere LOs årlige konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid mot slutten av året. På grunn av koronasituasjonen ble det ikke avholdt noen konferanse i 2021. En målsetning for arbeidsgruppen er å styrke det utadvendte politiske engasjementet, bla. gjennom kontakt med Ap på Stortinget, medieutspill, mm.

* LOs utvalg for justispolitikk og samfunnsberedskap

Utvalget hadde pr 31.12.21 følgende sammensetning: Are Tomasgard, LO, leder; Asle Aase, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Tommy Fredriksen, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Carl Marius Michelsen, Norsk Tjenestemannslag; Guro Vadstein, Norsk Tjenestemannslag; Kirsten Helene Teige, Norsk Tjenestemannslag; Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag; Randi Røvik, Fagforbundet; Torgeir Holm, Fagforbundet; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Inger Karseth, Fellesorganisasjonen; Terje Mikkelsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Torbjørn Bongo, Norges offisers- og spesialistforbund, Tor Egil Vangstad, Norges offisers- og spesialistforbund; Jan Olav Andersen, EL og IT Forbundet og Renée Rasmussen, LO Stat. Sekretær: Jeanette Østling, LO.

Utvalget har hatt fem møter i 2021, hvorav fire på Teams og ett fysisk. Ap's justisfraksjon på Stortinget deltok på tre av møtene.

Gjennom arbeidsgruppens arbeid synliggjøres hele bredden i LO og hvordan de ulike forbundene utfyller og delvis overlapper hverandre i hele justissektoren.

På dagsordenen har det vært følgende saker:

- Områdegjennomgangen i politiet
- Situasjonen for domstolene
- Samfunnssikkerhetsmeldingen
- Beredskap
- RNB 2021
- Arbeid med ny sivilforsvarsforskrift
- Langtidsplan for Forsvaret (LTP)
- Barn og straff
- Fjerning av regionene
- Forbud mot bruk av sikkerhetsseng
- Statsbudsjett 2022
- Kriminalomsorgen: omorganisering og sammenslåing av områder og regioner
- Brann og redning – behov for en egen stortingsmelding

- Styrking av samhandlingen mellom nødetatene
- Tillitsreform i justissektoren
- Endringer i politiloven som sikret politiansatte yrkesskadeerstatning
- Kvitteringsordning

* LOs utvalg for kirkepolitikk

Utvalget hadde pr 31.12.21 følgende sammensetning: Kristin Sæther, LO, leder; Anders Hovind, Creo; Thor Henning Isachsen, Creo; Johan Peter Hougen, Fellesorganisasjonen; Arild Sverstad Haug, Fellesorganisasjonen; Hanne Glemmestad, Fellesorganisasjonen; Bjarne Kjeldsen, Fagforbundet; Kai Nygård, Fagforbundet; May-Britt Sundal, Fagforbundet; Rakel Malene Solbu, Fagforbundet og Thore Wiig Andersen, Fagforbundet. Sekretær: Jeanette Østling, LO.

Utvalget har hatt seks møter i 2021, hvorav ett seminar for tillitsvalgte.

Følgende saker har vært på dagsordenen:
- Forberedelse kirkemøte 2021
- Situasjonen i KA ifbm. korona-pandemien
- Fremme forslag til Kongressen om at LOs handlingsprogram bør inneholde noe om tros- og livssynspolitikk
- Rekruttering av tillitsvalgte
- Organisering i kirken
- Arbeidet i hovedutvalget

* LO Selvstendig

LO Selvstendig er et kompetanse- og samarbeidsorgan som skal bidra til å styrke kompetansen og samarbeidet i og mellom LOs forbund for denne medlemsgruppen, og utvikle tilbudet til selvstendig næringsdrivende medlemmer i LOs forbund. Antallet selvstendig næringsdrivende øker i mange sektorer. Mange av de selvstendige opererer

utenfor det organiserte arbeidslivet. Om trendanalyser slår til, vil flere arbeide som frilansere og selvstendige i framtiden. Samfunnsmessig løper vi en risiko om en stor gruppe blir stående utenfor det organiserte arbeidslivet. Det vil alle parter tape på. Derfor er det viktig for LO å engasjere seg for og sammen med frilansere og selvstendig næringsdrivende.

LO Selvstendig arbeider ut ifra tre hovedspor: Det første er å utvikle et godt og konkurransedyktig medlemstilbud til selvstendige og frilansere. I henhold til vedtatt handlingsplan og kongressvedtak, har det vært nær dialog med SpareBank 1 Forsikring gjennom LOfavør for å utvikle medlemstilbudet for de selvstendig næringsdrivende. På bakgrunn av overnevnte har partene forhandlet fram tilbud knyttet til ansvarsforsikring og ulykkesforsikring. I 2021 inngikk LO et samarbeid med SpareBank 1 Regnskapshuset SMN om regnskapstilbud til selvstendig næringsdrivende og frilansere. Grunnpakken LOfavør Kollektiv hjemforsikring og tilgang til andre individuelle LOfavør-produkter er fortsatt en del av det ordinære forsikringstilbudet som allerede gis gjennom avtaler med LOs forbund. Det er ønskelig at LO framforhandler flere medlemstilbud. LO signerte i 2020 en avtale med LOfavør om utvikling av egen nettside for selvstendig næringsdrivende «Min side». Gjennom «Min side» vil selvstendig-medlemmer kunne få kunnskap om hvilke medlemsfordeler de har og hvilke de kan kjøpe. Videre vil LO kunne formidle nyhetsbrev og arrangementer som knyttes til arbeidet med selvstendige. Nettsiden ble en realitet i 2021, og er nå i oppstart.

Det andre sporet er å kunne tilby god juridisk bistand. LO har lang og bred erfaring innen juridisk bistand, og i 2018 styrket LO sin juridiske avdeling. Nå kan vi også tilby rettshjelp til selvstendig næringsdrivende. Det gjelder for eksempel avtale-/kontraktsrett, opphavs-/varemerkerett og forsikringsrettslige spørsmål. Vi kan også bistå i trygderettslige spørsmål.

Det tredje sporet er å øke kompetansen og fremme politiske problemstillinger knyttet til selvstendiges arbeidssituasjon og levevilkår. Koronaviruset har vist at sikkerhetsnettet til denne gruppen er

svært dårlig for ekstraordinære situasjoner og sykdom. For LO har det vært viktig å arbeide for løsninger som sikrer den økonomiske situasjonen for denne gruppen nå i krisen og at kompensasjonsordningene skal være forutsigbare. Pandemien og lærdommen av denne viser hvor sårbare selvstendige næringsdrivende og frilansere er, og at det blir viktig å se på hvordan vi bedre kan sikre denne gruppen i framtiden. LO inngikk et samarbeid med Fafo i 2021 for å se nærmere på velferdsordninger for selvstendig næringsdrivende – utfordringer og mulige tilpasninger. Rapporten vil bli levert fra Fafo i første semester 2022, og vil være et godt grunnlag for videre arbeid for å se på løsninger for denne gruppen.

* LO for alle

LOs mål er å bli den største arbeidstakerorganisasjonen innenfor alle bransjer og yrkesgrupper, i alle sektorer og på alle utdanningsnivåer. LO og forbundene skal sammen arbeide for å øke organisasjonsgraden. Vi må beholde og styrke vår posisjon i arbeidslivet. LO for alle skal øke rekrutteringen av medlemmer med høyere utdanning gjennom at LO og forbundene sammen tar et felles løft for å styrke og rekruttere fra denne gruppen. Rekrutteringskampanjen startet i januar 2020 og skal vare i tre år.

Forbundene som deltar, er Creo (fra 2021); Fagforbundet; Fellesorganisasjonen; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Handel og Kontor; Industri Energi; NISO; Norsk Jernbaneforbund; Norsk Manuellterapeutforbund; Norsk Tjenestemannslag og Skolenes landsforbund. Prosjektet har 14 (15 t.o.m. juni) prosjektsekretærer i 11 forbund i 2021. Prosjektsekretærene arbeider etter planer definert i eget forbund og rapporterer tilbake til LO. LO og forbundene spleiser på utgiftene til prosjektsekretærene over tre år.

Målet er å øke antall nye medlemmer med 15 000 i treårsperioden. Forbundene har per 2021 rapportert 7844 nye medlemmer. Vi går inn i det siste prosjektåret med store ambisjoner, men må nok likevel innse at målet om antall nye medlemmer blir vanskelig å nå.

Aktivitetene i prosjektet skjer primært i forbundene. I 2021 ble det gjennomført ulike former for verveaktiviteter, synlighet på arbeidsplassene og organisasjonsbygging. På grunn av restriksjoner og mye bruk av hjemmekontor har arbeidet vært svært begrenset hele året. Likevel har mange forbund hatt høy aktivitet på digitale flater. Det er ulike erfaringer med hvordan dette har fungert. Vi ser likevel tydelig et behov for fysiske møter med tillitsvalgte og medlemmer for å kunne spisse kampanjen og oppnå målene vi ønsker. Mye kan gjøres digitalt, men over tid blir det for vanskelig å holde engasjementet oppe. Styrking av lokale tillitsvalgte og klubber er vektlagt i flere av forbundene, og er del av strategier for å være mer synlige og aktuelle. LO for alle er et organisasjonsutviklingsprosjekt, og nå trenger prosjektmedarbeiderne å møte tillitsvalgte, medlemmer og potensielle medlemmer.

LO har det overordnede ansvaret for prosjektet og et faglig ansvar for prosjektsekretærene. Vi arrangerte tre LO for alle-samlinger i 2021 der prosjektsekretærene og kommunikasjons-/organisasjonsmedarbeidere fra forbundene deltok, to digitale og ett fysisk. Innholdet på samlingene var faglig påfyll og erfaringsutveksling om organisasjonsutvikling og kommunikasjonsarbeid. Vi har hatt flere møter i nettverket for prosjektsekretærene. Noen møter med et faglig tema, andre mest for erfaringsutveksling.

Utover intern faglig oppfølging arrangerte LO også frokostseminarer med relevante tema for målgruppen. På webinar våren 2021 var tema lærermangel, på fysisk frokostseminar i november var det hjemmekontor etter pandemien.

LO gjennomfører som del av prosjektet en overordnet kommunikasjonskampanje i samarbeid med kommunikasjonsbyrået Try. Det ble gjennomført en SoMe-kampanje våren og høsten 2021. Vi treffer målgruppen godt og synliggjør flere yrkesgrupper i LO.

* LO Kultur

LO Kultur ble etablert i 2017 som et kompetanse- og samarbeidsorgan som skal bidra til å koordinere forbundenes kulturpolitiske arbeid

og til at forbundene er et synlig, relevant og tydelig alternativ for alle yrkesgrupper innen kunst, kultur og kreative næringer. LO Kultur skal samle og styrke forbund som organiserer de som arbeider innenfor disse sektorene. Utvalget skal være et rådgivende organ for Sekretariatet.

I 2021 har utvalget hatt fire møter. To hovedsaker har preget arbeidet i perioden: pandemien og tiltak og kompensasjonsordninger for kunst- og kulturfeltet og fremme av kultursaker i valgkampen gjennom en felles kulturpolitisk plattform. Vi arrangerte kulturdebatt på Arendalsuka med tema «Med kulturen ut av koronaen».

* Fellesskoleringsrådet (FSR)

Fellesskoleringsrådet ble vedtatt opprettet av Sekretariatet i desember 2014 og etablert våren 2015. Rådet ble videreført av Kongressen 2017, og består av ni forbundsrepresentanter fra privat og offentlig sektor. I tillegg er LO Stat representert. LO har leder-, prosjektleder- og sekretærfunksjonen. AOF har en observatørplass/-rolle. Rådets formål er å bidra til å styrke fellesskoleringen, herunder toppskolering, MoTo og ungdomskurs, gjennom å etablere et forpliktende samarbeid for prioritering og koordinering mellom LO, AOF og forbundene. Det er gjennomført fire ordinære møter og ett arbeidsmøte.

Rådet er et felles bindeledd mellom forbundene, LO og AOF og har rådgivende status overfor fondsstyret i privat sektor og er ansvarlig for kursvirksomheten i LO Stat og LO Kommune, på området fellesskolering (definert som kursvirksomhet). Videre skal det sikre en best mulig koordinering av planer, utvikling av felleskurs og markedsføring av dem i fagbevegelsen. Dette skal bidra til å gi tillitsvalgte nyttige og gode tilbud om skolering utover den forbundsvise skoleringen, og gi best mulig utnyttelse av organisasjonenes økonomiske og menneskelige ressurser på området fellesskolering.

Det ble gjennomført fellesskapsuke på Sørmarka 6.–10. september 2021. Forbundene og AOF holdt egne kurs, mens LO skulle ha gjen-

nomført felles samlinger for alle om morgenen og kvelden. Grunnet covid-19 og bestemmelsen om 1 meters avstand, måtte vi avlyse fellessamlingene, men kursene til forbundene gikk som planlagt. Det er utfordrende at flere av kursene som settes opp ikke blir fulltallige, og det må gjennomføres en evaluering av hvorfor enkelte av kursene som settes opp av AOF etter forespørsel og avklaring i Fellesskolering ikke fylles. Det var også et ønske om regional gjennomføring av fellesskapsuke, men dette ble av ulike årsaker ikke gjennomført.

Med unntak av toppskoleringen, som har mange søkere og stort sett er fulltegnet, ser vi at fellesskoleringen (MoTo) fortsatt ligger på et lavt nivå.

Rådet er i startgropen for å evaluere hva som er oppnådd i perioden, og om Kongressen og Sekretariatets vedtak, mandat og tiltak har ført oss noe nærmere ønsket om styrket felles skolering.

* LOs maritime utvalg

Utvalget har følgende sammensetning ved utgangen av 2021: Hans Sande og Hilde Flaaten, Norsk Sjøoffisersforbund; Johnny Hansen og Kurt Inge Angell, Norsk Sjømannsforbund; Kine Asper og Jørn Prangerød, Fellesforbundet; Lill-Heidi Bakkerud og Asle Reime, Industri Energi; Peggy Hessen Følsvik / Roger Heimli, Cecilie Sjåland, Olav Lie og Wenche Thomsen, LO.

Det er avviklet ett møte i utvalget.

* LOs stedsutviklingsutvalg

Det har ikke vært aktivitet i utvalget i 2021. Den pågående pandemien har gjort at man har prioritert andre aktiviteter.

* Utvalg om tillitsreform

Sekretariatet nedsatte i 2019 et utvalg for å følge opp Kongressens vedtak om tillitsreform i offentlig sektor.

Utvalget består av: Roger H. Heimli, LO, leder; Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag; Odd Haldgeir Larsen, Fagforbundet; Marianne Solberg, Fellesorganisasjonen; Egil André Aas, LO Stat; Anne Finborud, Skolenes landsforbund (fram til september 2021) og Mette Johnsen Walker fra Skolenes landsforbund (fra september 2021). Ragnar Bøe Elgsaas, LO, bistår utvalget, sammen med rådgivere og tillitsvalgte fra disse forbundene.

Utvalget koordinerer arbeidet som foregår i LO-forbundene og arbeidet med oppfølging av kongressvedtaket om tillitsreform. Utvalget laget sommeren 2020 et dokument for å tydeliggjøre hva som LO legger i begrepet tillitsreform. Denne definisjonen har blitt brukt internt og overfor partier i programprosessen.

Utvalget har i 2021 jobbet videre med hvordan tillitsreformen kan igangsettes i ulike deler av offentlig sektor. Utvalget har fulgt opp med kontakt opp mot politiske partier. Før valget 2021 la utvalget fram en rapport som konkretiserte hvordan LO ser for seg et videre arbeid med tillitsreform i den enkelte kommune, staten og ulike offentlige virksomheter. Regjeringen Støre har i Hurdalsplattformen slått fast at en tillitsreform i offentlig sektor er høyt prioritert, og utvalget jobber videre med å koordinere LOs innsats på dette området.

Folkets Hus Landsforbund

Forbundsstyret har bestått av:

LO-oppnevnte:
Kristin Sæther
Per Østvold
Arnstein Aasestrand
Knut Ringstad

Varamedlemmer:
1. Odd-Helge Reppe
2. Siv Schau
3. Bjørn Tore Kyllo

Landsmøtevalgte:

Hilde Fismen (nestleder)	1. Liv Krossøy
Arnt Alsli	2. Svein Rønningsveen
Harald Thomas Endresen	3. Aud Ljunggren

Varamedlem Odd-Helge Reppe og Liv Krossøy har møtt fast.

I perioden er det holdt seks styremøter og i alt behandlet 50 saker.

Medlemsbevegelse

I 2021 er to hus utmeldt av Folkets Hus Landsforbund: Folkets Hus Askim har meldt seg ut og Nydalen Samfunnshus i Oslo ble solgt til et privat selskap. Totalt er det nå 87 medlemshus i forbundet.

Landsforbundets virksomhet

Landsforbundets virksomhet har vært ledet av forbundsstyret, og den daglige aktiviteten er styrt av forbundssekretær Morten Berntsen. Han har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler. Et arbeidsutvalg (AU), som består av leder, nestleder og forbundssekretæren, forbereder sakene til styret.

Sekretæren har i 2021 hatt flere møte- og reiseoppdrag, elleve i alt. Disse har i hovedsak bestått av styremøter og årsmøter, både digitalt og fysisk, samt jubileer i Samfundshuset i Kirkenes og i Folkets Hus i Trondheim. Det har også vært konkrete lokale saker som medlemshusene har ønsket en bredere diskusjon om sammen med Landsforbundet. Landsforbundets virksomhet har vært utført i henhold til planer og budsjett for 2021. Foruten vanlig administrativ og organisasjonsmessig virksomhet, samt saker tilknyttet Folkets Hus Fond, har arbeidet for forbundssekretæren i stor grad vært rettet mot å opprettholde kontakt med medlemshus. En viktig og kontinuerlig oppgave har også vært å etablere kontakt med Folkets Hus og Samfunnshus hvor kommunikasjonen har vært dårlig, samt å holde tett kommunikasjon med låntakere som i perioden har hatt problemer av ulik karakter. Vi har innvilget avdragsfrihet på lån til hhv. ni og åtte hus i vår- og høstterminen på grunn av pandemien.

Året 2021 ble et annerledes år. Pandemien førte til at medlemshusene har hatt variasjon i aktivitet etter som utviklingen av pandemien har endret seg. Folkets Hus Landsforbund skulle ha avviklet landsmøte høsten 2021, men dette er forskjøvet til høsten 2022.

I 2021 har samfunnet i perioder åpnet opp slik at våre medlemshus har kunnet gjennomført arrangementer og holdt hjulene i gang. Så har det kommet restriksjoner på nytt. Situasjonen har vært vanskelig økonomisk, spesielt for de mindre husene.

I september avholdt vi landskonferanse på Sørmarka konferansehotell utenfor Oslo, med 28 deltakere fra 25 medlemshus. Fra styret og administrasjonen deltok åtte medlemmer. Under landskonferansen fulgte vi opp landsmøtets vedtak om at mønstervedtektenes § 8, eller oppløsningsparagrafen, skal ut på høring i organisasjonen. Konferansen inneholdt videre en politisk innledning av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen fra Arbeiderpartiet, erfaringsutveksling, Nydalen Samfunnshus – historien om huset som forsvant, strategiplanlegging i husene og markedsføring. Markedsføringen hadde fokus på Facebook og hjemmesider og avtalen Landsforbundet har med Eventum – markedsføringsportal for møte- og selskapslokaler på nett. Vi hadde innledning fra organisasjonen Samvirkene som Landsforbundet er medlem i, og fra advokat Andreas Nordli fra advokatfirmaet Grette med tema: Er husene våre skattepliktige? Alle temaene skapte gode diskusjoner fra en aktiv forsamling.

Jubileer

Samfundshuset i Kirkenes var i 2020 60 år. På grunn av pandemien ble denne markeringen utsatt til juni 2021. Her var det verdig markering av jubileet i forbindelse med årsmøtet, og en hyggelig middag i etterkant. Forbundssekretæren var til stede. Folkets Hus Trondheim markerte 100-årsjubileet i en uke i august 2021. Her var det jubileumsarrangement hver dag gjennom uka. Styrets leder og forbundssekretæren deltok i en paneldebatt med tema Folkets Hus-historien og nåtid og framtid. Forbundssekretæren var til stede og hilste fra Landsforbundet, og hadde med en gave.

Medlemshusenes investeringer/byggearbeider
Det har også i år vært utført en rekke utbedringer og reparasjoner og vedlikehold på medlemshusene våre, noen ved hjelp av Folkets Hus Fond, men flere har også brukt av egne midler. Utlånet fra Folkets Hus Fond har for 2021 vært på kr 1 100 000,-. Lån er gitt til Austrheim Samfunnshus. Det er fortsatt lav rente i fondet. Fondets rentesats har i beretningsåret vært 2,0 % p.a.

Dokumentasjons- og utsmykkingsfondet
Dokumentasjons- og utsmykkingsfondets avkastning for 2020 var kr. 22 651,-. Dette dannet grunnlaget for bevilgning i 2021. Det kom ikke inn noen søknader, så beløpet føres tilbake til fondet.

Nordisk samarbeid
Det nordiske samarbeidet har stagnert gjennom året på grunn av pandemien. Det er etablert et forum for de store hus sammen med Folkets Hus och Parker i Sverige og Folkets Hus Forbund i Finland. Det er fortsatt planer om videre samarbeid, men dette er foreløpig satt på vent. Smittesituasjonen må endre seg før vi kan ha konferanser over landegrensene. Arbeidsgruppen for det nordiske forumet har hatt to digitale møter i 2021.

Likestilling
Forbundsstyret består av to kvinner og fem menn. I tillegg kommer varamedlemmer som består av tre kvinner og tre menn. Administrasjonen utgjør ett årsverk som består av én mann. Det er ikke iverksatt eller planlagt spesielle tiltak vedrørende likestilling i perioden.

Regnskapet
Folkets Hus Landsforbund er en landsomfattende fellesorganisasjon av Folkets Hus / Samfunnshus og har sitt kontor i Folkets Hus i Oslo. Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og regnskapet for 2021 er satt opp ut fra denne forutsetning.

Arbeidsmiljøet på forbundskontoret er tilfredsstillende.

Det har ikke vært sykefravær i administrasjonen i 2021. Det har

ikke vært skader/ulykker på personalet eller materiell i beretnings-
året.

Forbundets aktiviteter påvirker ikke det ytre miljø.

Folkets Hus Fond

Fondets forvaltningskapital var pr. 31.12.21 kr 144 880 639,-. Av dette er kr 82 150 416,- plassert som pantelån til medlemsorganisasjoner i Folkets Hus Landsforbund. Kr 3 340 874,- er plassert i aksjer/andeler i fast eiendom.

Styret i Folkets Hus Landsforbund innstiller overfor Sekretariatet i saker vedrørende Folkets Hus Fond. I beretningsåret er det kommet inn og behandlet én lånesøknad, fra Austrheim Samfunnshus på kr 1 100 000,-.

Det er innvilget lån for til sammen kr 1 100 000,-. Innvilget beløp for 2021 er kr 500 000,- mindre enn i foregående år.

Foruten søknader om lån er det behandlet avdragsfrihet på lån i forbindelse med at pandemien og virkningene av denne.

Det er innvilget avdragsutsettelse med tilsvarende forlengelse av løpetiden for ni låntakere i 1. termin og åtte låntakere i 2. termin i 2021.

Det er i regnskapet i Folkets Hus Fond for 2021 foretatt en ekstra avsetning for tap på utlån med kr 2 000 000,-.

Renten på lån i Folkets Hus Fond ble 1.4.2012 regulert til 2,0 % og har i hele beretningsåret 2021 vært 2,0 % pa.

Renteavkastningen i 2021 utgjorde for bankinnskudd og pantelån kr 1 766 980,-hvorav renter på bankinnskudd var på kr 283 493,-. Av dette beløpet utgjør renter på utsmykkingsfondet kr 10 188,-.

Driftsresultatet i Folkets Hus Fond er for 2021 et underskudd på kr 893 878,-.

Administrasjon

Ledelsen

Peggy Hessen Følsvik, leder:
Daglig ledelse, samordning og strategiutvikling, fagligpolitisk samarbeid, tariffpolitikk, industri- og næringspolitikk, internasjonal politikk, NFS (Nordens Faglige Samorganisasjon), DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjon), ITUC (International Trade Union Confederation), SAMAK (Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité).

Roger Heimli, nestleder:
Tariffpolitikk, pensjonspolitikk privat og offentlig, styring/forvaltning offentlig sektor, digitalisering, samferdsel, bedriftsdemokrati, regionlederne i LO, LOs ansatte på anlegg.

Julie Lødrup, førstesekretær:
Arbeidsmiljø, inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), arbeidstid, høyere utdanning, forskning, grunnskole, etter- og videreutdanning, selvstendig næringsdrivende, stedsutvikling (tjenesteytende sektor, reiselivspolitikk), kultur og idrett (Kultur som næring), likestilling mellom kvinner og menn, etnisk likestilling, antirasistisk arbeid, LHBT-rettigheter og likestilling i arbeidslivet, internasjonalt solidaritetsarbeid, ILO, FNs arbeidslivsorganisasjon.

Terje Olav Olsson, LO-sekretær
Organisasjon, rekruttering, medlemsfordeler, LOs økonomi, fiskeripolitikk, Nordvest-Russland, BASTUN (Baltic-Sea Trade Union Network).

Trude Tinnlund, LO-sekretær
LOs administrasjon/personal, arbeidsmarkedspolitikk, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, arbeidsinnvandring, fag- og yrkesopplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolen), sosialpolitikk.

Are Tomasgard, LO-sekretær
Nærings- og industripolitikk, olje og gass, energi, bergverk, miljø og klima, virkemiddelapparatet, Forsvaret, kriminal- og justispolitikk, næringsrettet forskning, samfunnsberedskap, luftfart.

Kristin Sæther, LO-sekretær
Helsepolitikk, seniorpolitikk, student- og elevmedlemskap, ungdomsarbeid, rekruttering ungdom, barnehage, barnevern, ruspolitikk, boligpolitikk tariffpolitikk LO Stat, LO Kommune og Kirkens Arbeidsgiverforening, hovedavtalene i LO Kommune, LO Stat og Kirkens Arbeidsgiverforening.

Administrasjonsavdelingen

Avdelingen har 21 medarbeidere og ledes av Gunn Kristoffersen. 11 av disse er tilknyttet serviceseksjonen, som ledes av Lasse Nielsen.

Administrasjonsavdelingen er serviceavdeling for LOs egen organisasjon, og skal bidra til at organisasjonen fungerer helhetlig og effektivt. Avdelingen har ansvar for organisasjonsutvikling med fokus på bedre samarbeid på tvers av alle avdelinger og regioner i LO, samt bedre informasjonsflyt internt i organisasjonen. Ved fravær av politisk ledelse har administrasjonssjefen ansvaret for LOs virksomhet.

Avdelingen har, innenfor gitte rammer og retningslinjer fra LOs valgte ledelse, ansvar for:
- Administrativ ledelse og rutiner
- Tilrettelegging for LOs politiske ledelse
- LOs vedtektsfestede beslutningsorganer
- LOs regionkontorer
- Ledersamlinger
- Allmøter
- Digitalisering og utvikling
- Beredskap
- Kontor- og møteadministrasjon

- Arkiv og dokumentbehandling
- Reiseavtaler
- Avisavtaler
- Leverandøravtaler
- Innkjøp
- Mobiltelefoner og nettbrett
- Eiendom
- Vedlikehold av LOs lokaler og hytter
- Ansvarlig for utbygging/utbedring av LOs lokaler
- Garasjeplasser og bilene i LO
- Fellestjenester og drift, inkludert sentralbordtjenester, internpost, møterom, servering, kaffe-/vannmaskiner og renhold

LOs digitaliseringsprogram
Digitaliseringsprogrammet koordinerer digitale prosjekter i LO. Programmet består av programstyret, som ledes av Terje Olsson, og programsekretariatet, ledet av Tonje Holmsen. Programsekretariatet består av tre medarbeidere som jobber med digitalisering i LO.

Programmet initierer og bidrar til å strukturere prosjekter i organisasjonen der hensikten er å frigjøre tid til kjerneoppgaver. Målet er å bli mer effektiv i måten vi arbeider på og styrke kvaliteten i arbeidet. Dette gjøres gjennom å foreta gode prosjektvalg på tvers av organisasjonen.

Digitaliseringsprogrammet har i 2021 utarbeidet en prosjektmetodikk basert på prosjektveiviseren, som har som hensikt å gi støtte til den enkelte som arbeider i prosjekt, og skape forutsigbarhet for dem med beslutningsansvar. LO har hatt fire digitaliseringsprosjekter i 2021.

Økonomiavdelingen

Avdelingen ledes av økonomisjef Siv Schau. Ved årsskiftet 2021/2022 besto avdelingen av 15 medarbeidere.

Avdelingen har følgende ansvarsområder:
Regnskap
Ansvaret for all regnskapsførsel, fakturering, rapportering, avstemming og kontroll i LO sentralt og for LOs regionkontorer, Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening, Norsk Flygerforbund og øvrige fond LO har regnskapsansvaret for. Fra 2020 er regnskapsførselen for SAS-flygernes forening overført til økonomiavdelingen i LO. Regnskapsfunksjonen har også ansvaret for alle refusjoner, reiseoppgjør og for LOs budsjett.

Lønn
Ansvaret for lønnsutbetalinger, innberetning, kontroll, avstemminger og offentlig rapportering for LO, Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening, Norsk Flygerforbund og SAS-flygernes forening.

LOfavør
Ansvar for økonomisk oppfølging innen LOfavør, samt oppfølging av noen av leverandøravtalene innenfor konseptet. Avdelingen har en deltaker i Bank- og forsikringskomiteen. I Fellesutvalget har avdelingens deltaker observatørstatus.

Utdanningsfondet
Avdelingen har ansvar for administrasjon, behandling og utbetaling av stipendsøknader, samt regnskapsførsel av Utdanningsfondet. Vi innehar også sekretærfunksjonen i fondet.

Rådgivning til LOs forbund
Hovedoppgavene er å utføre økonomiske tjenester i forbundene etter den eksterne revisjonens faglige retningslinjer, samt økonomisk gjennomgang av andre oppdrag som ikke er underlagt den eksterne revisjon. Det blir i tillegg utført ulike tjenester overfor oppdragsgivere, herunder regnskapsrådgivning, innberetning, internkontroll, attestasjonsoppgaver, avstemminger, avdelingsregnskap og årsregnskap m.m.

Internasjonal aktivitet

Hovedansvar innen kontroll og oppfølging av LOs internasjonale virksomhet. Budsjett og rapportering er også en del av dette ansvarsområdet.

Inn- og utbetalinger fra lokale ledd
Avdelingen har ansvaret for den delen av dette systemet som fordeler kontantstrømmen mellom de enkelte fagforeninger og inn i LO lokalt (LO i/på). Dette innebærer fakturering, innbetalinger og oppfølging av de enkelte foreningene, utbetaling til lokal LO og avstemming av reskontro i denne forbindelse.

Øvrig virksomhet
Avdelingen har sekretærfunksjonen i LOs OU-fond og LOs kontrollkomité. Andre oppgaver er bl.a. diverse oppfølging mot SpareBank 1 Gruppen og oppfølging av forsikringsavtaler (ikke personalforsikringer).

Kapitalforvaltning
Løpende forvaltning av LOs kapital i samarbeid med LOs investeringskomité og LOs ledelse.

Rådgivning til LOs ledelse
Rådgivning til LOs ledelse i relevante økonomiske spørsmål.

Folkets Hus Landsforbund
Rådgivning overfor de enkelte Folkets Hus, budsjett og regnskap for Folkets Hus Landsforbund og Folkets Hus Fond, samt forberedelse av saker til styret i Landsforbundet. Forbundssekretæren er underlagt økonomiavdelingen, og har det daglige ansvaret for drift av landsforbundet.

Personal- og utviklingsavdelingen

Personal- og utviklingsavdelingen skal bidra til å oppfylle LOs hovedmål gjennom effektiv utvikling og bruk av organisasjonens ressurser med fokus på tydelig ledelse, personal- og organisasjonsutvikling og HMS. Personal- og utviklingsavdelingen ledes av Ann Kristin Røste og hadde ved utgangen av 2021 til sammen sju ansatte: personal- og utviklingssjef, nestleder, to rådgivere, spesialrådgiver, avdelingssekretær og personalsekretær.

Personal- og utviklingssjef utøver arbeidsgiverrollen i LO på vegne av LO-leder Peggy Hessen Følsvik. Personal- og utviklingsavdelingen jobber overordnet med ulike utviklingstiltak, herunder utvikling av ny personalpolitikk, lønnspolitikk og lederutvikling.

Avdelingens arbeidsområder:

- Overordnet personal- og lønnspolitikk
- Strategier, handlingsplaner og utviklingsarbeid
- Organisasjonsutvikling
- Rekruttering og tilsettinger
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Forsikrings- og pensjonssaker
- Oppfølging av individuelle personalsaker
- Sykefraværsoppfølging
- Lønns- og personalsystemer
- Oppfølging av arbeidstidsordningen/Tidbank
- HMS / følge opp LOs IA-avtale
- Kompetanseutvikling
- Introduksjonskurs for nyansatte
- Lederstøtte og lederutvikling
- Partsamarbeid med HK-klubben
- Lærlinger
- GDPR
- Velferdsordninger for ansatte
- LOs pensjonister
- Personalutvikling

- Personalansvar
- Ansvar for personalfaglig innhold på ulike samlinger for medarbeidergrupper
- Deltakelse og delansvar i ulike prosjekter

Lærlinger
LO er en godkjent lærebedrift. Personal- og utviklingsavdelingen har det overordnede ansvaret for alle lærlinger i LO. LO samarbeider med AOFs opplæringskontor i inntak og faglig oppfølging av LOs lærlinger.

I løpet av 2021 har LO hatt læreplasser fordelt som følger:
- 1 læreplass i kontor- og administrasjonsfaget i LO Trøndelag
- 1 læreplass i kontor- og administrasjonsfaget i LO Viken Oslo
- 2 læreplasser i IKT-servicefag i LO sentralt, IKT-avdelingen

Årsverk
Ved utgangen av 2021 var det i alt 285 ansatte i LOs administrasjon. Dette inkluderer de sju i LOs valgte ledelse.

Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS)
I 2021 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse blant alle ansatte i LO. Undersøkelsen ble gjennomført i regi av Avonova. Resultatene fra undersøkelsen har vært gjennomgått med ledere på alle nivåer, avdelingsvis og samlet for regionkontorene. På bakgrunn av resultatene fra rapporten utarbeider avdelingene og regionene HMS-handlingsplaner.

Avdelingen har sørget for informasjon og tilrettelegging for ansatte på hjemmekontor. Alle ansatte på hjemmekontor er gitt tilbud om innkjøp av arbeidsbord og -stol. Rutiner og prosedyrer er tilpasset og endret med tanke på pandemisituasjonen. Det har også i 2021 vært et spesielt fokus på tilrettelegging for fysisk aktivitet, eksempelvis ved digitale treningsvideoer og live trening med naprapat.

Ved tidligere LO-leder Hans-Christian Gabrielsens tragiske bortgang, ble det iverksatt ulike tiltak for ansatte som skulle bidra til sorgbearbeiding/debriefing i en vanskelig situasjon. Alle ansatte fikk

tilbud om samtaler med kyndige terapeuter, og det ble avholdt to allmøter med temaet sorg og sorgprosesser. Psykolog fra Moment og Rådet for psykisk helse holdt innledninger på disse møtene.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU)
I 2021 har det blitt gjennomført fem møter i arbeidsmiljøutvalget. Saker som ble behandlet i 2021 har vært årsrapport for AMU 2020, årsberetning for A-med 2020, kvartalsvis rapportering av sykefravær, nye retningslinjer for sykefraværsoppfølging (sjekkliste), informasjon om gjennomføring av medarbeiderundersøkelsen 2020, samt rapporter om resultatene i etterkant og informasjon fra partssammensatt arbeidsgruppe som jobber med LOs interne arbeid med likestilling og diskriminering. AMU utarbeider egen årsrapport for 2021 som går til LOs sekretariat.

LO som IA-virksomhet
LOs IA-utvalg er et underutvalg av AMU, og fagansvaret ligger i personal- og utviklingsavdelingen. IA-utvalget har utarbeidet en oppdatert IA-handlingsplan for LO. Denne ble godkjent i AMU i oktober 2020.

Personal- og utviklingsavdelingen har ansvaret for å registrere sykefravær i personalsystemet, og har jevnlige møter med bedriftshelsetjenesten for oppfølging av sykmeldte.

Sykefraværsprosenten i LO for 2021 var 2,94 prosent. I 2020 var sykefraværsprosenten 3,08 prosent.

AKAN-arbeid
AKAN-utvalget som også er et underutvalg av AMU, hadde et møte i desember 2021. Det ble der lagt planer for videre AKAN-arbeid i 2022.

Integrering og likestilling
LO har et systematisk arbeid innenfor likestilling og integrering, og jobber aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. I LO skal ingen urimelig forskjellsbehandles eller oppleve negativ behandling på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon,

omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller andre vesentlige forhold ved en person.

Likestillingsperspektivet vurderes i alle saker. Ved rekruttering av nye medarbeidere er vi opptatt av likestilling, inkluderende arbeidsliv og mangfold gjennom hele prosessen. LO utarbeider årlig en likestillings- og integreringsrapport.

Den partssammensatte arbeidsgruppen som skal se på og utvikle LOs arbeid med integrering og likestilling og hindre diskriminering, har hatt fem møter i løpet av 2021. Det har blant annet blitt foretatt en risikovurdering av mulige diskrimineringsfaktorer som kan være aktuelle å jobbe videre med.

Rekruttering

I likhet med fjoråret har 2021 vært et år der rekruttering har vært en betydelig del av aktiviteten i personal- og utviklingsavdelingen (PEUT). Personal- og utviklingsavdelingen er ansvarlig for at alle ledd i rekrutteringsprosessen ivaretas, slik at blant annet alle nødvendige tilganger etc. er på plass ved tiltredelse. Dette omfatter ledermøteframlegg, utarbeidelse av annonser i Webcruiter, bistå i utvelgelse av kandidater, deltakelse på alle intervjuene, utarbeidelse av nye saker til ledermøtet, skrive tilbudsbrev og arbeidsavtale, utsendelse av sjekkliste, registreringer av personalia og lønns- og arbeidstidsregistreringer i TidBank og Visma. I 2021 ble det gjennomført 66 rekrutteringer og stillingsendringer på nivåer fra lederstillinger til rådgivere, organisasjonsmedarbeidere, sekretærer, advokater med mer. Det siste halvåret har avdelingen også sett nærmere på LOs retningslinjer, rutiner og prosedyrer knyttet til rekruttering. Hensikten er å strukturere rekrutteringsprosessene på en mer effektiv måte.

Deltakelse i ulike prosjekter

I 2021 har personal- og utviklingsavdelingen deltatt i ulike prosjekter. «Samarbeid på tvers»-prosjektet ble opprettet etter medarbeiderkonferansen i 2020, og hensikten var å forbedre samarbeidet på tvers av avdelinger og regioner. Forprosjektet var et større prosjekt for å se på

løsninger for bedre samarbeid mellom hovedkontoret og regionkontorene. Begge disse prosjektene ble avsluttet i 2021. Personal- og utviklingssjef sitter i programstyret til digitaliseringsprosjektet.

Kompetanseutvikling
I løpet av 2021 har det blitt gjennomført flere kurs: Tre kurs i fagforeningsengelsk, tre skrivekurs (Skriv klart), HMS-grunnopplæring (40 t), førstehjelpskurs, oppfriskningskurs i bruk av hjertestarter og introkurs for nyansatte.

Hjemmekontorsituasjonen, som har preget 2021, førte til et behov for digital kompetanseheving, og det er gjennomført ulike digitale kurs i Office 365, 25 kurs fordelt på 6 ulike moduler (One note/Planner/Teams). Det er også arrangert en fagdag for alle lærlingene i LO, med aktuelle temaer.

Det er startet opp et omfattende lederutviklingsprogram for alle avdelingsledere og regionledere. Siden man så at det var noe forskjellig behov for avdelingsledere og regionledere, har man valgt å utvikle to ulike program med to ulike tilbydere. Lederutviklingsprogrammene vil gå gjennom 2022.

GDPR/personvern
Personal- og utviklingssjef er delegert arbeidsgiveransvaret for GDPR i LO. Høsten 2021 ansatte avdelingen en spesialrådgiver som bistår i dette arbeidet. Det jobbes med å oppdatere og utarbeide rutiner, retningslinjer og maler innen GDPR.

IKT-avdelingen

IKT-avdelingen består av IKT-leder, to IKT-rådgivere samt to IKT-lærlinger, og har ansvar for drift og utvikling av LOs IKT-systemer.

Ansvarsområder:
- IKT-anskaffelser
- IKT drift og forvaltning

- IKT-prosjekter
- IKT-rådgiving
- IKT-lærlinger

IKT-lærling
Ny IKT-lærling startet opp i august 2021, og vil ha avsluttende prøve i juni/juli 2023. 2. års-lærlingen bestod fagprøve og er i lønnet arbeid. IKT-avdelingen har to lærlinger på overlapp.

Sikkerhet
Etter vi stadig tar i bruk skyløsninger, er det større behov for å ivareta sikkerhet i våre løsninger. Vi har i samarbeid med både Visolit og Microsoft innført flere typer sikkerhetsløsninger/-lag for å kunne ivareta sikkerhet på høyt nivå. Bl.a. har vi en egen abonnement-tjeneste (SOC), Security Operation Center, som kontinuerlig følger med på alarmer ift. mulige angrep, for å kunne agere umiddelbart.

Driftsavtalen med Visolit
Driftsavtalen med Visolit er forlenget med ett år fram til juni 2022, med opsjon for forlengelse.

WEBsak arkiv/saksbehandlingsystem
For å få på plass spesialrapporter for fagavdelinger ble det foretatt opgraderinger av dette i mars 2021. Det er også etablert kursmiljø/server for WebSak+.

Juridiske systemer
De nye systemene på juridisk avdeling skulle vært satt i drift våren 2020, men pga. covid-19 ble implementeringen satt noe på vent. I mellomtiden er det tatt i bruk et etterlengtet erfaringsarkiv, samt at systemet for å innhente nye saker elektronisk er forsert og satt i drift. Alle forbund har fått opplæring, og i løpet av desember kom det inn over 100 saker via det nye systemet. De resterende systemene ble satt i drift i mars 2021.

LOrgnett
CRM Dynamics-løsningen er oppgradert til Dynamics 365 V9, og vil i løpet av 2021 flyttes til skyen (utsatt grunnet covid-19) for bedre tilgjengelighet og enklere administrasjon. Produksjonssettes februar 2022.

Tilrettelegging ifm. hjemmekontor
Det er også i 2021 lagt ned betydelig arbeid i forbindelse med tilrettelegging for ansattes hjemmekontor, grunnet covid-19.

Informasjons- og rådgivningsavdelingen

Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ansvaret for LOs kommunikasjonsvirksomhet, strategisk og operativt. Mangeårig avdelingsleder Jenny Ann Hammerø gikk av med pensjon i oktober. Nestleder Trond Gram overtok jobben. Avdelingen hadde 16 medarbeidere i 2021.

Avdelingens arbeidsområde omfatter presse- og samfunnskontakt, strategisk rådgivning for LO-ledelsen, profilering av LO og LOs hovedsaker, samt LOs internett- og intranettside, aktiviteter på sosiale medier, visuell profil og samarbeidsavtalen med Norges Skiforbund Hopp. Avdelingen driver utredningsarbeid på det informasjonsstrategiske området, og produserer informasjonsmateriell, taler, kronikker, uttalelser, presentasjoner med videre.

Avdelingen har ansvar for kontakten med mediestiftelsen LO Media og LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF). Videre har avdelingen oppgaver i forhold til rådgivning og praktisk oppfølging av det fagligpolitiske samarbeidet og SAMAK.

Forhandlings- og HMS-avdelingen

Forhandlings- og HMS-avdelingen har 27 medarbeidere, hvorav 12 ansatte har arbeidsplass utenfor Folkets hus i Oslo, knyttet til store

anlegg. Tone Faugli ble ansatt som ny avdelingsleder første oktober etter Knut Bodding som gikk av som avdelingsleder og ble spesialrådgiver fra første november. Avdelingen omfatter også en anleggssekretær med kontor i Bergen og en offshoresekretær med kontor i Stavanger.

Avdelingens hovedarbeidsområder er:
- Tariffoppgjør – tariffpolitikk og tvistebehandling
- Overenskomster
- Blanketter
- Overenskomstopprettelser – tvistebehandling
- Hovedavtalene
- Sosial dumping
- Vikarbyråer – bemanningsforetak
- Bedriftsdemokrati og samfunnsansvar
- Omstilling
- Organisasjonskomiteen – grenseavtaler mellom forbundene
- Arbeidstidsordninger
- Oppfølging og utvikling av arbeidsmiljøloven
- Arbeidsmiljøspørsmål, herunder bistand til forbund
- Arbeidstid og helse
- Arbeidsmiljøforskning
- Regelverksarbeid innen arbeidsmiljøområdet
- IA-avtalen
- Sykefraværsprosjektet NHO–LO
- Alkohol- og narkotikaspørsmål i arbeidslivssammenheng
- Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø
- Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin
- Personvern i arbeidslivet
- Store utbyggingsanlegg – LO-koordinatorer
- Offshorekontor i Stavanger

Avdelingens arbeid i 2021 er beskrevet under de forskjellige kapitlene i beretningen.

Internasjonal avdeling

Avdelingen har i 2021 bestått av 14 ansatte. Avdelingen ble ledet av Trine Lise Sundnes fram til 30. april, og nestleder Kathrine Fauske var konstituert avdelingsleder fra 1. mai fram til Liv Tørres tiltrådte 1. desember.

Brusselkontoret har fram til 30. oktober bestått av to ansatte, leder Robert Hansen og en rådgiver. Fra 1. november ble det ansatt ytterligere en rådgiver.

Avdelingen ivaretar generelle utenrikspolitiske spørsmål, utviklingsspørsmål og internasjonalt faglig solidaritetsarbeid, LOs arbeid med FNs bærekraftsmål, politiske saker angående Europa, prosjektarbeid i Russland og Sentral- og Øst-Europa, ILO-, EFTA-, WTO-, FN-, ITUC-, DEFS- og NFS-saker. Øvrige saker er likestilling, bedrifters samfunnsansvar og forsvars- og sikkerhetsspørsmål. Brusselkontorets hovedoppgave er å følge EØS-samarbeidet og delta i arbeidet til DEFS, samt tilrettelegge besøk for fagorganiserte i Norge. Av åpenbare grunner har det ikke vært fagforeningsbesøk til Brussel etter covid-19-utbruddet. Det ble også i løpet av året 2021 gjennomført svært få reiser og besøk i regi av avdelingen. Mange konferanser og besøk ble i stedet gjennomført digitalt.

Organisasjonsavdelingen

Avdelingen skal dekke LOs organisasjonsarbeid «fra A til Å». Avdelingens ledelse består av avdelingsleder Bård Nylund, avdelingsnestleder Gro Bratteli Jamholt og avdelingssekretær Gro Dahl Andersen.

Avdelingen har ansvaret for LOs egen organisasjon, medlemsutvikling, organisasjonsutvikling, ungdomsarbeid, medlemsfordeler (LOfavør) og LOs student- og elevmedlemsskap, rekruttering, mangfold og inkludering, medlems- og tillitsvalgtskolering, kultur og selvstendig næringsdrivende.

Avdelingen har ved årsskiftet 14 medarbeidere. Avdelingen jobber tett sammen med LOs 25 fagforbund, LOs regionkontorer og lokalorganisasjoner.

Juridisk avdeling

Økonomi/statistikk
Det er ført 58 saker for de ordinære domstoler som har endt med dom, 47 av sakene er helt eller delvis vunnet (35 saker vunnet, 12 delvis vunnet) og 11 saker ble tapt.

I 2021 hadde LO-advokatene 3 saker for Høyesterett. Alle sakene i Høyesterett ble vunnet.

Det ble ført 13 saker for Arbeidsretten som endte med dom, 6 av sakene ble vunnet, helt eller delvis, 7 tapt, se omtale under «Lov- og avtaleverk».

Det ble ført en sak for Den Europeiske Menneskerettsdomstol (EMD) – Holship-saken. For LO og europeisk fagbevegelse var det klart viktigste med saken at EMD slår fast at det eksisterer et hierarki hvor organisasjonsretten står over økonomiske rettigheter som de fire friheter i EØS-avtalen. Dette har lenge vært et stridsspørsmål innenfor EU-retten, etter EU-domstolens dommer i Viking- og Laval-sakene, og det er første gang EMD har gitt en avklaring på dette spørsmålet, se omtale av dommen under «Lov- og avtaleverk».

I beretningen omtales alle dommene fra Høyesterett og Arbeidsretten, og kun enkelte dommer fra ting- og lagmannsrett.

Samlet erstatningsutbetaling til LOs medlemmer som har fått bistand fra LO-advokatene utgjorde i 2021 ca. 113 millioner, hhv. 66,6 mill. i yrkesskadesaker og 46,5 mill. i arbeidsrettssaker. Utbetaling fra NAV kommer i tillegg.

Tilkjente saksomkostninger til forbundene i 2021 var på 9,1 mill. Idømte saksomkostninger 1,7 mill., hvorav ca. 1 million alene henføres til Aviator-saken (nærmere omtalt under dommer).

Advokatassistentpoolen har hatt 298 assistentoppdrag til behandling. Registrerte assistententtimer for dette arbeidet har gitt en salærinntekt til LO på totalt kr 1 036 000.

Sakene hos LO-advokatene er per årsskiftet 2021/2022 er fordelt slik: Kollektivsaker 192 (7 rettslige skritt), individuelle 1079 (160 rettslige skritt), hvorav 516 yrkesskadesaker (19 rettslige skritt), organisasjon/administrasjon 211 og 3 internasjonale.

Foredrag, e-posthenvendelser, spørsmål på vakttelefon, og interne eller eksterne henvendelser og spørsmål, registreres ikke som egen sak. Saker som omfatter nedbemanning mv. registreres som en sak, uavhengig av om saken omfatter mer enn en arbeidstaker.

Administrasjon

LO-advokatene er landets desidert største arbeidsrettsmiljø med 55 ansatte.

Ni av LO-advokatene har møterett for Høyesterett, og tre av advokatene har doktorgrad, hhv. i EU-/EØS-rett, internasjonal arbeidsrett og trygderett.

Hovedkontoret i Oslo har hatt 42 ansatte: 27 advokater, ett personvernombud og 13 advokatassistenter, samt leder advokat Atle Sønsteli Johansen, nestleder Håkon Angell, nestleder Karen Sophie Steen og Marianne Johansen.

Regionkontoret for Midt-Norge har tre advokater, to advokatassistenter og en advokatsekretær. Kontoret ledes av advokat Karl Inge Rotmo.

Regionkontoret i Hordaland har to advokater, en spesialrådgiver / advokat EU/EØS og en advokatassistent.

Regionkontoret i Rogaland har to advokater og en advokatassistent.

Juridisk avdeling har tatt i bruk nye saksbehandlingsverktøy for digital samhandling internt og eksternt. Systemene gjør det enkelt og sikkert for forbundene å framstille saker til avdelingen. Avdelingen er nå så godt som fulldigital.

Avdelingen har holdt foredrag for LO-skolen, kurs ifb. med arbeidsrettsmodulen, enkelte foredrag for forbund/tillitsvalgte, Fafo, for Advokatforeningen/ Juristforbundet/Juristenes Utdanningssenter mv.

2020 var et ekstremår med massivt behov for juridisk bistand og veiledning på grunn av koronakrisen, og pandemien satte også sitt preg på 2021 bl.a. med mange spørsmål og utredninger knyttet til dagpenger, permittering og grensearbeideres rettigheter.

Rettspolitisk arbeid og bistand til Caritas, Kirkens Bymisjon m.fl.

Avdelingen har også i 2021 bistått med en rekke høringssvar og annet

rettspolitisk arbeid, herunder videreført prøveordningen med å yte juridisk bistand til særlig sårbare mennesker som oppsøker Caritas, Kirkens Bymisjon mfl. Sekretariatet vedtok i 2021 at dette tilbudet skal etableres som en permanent ordning.

Informasjon og rådgivning om juridiske spørsmål via sosiale medier
LO-advokatenes Facebook-side hadde ved årsskiftet i overkant av 34 000 medlemmer, personer og foreninger. Det er kommet inn et hundretall spørsmål fra medlemmene i gruppen, hvorav flesteparten har fått svar via Facebook-siden eller Messenger.

Det ble publisert 432 innlegg om aktuelle arbeidsrettslige nyheter i løpet av 2021. Det kom inn 51 500 kommentarer/spørsmål og andre reaksjoner på innleggene. Totalt har 2,1 millioner personer sett/lest innlegg på gruppen (ikke unike brukere/lesere) i løpet av 2021. I tillegg kommer innlegg som er lest og lagt ut på LO-advokatenes blogg, på lo.no. Ifølge informasjons- og rådgivningsavdelingen hadde LO-advokatene 350 000 registrerte sidevisninger (trolig om lag 420 000 når vi tar med de som ikke har samtykket til at sidebesøket blir registrert (20 prosent)) på nettsiden til LO. Gjennomsnittlig lesetid pr. artikkel var 3 minutter og 47 sekunder. Avdelingen har gjennom hele året hatt et nært og godt samarbeid med informasjons- og rådgivningsavdelingen om informasjonsarbeidet på nettsidene og sosiale medier.

LOs personvernombud (PVO)
LOs personvernombud (PVO), Silje Toseth, er administrativt underlagt LOd juridiske avdeling. LOs PVO skal styrke LO og forbundenes evne til å etterleve regelverket for behandling av personopplysninger, sørge for at LO har den nødvendige kompetansen for å håndtere personopplysninger i tråd med regelverket, og svare ut løpende henvendelser om GDPR mm.

Vakttelefon og annen juridisk rådgivning
LO-advokatenes vakttelefon er åpen fem dager i uka, til bruk for forbundene i saker for medlemmene. Hver dag kommer det inn mange spørsmål, og de fleste spørsmål ekspederes og svares ut uten

ytterligere utredninger. LO-advokatene får også en rekke andre spørsmål på telefon, e-post og via andre kanaler, fra forbundene og enkeltmedlemmer, som svares ut så langt det er mulig.

Det føres ikke egen statistikk/tall på henvendelser som kommer inn på vakttelefon eller andre kanaler.

Det er registrert en økning i henvendelser fra enkeltmedlemmer som har spørsmål om arv, testament mv. Mange medlemmer forstår ikke forskjellen på advokatforsikring via LOfavør og LO-advokatenes rettshjelpstilbud som dekkes via medlemskontingenten. Det er behov for å se på informasjonsarbeidet slik at medlemmene ikke blander virksomhetene til LO-advokatene med LOfavørs forsikringstilbud.

Samfunnspolitisk avdeling

Samfunnspolitisk avdeling ledes av sjeføkonom Roger Bjørnstad. Avdelingen er fagavdeling for blant annet økonomisk politikk, arbeidsmarked og sysselsetting, skatt, utdanning og forskning, velferd, lønns- og inntektsforhold, pensjon og trygd, og har koordineringsansvar for likestillingsarbeidet.

Ved utgangen av 2021 hadde avdelingen 15 medarbeidere: leder, nestleder, utredningsleder, 6 spesialrådgivere, 3 rådgivere, 2 seniorrådgiver og 2 avdelingssekretærer.

Avdelingen har hatt sekretærfunksjon for følgende utvalg i LO:

- Inntektspolitisk utvalg
- Samarbeidskomiteen LO–Ap
- Fagligpolitisk utvalg for helsepolitikk
- LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe
- LOs forskningspolitiske forum
- Fagligpolitisk NAV-gruppe
- LOs utvalg for utvikling av barnevernspolitikk
- LOs utvalg for kirkepolitikk
- LOs utvalg for justispolitikk og samfunnsberedskap

Avdelingen har representert LO internasjonalt i:

- Den europeiske faglige samorganisasjon: Komiteen for sysselsetting og økonomisk politikk
- Trade Union Advisory Committee (fagbevegelsens kontaktorgan i OECD): Økonomisk politikk-komité
- Sosialdemokratiske kvinner i Norden
- Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)

Avdelingen har ellers representert LO i bl.a.:

- Det tekniske beregningsutvalg
- Programstyret i VAM (velferd, arbeidsliv og migrasjon) i Norges forskningsråd
- Kompetansebehovsutvalget

De mest sentrale arbeidsområdene har i 2021 vært pensjon, sysselsetting, kompetanse, inntektsoppgjør og økonomisk politikk.

Avdelingen har produsert fem Samfunnsnotater i tillegg til den ellers løpende utredningsvirksomheten.

Næringspolitisk avdeling

Næringspolitisk avdeling har ved utgangen av året 13 medarbeidere, hvorav en har kontor i Bodø. Avdelingens ledelse består av avdelingsleder Kenneth Sandmo, avdelingsnestleder Tor Jørgen Mentzoni Lindahl og avdelingssekretær May Iren Julsrud.

Avdelingen har det faglige ansvaret for LOs næringspolitikk, herunder industri, næringsrettet forskning, innovasjon, digitalisering, olje og gass, infrastruktur, tjenesteytende næringer, forsvarspolitikk, omstilling, bærekraftig utvikling / klima, Hovedorganisasjonenes Fellestiltak LO–NHO og Fellestiltakene LO–Virke.

Avdelingens medarbeidere er representert i flere styrer, råd og utvalg både i offentlig regi og internasjonalt. Avdelingen har omfattende kontakt med politiske miljøer både i Stortinget og departementer, samt Innovasjon Norge, Siva og Norges forskningsråd. Avdelingen

har et godt samarbeid med NHO og flere av NHOs landsforeninger innenfor avdelingens ansvarsområde.

Representasjon

Styrer, råd og utvalg

Advokatforeningens Mangfoldsutvalg:
Leder: Tina Storsletten Nordstrøm.

Advokatforeningens lovutvalg for sivilprosess og voldgift:
Medlem: Rune Lium.

Agenda – Styret:
Varamedlem: Wegard Harsvik.

A-MED (bedriftshelsetjenesten):
Styremedlem: Gunn Kristoffersen.

AksjeNorge – Styret:
Medlem: Kjetil Staalesen.

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden:
Medlem: Eirik Pleym-Johansen. Varamedlem: Nina Wærnhus.

AOF – Styret:
Leder: Terje O. Olsson. Varamedlem: Kristin Sæther.

AOF – Kontrollkomiteen:
Leder: Julie Lødrup.

AOF – Opplæringskontoret:
Medlem: Heidi Ulsness.

AOF – Valgkomiteen.
Leder: Trude Tinnlund.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Styret:
Leder: Ståle Dokken. Varamedlem: Gro Bratteli Jamholt.

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – Styret:
Leder: Trude Tinnlund.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS:
Styreleder: Kristin Sæther. Medlemmer: Iver Erling Støen og Kjetil Staalesen. Varamedlem: Bjarne Lagesen.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Ordførergruppen:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik, Roger Heimli og Julie Lødrup.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Parti- og LO-sekretærgruppe:
Medlem: Wegard Harsvik.

Arbeiderpartiets sentralstyre:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik.

Arbeiderpartiets nordområdeutvalg:
Medlem: Geir Myrflott.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN):
Leder: Kristin Sæther. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Roger Heimli.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Synnøve Konglevoll.

Arbeidsgruppe for økt organisasjonsgrad (LO, YS, Unio, Akademikerne):
Medlemmer: Arvid Ellingsen og Bård Nylund.

Arbeidsgruppe «Samfunnsdebatten», samarbeid mot svart økonomi:
Medlem: Jonas Bals.

Arbeidsgruppe – Utdanning og kompetanse (TUAC):
Medlem: Liv Sannes.

Arbeidsgruppe – Økonomisk politikk (TUAC):
Medlem: Roger Bjørnstad.

Arbeidstakerorganisasjonenes rådgivende komité til OECD/TUAC – Arbeidsgruppe for retningslinjer om flernasjonale selskaper:
Medlem: Gro Granden.

Arbeidstilsynets partsgruppe internasjonalt arbeid:
Jonas Bals.

Arbeidstilsynet – Referansegruppe for godkjenningsenheten for bedriftshelsetjeneste:
Medlem: Cecilie Sjåland.

Arbeidstilsynet – Regelverksforum:
Medlem: Cecilie Sjåland.

Atlanterhavskomiteen – Styret:
Medlem: Kathrine Fauske.

Bransjeprogram IA barnehage – Styringsgruppe:
Medlem: Gry Gundersen.

Bransjeprogram IA persontransport – Styringsgruppe:
Medlem: Tor Idar Halvorsen.

Bransjeprogram IA sykehjem – Styringsgruppe:
Medlem: Gry Gundersen.

Bransjeprogram IA sykehus – Styringsgruppe:
Medlem: Gry Gundersen.

CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training):
Observatør: Trude Tinnlund.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Styret:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Roger Heimli.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsrett og arbeidsmarked:
Medlem: Håkon Angell.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Sysselsettings-, mobilitets- og arbeidsmarkedskomité:
Medlem: Magnus Bjørnbekk.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Komité for bærekraftig utvikling, energi og klima:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Handel og globalisering:
Varamedlem: Marianne Breiland.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Helse og sikkerhet:
Medlem: Cecilie Sjåland.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kollektive forhandlinger:
Medlem: Knut Bodding.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kvinnekomiteen:
Medlem: Synnøve Konglevoll. Varamedlem: Kathrine Fauske.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Medvirkning og selskapsrett:
Medlem: Gro Granden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Migrasjon og inkludering:
Varamedlem: Øystein Nilsen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Sosial dialog:
Medlem: Robert R. Hansen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Standardisering:
Medlem: Øyvind Rongevær.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Ungdomskomiteen:
Medlem: Bjarne Lagesen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Utdanning og opplæring:
Varamedlem: Arvid Ellingsen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Vedtektskomiteen:
Representant: Robert R. Hansen.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Økonomisk politikk:
Medlem: Roger Bjørnstad.

Den norske ILO-komiteen:
Medlemmer: Julie Lødrup og Kathrine Fauske. Varamedlem: Nina Mjøberg.

Det europeiske arbeidsmiljøorganet – Styret:
Observatør: Bergljot Fuhr Lunde.

Det europeiske arbeidsmiljøorganets nasjonale kontaktpunkt:
Medlem: Bergljot Fuhr Lunde

Det faglige Østersjønettverk (BASTUN):
Medlem: Yanina Unnli.

Det Norske Menneskerettighetsfond – Styret:
Medlem: Aina Østreng. Varamedlem: Magnus Holtfodt.

Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene:
Medlemmer: Roger Bjørnstad og Ellen Horneland.

Digital21 – Styringsgruppen (NFD):
Medlem: Kjetil Staalesen.

Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (DIKU):
Medlem: Arvid Ellingsen. Varamedlem: Synnøve Konglevoll.

Disiplinærnemnda for advokater:
Medlem: Karl Inge Rotmo.

EFTAs konsultative komité:
Varamedlem Robert R. Hansen.

Einar Gerhardsens Stipendfond – Styret:
Leder: Kristin Sæther.

Eksperter i Team – Nordisk prosjektgruppe:
Medlem: Arvid Ellingsen.

Etisk Handel Norge – Styret:
Medlem: Jane Vogt Evensen.

Ekspertutvalg for digitalisering, Prosess 21:
Medlem: Kjetil Staalesen.

ETUCs forhandlingsutvalg, digitalisering:
Medlem: Kjetil Staalesen.

Eurofound – Styret:
EFTA-observatør: Stein Reegård. Varamedlem: Liv Sannes.

EUs rådgivende komité for sikkerhet og helse på arbeidsplassen:
Observatør: Bergljot Fuhr Lunde.

EUs rådgivende komité for yrkesopplæring (ACVT):
Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Fafo – Rådet:
Leder: Peggy Hessen Følsvik.

Fafo – Styret:
Leder: Julie Lødrup.

Fagskolen Oslo/Akershus – Styret:
Leder: Arvid Ellingsen.

Fagrådet for Sertifiseringsordningen for Offentlige Anskaffelser (SOA):
Medlem: Marianne Breiland.

Fagutvalget for arbeidsrett – Juristenes Utdanningssenter:
Medlem: Elisabeth Grannes.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – AFP/Sluttvederlag – Styret:
Leder: Roger Heimli. Medlem: Ragnar Bøe Elgsaas. Varamedlem med observatørstatus: Eystein Gjelsvik.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – AFP/Sluttvederlag – Sliterordningen:
Styreleder: Roger Heimli. Medlem: Ragnar Bøe Elgsaas. Varamedlem: Trude Tinnlund og Liv Anna Lindman.

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene – Klagenemnd for AFP:
Medlem: Mette Stavnem Hovik. Varamedlem: Fredrik Jadar.

Fellesskoleringsrådet:
Leder: Terje O. Olsson. Sekretærer: Kim-Louis Belaska.

Fellesordningens investeringskomité (AFP/SLV):
Medlemmer: Siv Schau og Kjetil Staalesen.

Fellesordningens investeringskomité (AFP/SLV):
Nødforvalter: Kjetil Staalesen.

Fellestiltakene LO/Virke – Styret:
Nestleder: Julie Lødrup. Sekretariatet: Runa Bolstad Laume.

FN-Sambandet – Styret:
Medlem: Kristin Sæther.

FN-Sambandet – Valgkomiteen:
Medlem: Kathrine Fauske.

Folk og Forsvar (arbeidsutvalget) – Styret:
Leder: Are Tomasgard.

Folk og Forsvar – Valgkomiteen:
Medlem: Marianne Breiland.

Folkets Hus Landsforbund (FHL) – Styret:
Styreleder: Kristin Sæther. Varamedlem: Siv Schau.

Forpleiningstjenester AS – Styret:
Medlem: Kenneth Sandmo.

Forskningsprogram om arbeidsinnvandring – Referansegruppe:
Medlem: Liv Sannes.

Forum for europeisk utdanningspolitikk (KD):
Medlem: Benedikte Sterner.

Framfylkingen – Styret:
Leder: Kristin Sæther.

Framfylkingens venner:
Leder: Bård Nylund.

Fremtidens arbeidsliv (Fougner-utvalget):
Medlem: Trude Tinnlund

Fremtind AS – Styret:
Medlem: Terje O. Olsson. Varamedlem: Siv Schau

Genèveskolen – Styret:
Medlem: Kathrine Fauske.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak (HF) – Styret:
Leder: Roger Heimli. Medlem: Trude Tinnlund.
Observatør: Kenneth Sandmo. Sekretariatsleder: Hélène A. Formo.

Hovedavtaleutvalget LO/NHO:
Representanter: Peggy Hessen Følsvik, Roger Heimli, Atle S. Johansen og Knut Bodding.

Hovedavtalen LO/NHO – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Knut Bodding. Varamedlem: Geir Høibråten.

Hovedavtalen LO/NHO – Sanksjonsnemnda:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Knut Bodding.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Knut Bodding. Varamedlem: Geir Høibråten.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Kontaktutvalget:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Knut Bodding.

Hovedavtaleutvalget LO/Virke – Sanksjonsnemnda:
Medlem: Roger Heimli. Varamedlem: Knut Bodding.

Idébanken – Inkluderende arbeidsliv – Referansegruppe:
Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Industriforum F-35 (FD):
Medlem: Marianne Breiland.

Industrigruppe – Ubåt (FD):
Medlem: Marianne Breiland.

Innovasjon Norge – Referansegruppe for fond for anstendig arbeid og trepartssamarbeid:
Medlem: Yanina Unnli.

Inkluderende arbeidsliv – Koordineringsgruppen:
Medlemmer: Julie Lødrup og Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Styret:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Kvinnekomité:
Varamedlem: Kathrine Fauske.

ISO TC 207/SC1 Future Challenges Ad Hoc Group:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

ISO tekniske komité 283:
Medlem: Bergljot Fuhr Lunde.

ISO TC 323 Circular Economy:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

Jernbanealliansen – Styret:
Medlem: Kenneth Sandmo.

KAI INTEGRATE – Brukerpanel:
Medlem: Gry Gundersen.

Kompetansebehovsutvalget (KD):
Medlem: Liv Sannes.

Kompetansepolitisk råd:
Medlem: Trude Tinnlund

KonKraft – Rådet:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik.

KonKraft – Konkurransekraft på norsk sokkel – Arbeidsutvalget:
Medlem: Olav Lie.

KonKrafts veikart for norsk sokkel – Task Force:
Medlem: Olav Lie.

Kontaktforum – NAV:
Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Liv Sannes.

Kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv (OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper):
Medlem: Gro Granden.

Kontaktutvalget for energi (EU/EØS) – (OED):
Medlem: Olav Lie.

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice:
Leder: Terje O. Olsson.

Landsrådet for Heimevernet:
Leder: Are Tomasgard.

Lean Forum Norge – Styret:
Medlemmer: Kjetil Staalesen og Kenneth Sandmo (leder av valgkomiteen).

LOfavør AS – Styret:
Medlemmer: Terje O. Olsson og Siv Schau. Varamedlem: Trude Tinnlund.

LOfavør – Fellesutvalget:
Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jakob Tveit, Aud Helen Wernberg Øyen.

LOfavør – Bank- og forsikringskomiteen:
Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jakob Tveit og Aud Helen Wernberg Øyen.

LOfavør – Klagenemnda for LOs selvbærende ordninger:
Leder: Kathrine Hellum-Lilleengen. Varamedlem: Hilde Anghus.

LOfavør – Leverandørkomiteen:
Sekretærer: Jakob Tveit og Aud Helen Wernberg Øyen.

LO Kommune – Styret:
Medlem: Kristin Sæther. Varamedlem: Are Tomasgard.

LO Media – Styret:
Styreleder: Terje O. Olsson. Varamedlem: Julie Lødrup.

LO Media – Rådet:
Leder: Peggy Hessen Følsvik.

LO/NHOs fellesprosjekt – norsk modell i pensum:
Medlemmer: Arvid Ellingsen og Benedikte Sterner.

LO/NHOs opplysnings- og utviklingsfond – Styret:
Medlemmer: Roger Heimli, Trude Tinnlund og Kenneth Sandmo. Representant fra LOs administrasjon: Siv Schau.

LO Partner AS – Styret:
Styreleder: Peggy Hessen Følsvik. Medlemmer: Jenny Ann Hammerø og Terje O. Olsson.

LO Stat – Styret og arbeidsutvalget:
Medlem: Kristin Sæther. Varamedlem: Are Tomasgard.

LOs OU-fond – Styret:
Leder: Roger Heimli. Sekretær: Siv Schau.

LOs Utdanningsfond – Tildelingsutvalget:
Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Bård Nylund. Varamedlem: Arvid Ellingsen. Sekretær: Jadwiga Zarzycka.

LOs maritime utvalg:
Leder: Roger Heimli. Sekretær: Olav Lie.

Maritim21 – Strategigruppe (NFD):
Medlem: Olav Lie.

MARUT – Strategisk råd:
Medlem: Roger Heimli. Varamedlem: Olav Lie.

MARUT – Arbeidsutvalget:
Medlem: Olav Lie.

Mesterbrevnemnda – Styret:
Medlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt fagråd for arbeid og helse:
Observatør: Tor Idar Halvorsen.

Nasjonalt fagskoleråd (KD):
Medlemmer: Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Styret:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Europautvalg:
Medlem: Robert R. Hansen. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Strategigruppe:
Medlem: Robert R. Hansen. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordisk Organisasjonsnettverk:
Medlem: Bård Nylund.

Nordic Smart Government, Brønnøysundregistrene – referansegruppe:
Medlem: Kjetil Staalesen.

Norge mot 2025:
Medlem: Roger Bjørnstad.

Norges forskningsråd – VELKUSAM Porteføljestyret:
Medlem: Ragnar Bøe Elgsaas.

Norges Bedriftsidrettsforbund – Styret:
President: Grethe Fossli. Medlem: Tor Idar Halvorsen.

Norpol:
Medlem: Lars Christian Fjeldstad.

Norsk Arbeidslivsforum:
Medlem: Jonas Bals.

Norsk Arbeidsrettslig forening – Styret:
Medlem: Elisabeth S. Grannes.

Norsk Folkehjelp – Kontrollkomiteen:
Medlem: Terje O. Olsson.

Norsk Industriarbeidermuseum – Styret:
Varamedlem: Grethe Fossli.

Norsk Industriarv:
Styremedlem: Grethe Fossli.

Norsk speilkomité for offentlige anskaffelser:
Medlem: Marianne Breiland.

Norsk språkråd – fagspråk og språk i samfunn og høyere utdanning:
Medlem: Jonas Bals.

Norwegian Energy Partners – Styret:
Medlem: Olav Lie.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR):
Medlem: Erik Hamremoen. Varamedlem: Kenneth Sandmo.

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – Styret:
Styreleder: Siv Schau.

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – Valgkomiteen:
Leder: Terje O. Olsson.

Partssammensatt maritimt utvalg (NFD)
Medlem: Peggy Hessen Følsvik.

PERC (The Pan-European regional Council):
Visepresident: Julie Lødrup. Medlem: Yanina Unnli.

Petroleumstilsynet – Regelverksforum:
Medlem: Dag Yngve Johnsen.

Petroleumstilsynet – Sikkerhetsforum:
Medlem: Cecilie Sjåland.

Referansegruppe for offentlig støtte (NFD):
Medlem: Marianne Breiland.

Referansegruppe for integreringsmottak:
Medlem: Øystein Nilsen.

Referansegruppe Havvind på Helgeland
Medlem: Geir Myrflott.

Referansegruppe for Team Norway (internasjonal næringssupport):
Medlem: Marianne Breiland.

Regjeringens kontaktutvalg:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Roger Heimli.

Reiselivsutvalget (NFD)
Medlem: Anja Kildal Gabrielsen

Rikslønnsnemnda – lov om lønnsnemnd i arbeidstvister (ASD):
Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlemmer: Roger Heimli, Julie Lødrup, Terje O. Olsson, Trude Tinnlund, Are Tomasgard, Kristin Sæther.

Rådet for Arbeidstilsynet:
Medlemmer: Trude Tinnlund og Cecilie Sjåland.

Rådet for samarbeid med arbeidslivet (RSA) ved UiO:
Medlem: Julie Lødrup. Varamedlem: Arvid Ellingsen.

Samarbeidskomiteen LO–Ap:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik, Roger Heimli, Julie Lødrup og Terje O. Olsson. Sekretær: Roger Bjørnstad.

Samarbeidsforum mot svart økonomi (Skattedirektoratet):
Medlemmer: Trude Tinnlund og Marianne Breiland.

Samarbeid for sikkerhet – Styret:
Medlem: Dag Yngve Johnsen.

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY–KD):
Leder: Trude Tinnlund. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Samferdselsrådet (Statens vegvesen, Bane Nor og Nye Veier):
Medlem: Kenneth Sandmo

Senter for seniorpolitikk – Styret:
Leder: Kristin Sæther. Varamedlem: Øystein Nilsen.

SINTEFs råd:
Medlemmer: Julie Lødrup og Kjetil Staalesen. Varamedlem: Are Tomasgard.

SSBs Rådgivende utvalg for konsumprisindeksen:
Medlem: Wei Chen.

SSBs Rådgivende utvalg for nasjonalregnskap:
Medlem: Wei Chen.

SpareBank 1 Østlandet – Representantskapet:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik.
Varamedlem: Terje O. Olsson.

Rådet for SpareBank 1 Østlandet – Styret:
Møtende vara: Roger Heimli.

SpareBank 1 Forsikring – Styret:
Medlem: Roger Heimli.

SpareBank 1 Gruppen AS – Styret:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik.

SpareBank 1 Spleis AS – Styret:
Medlem: Terje O. Olsson. Varamedlem: Siv Schau.

Standardisering og handelsforenkling innen EU og EØS, SOGS – Referansegruppe:
Medlem: Marianne Breiland.

Standard Norge – Styret:
Medlem: Øyvind Rongevær.

Standard Norge – Referansegruppe for utarbeidelse av standard for kunstig intelligens:
Medlem: Kjetil Staalesen.

Standard Norge – Sektorstyret petroleum:
Medlem: Cecilie Sjåland.

Standard Norge – SN/K 127 Miljøledelse:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

Standard Norge – SN/K 540 Personalledelse:
Medlem: Bergljot Fuhr Lunde.

Standard Norge – SN/K 551 Styringssystem for arbeidsmiljø1:
Medlem: Bergljot Fuhr Lunde.

Standard Norge – SN/K 583 Sirkulær økonomi:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) – Fagråd:
Medlem: Øyvind Rongevær.

Stiftelsen Miljøfyrtårn – Styret:
Leder: Are Tomasgard. Varamedlem: Kenneth Sandmo.

Stiftelsen Miljømerking i Norge – Styret:
Nestleder: Kenneth Sandmo. Varamedlem: Marianne Breiland.

Stiftelsen Teknologiformidling – Rådet:
Medlem: Kenneth Sandmo.

Styringsgruppe for bransjeprogram innenfor industri, bygg og anlegg:
Medlem: Arvid Ellingsen.

Styringsgruppe for løsningsplattform for bærekraftig business i Arktis gjennom UN Global Compact
Nestleder: Geir Myrflott.

Sørmarka AS – Styret:
Leder: Julie Lødrup. Varamedlem: Roger Heimli.

Tariffnemnda (allmenngjøringsloven):
Medlem: Knut Bodding. Varamedlem: Andreas van den Heuvel.

Tvisteløsningsnemnda etter arbeidsmiljøloven:
Medlem: Silje Hassellund Solberg.

Ungt Entreprenørskap – Styret:
Møtende varamedlem: Are Tomasgaard.

Utenriksdepartementets referansegruppe for Brexit-forhandlingene:
Medlem: Robert R. Hansen.

Utenriksdepartementets WTO-utvalg:
Medlem: Marianne Breiland. Varamedlem: Robert R. Hansen.

Utvikling av norske leveransemodeller innenfor havvind (OED)
Medlem: Olav Lie.

Varslingsutvalget – Gjennomgang av varslingsreglene i arbeidsmiljøloven (ASD):
Medlem: Katrine Rygh Monsen.

Vi inkluderer – Styringsgruppe:
Medlem: Gry Gundersen.

WorldSkills Norway – Styret:
Leder: Trude Tinnlund. Styremedlem: Benedikte Sterner.

WorldSkills Europe og WorldSkills International:
Offisiell delegat: Benedikte Sterner.

Landsmøter

Handel og Kontor i Norge – Landsmøte
del 1: 8.–12. januar, del 2: 15.–18. oktober 2021 – Peggy Hessen Følsvik

Norske Dramatikeres Forbund – Årsmøte
13. mars 2021

Kabinansattes Forbund – Årsmøte
18. mars 2021

Skolenes landsforbund – Landsmøte
del 1: 14. april 2021, del 2: 10.–12. november 2021 – Julie Lødrup

Forfatterforbundet – Landsmøte
24. april 2021

Industri Energi – Landsmøte
23.–26. november 2021 – Peggy Hessen Følsvik og Are Tomasgard

Norsk Flygerforbund – Årsmøte
9. juni 2021

Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon – Landsmøte
17. juni 2021

Norsk Jernbaneforbund – Landsmøte
10.–13. oktober 2021 – Peggy Hessen Følsvik og Roger Heimli

Norsk Manuellterapeutforening – Generalforsamling
20. november 2021

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund – Landsmøte
29. november–3. desember 2021 – Peggy Hessen Følsvik og Are Tomasgard

Internasjonale kongresser

UGT Spania – 18.–20. mai, digital kongress
Robert Hansen

LO Sverige – 15. juni, digital kongress
Hans-Christian Gabrielsen, Peggy Hessen Følsvik og Trine Lise Sundnes

CCOO Spania – 21.–23. oktober – digital kongress
Robert Hansen

Delegasjoner/konferanser

SAMAKs årsmøte 29.–30. januar, København
Hans-Christian Gabrielsen; Peggy Hessen Følsvik; Roger Heimli; Julie Lødrup; Mette Nord, Fagforbundet; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor; Egil André Aas, LO Stat; Roger Bjørnstad; Wegard Harsvik; Trond Gram, Hanne Thun.

Møte med TUC-England, 26. februar, London.
Hans-Christian Gabrielsen; Kathrine Fauske; Robert Hansen; Wegard Harsvik og Geir Solaas Moen.

Digitale konferanser:
ILOs globale konferanse om covid-19, 1. juli og 7.–9. juli 2020
Kathrine Fauske

FNs høynivåforum for oppfølging av bærekraftsmålene, 7.–16. juli 2020. Digital konferanse med norsk delegasjon på Clarion Hotel The Hub i Oslo. Kathrine Fauske.

World Decent Work Day i regi av NFS–BASTUN, 7. oktober 2020. Webinar med Peggy Hessen Følsvik i panelet.

Åpne Webinarer i egen regi:

- 18. juni «Brexit – på vei mot stupet»
- 3. september «EUs energisamarbeid og grønne elektriske verdikjeder» (Brussel-kontoret)
- 9. oktober «Kvotehandelsregimet» (Brussel-kontoret)
- 20. oktober «Hvordan bekjempe arbeidslivskriminalitet og sosial dumping» (Brussel-kontoret)
- 11. november «Hva betyr det amerikanske presidentvalget for fagbevegelsen og arbeidstakerne?»
- 19. november «EUs ren-energipakke» (Brussel-kontoret)

REGIONKONTORENE

Viken og Oslo

ORGANISASJONSOVERSIKT
Pr. 31. desember 2021 har LOs 25 forbund ca. 270 000 medlemmer og 412 fagforeninger i fylkene Viken og Oslo. Fagforeningene samordner sin lokale virksomhet i 14 lokalorganisasjoner: LO i Oslo, LO i Follo, LO på Øvre Romerike, LO på Nedre Romerike, LO i Asker og Bærum, LO i Sarpsborg og Rakkestad, LO i Moss og omegn, LO i Indre Østfold, LO i Halden, LO i Fredrikstad, LO i Drammen og omegn, LO i Kongsberg og Numedal, LO i Hallingdal og Ringerike og LO i Midtfylket.

KONTORETS VIRKSOMHET
LOs regionkontor Viken Oslo består av regionleder, to regionnestledere, fire organisasjonsmedarbeidere, fire ungdomssekretærer og andreårslærling i kontor- og administrasjonsfaget. I tillegg har kontoret hatt to prosjektmedarbeidere i LOs serviceprosjekt og prosjektmedarbeider for fagligpolitisk arbeid og valgkamp. Regionkontoret har kontorer i Sarpsborg, Drammen og Oslo, samt et satellittkontor på Gardermoen. Alle kontorene er samlokalisert med andre organisasjoner i fag- og arbeiderbevegelsen. Aktiviteter, nettverk og samarbeidskultur er opprettholdt med tillitsvalgte i de fire stortingsvalgkretsene og i de tidligere fylkene i Viken og Oslo, for å løse demografiske utfordringer, tilpasse forbundenes organisering og motvirke sentralisering. Store deler av året har virksomheten vært driftet fra hjemmekontorer, og mange av aktivitetene har foregått digitalt.

REGIONRÅDET
Regionrådet har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi;

Fellesorganisasjonen; Norsk Sjømannsforbund; Skolenes landsforbund; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Jernbaneforbund og Norsk Lokomotivmannsforbund. I tillegg har representanter i LOs representantskap fra Akershus, Buskerud, Østfold og LOs lokalorganisasjoner møtt.

Regionrådet har avholdt åtte møter. To av disse møtene var ekstraordinære, og ble avholdt for å få innspill til krisepakke sentralt, regionalt og lokalt, og for å få ut informasjon og ha erfaringsutveksling i LO-fellesskapet i forbindelse med covid-19, smittevernsituasjonen og tiltakspakker.

Saker som har vært behandlet i regionrådets ordinære møter er:
- Situasjonen i forbindelse med covid-19
- Orientering om arbeidsledighet og arbeidsmarkedet v/NAV
- Regionkonferansene og innkomne forslag
- Valgkamp
- Temasak: Kompetanse, utdanning og lærlingplasser
- Informasjon fra medlemsundersøkelsen til LOfavør
- Orientering om Gardermoen
- Orientering om Pride
- LOs medlemsdebatt
- Fagligpolitiske uttalelser
- LOs ungdomsutvalg i Viken
- LOs studentarbeid
- LOs sommerpatrulje
- LOs lærlingpatrulje
- LOs julepatrulje
- Representanter til FAMPOL
- Støtteerklæring til streikende
- Sammensetning om regionale planer i Viken
- Orientering om Hurdalsplattformen
- Økonomiplan og budsjett for Viken fylkeskommune
- Oppnevning av delegater til LO-kongressen
- Protokoller, innkallinger og møtedatoer

REGIONKONFERANSER
LOs regionråd har forberedt og gjennomført to regionkonferanser, en digital og en fysisk.

Årets første regionkonferanse ble arrangert 4. mars med 126 deltakere. På grunn av koronarestriksjonene, ble regionkonferansen avholdt digitalt på Teams.

Saker på dagsordenen var:
- Organisasjonsavdelingen med siste nytt v/Bård Nylund
- Orientering om LOs ungdomsarbeid og LOs sommerpatrulje
- Den fagligpolitiske situasjonen
- Valgkamp
- Hvorfor får ikke grensependlerne inntekt/kompensasjon?
- Gode tips til sosiale medier
- Historier og erfaringer fra LO Øvre Romerike, LO Drammen, LO Fredrikstad og Fagforbundet Viken
- Orienteringer fra LOs regionkontor
- Behandling av innkomne forslag

Høstens regionkonferanse ble arrangert fysisk på Gardermoen 14.–15. oktober med 139 deltakere.

Saker på dagsordenen var:
- Innkomne saker
- Den fagligpolitiske situasjonen
- Rødgrønt arbeidsliv
- LOs ungdomsarbeid og -aktivitet
- Orienteringer fra regionkontoret
- LOfavør
- Internasjonal halvtime v/Norsk Folkehjelp
- Orienteringer fra familie- og likestillingspolitisk utvalg
- Orienteringer fra lokalorganisasjoner
- Arbeidslivets lyspunkter fra koronatiden
- Hvordan har våre medlemmer og tillitsvalgte hatt det?
- Uttalelser og dagsaktuelle saker innkommet under konferansen
- TV-aksjonen 2021

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består pr. 31.12. av følgende representanter: Gry Elisabeth Juvelid, Fellesorganisasjonen, leder; Øyvind Pettersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, nestleder; Ann-Kristin Strandmoe, Fagforbundet; Linda-Christin Arneberg, Handel og Kontor; Rita Hildonen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Runa Bolstad Laume, LO Nedre Romerike; Oddbjørg Strømme, Fagforbundet; Ingunn Strand Johansen, Fellesorganisasjonen; Hassan Malik, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Kim-Tomas Klevengen, Handel og Kontor.

Utvalget har gjennomført ulike aktiviteter i tråd med handlingsplanen. På grunn av covid-19 har gjennomførte aktiviteter blitt tilsendt media og publisert via sosiale medier. Utvalget har utarbeidet månedens tema, skrevet leserinnlegg i forbindelse med 8. mars, likelønnsdagen og FNs internasjonale dag mot vold mot kvinner. Utvalget har også vært aktivt på LOs regionkonferanse. Under pandemien har utvalget deltatt på digitale temamøter som er knyttet opp til familie- og likestillingspolitikk og arrangert et digitalt kurs med tema «Rosa kompetanse», med 30 deltakere.

Utvalget har hatt seks møter og ett arbeidsmøte, alle på Teams.

Oslo Pride

Pride er et konsept og en positiv markering mot fordommer og diskriminering mot skeive. LO Viken Oslo gikk inn som støttespiller for å vise solidaritet og støtte til folks rett til å være den de er og elske den de vil. Covid-19 gjorde at Oslo Pride i sin opprinnelige form ble endret, men likevel arrangert i et mindre format. LO Viken Oslo hadde stand i Pride Park og deltok i bilkortesjen som ble arrangert istedenfor Pride-paraden. Dette ble også delt på sosiale medier og ble en sak på FriFagbevegelse.no og HKNytt.no.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består 31.12. av: Harald Grønskar, Norsk Arbeidsmandsforbund, leder; Barbro Major, Fellesforbundet, nestleder; Are Bergli Heier, EL og IT Forbundet; Knud-Daniel Hansen, Fagforbundet; Camilla-Renate Martinsen, Handel og Kontor; Stine Bjørnerud Rustad, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Andrea

Tjeldnes, Fellesorganisasjonen, Helle Hertzberg, Skolenes landsforbund; Kai Haugen Shaw, Norsk Tjenestemannslag og Daniel Sværk, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Utvalget gjennomførte fire møter i 2021, tre digitalt og ett fysisk. Utvalget har hatt utfordringer med å holde samarbeidet og motivasjonen oppe grunnet restriksjonene, dette håper vi blir bedre i 2022.

Saker på ungdomsutvalgsmøtene har vært handlingsplan, mandat og retningslinjer, kurs og skolering, budsjett, ungdomskurs og fagligpolitisk samarbeid, i tillegg til saker nevnt spesielt under.

LOs sommerpatrulje

Årets sommerpatrulje ble gjennomført i uke 26–27 i Oslo–Akershus, uke 26–27 i Buskerud og uke 27 i Østfold. Totalt i hele Viken og Oslo oppsøkte vi 879 bedrifter, av disse 501 bedrifter der vi intervjuet unge arbeidstakere. Gjennom hele sommerpatruljen i Viken Oslo hadde vi til sammen ca. 56 deltakere.

Årets første kurs ble arrangert felles på Teams for LO Viken Oslo, og var delt inn i to bolker. Første obligatoriske kurs ble arrangert 9. juni (del 1) og 10. juni (del 2), og det andre kurset ble arrangert 23. juni (del 1) og 24. juni (del 2).

Kursene inneholdt emner som smittevern, praktisk gjennomføring av patruljen (fysiske arbeidsplassbesøk), offentlige etater og lov- og avtaleverk.

Informasjon og påmelding til patruljen ble sendt ut på mail til alle forbundene, opplyst om på regionrådsmøte, TTT (Tillitsvalgt Treff på Teams)-møte og synliggjort på Facebook og Instagram. Det kan være en medvirkende årsak til økt antall deltakere i år. Med besøkslister og deltakere fra de fleste forbund, ble det gjennomført en svært god patrulje i år.

LOs lærlingpatrulje

Lærlingpatruljen ble gjennomført i uke 43 i hele Viken og Oslo, med totalt 47 deltakere. Patruljen besøkte 351 bedrifter og fikk snakket med 235 lærlinger. Informasjonen om lærlingpatruljen og påmelding til patruljen ble sendt ut på mail til alle forbundene, opplyst om på regionrådsmøte og synliggjort på Facebook. Det kan være en medvirkende årsak til økt antall deltakere i år.

Årets forkurs ble arrangert felles for LO Viken Oslo og ble gjennomført på Teams 13. og 19. oktober.

Kursene omhandlet:
- Hva er lærlingpatruljen?
- Besøk av Sofie, elev- og lærlingombud i Oslo, som informerte om hvordan lærlingene ble behandlet og ulike utdanningsløp
- Informasjon om utdanningsløp, lærekandidat, praksiskandidat
- Informasjon om lærekontrakt, opplæringskontrakt, læreplan og arbeidskontrakt
- Arbeidsgivers ansvar
- Det digitale intervjuskjemaet
- Ulike lærlingmedlemskap
- Den lokale gjennomføringen
- Oppsummering og spørsmål

Etter patruljeuken ble det lagd nyhetssak og video som ble delt på sosiale medier, som takk til alle deltakerne. Lærlingpatruljen 2021 ble også nevnt i julekalenderen på sosiale medier.

Skoleinformasjon/-besøk
Det ble gjennomført flere skolebesøk på videregående skoler i regionen, men beklageligvis ble mange avlyst, utsatt etter endret til annet opplegg. De gjennomførte besøkene oppleves som veldig godt mottatt. Flere forbund har også utstrakt informasjonsbesøk hos yrkesfaglinjer. I slutten av året ble vi også med på uttesting av Vinn-Vinn, der vi også gjennomførte skolebesøk sammen med NHO.

Samarbeid med andre organisasjoner
Vi har hatt et samarbeid med elev- og lærlingombudet, sommer-jobbprosjekt bydel Alna, TV-aksjon, samarbeidsmøter med lokal-organisasjoner og forbund. Ungdomssekretærene har også hatt jevnlig kontakt med ungdomstillitsvalgte og ungdomskontakter, samt deltatt på møter med ungdomsutvalg i fagforeninger, forbund og lokalorganisasjoner.

LOs studentservice
Fra januar til midten av august fikk vi ikke gjennomført LOs studentservice eller deltatt på studiestart, grunnet nasjonale covid-19-restriksjoner. Derfor ble det fokusert på å opprettholde/opparbeide samarbeidet med de forskjellige universitetene og høgskolene. I slutten av august åpnet høgskolene og universitetene for stands, og vi fikk gjennomført ca. en stand i måneden ved alle høgskolene og universitetene i Viken Oslo.

Vi gjennomførte et webinar om rettigheter og plikter i arbeidslivet, og det ble en hyggelig og lærerik, men uformell sofaprat med Maria Stavang og LO-advokat Anne-Lise Rolland. Den forhåndsinnspilte videoen ble sendt på våre Facebook-sider 9. april. Dette var et vellykket webinar, og tilbakemeldingene har vært gode.

Annet ungdomsarbeid
Etter forbundenes ønske er det opprettet et samarbeidsutvalg for ungdom i Østfold, der LO lokalt-ungdom, Handel og Kontor og Fellesforbundet i Østfold sitter. Utvalget har som mål å opparbeide et godt samarbeid på tvers av forbundene og LO lokalt.

LO Viken Oslo var medarrangør i AUFs 10-årsmarkering for 22. juli, på Lillestrøm.

LO Viken Oslo har deltatt på Ungt Entreprenørskap i alle de tidligere fylkene.

LOFAVØR
LOfavør-arbeidet er organisert i tre samarbeidsutvalg i Oslo/Akershus, Buskerud og Østfold, for å ivareta lokale aktiviteter og samarbeidet med tillitsvalgte i forbund, fagforeninger og lokalorganisasjoner, samt samarbeidet med de lokale SpareBank 1-bankene. Samarbeidsutvalgene fungerer på samme måte som LOfavør-komiteene og følger de samme retningslinjene, men samkjøringen av aktiviteter og informasjon gjøres av regionkontoret. For å samordne arbeidet er det også en felles LOfavør-komité for region Viken Oslo med lederne fra hvert samarbeidsutvalg.

Samarbeidsutvalget for Oslo/Akershus har følgende sammensetning:
Torbjørn Ness (leder), Li-Mei Berglid, LO Viken Oslo (sekretær); Kjetil

Neskvern, Handel og Kontor; Eirik Næss, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anna Elisabeth Uran, Fagforbundet Oslo; Ivar Romundstad, Fagforbundet Viken; Ann Kristin Utgård, Fellesforbundet; Marit Bjerke, Norsk Tjenestemannslag og Mohammed Malik, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund. I tillegg møter Espen Mejlænder-Larsen, Svein Skarhol, Jan Grenaker og Gunnar Dalsbøe fra SpareBank 1 Østlandet.

Det har vært avholdt fire møter i samarbeidsutvalget og ett fysisk kurs, med DFDS til København. Det har også blitt gjennomført flere minikurs, med få deltakere og på halve dager. Flere kurs ble avlyst grunnet covid-19, men det har også blitt gjennomført flere webinarer både sammen med SpareBank 1 og med andre leverandører og annet fokus. Webinarene har blitt godt besøkt. SpareBank 1 Østlandet er en av to prefererte samarbeidsbanker i Norge med lav boliglånsrente for LO-medlemmer. Denne har bidratt til god medlemsvekst i mange områder. SpareBank 1 Østlandet har en egen avdeling med dedikerte ansatte som jobber med og sammen med fagbevegelsen. Det oppleves som et godt samarbeid med store ringvirkninger til LOs medlemmer og tillitsvalgte som aktivt bruker LOfavør i sitt arbeid.

Av andre aktiviteter det har vært fokus på, er «Refleksens dag», der vi delte ut rundt 8000 reflekser til tillitsvalgte og medlemmer. Det ble også delt ut 500 esker med pepperkaker i forbindelse med «Høytid for brann». LOfavør-programmet står sterkt i regionen, men det er fortsatt et stort potensial hos forbundene med å få synligjort merverdien av et medlemskap.

Samarbeidsutvalget for Buskerud har følgende sammensetning: Jan Petter Gundersen (leder); Li-Mei Berglid (møteleder); Astrid Gjertsen, LO Viken Oslo (sekretær); Bjarne Gilje, Fellesorganisasjonen; Egil Nilsen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Jan Denné, Fagforbundet; Rune Ask, Fellesforbundet; Tone Hartz, Handel og Kontor; Vidar-Lorang Larsen, LO Stat og Christine Knutsen, LO Viken Oslo. I tillegg møter Bjørg Marit Sollie, SpareBank 1 BV; Kari-Anne Bråthen, SpareBank 1 Ringerike Hadeland og Bjørg Baklien fra SpareBank 1 Hallingdal Valdres.

Utvalget har avholdt tre møter og tre webinarer.

Samarbeidsutvalget for Østfold har følgende sammensetning: Ulf Lervik (leder); Tone Karina Ingesen, LO Viken Oslo (sekretær); Anne Otterbekk, Fagforbundet; Elinor Spro, Fellesforbundet; Grethe Berntsen, Handel og Kontor; Knut Berg, Norsk Nærings -og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Vidar-Lorang Larsen, LO Stat. I tillegg møter Vigdis Rekdahl og Terese Prebensen fra SpareBank 1 Østfold Akershus og Ümmü Aylin Cukurova, faglig ungdomssekretær for LO Viken Oslo.

Utvalget har gjennomført tre møter, to arbeidsutvalgsmøter, og ett arbeidsmøte sammen med de lokale LOfavør-representantene til LOs lokalorganisasjoner i Østfold.

På grunn av covid-19 har ikke alle planer blitt gjennomført, men vi har vært synlige under LOs sommerpatrulje og stands på høgskoler med fokus på LOfavør ung.

«Refleksens dag» ble markert 14. oktober og det ble delt ut nær 10 000 reflekser. Vi har holdt foredrag på medlemsmøter og årsmøter både fysisk og digitalt. I forbindelse med trygghetskampanjen «Høytid for brann» ble det arrangert et fysisk kurs med 40 deltakere. Det ble også sendt ut et skriv om kampanjen til tillitsvalgte og delt ut 500 pepperkakebokser med fokus på brannvarslere.

I tillegg er det arrangert felles webinarer for alle i Viken og Oslo med temaet LOfavør Egen pensjonskonto. Webinarene ble arrangert både på formiddagen og kvelden. På disse webinarene var det mellom 50 og 80 deltakere.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

2021 ble et år preget av pandemien. Da planene for 2021 ble lagt, så det ut til at vi kunne planlegge som normalt fra våren, men det viste seg å bli et år med store bølgedaler. Regionkontoret har medvirket i hundrevis av møter og arrangementer innen egen organisasjon, enten gjennom klubber, fagforeninger, forbund eller LOs lokalorganisasjoner. Vi har deltatt på styremøter, årsmøter, representantskapsmøter, konferanser og en rekke arbeidsplassbesøk. Det ble gjennomført langt færre fysiske besøk enn vi håpet på.

LO-leder Hans-Christian Gabrielsens plutselige bortgang førte også til at en del aktiviteter ble utsatt og avlyst. I begravelsen bidro regionkontoret til å få dannet en flaggborg. Grunnet pandemien ble det ikke anledning for de mange tillitsvalgte som ønsket å bidra til

dette. Rekordmange fagforeninger med faner hadde et sterkt ønske å delta, men de 30 fagforeningene som sto Hans-Christian nærmest ble prioritert.

I hovedsak er LOs lokalorganisasjoner i regionen aktive og gjennomfører årsmøter og følger opp vedtektene som de skal, men vi ser også at tillitsvalgte som er aktive i lokalorganisasjonene har vanskelige arbeidsvilkår. Spesielt nå under pandemien har det vært krevende for flere å gjennomføre aktiviteter og planer. Fagforeningene som er tilsluttet lokalorganisasjonene bør bli mer aktive og ta del i arbeidet. Vi oppfatter samarbeidet som varierende, men stort sett godt. Flere av lokalorganisasjonene gjorde en svært god og viktig innsats i valgkampen.

Det var planlagt flere samlinger for lokalorganisasjonene som ikke kunne gjennomføres, men det ble gjennomført flere digitale møter. På slutten av året ble det gjennomført samlinger for ledere og nestledere i to av de tre gamle fylkene. Samlingene opplevdes som gode og konstruktive og bedrer samarbeidet med oss, og med hverandre.

Lokalorganisasjonene ble også en del av vårens TTT, Tillitsvalgts Treff på Teams, der vi inviterte regionråd, forbund og tillitsvalgte til dialog. Det ble gjennomført en lang rekke møter for å få innspill til tiltakspakker, og for å sikre en god dialog mellom de ulike organisasjonsleddene. Det deltok alt fra 15 til 250 deltakere på hvert av de 15 TTT- møtene vi arrangerte.

I tillegg til TTT-møtene har regionkontoret hatt fokus på å synliggjøre videreføringen av tillitsvalgtes arbeid. Tillitsvalgtes arbeid under pandemien har vært svært krevende, og siden mange av arrangementene ble avlyst, har det vært fokus på å framheve tillitsvalgte på hjemmesider og sosiale medier, og å bygge nettverk på tvers av forbundene. I november ble det gjennomført en svært vellykket tillitsvalgtkonferanse på Sundvollen og Utøya. Her var målgruppen tillitsvalgte som er ute på arbeidsplassene og sjelden drar på møter på tvers av foreninger. Omtrent 100 tillitsvalgte deltok på samlingen.

«Synlig og nær» går igjen i mange av aktivitetene til regionkontoret, og gjennom dette har det vært viktig å holde på aktivitet, samarbeid og nettverk med tillitsvalgte i de tidligere distriktene. Det er

opprettholdt og opprettet ulike fora og møtesteder i regionen for å sikre dette best mulig. Dette har spesielt vært viktig innenfor det fagligpolitiske samarbeidet, siden både stortingsvalgkretsene og de fleste av forbundene er organisert i de tidligere fylkene.

LO-koordinatorer er et viktig virkemiddel for å begrense arbeidslivskriminalitet og fremme et seriøst arbeidsliv. I vår region er det mange store prosjekter der det er inngått avtaler om bruk av LO-koordinatorer. Tett kontakt med myndighetene har også lagt til rette for fortsatt bruk av dette i framtidige prosjekter. Arbeidet her gjøres i samråd med LOs forhandlings- og HMS-avdeling. Pr 31.12.21 er det inngått avtaler på seks steder i vår region. Det er også flere prosjekter der det er dialog for å få dette på plass.

Regionkontoret tar initiativ til fellesmøter mellom koordinatorene og forbund/foreninger for å sikre god dialog og erfaringsutveksling. Regionkontoret har også aktivt bidratt i de politiske prosessene både i Oslo og i Viken for å få på plass LO-koordinatorer på større offentlige byggeprosjekter.

Kampen for grensependlerne

I forbindelse med smittevernstiltakene ble riksgrensene stengt, slik at det ble umulig for mange arbeidstakere og medlemmer som bor i Sverige å komme seg på jobb. Dette førte også til at grensependlerne mistet sin inntekt og sto uten noen form for kompensasjon. Regionkontoret engasjerte seg sterkt i denne saken, og arrangerte flere møter med grensependlere, tillitsvalgte og stortingsrepresentanter, samt ytet politisk press. 1. mars arrangerte vi også en fanemarkering sammen med LO-distriktet i Vest-Sverige på den gamle Svinesundsbroen. Der deltok fagforeninger fra både Norge og Sverige med fagforeningsfaner på hver side av grensen. LO-leder Hans-Christian Gabrielsen og stortingsrepresentant Elise Waagen holdt appell.
En drøy uke etter bøyde endelig regjeringen av og kom med en kompensasjonsordning for grensependlerne.

LOs serviceprosjekt på Gardermoen

LOs serviceprosjekt på Gardermoen ble videreført med en prosjektmedarbeider i 100 prosent stilling. LO-senteret er også bemannet med en organisasjonsmedarbeider som har kontorsted på Garder-

moen, men har oppgaver for hele LO Viken Oslo. Året startet med hjemmekontor, men fra 1. mai overtok vi lokaler i Flyporten på flyplassen. Andre leietakere flyttet inn fra 1. juni og framover. Det var offisiell åpning av LO-senteret 26. august ved LO-leder Peggy Hessen Følsvik og omtrent 50 gjester. LO-senteret ligger strategisk til i Flyporten i 3. etasje over ID-kontoret, tre minutters gange fra terminalen.

Leietakere per 31. desember 2021 er Flyarbeidernes forening, Handel og Kontor region Øst, Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 2, Norsk Tjenestemannslag, Forbundet for Ledelse og Teknikk Oslo og Akershus, HK-foreningen for luftfart og reiseliv og LO på Øvre Romerike. Øvrige forbund og fagforeninger fikk mulighet til å teste ut lokalene uten kostnad ut året, og det er ønskelig at flere slutter seg til fellesskapet for at senteret skal bestå. Lokalene er på ca. 200 kvm og har tre faste kontorer, seks kontorplasser i åpent landskap og møterom med møteromsfasiliteter. Det har blitt brukt mye tid på å sette lokalene i stand, fra innkjøp av møbler og utstyr til å få ferdigstilt lokalene fra Avinor. Lokalene er lyse og moderne, og har blitt hyppig brukt av fagforeninger og forbund.

Det er satt ned en styringsgruppe for prosjektet, som har bestått av Handel og Kontor, Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Tjenestemannslag, de forbundene som har gått inn med midler i prosjektet. Styringsgruppen blir utvidet fra 2022.Det har vært avholdt to møter.

Det er satt ned et koordineringsutvalg som skal fungere som et idéorgan til aktiviteter, kampanjer o.l. for alle som jobber på flyplassen og det som har med flyplassen å gjøre (hoteller, logistikk etc.) på tvers av forbund, og på sikt forbedre samarbeidet på tvers av foreninger og forbund. Alle tillitsvalgte blir invitert til å delta. Det har vært avholdt tre fysiske møter.

Det har også blitt avholdt kontormøter etter behov for leietakerne på LO-senteret. Møtene har vært både digitale og fysiske.

Det har blitt utarbeidet en egen brosjyre for dem som jobber på Gardermoen.

Arbeidet med å kartlegge medlemstall på flyplassen er i gang, samt å lage en oversikt over registrerte arbeidsplasser på og rundt flyplassen.

2021 har vært et år med hovedvekt på digitale møter og arrange-

menter, men fra høsten startet vi opp med fysiske møter før vi måtte stenge ned igjen på tampen av året.

Fagligpolitisk samarbeid på Gardermoen
Frokostmøter med tillitsvalgte og politikere ble videreført i 2021 for å synliggjøre situasjonen på Oslo lufthavn, og ta opp de utfordringene som gjaldt arbeidstakerne på flyplassen under pandemien. Det ble avholdt seks digitale og ett fysisk møte.

Det har vært gjennomført tre bedriftsbesøk i 2021 med LO-leder Peggy Hessen Følsvik og stortingspolitikere fra Akershus.

8. september ble det arrangert en markering for å få forlenget tiltakene for de permitterte for å forhindre masseoppsigelser. Peggy Hessen Følsvik innledet og tok med seg kravene til arbeidsministeren etter arrangementet.

De ansatte ved LO-senteret har deltatt på valgkamparrangementer i kommunene i tilknytning til flyplassen, sammen med Fagforbundet Viken.

Skolering på Gardermoen
Det har blitt gjennomført to digitale kurs i «Bli en god jobbsøker» og «Selvledelse og personlig merkevarebygging». Digitale temamøter har vært gjennomført jevnlig under pandemien. Det har vært dagsaktuelle temaer tilpasset tillitsvalgte, ansatte og permitterte under pandemien, samt LOfavør-kurs og et minikurs i «Rettigheter og plikter».

LO-sjekken
Det ble satt opp digitale veiledningstimer i samarbeid med Spare-Bank 1 Østlandet hvor medlemmer kunne få en gjennomgang av sine bank- og forsikringsavtaler.

Kampanjer på Gardermoen
For å synliggjøre oss for ansatte og tillitsvalgte på Gardermoen, arrangerte vi pølsefest i samarbeid med forbundene. Norsk Arbeidsmandsforbund stilte med grillhenger og utstyr, og forbundene stilte med tillitsvalgte for å snakke med folk som kom forbi. Det ble delt ut 380 pølser, og det var mange gode samtaler.

LO-senteret og tillitsvalgte deltok i LOfavør-kampanjen «Høytid

for brann». Det ble kjøpt inn pepperkakebokser fra tariffbedriften Berthas, og klistret på oppfordring om å bytte batteri i røykvarsleren. De tillitsvalgte sørget for å få dette ut på pauserom på alle skift.

Serviceprosjektet satte i gang julepatrulje over hele landet, og vi fikk juleposer fra tariffbedriften Nidar Bergene. På grunn av pandemien valgte vi å avholde patruljen utendørs der folk gikk til og fra jobb. På dag én ble det delt ut mange poser. Etter nye restriksjoner valgte vi å mobilisere de tillitsvalgte til å være nisser på eget arbeidsted. Vi fikk delt ut 1500 poser og kunne delt ut mye mer.

Synlighetsrunder har blitt gjennomført hver uke når restriksjoner har tilsagt at det er å anbefale. Da går vi rundt inne i terminalen med LO-klær for å synliggjøre LOs tilstedeværelse. Når forbundene deltar, er LO med på besøk. Vaffelonsdag skal være et uformelt sted der tillitsvalgte kan møtes på tvers av forbund og knytte kontakter, og dette har blitt gjennomført én gang før det kom nye restriksjoner.

LOs serviceprosjekt i Østfold

LOs serviceprosjekt har blitt videreført med en 50 prosent stilling fra mars. Pga. covid-19 har det vært noe redusert oppsøkende virksomhet i perioder pga. nedstenging av kjøpesentre. Ny kartlegging av Tista kjøpesenter i Halden, Torvbyen i Fredrikstad og Storbyen i Sarpsborg har blitt utført grunnet endringer i butikker, restauranter og ansatte under covid-19. Kartleggingen viser at organiseringspotensialet er på over 90 prosent. Noen butikker viser interesse for tariffavtale, og forbundene vil bli koblet inn på nyåret.

Det har blitt knyttet god og tillitsfull kontakt med senterledelse og gjennomført besøk i butikker og restauranter. De ansatte har tatt imot besøk på en positiv måte. Besøkene har også gitt resultater i noen flere medlemmer. I tillegg er det utarbeidet egne brosjyrer til forbundene i styringsgruppen, som er distribuert under oppsøkende virksomhet på alle kjøpesentre. Det har også vært arbeidet med å knytte kontakter i de ulike butikkene for å få en kontaktperson, fram til det velges tillitsvalgt. Vi har også delt ut nær 400 stk. av den generelle brosjyren om hva LOs serviceprosjekt er, og gitt ut invitasjon til LOs serviceprosjekts konferanse-cruise på Strømstad–Sandefjord-båten. Konferansecruiset vil ha temaer om rettigheter og plikter

i arbeidslivet, informasjon fra forbundene, fordeler ved å være organisert, samt fortelle hva en tariffavtale er, og om LOfavør.

Julepatruljen ble arrangert i uke 50. Vi fikk besøkt og delt ut godtepose til alle butikkene i Storbyen kjøpesenter, før regjeringen kom med nye covid-19-restriksjoner som begrenset muligheter til å besøke resterende kjøpesentre.

Styringsgruppen har to møter, men har i tillegg hatt kontakt via telefon og epost.

Styringsgruppen har behandlet følgende:
- LOs serviceprosjekt – informasjon
- Ansettelse av prosjektmedarbeider
- Økonomisk ramme og fordeling
- Kjøpesenter – prioriterte tre i Østfold
- Kartlegging av kjøpsenterne – statusrapport
- Rapport fra LOs serviceprosjekt 2020 og mål for 2021
- Framdrift og konkrete planer for 2021
- Status så langt i 2021
- Veien videre og planer i 2022

Styringsgruppen består av: Stig Hansen, Fellesforbundet; Stein Tore Andersen, Fellesforbundet; Grethe Berntsen, Handel og Kontor; Lars Moholdt, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anne Otterbekk, Fagforbundet; Ine Ekeberg, organisasjonsmedarbeider og Tone Karina Ingesen, prosjektmedarbeider.

Arbeiderteater om Yngve Hågensen

LO Viken Oslo har fra 2019 vært aktivt med i produksjonsgruppen for å realisere et eget arbeiderteater om Yngve Hågensen, *Fra barnehjemmet til LO-toppen*. Teateret skal spilles forskjellige steder i vår region, og skulle opprinnelig ha premiere i Halden i februar. På grunn av smittevernstiltak har spilleplanen blitt flyttet på i flere omganger. Dette har ført til mye jobb for produksjonsgruppen, som har hatt åtte møter i løpet av året for å avlyse, flytte og planlegge nye oppsetninger. Forestillingen er nå planlagt satt opp i 2022 med åtte forestillinger forskjellige steder i Viken og Oslo. Manus er skrevet av Jens Olav Simensen og musikken er av Svein Gundersen. Hovedrollen

skal spilles av Dennis Storhøi. Arbeiderbevegelsens organisasjoner har bidratt med betydelige midler for å finansiere forestillingen.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det fagligpolitiske formelle samarbeidet mellom LO og Arbeiderpartiet har fire samarbeidskomiteer i Viken: En med hver av Akershus, Buskerud og Østfold Arbeiderparti, samt en samarbeidskomité med samarbeidsutvalget til Arbeiderpartiet i Viken.

Samarbeidskomiteen mellom LO og Arbeiderpartiets samarbeidsutvalg i Viken

Komiteen består av følgende representanter: Fra LO: Kristine Bjella Stavn (nestleder), Eirik Næss og Stig Hansen. Fra Arbeiderpartiet: Stein Erik Lauvås (leder), Anniken Huitfeldt og Martin Kolberg. LOs ungdomsutvalg og AUF er invitert til å tiltre komiteen. I tillegg møter fylkessekretærene i Arbeiderparti og LOs regionleder og nestledere. Samarbeidskomiteen har hatt to møter og en fagligpolitisk konferanse.

Følgende saker er behandlet på møtene: Arbeiderpartiets landsmøte, resultater av spørreundersøkelse fra Opinion, møteplan, valgkamp, lokale samarbeidskomiteer, 1. mai, markering av 10 år siden 22/7 og felles fagligpolitisk konferanse for Viken.

27. mai arrangerte samarbeidskomiteen i Viken en felles fagligpolitisk konferanse på Teams med 47 deltakere og følgende saker på programmet:

- Arven etter Erna v/Wegard Harsvik
- Verdien av det fagligpolitiske samarbeidet
- Stortingsvalget

Regionleder og regionnestlederne tiltrer også samarbeidsutvalget til Arbeiderpartiet i Viken. Regionleder deltok som delegat på Arbeiderpartiets landsmøte.

Samarbeidskomiteen mellom LO og Arbeiderpartiet i Akershus

Komiteen består av følgende representanter: Eirik Wangen Næss, Norsk Arbeidsmandsforbund (leder); Ivar Romunstad, Fagforbundet; Fawsi

Adem, Handel og Kontor; Merethe Solberg, Fellesforbundet og Åsmund Aukrust, Ragnhild Bergheim, Jenny Evjen, Øystein Slette fra Akershus Arbeiderparti. I tillegg møter partisekretær Elisabeth Fanghol og regionnestleder Torbjørn Ness, samt Ole Guttorm Brenden som fagligpolitisk representant. Komiteen tar også inn andre i møtene ved behov eller ønske.

Det ble gjennomført flere møter i samarbeidskomiteen. I stor grad har møtene dreid seg om tiltakspakker og valgkamp. Et tett og godt samarbeid gjør at tillitsvalgte ofte har kort vei til beslutningstakerne, og komiteen har vært en brikke i dette. Det har også blitt gjennomført åpne møter rettet mot tillitsvalgte i forbindelse med programarbeid og valgkamp.

Samarbeidskomiteen mellom LO og Arbeiderpartiet i Østfold
Komiteen består av følgende representanter: Stein Erik Lauvås, Ap, stortingsrepresentant; Siri Martinsen, Fredrikstad Ap; Siv Henriette Jacobsen, fylkesrådsleder; Stig Hansen, Fellesforbundet; Grethe Berntsen, Handel og Kontor; Christian Skyum, Arbeidernes Opplysningsforbund; Filip Diskerud, Arbeidernes Ungdomsfylking; Anne Otterbekk, Fagforbundet; Tone Karina Ingesen, LO og Inger Christin Torp, fylkessekretær Østfold Arbeiderparti.

Det er arrangert tre møter i samarbeidskomiteen mellom LO og Arbeiderpartiet i Østfold som har behandlet følgende saker:
- Konstituering av komiteen
- Nye retningslinjer for LO og Østfold Arbeiderparti
- Valgkamp
- Opprettelse av Fair Play i Østfold
- Situasjonen for grensependlere
- Lærling-garantien
- Plassmangel ved Sykehuset Østfold HF
- Valgkamprapport og evaluering av valgkampen

I forbindelse med valgkampen ble det arrangert en fellesskolering om viktigheten av fagligpolitisk arbeid på arbeidsplassen (8 t), samt hvordan vi skal bli synlige på sosiale medier (2 t). Begge skoleringene ble avholdt digitalt to ganger. Begge tiltakene hadde ca. 20 deltakere.

I tillegg arrangerte vi temakveld med temaet «Arven etter Erna», med over 40 deltakere. Regionlederen og organisasjonsmedarbeideren har tiltrådt styret i Østfold Arbeiderparti.

Samarbeidskomiteen mellom LO og Arbeiderpartiet i Buskerud
Utvalget har jobbet med å etablere tettere fagligpolitisk samarbeid lokalt med kommunene, da vi har sett at det er et behov etter regionaliseringen. Dette er gjort gjennom det formaliserte fagligpolitiske samarbeidet. Det viser seg å være en nyttig og god samarbeidsform hvor felles tanker, muligheter og utfordringer tas opp for både informasjon og videre prosess.

FAGLIGPOLITISK VALGKAMP
Valgkampen i regionen ble i stor grad planlagt og gjennomført etter regionkontorets fire stortingsvalgkretser. Det ble opprettet egne valgkamputvalg med representanter fra forbund og LOs lokalorganisasjoner i Akershus/Oslo, Østfold og Buskerud. I den intensive valgkampen ble mye annen aktivitet nedprioritert, og regionens ansatte gjorde en sterk og god innsats for å få skiftet ut regjeringen og spille forbund, foreninger og lokalorganisasjoner gode.

Valgkampen i Akershus/Oslo:
I Akershus og Oslo ble det gjennomført en del arbeidsplassbesøk i forkant, men grunnet smittesituasjonen dreide valgkampen seg i stor grad om å spre digital informasjon og brosjyrene fra LO sentralt. Ca. 30 000 brosjyrer ble delt ut på aksjoner eller på egne arbeidsplasser, av tillitsvalgte i Oslo- og Akershus-området, i tillegg til forbundenes egne utdelinger. Henrik Riise Hansen ble ansatt i åtte uker for å forsterke arbeidet til regionkontoret og jobbe spesielt opp mot lokalorganisasjonene i Akershus. På tross av at det av smittehensyn måtte rokkeres litt om på planene, evaluerte valgkamputvalget aktiviteten og innretningen på valgkampen som godt gjennomført. Det ble også kjøpt inn 30 000 små melkesjokolader gjennom tillitsvalgte i Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, som ble delt ut sammen med valgkampmateriellet. I tillegg ble det gjennomført en lang rekke digitale møter. Valgkampen ble oppsummert som vellykket, men krevende i en pandemi, og behovet for å starte enda

tidligere neste gang er viktig erfaring å ta med. Av fagligpolitiske kandidater kom Trine Lise Sundnes (Ap) inn på en sterk fjerdeplass på listen til Oslo, og etter at regjeringen tok plass, kom også Akershus' faglige kandidat inn, Ragnhild Male Hartviksen (Ap).

Valgkampen i Østfold:
Østfold gjennomførte en aktiv valgkamp både fysisk og digitalt. LOs lokalorganisasjoner, forbundene og LOs regionkontor Østfold hadde en god samhandling, som førte til et godt aktivitetsnivå etter omstendighetene og covid-19-situasjonen, som var noe uklar før valgkampen. Dette ga oss utfordringer med bedriftsbesøk og portaksjoner. Ikke alle bedrifter hadde ønsker om fysiske besøk pga. lokale og egne forskrifter.

Vi traff medlemmer og arbeidstakere via sosiale medier, og det var mange stands i ulike byer. I tillegg ble det postkasse- og tog-/buss-/ferjekai-aksjoner. Det ble også gjennomført seks fysiske bedriftsbesøk. Det var utarbeidet en god mediestrategi, og det ble gjort opptak av webinarer og budskapsvideoer, og lagt ut bilder. Faglige kandidater og tillitsvalgte svarte på spørsmål om hvorfor det var viktig å skifte ut dagens regjering. I tillegg hadde vi en egen ungdomskampanje med fokus på hva ungdommen selv mente var viktig. Det ble arrangert kurs i viktigheten av det fagligpolitiske samarbeidet og hvordan benytte sosiale medier, begge med god deltakelse.

Det ble også arrangert to webinarer, der temaene var tillitsreformen og vold og trusler i arbeidslivet, med fokus på hva lovverket sier. Totalt var det 350 deltakere. Det ble avholdt to arrangementer i forbindelse med Arendalsuka, som LO sentralt ønsket at fire valgkretser skulle ta del i. Østfold valgkrets var en av de fire som fikk tilbudet. Målet med konferansen i Østfold valgkrets var å markere starten på den aktive valgkampen, og å få «Arendalsuke-følelsen». Det første arrangementet hadde temaet: «Klampen i bånn mot ny regjering», og det andre «Ulikheter og økende forskjeller». På slutten av arrangementet ble det et «Live-innhopp» som ble sendt på LO TV nasjonalt, med temaet fattigdom.

Totalt sett var det bra oppmøte og flotte arrangementer. Det ble delt ut 32 500 brosjyrer med svar på medlemsdebatten, 10 000

muffins, og utallige is-skjeer. Et stort tillitsvalgtapparat muliggjorde en bred valgkamp.

LO-fellesskapets valgkamputvalg i Østfold hadde seks møter og ett arbeidsmøte. Det er utarbeidet egen rapport for valgkampen 2021.

Valgkampen i Buskerud:
Valgkampen startet tidlig med planlegging og forberedelser fra oppstart i januar. Organiseringen og planleggingen ble ikke helt slik man hadde sett for seg på grunn av covid-19-situasjonen. Dette skapte mye usikkerhet, og vi var avhengige av god informasjon og kommunikasjon. Da valgkampen var i gang, gikk det meste på skinner. Informasjonen mellom avdelinger og de største forbundene fungerte godt. En stor del av dette kan vi takke de lokale samarbeidskomiteene for.

Det har vært jevnlig kontakt med de lokale LO-kontorene og de lokale forbundene. Vi har samarbeidskomiteer som fungerer, og møter ved behov for å diskutere saker, eller vi har kontakt med valgkamputvalgene. Forbundene har drevet egen valgkamp, og fra regionkontoret har vi prøvd å bidra og være med der vi har hatt mulighet, både ute på stands, morgenaksjoner eller bedriftsbesøk.

Regionkontoret har vært aktivt inne og planlagt bedriftsbesøk med fylkespartiene. Mange steder har vi vært døråpnere gjennom forbund og tillitsvalgte for å la politikerne få innslipp på bedrifter.

Folkets Hus i Drammen, Buskerud Arbeiderparti og LO Viken Oslo spleiset på et fagligpolitisk studio på Folkets Hus i Drammen, fordi vi erkjenner at den digitale valgkampen og digitalformidlingen ikke vil forsvinne selv om pandemien gjør det. Dette har gitt oss nye muligheter til å lage godt redaksjonelt innhold, og har også blitt flittig brukt av forbund og partier på venstresiden.

Årets 1. mai ble også digital, men fordi vi var bedre forberedt på å lage en digital sending, og hadde studioet i Folkets Hus, ble årets 1. mai-sending bedre enn fjorårets.

Det er alltid mange ting som spiller inn i en valgkamp, men vi må erkjenne at potensialet på den fagligpolitiske siden er stort. At man har kommet et godt stykke på vei i denne valgkampen, er det liten tvil om. Resultatet, som ble så godt som det ble, må vi også kunne takke oss selv i LO Viken Oslo for. Det vises til egne valgkamprapporter.

FAGLIGPOLITISK VIRKSOMHET

I stor grad dreide 2021 seg om pandemien og hendelser i forbindelse med den. Det har vært et godt fagligpolitisk arbeid, som har ført til at medlemmene våre blir hørt. Både Viken og Oslo har flere arenaer der partene i arbeidslivet møter myndighetene. Erfaringen med et godt samarbeid på flere området med NHO er også med på å gjøre møtene gode og gi resultater. Vårt gode samarbeid med Arbeiderpartiet er også med på å gi gode resultater og innspill til politikerne tidlig.

Som en stor samfunnsaktør og påvirker deltar LO i en rekke viktige møter på samarbeids- og nettverkssiden. Det har vært samhandlingsmøter med sykehusbygg vedr. LO-koordinator, møter om regional planstrategi, og flere møter og konferanser om bærekraft og grønne næringer, der vi også har innledet og medvirket.

Videre har vi gitt flere innspill og framføringer om utviklingen i arbeids- og næringslivet, både med fylkeskommunene, kommuner, statlige etater og andre samarbeidspartnere. Bærekraft og det grønne skiftet har blitt en mye større del av arbeidet ute i regionen, og regionkontoret følger dette tett.

Det er gjennomført mange møter mellom tillitsvalgte og myndigheter gjennom året, som er med på å framheve LO som en sterk faglig og politisk organisasjon.

Det har i perioden vært et godt og formelt trepartssamarbeid med Viken og Oslo fylkeskommuner. Dette har vært spesielt intensivt i arbeidet med forbindelse med krisepakker, og å hindre smittespredning i forbindelse med covid-19.

Vi deltar også i trepartssamarbeid med flere kommuner, der LOs lokalorganisasjoner er koblet på sammen med bl.a. ordfører, næringsforening og NHO.

For kontoret var det også en milepæl å få være med på grunnsteinsnedleggelsen for nytt sykehus i Drammen, et sykehus denne delen av regionen har ventet på i en årrekke og der vi har deltatt i forskjellige fora fram til byggestart.

Regionkontoret har medvirket i flere møter i partnerskap for næringsutvikling og konferansestyret for Østfoldkonferansen, som har blitt utsatt i forbindelse med koronasituasjonen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG
LO Viken Oslo har medvirket i en rekke råd, utvalg og komiteer for å fremme LOs handlingsprogram for arbeid til alle og et godt arbeidsliv. Her påvirker vi spesielt innen næringsutvikling og sysselsetting, samt kompetanseutvikling og seriøsitet i arbeidslivet.

Vi er representert i følgende råd og utvalg:
- Kontaktutvalget for Viken – trepartssamarbeidet med NHO og fylkesråd
- Beredskapsteamet for Viken
- Fagskolen Viken
- Fagskolen Oslo
- Hjemmevernets distriktsråd 01 og 02
- Yrkesopplæringsnemnda Viken
- RSA – Råd for samarbeid med Høgskolen i Østfold
- Strategisk samarbeidsforum for kunnskapshovedstaden Oslo
- Partnerskap næring / Viken FK
- Samarbeidsrådet mot svart økonomi Viken Oslo
- Kompetanseforum Østfold
- Partnerskap for næringsutvikling i Østfold
- Kompetanseforum Oslo
- Partnerskap areal og næring/regionalt
- Ungt Entreprenørskap Viken
- Ungt Entreprenørskap Oslo
- Aksjonsgruppen for TV-aksjonen i Viken og Oslo
- Samarbeidsutvalg for utdanning, kompetanse og livslang læring
- Jernbaneforum Øst – arbeidsutvalget
- Partnerskapet for bærekraft og business
- Programstyret for regionalt planarbeid i Viken
- Konferansestyret for Østfoldkonferansen

Innlandet

ORGANISASJONSOVERSIKT
Regionkontoret har sju ansatte med kontorer i Gjøvik og Hamar.
I fylket er det åtte lokalorganisasjoner og 165 fagforeninger.

REGIONRÅDET

Rådet består av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Jernbaneforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Norsk Sjømannsforbund; Skolenes landsforbund og Norsk Tjenestemannslag. I tillegg deltar LOs representantskapsmedlemmer fra fylkene og representanter fra LOs lokalorganisasjoner. Rådet ledes av LOs regionleder.

Rådet har holdt sju møter og har drøftet/behandlet følgende saker:

- LOs regionkonferanse 25. februar og digital gjennomføring
- Valgkamp og planer
- 8. mars-arrangement
- 1. mai-arrangementer og digital gjennomføring
- Forbundene og LO orienterer om koronasituasjonen/arbeidsliv
- Tilskudd til 3-årig yrkesfaglig opplæring på skolen innen fagene dataelektronikk, automasjon og anleggsmekanikerfaget
- Fare for kutt i velferdstjenestene
- Stopp regjeringens privatisering, velferdstjenester skal være i egen regi
- Regionkonferansen for LO Innlandet krever varig opphold for Mustafa Hasan
- Elvia AS – ta samfunnsansvar
- Offentlig helsevesen, politisk forankring
- Agenda Innlandet-konferansen
- LOfavør-webinarer
- LOs regionkonferanse 28.–29. oktober
- Arbeid med LOs digitaliseringspolitikk
- LOs serviceprosjekt og videre organisering
- Feriepenger på dagpenger
- Anbud i kollektivtrafikk
- Fra pandemi til strømkrise
- Nødverge mot kritiske strømpriser
- Nå må dere levere!
- Seieren følger våre faner
- Slutt med ostehøvelkutt

- Seriøsitetskrav ved drifts- og vedlikeholdskontrakter
- Stopp Nye Veiers helhetlige utbygging i Innlandet
- LO krever tillitsreform innen vekst- og attføringsnæringen
- Ikke selg skinnet før bjørnen er skutt
- Stopp konkurranseutsettingen av jernbanen
- Hold framdriften
- Stopp videre utbygging av utenlandskabler
- LO-kongressen 2022
- Nyoppnevning og suppleringsvalg til LO ungdom
- Støtteordninger til driften av lokale Folkets Hus under pandemien
- TV-aksjonen, Plan Norge – mot barneekteskap.
- Streiken i kultursektoren
- Samarbeidskomiteen LO/Ap
- LOfavør-komiteen
- Forslag fra regionkonferansen om folkeavstemning vedrørende Innlandets fylkesting og behandling av oppløsning av Innlandet fylke

REGIONKONFERANSER
Vårens regionkonferanse ble holdt 25. februar med digital gjennomføring.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:
- LOfavør Innboforsikring, LOfavør Boliglån og LOfavør Egen pensjonskonto v/Jan Grenaker, SpareBank 1 Østlandet
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Terje Olsson, LOs ledelse
- EU-kommisjonens forslag til nytt direktiv om å innføre minstelønn i EU- og EØS-området v/Robert René Hansen, LO Brussel
- Fagforeningsarbeid i krisetid – erfaringer etter covid-19 v/Trygve Svensson, Tankesmien Agenda
- Kulturinnslag v/Tove Bøygard

Konferansen vedtok følgende uttalelser:
- Elvia AS – Stopp sentraliseringen av arbeidsplasser i Innlandet!
- Fare for kutt i velferdstjenestene
- Varig opphold for Mustafa Hasan
- Offentlig helsevesen, politisk forvaltning

- Skjevfordeling av krisepakker
- Stopp privatiseringen, velferdstjenester skal være i offentlig regi

Høstens regionkonferanse ble avholdt 28.–29.oktober, Scandic Lillehammer Hotel.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:
- Stortingsvalget – veien videre v/Kjersti Stenseng, partisekretær Ap
- 22. juli – 10 år etter. Taler v/Kjersti Stenseng, partisekretær, og Astrid Willa Eide Hoem, AUF-leder. Samtale mellom Ina Rangønes Libak, Even Aleksander Hagen, Magnus Stenseth og Simen Brænden Mortensen. Samtalen ble ledet av Sylvia Brustad.
- Orientering om hyttelandsbyen og omvisning fagforeningshytta, Maihaugen
- Energi og industripolitisk plattform v/Olav Lie, rådgiver LO
- LOfavør v/Kjersti Andresen, LOfavør-administrasjonen
- Kulturinnslag v/Karoline Amb

Konferansen vedtok følgende uttalelser:
- Anbud i kollektivtrafikk
- Fra pandemi til strømkrise
- Nå må dere levere!
- Seieren følger våre faner
- LO krever tillitsreform innen vekst- og attføringssektoren!
- Slutt med ostehøvelkutt
- Stopp konkurranseutsettingen av jernbanen og bygg framtidas jernbane samlet
- Seriøsitetskrav ved drifts- og vedlikeholdskontrakter
- Vold og trusler – trygghet kommer ikke av seg selv

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG
Utvalget består av: Elin Såheim Bjørkli, LO Kongsvinger og omegn (leder); Mariann Rustad og Turid Børresen, Fellesforbundet. Regionnestleder tiltrer utvalget og organisasjonsmedarbeider Grethe Eng Hagen er sekretær.

Det er holdt fire møter og behandlet 20 saker i perioden. Utvalget

arrangerte digital feiring av 8. mars i Innlandet. I samarbeid med Likestillingssentret ble det gjennomført et webinar med tema «Hvor robust er likestillingen i koronatid?».

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Kim Helge Johannsen, Norsk Sjømannsforbund (leder); Martin Været, Handel og Kontor; Erik Johu Viena, Fellesforbundet; Martina Kornikaite, Fellesforbundet; Marte Ingeborg Myhre, Fagforbundet og Mikael Schevik, Industri Energi. LOs ungdomssekretær Linda Kristin Rye er sekretær for utvalget.

Utvalget har holdt utvalgsmøter og orientert skoleelever om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen ble gjennomført fysisk, og 272 bedrifter ble besøkt. Forbund som deltok var Fagforbundet, Handel og Kontor, Industri Energi og Fellesforbundet.

LOs studentservice

Utvalget har gjennomført fem studentservicedager og fadderuka på Høgskolen i Innlandet, studiested Lillehammer.

LOs lærlingpatrulje

Vårens patrulje ble gjennomført to uker digitalt, der vi snakket med 179 lærlinger. Høstens lærlingpatrulje ble gjennomført to uker i Gjøvik-regionen, Sør-Østerdalen og Kongsvinger-regionen, der vi snakket med 65 lærlinger. Forbund som deltok i patruljen vår og høst var Fellesforbundet, Handel og Kontor og Fagforbundet.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Helene H. Skeibrok, Fagforbundet; Olav Neerland, Fellesorganisasjonen; Roy Kristiansen, Handel og Kontor; Hilde Støen Kvam, Norsk Arbeidsmandsforbund; Eldar Rudolfsen, Fellesforbundet; Mariann Rustad, LO Midt- og Nord-Gudbrandsdal; Linda Kristin Rye, ungdomssekretær, Beate Karlsen, sekretær og Odd Erik Kokkin, leder. Fra SpareBank 1 møter: Jan Grenaker, SpareBank 1 Østlandet; Kari Anne Bråthen, SpareBank 1 Ringerike–Hadeland; Aase Randi

Fjeldberg, SpareBank 1 Gudbrandsdal; Knut Joar Gundersen, SpareBank 1 Lom og Skjåk og Gunnar Solås, SpareBank 1 Valdres.

Det er holdt tre møter og behandlet 21 saker. Det ble arrangert webinar i samarbeid med SpareBank 1 Østlandet med over 100 deltakere, med tema LOfavør bank- og forsikringsprodukter. I forbindelse med «Refleksens dag» ble det delt ut 10 000 reflekser i samarbeid med forbundene.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Tariffoppgjøret

Regionkontoret besøkte de streikende medlemmer i Fagforbundet ved Ringen Rehabiliteringssenter AS, Moelv.

I forbindelse med streiken innenfor kultursektoren, bistod regionkontoret de streikende forbundene etter behov, besøkte de streikende ved deres stands utenfor Teater Innlandet Hamar og deltok i støttemarkering, der regionleder holdt appell.

Næring, arbeidsmarked og sysselsetting

Regionkontoret er involvert i fylkeskommunens regionale planer for oppfølging av Innlands-strategien. De tre regionale planene omfatter områdene «Det inkluderende Innlandet», «Samfunnssikkerhet» og «Klima, energi og miljø».

Medio desember var det registrert 6331 helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak i Innlandet, noe som tilsvarer 3,4 prosent av arbeidsstyrken.

Det er etablert god kontakt mellom forbund, NHO Innlandet, Innlandet fylkeskommune og NAV Innlandet, der vi får oppdatert informasjon, deler erfaringer og gir innspill for å møte utfordringer i samfunns- og arbeidslivet på en best mulig måte.

Da regjeringen ved årets begynnelse stengte grensen til Norge for å forhindre smitteimport av muterte virusvarianter, ble flere tusen grensependlere satt i en uverdig situasjon uten inntekt. I denne forbindelse holdt LO Innlandet og LO Viken Oslo to digitale møter med tillitsvalgte fra begge sider, LOs ledelse fra norsk og svensk side og politikere. Formålet med møtene var å øke trykket på at grensependlerne måtte få en form for økonomisk kompensasjon.

Samarbeid mot svart økonomi
Forumet består av representanter fra Skatteetaten, LO, KS, Økonomiforbundet og politiet. Grethe Eng Hagen og Beate Karlsen fra regionkontoret møter i forumet. I perioden er forumet utvidet med en representant fra Fellesforbundet.

Det er i perioden holdt to møter.

Saker som forumet har jobbet med er:
- Ny struktur for ledelse av utvalget, der medlemsorganisasjonene skifter leder på omgang
- Forebyggende arbeid i A-krim, spesielt rettet mot omreisende håndverkere
- Medbyggerne – samarbeid mellom offentlig sektor, partene i arbeidslivet, og bygg- og anleggsbransjen om informasjon om og vurdering av videre utvikling
- Handle hvitt-kampanje rettet mot bedrifter
- A-krimsenter Innlandet
- Synlighetskampanje vedrørende arbeidslivskriminalitet i forbindelse med pandemien

Yrkesopplæringsnemnda
LO Innlandet er representert med to representanter og innehar nestlederfunksjonen.

Yrkesopplæringsnemnda har drøftet/behandlet følgende saker:
- Etablering av samarbeidsforum
- Kompetanseutviklingsplan yrkesfag 2021
- Etablering av storviltlinje
- Årsplan
- Status tilskuddsordninger – stimuleringstilskudd og lokalt gitt ekstratilskudd
- Utredningsarbeid for voksnes læring
- Godkjenning av nye opplæringskontor
- Lærlingundersøkelsen
- Søkertall yrkesfaglige og studiespesialiserende utdanningsprogram
- Fastsetting av endelig utdanningstilbud i Innlandet 2020–2021

- Skole-NM
- Arbeidsmarkedsprognose (NAV Innlandet)
- Formidling av søkere til læreplass og alternativt Vg3
- Status for ny yrkesfagstruktur og nye læreplaner
- Fagbrev som elev
- Tilstandsrapport for Innlandet fylkeskommune
- Tilbudsstrukturen
- Oppfølging av «Årlig rapportering» fra lærebedrifter
- Sommerskolen
- Status kompetanseutvikling yrkesfagområdet
- NHOs kompetansebarometer 2021
- Fylkesbudsjettet

LOs regionkontor ved ungdomssekretæren er representert i regionale nettverk for samfunnskontrakten med økt innsats for flere lærlinger og flere lærebedrifter. Det er holdt fem møter i regionen for Nord-Gudbrandsdalen og to møter i Lillehammer-regionen.

Kultur og idrett
10. oktober: Seterdag på Maihaugen, Lillehammer. Foredrag med LO Innlandet på fagforeningshytta om fagbevegelsens betydning for ferie og fritid.

3.–5. desember: World Cup, hopp kvinner. LO hadde eget uteområde hvor det ble servert varm drikke, sjokolade og håndvarmere. I tillegg ble det rigget til akebakke for små og store.

Konferanser
Regionkontoret arrangerte følgende konferanser og webinarer i samarbeid med andre organisasjoner:

- 20. januar: Webinar om olje og gassindustrien – vekst og utvikling og betydning for Innlandet
- 18. mai: Webinar om relansering av Innlandsutvalgets rapport
- 19.–20.mai: Leandagen Innlandet, Raufoss
- 12. august: Agenda Innlandet-konferansen ble holdt regionalt på tvers av fylket
- 21. oktober: Innlandets industrikonferanse, Raufoss

- 27. oktober: Webinar om fleksible veier til yrkesfag
- 29. november: Samling med ungdom fra organisasjons-, arbeids- og næringsliv med tema trepartssamarbeid og samfunnsforståelse, Oslo
- 30. november: Samferdselskonferanse i samarbeid med LO Stat om «Bussbransjens muligheter og utfordringer», Ringsaker

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID
Regionkontoret deltar på en rekke årsmøter/arrangementer holdt av forbundene.

Samarbeidskomiteen LO Innlandet / Innlandet Arbeiderparti
Komiteen består av: Fra LO: Helene Skeibrok, Fagforbundet; Morten Solbakken, Fellesforbundet; Ole Christian Foss, Handel og Kontor; Arild Kjempekjenn, LO Stat; Frode Engen, Norsk Arbeidsmandsforbund og Iver Erling Støen, regionleder. Fra Innlandet Arbeiderparti: Lise Selnes, leder Innlandet Ap; Sigmund Hagen, nestleder Innlandet Ap; Knut Hvithammer, fylkestingsgruppen; Even Aleksander Hagen, fylkesordfører; Linnea Lie Holen, AUF og Anette Trettebergstuen, Stortinget. Arbeiderpartiets fylkessekretær Bjørn Jarle Røberg-Larsen og LOs regionnestleder Odd Erik Kokkin tiltrer komiteen. I denne perioden innehar Innlandet Arbeiderparti leder- og sekretærfunksjon, og det er holdt tre møter. Komiteen har gjennomført besøk hos Kongsberg Automotive og samtaler med ansatte, tillitsvalgte og bedriftsledelse om bedriftens muligheter og utfordringer.

Saker/temaer som er drøftet/behandlet i perioden:
- Stortingsvalg og valgkamp
- Status koronasituasjonen for fylkets arbeids- og næringsliv
- Skatteparadiser i norske kommuner
- NHO-undersøkelsen om ungdommens syn på jobbmuligheter og økonomi
- Kraftselskapet Elvias flytting av rundt 100 ansatte fra Elverum og øvrige distriktskontorene i Innlandet til hovedkontoret på Hamar
- Sykehusstrukturen
- Streikesituasjon ved Ringen rehabiliteringssenter
- Evaluering av valgkampen og valget

- Det fagligpolitiske samarbeidet i kommunene
- Statsbudsjettet for 2022
- Arbeidsplasser og arbeidsliv i Innlandet framover
- Fylkesstruktur i Innlandet

Stortingsvalget
Tillegg til involvering i LOs regionråd, etablerte regionkontoret eget valgkamputvalg, bestående av Odd Erik Kokkin, Linda Kristin Rye, Lisbeth Grandalen og Hege Søberg. Utvalget startet sitt arbeid høsten 2020 med møter hver annen uke. Valgkampen for LO Innlandet startet med en kampanje som foregikk i tidsrommet mars til mai. Kampanjen besto av plakater, diskusjonskort og digitale brosjyrer som ble sendt til arbeidsplasser. Kampanjemateriellet var delt opp i fem temaer: «Sosial boligpolitikk», «Arbeidsliv», «Velferdsstaten – vårt sikkerhetsnett», «Oppvekst og utdanning» og «Gambling med fellesskapet».

Det ble holdt webinarer med følgende temaer/innledere:
- Sosial boligpolitikk v/Roger Heimli, LOs ledelse
- Arbeidsliv v/Trude Tinnlund, LOs ledelse
- Velferdsstaten – vårt sikkerhetsnett v/Peggy Hessen Følsvik, LO-leder
- Oppvekst og utdanning v/Kristin Sæther, LOs ledelse
- Gambling med fellesskapet v/Roger Bjørnstad, LOs sjeføkonom

Webinarene bidro til å engasjere tillitsvalgte, medlemmer og andre som ellers ikke deltar i de tradisjonelle møteformene. Facebook ble et viktig verktøy for å spre invitasjoner, budskap og skape engasjement.

I den intensive valgkampen ble det laget videosnutter der førstekandidatene fra de rødgrønne partiene svarte på LO-medlemmenes spørsmål og innspill som kom fra webinarene. Kandidater fra SV og Ap fikk status som faglige kandidater, og det ble publisert videoer med deres viktigste faglige saker på Facebook og Youtube.

LOs regionkontor deltok på 12 stands rundt om i fylket i regi av LOs lokalorganisasjoner, og togaksjon på Stange skysstasjon i regi av Stange Ap.

I tillegg deltok vi på følgende arrangementer:

- Debattmøte med stortingskandidater om et anstendig arbeidsliv – ei lønn å leve av, Kongsvinger
- Valgsending hos *Oppland Arbeiderblad*
- Appell ved LOs regionleder på Speakers Corner på Prestegården i Sand
- Debattmøte om industri og næringsliv med Frode Alfheim (Industri Energi), Anette Trettebergstuen (Ap) og Anna Irene Molberg (H), Stange

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund holdt bedriftsbesøk 3. september ved Bakehuset, Tine og Grilstad, Brummundal. Her deltok LO-leder Peggy Hessen Følsvik og forbundsleder Anne Berit Aker Hansen.

Innlandet Bondelag og LOs regionkontor holdt bedriftsbesøk hos HOFF SA, Gjøvik 3. september, der vi også inviterte lokale medier. Tema var rammebetingelser i verdikjeden for mat, der LOs regionnestleder Odd Erik Kokkin og nestleder Bjørn Tore Kyllo i Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund holdt innledninger.

6. september holdt Industri Energi, Fellesforbundet region Indre Øst og LOs regionkontor industridag med forbundsleder i Industri Energi, Frode Alfheim, og stortingskandidater fra Hedmark. Vi besøkte Magnor Glassverk, Hydro Magnor og Mapei i Nord-Odal.

Julie Lødrup fra LOs ledelse besøkte styret i Fellesforbundet Raufoss Jern & Metall, der hun innledet om den fagligpolitiske valgkampen. I tillegg deltok hun på bedriftsbesøk ved Raufoss Industriarbeidermuseum og fikk en orientering om kulturprosjektet «Bolins venner».

Fagligpolitiske møter med LOs ledelse

4. november arrangerte LO Innlandet og NHO Innlandet en industridag, der LO-leder Peggy Hessen Følsvik og NHOs administrerende direktør Ole Erik Almlid besøkte bedriftene Mapei i Nord-Odal, Curida i Elverum, Heggvinn Hamar, Moelven Limtre og Kongsberg Automotive Raufoss. Are Tomasgard, LOs ledelse, deltok under bedriftsbesøket på Kongsberg Automotive og på kveldsmøtet med tillitsvalgte og næringslivsledere.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Kontoret er representert i følgende styrer, råd og utvalg som ellers ikke er nevnt i beretningen:

- Styret Lean forum Innlandet
- IA-rådet
- HV distr.05
- Styret Arbeiderbevegelsens Folkehøyskole, Ringsaker
- Vegforum Innlandet
- Årsmøte Arbeiderbevegelsens arkiv, Hamar
- Rådet for samarbeid arbeidsliv/skole Høgskolen Innlandet
- Regionalt planarbeid for verdiskaping, kompetanse og samferdsel
- Styringsgruppen Agenda Innlandet
- Arbeidslivskyndige meddommere
- Jordvernalliansen Innlandet
- LO Kommunes distriktsstyre
- Styringsgruppen for modulstrukturert fag- og yrkesopplæring for voksne
- Årsmøte Ungt Entreprenørskap
- Jury for mangfoldprisen Innlandet og Viken
- Valgkomité til lærlingråd Innlandet fylkeskommune
- Jury for Innlandets industrikonferanse – årets ansatt
- Jury for årets innlending
- Innlandet Arbeiderpartiets styret, årsmøte og representantskap

Vestfold og Telemark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I regionkontorets arbeidsområde var det i 2021 i alt ni lokalorganisasjoner og ca. 81 fagforeninger. De ni lokalorganisasjonene er LO Larvik, LO Sandefjord, LO Tønsberg, LO Horten, LO Holmestrand, LO Grenland, LO Vestmar, LO Øvre Telemark og LO Tinn.

REGIONRÅDET

Regionrådet består av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddel-

arbeiderforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Jernbaneforbund; Norsk Sjømannsforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Skolenes landsforbund; Norsk Tjenestemannslag og Creo. Regionrådet ledes av regionleder.

På grunn av koronapandemien har møtene i hovedsak vært gjennomført på Teams, men noen møter er også gjennomført fysisk, i alt seks møter. Regionrådet har valgt å oppnevne et arbeidsutvalg på fire personer som samarbeider med regionkontoret i planlegging av rådsmøtene.

Regionrådet har vedtatt både uttalelser og økonomisk bevilgninger.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser i Vestfold og Telemark. Vårkonferansen ble avholdt 5. mars på den digitale møteplattformen Easymeet. Vi var 86 deltakere, hvorav 63 hadde stemmerett ved konferansen.

Temaene var:

- Fagligpolitisk innledning v/Roger Haga Heimli, nestleder i LO
- Innledning til valgkamp v/Trygve Svensson, leder i Tankesmien Agenda

Alle de rødgrønne førstekandidatene i fylket fikk tid til å introdusere seg og sitt program.

Følgende uttalelser ble vedtatt:

- LO krever ny regjering
- Fritt behandlingsvalg
- Bekjemp ungdomsledigheten
- Salg av Norsk Hydro

Høstkonferansen ble avholdt 7.–8. oktober på Kragerø Resort. Vi var 81 deltakere til stede, hvorav 57 hadde stemmerett.

Temaene var:
- Diskriminering av organiserte i de store elektrokjedene v/Lena Reitan 2. nestleder Handel og Kontor
- Ungdomsarbeidet og orientering fra regionkontoret
- Kredittgjeld v/Bjørn Skogen, EL og IT Forbundet. Samtale med Per Halvorsen i SpareBank 1 Sørøst-Norge,
- Fellestiltakene LO/NHO v/Helene Alice Formo, LO
- Fagligpolitisk innledning v/LO-sekretær Are Tomasgard
- AOF v/Robert Alexander Ball
- Arbeidstilsynet v/Bjørn Tore Hansen
- Oppsummering av valgkampen v/Dag Terje Andersen
- Valg av nye representanter til representantskapet i LO

Konferansen vedtok følgende uttalelser:
- AFP og pensjon fra førstekrone må på plass nå
- En reformert AFP-ordning som er til det beste for arbeidsfolk
- Har vi forbrukere egentlig makta?
- Knusende seier til partiene på venstresiden
- På jobb med livet som innsats
- Russisk rulett med bussjåførenes sikkerhet
- Regionkonferansen er bekymret over maktbalansen i dagligvarehandelen i Norge

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av følgende: Linda Pettersen, Fellesorganisasjonen; Carol Nyland Rasmussen, Fagforbundet; Ellen Grønseth, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Karin Diana Auld, Industri Energi; Brede Bjerkseth, Fellesforbundet; Kasper Christensen, Handel og Kontor og Jan Kåre Rugtvedt, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Utvalget har hatt to utvalgsmøter og en julemiddag på Jonas B. Gundersen i Porsgrunn. Utvalget har skrevet et leserinnlegg om hele faste stillinger og delt dette i avisene og i radioen. Utvalget har også sendt et brev til lokalpolitikere om sosial boligpolitikk. Medlemmer av utvalget har holdt 8. mars-taler og laget videoer i forbindelse med kvinnedagen, for Arbeiderpartiet. Utvalget har deltatt på digitale samlinger i regi av LO sentralt.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Arnfinn Hansen, Industri Energi, leder; Pernille Reppesgård Grung, Norsk Tjenestemannslag, nestleder; Johann Halvorsrød, Industri Energi; Brede Bjerkseth, Fellesforbundet; Emma Li Humlegård, Fagforbundet (valgt som studentleder i perioden); Kristine Kaspara Hallerud Akselsen, Fagforbundet; Vebjørn Stigen, Fagforbundet; Kristine Amundsen, Fellesorganisasjonen; Michael André Westgaard Baardsen, Norsk Sjømannsforbund; Ida Toldnaes, Norsk Sjømannsforbund og Ole Jørgen Søndbø Abrahamsen, Skolenes landsforbund. I tillegg møter Emma Tokle Brobakke og Konstanse Marie Alvær fra AUF og Vilde Athena Berg-Nilsen fra Sosialistisk Ungdom, på møtene til ungdomsutvalget.

Det er fremdeles ønskelig med representanter fra flere forbund og ungdomspartier på venstresiden.

Ungdomsutvalget har gjennomført fire utvalgsmøter, hvorav to digitalt. Utvalget arrangerte en samling i Oslo med besøk på LOs hovedkontor, og gjennomførte styreskolering. Representanter fra LOs ungdomsutvalg har også deltatt på stand med LO-studentene og bidratt til at det har blitt opprettet studentlag ved USN.

Ungdomsutvalget er også aktive bidragsytere til LO-radioen i Grenland hver lørdag.

LO-studentene

2021 har vært et bra år for LO-studentene. Etter enighet om å endre prosjektsted for opprettelse av studentstyret fra USN Bakkenteigen (Horten) til USN i Porsgrunn, fikk vi endelig etablert et studentstyre. LO-studentene har fokusert på å ha aktivitet for studentene ved USN i Porsgrunn høsten 2021. LO har sammen med aktuelle forbund og SpareBank 1 stått på stand flere ganger i løpet av høsten og vervet studentmedlemmer og styremedlemmer til LO-studentene.

LO-studentene arrangerte 27. oktober et seminar med SpareBank 1 om fordelene man får som LO-medlem. Dette var et svært vellykket arrangement, med i underkant av 50 deltakere og mye engasjement.

17. november ble styret for LO-studentene i Porsgrunn opprettet. LO-studentene har også stått på stand på USN Bakkenteigen, med stor suksess og mange engasjerte studenter på stand. Ungdoms-sekretærene vil følge studentstyret som er opprettet, men samtidig

jobbe for å få til flere aktiviteter på Bakkenteigen, Bø og Notodden USN i 2022, nå som studentstyret i Porsgrunn er opprettet og kan være mer selvstendig framover.

Pride
Ungdomsutvalget har ikke hatt mulighet til å delta på årets Pride i Oslo, men vi har hatt stand på utsiden av de nye kontorlokalene under Pride i Grenland og toget som gikk gjennom Storgata.

LOs sommerpatrulje
LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i uke 27 med 28 deltakere fra forbundene og partiene. Vi dekket stort sett hele fylket og besøkte 333 bedrifter. Vi gjennomførte intervjuer ved 206 av dem. Vi oppdaget brudd på 100 av disse plassene, som utgjør en bruddprosent på 48,5. Dette er litt nedgang fra i fjor, men vi har fått gjennomført 3–4 ganger flere besøk i år. De vanligste bruddene var mangel på informasjon om verneombud, mangel på vaktlister i tide og mangel på tilstrekkelig med pauser. Bruddprosenten her lå over 10 prosent. Det var også en stor andel av dem vi snakket med som ikke hadde fått arbeidskontrakt.

Vi hadde også med oss fem stortingskandidater fra Arbeiderpartiet, SV og Rødt under patruljen, i tillegg til mange aktivister fra ungdomspartiene. Det var godt å se at så mange politikere støtter opp om fagbevegelsens arbeid og ønsker å jobbe sammen med oss for å sikre unge arbeidstakere en bra arbeidshverdag.

LOs lærlingpatrulje
Lærlingpatruljen ble gjennomført i uke 47, med forkurs i uke 46. Det var god deltakelse, og vi besøkte hele Vestfold og Telemark i patruljeuken, geografisk sett. Lærlingene så ut til å ha det bra de stedene vi besøkte, men noen brudd har det vært. Det har vært flest brudd på å få nok tid til å lese pensum i læretiden, samt info om verneombud. Tallene for lærlingpatruljen har foreløpig ikke kommet.

Øvrige aktiviteter
Ungdomssekretærene reiser på skolebesøk gjennom hele året. De deltar i LO-radioen og deler aktiviteter på sosiale medier, som

Facebook og Instagram. De har dialog med ungdomspartiene og bistår med foredrag, kurs og andre aktiviteter. I valgkampen hadde de hyppig dialog med ungdomspartiene.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av følgende representanter: Hanne Slettevold, Fagforbundet; Hilde Sørdalen, Fagforbundet; Ivar Sætre, Fellesforbundet; Erik Hørsrud, Fellesforbundet; Tom Jacobsen, Industri Energi; Oddvar Gran, Fellesorganisasjonen; Ingeborg Kivle, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Ann Kristin Kvaløsund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Kjell Sjursen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Bjørn Skogen, EL og IT Forbundet; Pernille Reppersgård Grung, Norsk Tjenestemannslag; Jan Olav Hay, LO Tønsberg; Vidar-Lorang Larsen, LO Stat; Morten Ruud, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Anita Sandelien, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Bjørg Marit Sollie, SpareBank 1 Sørøst-Norge; Harald Olsen, LO Vestfold og Telemark; Martine Øverland, LO Vestfold og Telemark; Christine Rise, LO Vestfold og Telemark; Ole-Henrik Olsen, LO Vestfold og Telemark (leder komiteen).

Banken har holdt foredrag om LOfavør-produktene og det er også gjennomført seks webinarer med ulike temaer. Alle webinarene hadde veldig god deltakelse, med 200 på det best besøkte. LOfavør har ellers blitt presentert på høstens regionkonferanse og synes godt på hjemmeside, nyhetsbrev og Facebook-siden til LO Vestfold og Telemark. LOfavør-komiteen gjennomførte en større aksjon i forbindelse med «Refleksens dag», hvor det ble delt ut reflekser og vester til fagforeningene for utdeling til sine medlemmer.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Ved årets slutt i 2020 ble det vedtatt at regionkontoret skulle flytte til hovedkontoret i Skien til Porsgrunn. Flyttingen skjedde i løpet av mai 2021. Kontoret i Tønsberg blir opprettholdt som en satellitt.

1. mai-arrangement

LO sentralt arrangerte et digitalt arrangement i 2021 på grunn av korona-situasjonen. Arrangementet ble sendt på Facebook og på LOs hjemmesider, og vi bidro også på noen av de lokale LO-kontorenes

arrangementer på nett. Følgende lokalorganisasjoner hadde digitale arrangement: LO Øvre Telemark; LO Vestmar; LO Tinn; LO Grenland; LO Tønsberg; LO Horten og LO Larvik. Det var også en lengre sending fra Radio Grenland hvor kontoret intervjuet personer i fagbevegelsen og sendte redaksjonelt innhold knyttet til 1. mai, samt appeller og et intervju med Peggy Hessen Følsvik.

Andre saker

Regionkontoret er ofte intervjuet på LO-Radioen i Grenland, som har sendinger hver lørdag fra kl. 12.00-14.00 på Radio Grenlands frekvens. Radioen drives økonomisk av LO Grenland.

Gjennom styret i Norsk Industriarbeidermuseum har det vært jobbet med å sikre økonomiske midler til driften generelt og til tungtvannskjelleren og vernebygget spesielt.

Den nye fagskolen i Vestfold og Telemark er fortsatt preget av sammenslåingsprosessen, covid-19 og at skolen fikk ekstra studieplasser i revidert statsbudsjett. Fagskolen har taklet covid-19 bra, fordi man allerede hadde mye nettbasert undervisning, men det er ikke alle studentene som takler det like godt. Det jobbes med en ny strategiplan for skolen, men arbeidet har blitt noe forsinket på grunn av pandemien.

Prosjektet «Medbyggerne» har hatt noe redusert aktivitet i 2021 grunnet korona. Det har vært en omfattende omorganisering av prosjektet med etablering av en mer permanent struktur, der partene i arbeidslivet LO–NHO veksler på å lede styringsgruppen. LO har nå lederervet med Harald Olsen som styreleder. LO tok over lederfunksjonen i oktober, etter at Skatteetaten hadde ledet arbeidet siden 2020. Det jobbes også med å få på plass en mer permanent finansiering.

Prosjektet «Flere unge voksne i arbeid (FUFA)» ble avsluttet i august 2021. Det første kullet som startet et undervisningsopplegg «aktiv student» på universitetet for unge voksne som ville prøve å studere, ble avsluttet våren 2021.

Etter at IA-avtalen ble reforhandlet var det enighet om å erstatte denne med et arbeidslivsråd hvor NAV arbeidslivssenter, KS, NHO, LO, Unio og NAV er representert. Rådet jobber med å se på hvilke tiltak som kan igangsettes i egen region for å redusere antall ledige og uføre. Grunnet pandemien har det vært mindre aktivitet i 2021.

SMSØ (Samarbeid mot svart økonomi) er også sentralisert, selv om de regionale utvalgene er opprettholdt. Her jobbes det i hovedsak med holdningsskapende arbeid ut mot skolene og oppfølging av de sentrale kampanjene. Arbeidet ledes av Skatteetaten. Det har ikke vært avholdt møter i 2021.

Arbeiderbevegelsens Arkiv i Vestfold: Her pågår det et arbeid med å slå sammen arkivene i Vestfold og Telemark. Arbeidet har stoppet litt opp grunnet korona. Arbeidet med sammenslåing fortsetter i 2022.

«Somliga går med trasiga skor»: Harald Olsen sitter i prosjektgruppen som jobber med Notodden Blues Festival hvor LO er hovedsponsor i spleiselaget. I 2021 bidro 54 forbund og fagforeninger med 850 000 kr. Det var også i 2021 en nedskalert festival på grunn av pandemien, men LO deltok med egen stand og solgte T-skjorter til inntekt for Norsk Folkehjelp.

Arendalsuka: LO la opp til mer regionale arrangementer i forbindelse med uka i 2021, og kombinerte dette med valgkamp. I vår region ble det laget en film med LO-leder Peggy Hessen Følsvik sammen med en lokal tillitsvalgt på Yara i Porsgrunn. I tillegg hadde vi en debatt om landbrukspolitikk på kulturhuset i Sandefjord, der det ble overført direkte fra Arendalsuka i etterkant av debatten.

Green Industry Cluster er en nettverksorganisasjon for industrivirksomheter i Vestfold og Telemark som jobber for at regionen skal bli klimapositiv. LO deltar i styret sammen med NHO.

Ungt Entreprenørskap Vestfold og Telemark er en viktig arena for LO hvor vi bidrar med både styreplass, som veiledere og som jurymedlemmer. Etter avtale med LO sentralt jobbes det med å organisere og få til tariffavtale i UE.

Gjennom yrkesopplæringsnemnda jobber vi for riktig dimensjonering av skoletilbudet, flere lærebedrifter og lærlinger, godkjenning av opplæringskontor og mye mer. Her er samarbeidet med NHO, KS, opplæringskontorene og fylkeskommunen veldig viktig.

Serviceprosjektet i LO Vestfold og Telemark har jobbet jevnt og trutt gjennom 2021. Dessverre har også dette året vært preget av covid-19 og restriksjonene myndighetene i den forbindelse har pålagt oss. Til tross for dette har vi i perioder med mindre smittetrykk fått vært en del ute på de prioriterte kjøpesentrene. Dette har

resultert i flere nye tillitsvalgte, mange nye medlemmer og tre nye tariffavtaler. Vi har hatt spesielt god oppfølging fra Handel og Kontor som har delt oppdaterte lister over butikker og fokusområder med oss. Dermed har vi kunnet besøke butikker som er i ferd med å få en tariffavtale, eller er i ferd med å miste en eksisterende tariffavtale.

Vi har hatt møte med senterledelsen for kjøpesentrene Herkules og Down Town, og har planer om å få til det samme på de andre senterne så snart det er mulig. Det er etablert kjøpesenterutvalg for de tillitsvalgte på Herkules, og det er nært forestående å opprette det samme på Down Town.

På grunn av restriksjonene har en del av oppfølgingsarbeidet i perioder foregått per telefon. Serviceprosjektet har vært aktivt på Facebook og intervjuet flere ganger i LO-radioen. Vi har hatt et møte med styringsgruppen i perioden, vi har hatt jevnlige Teams-møter med prosjektledelse i LO sentralt, der alle fylkene med serviceprosjekt har deltatt, og vi har også hatt en felles fysisk samling høsten 2021.

Før jul var det planlagt en julepatrulje på senterne. Denne ble på grunn av covid-19-restriksjoner nedskalert noe, men vi fikk likevel vært ute med hyggelig julehilsen til mange.

Vi arrangerte en strikkedugnad for Kirkens Bymisjon, hvor LO, Fagforbundet og Fellesorganisasjonen bidro med garn for 10 000 kr og hjalp til med strikk til deres «Dugnad for et varmere samfunn». Vi valgte også å ikke sende ut fysiske julekort eller gi blomster til de ansatte, og ga heller pengene veldedige formål.

«Kameratpraten» er et digitalt konsept som regionkontoret lanserte inn mot valgkampen. Vi satte opp et studio på kontoret i Porsgrunn, filmet faglige kandidater og tillitsvalgte og la ut intervjuer med disse på Youtube og Facebook. Vi nådde mange personer med denne typen intervjuer, og kommer til å fortsette med dette i året som kommer.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det fagligpolitiske arbeidet har skjedd gjennom møtene i samarbeidskomiteen og ved deltakelse i styremøter i Vestfold og Telemark Arbeiderparti. Olaug Skau, som er leder i Fagforbundet i fylkeskom-

munen, er LOs representant i styret, mens regionleder møter som tiltredende til styret.

Regionleder Irene Bordier Haukedal er en av Ap's 17 fylkestingsmedlemmer i Vestfold og Telemark, mens regionnestleder Harald Olsen er vara til fylkestinget.

Samarbeidskomiteen hadde noen møter i løpet av våren, og hadde et godt samarbeid under valgkampen.

Komiteen har følgende sammensetning: Fra LO: Irene Bordier Haukedal, regionleder; Marianne Nilsen Skjønstad, leder av Fagforbundet Vestfold og Telemark; Roald Stykket, leder av Fellesforbundets avdeling 8; Johnny Skogsrød, leder av LO Grenland; Martine Øverland, ungdomssekretær. I tillegg møter Arild Theimann, Industri Energi, som er fagligpolitisk ansvarlig i styret, og Olaug Skau, Fagforbundet, som er valgt styremedlem på vegne av LO. Fra Ap: Truls Vasvik, partileder; Jone Blikra, nestleder; Bjørg Tveito Lundefaret, nestleder; Odin Adelsten Bohmann, partisekretær; Guro Øksøy Thorsen, AUF-sekretær. I tillegg møter fylkesvaraordfører og hovedutvalgslederne i fylkestinget.

Samarbeidskomiteen med Vestfold og Telemark Arbeiderparti fungerer godt, men møtevirksomheten og valgkampen har vært sterkt preget av pandemien.

Både regionleder og -nestleder deltok på årsmøtet til Vestfold og Telemark Ap og landsmøtet til Ap, og Harald Olsen deltok på Vestfold og Telemark SVs årsmøte. Noe deltakelse var fysisk, mens annet ble via digitale plattformer.

Valgkamp

LO Vestfold og Telemark hadde et felles valgkamputvalg for de to fylkene selv om det var to valgkretser. Det var en god dialog med Arbeiderpartiet i valgkampen, og vi deltok både i valgkamputvalgene i Vestfold og i Telemark. LO Vestfold og Telemark bidro sterkt til at det ble et regjeringsskifte. Grunnet pandemien ble det ikke så mange fysiske møter, men vi hadde et arrangement i Hjertnes kino og kulturhus i Sandefjord om landbrukspolitikk. Vi fikk hatt en del stands utenfor både private og kommunale arbeidsplasser, hvor vi delte ut våre brosjyrer, og vi stod sammen med partiene der det lot seg gjøre. Mye av valgkampen ble ført i sosiale medier, og vi hadde

egne sendinger med kameratprat, som ble en suksess. Vi brukte en del tid på å filme korte snutter med faglige kandidatene og tillitsvalgte som vi la ut på Facebook og Instagram, vi lagde en del bilder som vi delte via sosiale medier og vi var aktive på sosiale medier under hele valgkampen. Vi spilte også inn radiosnutter med de faglige kandidatene som ble sendt via Radio Grenland og Radio Tønsberg.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG
- Norsk Industriarbeidermuseum
- Fagskolen Vestfold og Telemark
- Medbyggerne
- FUFA
- Arbeidslivsrådet
- SMSØ
- Arbeiderbevegelsens Arkiv i Vestfold
- Somliga går i trasiga skor
- Green Industry Cluster
- Ungt Entreprenørskap Vestfold og Telemark
- Yrkesopplæringsnemnda Vestfold og Telemark
- Partnerskap Vestfold og Telemark fylkeskommune
- Bybane Grenland
- Næringslivsgruppe Bypakke Grenland
- Samarbeidsforum Dekomp
- Ringvirkningsprosjektet for CCS
- Fylkesstyret til AUF

Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT
LO Agder har tre lokalorganisasjoner med totalt 29 067 yrkesaktive medlemmer. Det er 65 fagforeninger.

REGIONRÅDET
Regionrådet består av representanter fra følgende forbund: EL og IT Forbundet; Fagforbundet; Fellesforbundet; Forbundet for Ledelse og

Teknikk; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Industri Energi; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Sjømannsforbund; Norsk Tjenestemannslag og Skolenes landsforbund. I tillegg møter en fra hver lokalorganisasjon LO i Kristiansand og omegn, LO i Lister og LO i Østre Agder, samt to representanter til LOs representantskap.

Det har vært avholdt fire møter, herav tre på Teams, og en samling fra lunsj til lunsj.

REGIONKONFERANSER

Det er avholdt to regionkonferanser for Agder.

Tema på vårkonferansen, som ble avholdt på Teams:

- Den fagligpolitiske situasjonen – valgkamp v/Peggy Hessen Følsvik, LOs 1. nestleder
- Status for ledige og utfordringer i Agder v/Terje Johnsen, seniorrådgiver i NAV Agder
- Lærlingsituasjonen i Agder v/Arly Hauge, utdanningssjef i Agder fylkeskommune
- 10 år siden Utøya v/Ida Hirst, fylkesleder AUF
- Så langt med Fair Play v/Leif Vagle, leder Fair Play Agder
- Orientering fra «Hanne-prosjektet», veien til en dysleksivennlig bedrift v/Harald Eik, Roald Sannidal, Arild Magnussen og Cay Nordhaug, alle fra Glencore Kristiansand

Det ble vedtatt én uttalelse.

Tema på høstkonferansen:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Roger Heimli, 2.nestleder i LO
- Fritt behandlingsvalg – eller bare fritt sykehusvalg v/Roy Gyberg, regionleder i Fagforbundet Agder
- Organisering av LOs lokalorganisasjoner v/Agnes Norgaard, regionleder LO Agder
- TV-aksjonen 2021 v/Øivind Berg, TV-aksjonen i Agder
- LOfavør v/Sandra Gulbrandsen og Nils Ronny Andresen-Simensen, SR-Bank

- AOF Vestland-Agder v/Sigmund Fosse, leder i AOF Vestland-Agder
- LOs ungdomsutvalg v/Susanna Wolfgramm og Hannah Olsen, ungdomssekretærer i LO Agder
- Kommuneøkonomi, statlig finansiert omsorg, finansiering av barnehager v/Sidsel Schade, spesialrådgiver i Fagforbundet
- Pensjon og AFP v/Eystein Gjelsvik, LO

Det ble vedtatt én uttalelse og én støtteerklæring til streikende i kultursektoren.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG
Utvalget i Agder har bestått av seks representanter, fra Fellesforbundet, Fagforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og Handel og Kontor. Det har vært avholdt fem møter, herav på Teams. Utvalget arrangerte konferansen «Likelønnsdagen». Tema var: «Hvorfor tjener menn mer enn kvinner?» v/Synnøve Konglevoll fra LO og «Likestilt arbeidsliv» v/Patricia Hartmann fra Agder fylkeskommune. Leder av utvalget har deltatt på ett regionalt møte på Teams.

UNGDOMSUTVALGET
Utvalget består av elleve styremedlemmer fra forskjellige forbund, og det har blitt avholdt ti utvalgsmøter. Vi hadde sommerpatrulje inkludert skolering i sju dager og lærlingpatrulje inkludert skolering i seks dager, og vi besøkte omtrent hele Agder i løpet av patruljene. Deltakende forbund i begge patruljene var: Fagforbundet; industri Energi; Norsk Arbeidsmandsforbund; Handel og Kontor; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Skolenes landsforbund og Norsk Tjenestemannslag.

Vi har sendt ut digitalt undervisningsopplegg til skolene under nedstengte perioder, og hatt fire fysiske skolebesøk. Vi avholdt også fagligpolitisk skolering på høsten, med bra oppmøte. Julepatruljen ble også gjennomført, to dager, kun med ansatte som deltakere. Dette året har vi vært særdeles aktive på sosiale medier og har bygget opp en Tik Tok-kanal med over 14 000 følgere. Facebook og Instagram benyttes også hyppig

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Agder består av seks representanter fra forbundene og to fra banken. Regionleder er leder, ungdomssekretærene tiltrer og organisasjonsmedarbeideren er sekretær for utvalget. Vi har i år hatt to fysiske møter. I tillegg har det vært gjennomført samlinger digitalt med LO Rogaland og SR-Bank, samt LO sentralt. Det er ikke avholdt noen kurs i år, men kurs på nyåret er planlagt, både tillitsvalgtskurs og ungdomskurs.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

LO-studentene

I 2021 har LO-studentstyret fortsatt med noe av den samme aktiviteten som i covid-19-året 2020. Det har vært begrensede muligheter for å stå på stand, men styret sto ved begge campusene ved studiestart i august. Styret har deltatt på skolering for tillitsvalgte og har i større grad blitt selvstendige. Det er fortsatt en utfordring med rekruttering av tillitsvalgte til styret og til arrangementer, og det er veldig varierende oppmøte på arrangementer og møter. Etter årsmøtet i mars hadde styret sju medlemmer, men har hatt ett frafall siden. Forbundene som er representert er: Fagforbundet; Norsk Tjenestemannslag; Skolenes landsforbund og Handel og Kontor.

Det jobbes kontinuerlig for et styresamarbeid med Fellesorganisasjonen-studentstyre på campus Grimstad, som allerede er etablert som en isolert enhet. I 2021 har LO-studentene på UiA hatt ett arrangement hver måned, samt månedlig podcast. I det neste året vil vi fokusere på faglige arrangementer og fysiske møter med studentene på campus, i den grad det er mulig.

Arendalsuka

Regionlederen sitter i rådet for Arendalsuka. LO og forbundene hadde som tidligere arrangement i Bankgården, som i år også ble digitalt med TV-overføring, i samarbeid med andre LO-regioner. LO hadde dobbel stand som ble bemannet med flere fra forbundene. På tross av pandemien ble Arendalsuka gjennomført uten at det ble registrert smitte.

Serviceprosjektet
Ved begynnelsen av året var serviceprosjektet ferdig med kartleggingen av potensielle bakerier. Fordeling av forskjellig former for bakerivirksomhet blant forbundene var også gjort, og forankret sentralt. Da de nye nedstengingene kom ved årsstart, ble all oppsøkende virksomhet utsatt, herunder arbeidet inn mot bakerier. Arbeidet startet opp igjen i august, og det ble da vedtatt å utlyse en prosjektstilling for å gjøre en bredere satsning. Denne gangen omfattes også kjøpesentre/handelssteder (primært Sørlandssenteret) og Kjevik lufthavn, i tillegg til bakeriene i Østre Agder. Nyansatt starter virket 01.01.2022.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID
Regionkontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Arbeiderpartiet, Rødt, SV og Senterpartiet blir invitert til regionkonferansene. Regionleder er sekretær for Samarbeidskomiteen i Agder. Valgkampen ble som tidligere gjennomført med mange bedriftsbesøk, der flere fra LOs ledelse var med. I tillegg ble det avholdt kveldsarrangement i Farsund, Kristiansand og Arendal. Det ble også arrangert en egen markering på Torvet i Kristiansand, der Jonas Gahr Støre holdt appell og det ble delt ut roser.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG
- Yrkesopplæringsnemnda i Agder
- Styret i Fagskolen
- RSA (Rådet for samarbeid i Arbeidslivet ved UIA)
- Kompetanseforum, Agder fylkeskommune
- Samarbeidskomiteen i Agder
- Styret i Agder Arbeiderparti
- Sørlandets samferdselsløft (SSL)
- IA-rådet i Agder
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Årsmøter i forbundene
- Likestillingskonferansen ved UIA
- Styret Ungt Entreprenørskap Agder
- Likestilt arbeidsliv

- Agderkonferansen
- Levekårsprosjektet
- A-krim-senteret
- Jernbaneforum
- TV-aksjonen

Rogaland

ORGANISASJONSOVERSIKT
I Rogaland har vi fem lokalorganisasjoner. Medlemstallet i enkelte av forbundene viser oppgang gjennom året, med over 3500 nye medlemmer.

REGIONRÅDET
Regionrådet i Rogaland har bestått av representanter fra følgende forbund: Creo; El og IT Forbundet; Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Handel og Kontor; Industri Energi; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Lokomotivmannsforbund; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Sjømannsforbund; Norsk Tjenestemannslag og Skolenes landsforbund.

I tillegg er LO i Stavanger og Omegn, LO i Sandnes og Gjesdal, LO i Nord-Rogaland faste representanter, LO på Jæren og LO i Dalane er møtende varaer. Dessuten møter LO Stat, HKs distriktssekretær, Industri Energi, LO Kommune og LOs ungdomsutvalg i Rogaland som observatører.

Rådet har avholdt sju møter.

REGIONKONFERANSER
Vi har hatt to konferanser, 23.–24.februar, digitalt, og 19.–20. oktober på Sola.

Regionkonferansen i februar vedtok følgende uttalelser:
- ARP
- Fagbevegelsens og venstresidens politiske makt
- Tillitsreform

- AAP
- Trygghet for studentene
- Vold og trusler

Regionkonferansen i oktober vedtok følgende uttalelser:
- Støtteerklæring til ansatte ved Nortura på Forus
- Solidaritet med de streikende i kultursektoren
- Forventninger til regjeringen
- Maktbalansen i dagligvarehandelen i Norge
- Stopp fagforeningsknusing hos TESS

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG
Utvalget består av: Torhild Nesvåg, Fagforbundet, leder; Åse Linda Bakke, Handel og Kontor; Hilde Slotnes, Fellesorganisasjonen; Kenneth Mæland, Norsk Arbeidsmandsforbund og Eirin Sund, regionleder, LO Rogaland.

Det har blitt avholdt fire møter.

Utvalget har gitt økonomisk støtte til 8. mars-komiteene i Stavanger, Sandnes og Haugesund og Dalane. LO Rogaland var hovedsponsor for «Stavanger på skeivå», har hatt stand og arrangementet «Kan alle være seg selv på din arbeidsplass?» i samarbeid med «Rosa kompetanse».

UNGDOMSUTVALGET
Ungdomsutvalget har bestått av representanter fra følgende forbund: EL og IT Forbundet; Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Industri Energi; Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, samt observatører fra LO i Stavanger og Omegn, LO i Sandnes og Gjesdal, LO i Dalane og AUF.

Ungdomsutvalget har avholdt seks ordinære møter, herav fire digitale. Covid-19-situasjonen har gjort planlegging av aktiviteter utfordrende. Allikevel har vi gjennomført de fleste av aktivitetene i handlingsplanen, med gode deltakertall.

Gjennomførte ungdomsaktiviteter:
- LOs sommerpatrulje og fysisk patruljekurs

- LOs lærlingpatrulje og fysisk patruljekurs
- Skolebesøk på videregående skoler
- Fysisk planleggingssamling for ungdomsutvalget
- Oppfølging av Facebook-siden vår, der vi bl.a. legger ut oppdateringer om aktiviteter og bistår ungdommer som har arbeidslivsrelaterte spørsmål
- Stilt med én representant til AUFs fylkesstyre

Som en del av regionens ungdomsarbeid, har det vært en økt satsning på studenter. Blant annet har vi styrket vår tilstedeværelse under studiestart og invitert forbundene med på fellesaktiviteter.

Gjennomførte studentaktiviteter:
- Samarbeid med studentorganisasjonen ved UiS, StOr
- Sponsing av Fadderuken ved UiS og VID
- Stand under studiestarten og eksamenstid
- Frokostutdeling og LOfavør-presentasjon under fadderuken
- Quiz-kveld for studenter

Ungdommene har fått programtid på årets regionkonferanser, og utvalgets representanter har markert seg godt på talerstol og i debatter.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Inge Vidar Lone, Fellesforbundet avd. transport; Magnus Andersen, EL og IT Forbundet; Helga Skjeie, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Trond Helland, Fagforbundet; Ole Jarl Madland, Norsk Arbeidsmandsforbund; Terje Håland, Fellesforbundet og Anne Lise Thorske, Handel og Kontor. Fra LO Rogaland har ungdomssekretær Daniel Gudbrandsen og regionleder Eirin Sund vært representanter. I tillegg har SpareBank 1 SR-bank hatt to representanter i komiteen: Alf Arne Rannestad og Ole Gilje.

Det har blitt avholdt seks møter i komiteen. Alle har vært digitale. Komiteen har blant annet behandlet seks søknader om støtte til aktiviteter fra lokalorganisasjonene og andre relevante aktører, samt innsendt forslag til nye vilkår på LOfavørs forsikringer.

Komiteen Rogaland forsøkte å avholde et åpent frokostmøte med informasjon om nytt i LOfavør for forbundene, lokalorganisasjonene og tillitsvalgte, men måtte avlyse grunnet covid-19. Allikevel har komiteen gitt støtte til flere aktiviteter som har kommet våre medlemmer til gode. Blant annet har det blitt arrangert faglig foredrag om Hans Nielsen Hauge, jubileumskonsert for SJOKK Sosialistisk kor, konsert med Froddien og Mannskabet på Folkets Hus, frokost-utdeling og presentasjon på UiS, samt rabattert inngang til Dalane Blues Festival.

HELE ROGALAND LESER

Også i 2021 har LO Rogaland sittet i styringsgruppen og vært deleier i prosjektet «Hele Rogaland leser», som nok en gang trykket opp og delte gratis ut 40 000 eksemplarer av en bok. Årets bok var *Steinauge* av Oda Malmin. Dette er et godt prosjekt, som bygger godt opp om LOs gode rykte som kulturaktør.

SERVICEPROSJEKTET ROGALAND

Prosjektet startet 1. desember 2021, og disse forbundene er med: EL og IT Forbundet, distrikt Rogaland; Fagforbundet Rogaland; Fellesforbundet avd. 25 Stavanger og omegn; Fellesforbundet avd. 14 Rogaland Transportarbeiderforening, Handel og Kontor Agder og Rogaland, Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 7 sør-vest, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund avd. 18 Rogaland.

Målsettingen er økt organisasjonsgrad i servicesektoren, og målgruppen er ansatte i servicesektoren, herunder utelivsbransjen og hoteller og restauranter i Stavanger sentrum.

Det har vært ett møte i styringsgruppen og ett møte i arbeidsgruppen.

Julepatrulje

Julepatrulje ble gjennomført, og ca. 560 julekort og godteposer ble utdelt til folk som var på jobb i servicebransjen.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Samarbeidskomiteen har hatt møte annenhver uke gjennom hele året, og ukentlig under den korte valgkampen. Vi har hatt jevnlige

møter med ledere, valgkampledere og fylkessekretærer fra Ap, SV, Sp, MDG og Rødt fram til stortingsvalget. Det ble gjennomført mange aktiviteter knyttet til valgkampen og Arendalsuka, deriblant debatt-møter med kandidater fra de rødgrønne partiene, arbeidsplassbesøk med LO-ledelsen og kandidater fra Arbeiderpartiet.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi prøver å delegere oppgaver til de forbundsområdene oppgavene hører til. Dette er imidlertid ikke enkelt, fordi de må delegeres til tillitsvalgte/ansatte i forbundene som allerede har en belastet hverdag. Derfor er mye som kunne vært delegert, likevel håndtert av oss.

Regionlederen, ungdomssekretæren, organisasjonsmedarbeiderne og representanter fra forbund har deltatt i bl.a. følgende organer:

- Styringsgruppen for VRI
- Rogaland Arbeiderparti, styret og fylkestingsgruppen
- Stiftelsen Rogalandsforskning, nestleder i styret
- Samarbeid mot svart økonomi, SMSØ
- Samarbeidskomiteen LO/Ap i Rogaland
- LOfavør-komiteen i Rogaland
- TV-aksjonen i Rogaland – fylkeskomiteen
- Yrkesopplæringsnemnda i Rogaland fylkeskommune
- Ungt Entreprenørskap Rogaland
- Arena for samhandling IA-arbeidet i Rogaland
- Rådet for samarbeid med arbeidslivet, Universitetet i Stavanger
- Referansegruppe skole/arbeidsliv, Stavanger
- Distriktsrådet HV – Agder – Rogaland
- Styringsgruppa for Hele Rogaland leser – Sølvberget Stavanger kulturhus
- Muligheter – digital møteplass for arbeidssøkende i Rogaland
- Arena-klyngen Norwegian Energy Solutions – rådsmedlem
- Partnerskap for livslang læring

Vestland

ORGANISASJONSOVERSIKT
Fylket har tretten lokalorganisasjoner med varierende størrelse og aktivitet. LO i Bergen og omland er størst, og organisasjonsområdet omfatter 11 kommuner. Forbundenes lokale ledd i fylket består av alt fra landsdekkende fagforeninger til bedriftsforeninger. Vestland fylke har totalt 132 fagforeninger og 67 578 yrkesaktive medlemmer registrert i LOrgnett.

REGIONRÅDET
Regionrådet for Vestland består av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Skolenes landsforbund, Norsk Tjenestemannslag og Creo.

13 av LOs 25 forbund har oppnevnt medlemmer til rådet, 12 forbund møter jevnlig på rådets møter. Lokalorganisasjonene har valgt tre medlemmer til rådet. Regionrådet har avholdt åtte møter og behandlet 53 saker.

REGIONKONFERANSER
Vårens konferanse ble avholdt digitalt 5. mai og hadde følgende programposter:
- Åpning og konstituering v/regionleder
- 10-årsmarkering for hendelsene på Utøya v/Nikolas Dale Skjerping
- Den fagligpolitiske situasjonen med vekt på valgkampen og valget v/LO sekretær Kristin Sæther
- Hvordan påvirker koronasituasjonen arbeidsplasser, sysselsetting og verdiskaping i Vestland? Hvordan er prognosene for arbeidsløsheten i tiden framover? V/direktør i NAV Vestland, Anne Kverneland Bogsnes, og spesialrådgiver i Vestland fylkeskommune, Lasse Kolbjørn Anke Hansen
- Hvordan bør det jobbes for å få alle i arbeid etter koronasituasjonen? V/finanspolitisk talsperson i Ap, Eigil Knutsen

- Presentasjon og paneldebatt mellom rødgrønne stortingskandidater i Vestland, ledet av Wegard Harsvik, LO

Regionkonferansen behandlet og vedtok følgende uttalelser:
- Boikott fotball-VM i Qatar
- Ras og trafikksikring må ha prioritet i NTP 2022–2033
- Stopp apartheidtoget!
- Trygg oppvekst for barn og unge
- Vi trenger en tillitsreform i offentlig sektor
- Elektrifisering av sokkelen

Høstens konferanse ble avholdt 4. og 5. oktober på Scandic Sunnfjord Hotel & Spa i Førde, og hadde følgende programposter:
- Åpning og konstituering v/regionleder
- Den fagligpolitiske situasjonen etter stortingsvalget, v/LO-sekretær Trude Tinnlund
- Stortingsvalget, utviklingstrekk og forklaring av valgresultatene i Vestland v/professor ved Universitetet i Bergen, Yngve Flo.
- Ideologiske utviklingstrekk ved valget v/leder av Tankesmien Agenda, Trygve Svensson.
- Politisk samtale med rødgrønne representanter fra Vestland, ledet av Trygve Svensson
- Informasjon om LOs og NHOs utredning om ønskelige endringer i AFP-ordningen i privat sektor v/spesialrådgiver i LO, Eystein Gjelsvik
- Informasjon fra utvalg og samarbeidspartner SpareBank 1 SR-Bank/SMN,familie- og likestillingspolitisk utvalg, ungdomsutvalget, Norsk Folkehjelp, Serviceprosjektet i LO Vestland og AOF Vestlandet–Agder
- Palestina, Israel og den internasjonale utviklingen i dag. Hvordan vil Israels vedtak om å annektere okkuperte palestinske områder påvirke utviklingen i regionen? Norsk fagbevegelses syn på konflikten v/Kathrine Fauske, nestleder i LOs internasjonale avdeling
- Hva er velferdsteknologi og hvorfor blir dette viktig i årene framover? Trender og utvikling innen velferdsteknologi og forventede endringer innen helse- og omsorgstjenester v/seniorforsker ved NORCE, Ingvar Henne

Regionkonferansen behandlet og vedtok følgende uttalelser:
- Nytt rødgrønt flertall ved årets stortingsvalg
- Trygghet kommer ikke av seg selv
- En beredskap for framtiden
- En lærlingordning for framtiden
- Etter- og videreutdanning
- Ja til en antirasistisk regjeringsplattform
- Distribusjonsleddet må tydeliggjøres i lov om god handelsskikk
- Nettleie, en urettferdig fordelingspolitikk
- Tannhelse må prioriteres
- Kollektivtilbud i distriktene
- Fagligpolitisk uttalelse

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av representanter og møtende vara fra: Fellesorganisasjonen; Fagforbundet; Handel og Kontor; EL og IT Forbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund. Norsk Folkehjelp har observatør med tale- og forslagsrett. Fra regionkontoret er Elise Dåvøy sekretær for utvalget.

Utvalget har avholdt sju møter og behandlet 69 saker. Arbeidsgrupper har hatt fokus på kvinner og soning, krisesentertilbud for dem som er i aktiv rus og har gjennomført konferansen «Avskaffelse av vold mot kvinner».

I 2021 gjennomførte og deltok utvalget i følgende aktiviteter:
- 8. mars-arrangement med parolen «Hvorfor sone verre bare fordi vi er færre»
- Arrangement om samtykkelov ifm. 8. mars
- Kvinnefestivalen sammen med bl.a. Fellesorganisasjonen
- Bilde på Facebook i samarbeid med antirasistisk utvalg i LO i Bergen og omland ifm. FNs internasjonale dag mot rasediskriminering og i anledning romfolkets dag
- Debattinnlegg i *Bergens Tidende* ifm. FNs internasjonale familiedag om «Hvem tar det tredje skiftet»
- Båtparade med egen LO-båt og panelsamtale i Bergen Kino etter visningen av filmen *Pride* under Regnbuedagene
- Innbyggerinitiativ (initiert av Fellesorganisasjonen og utvalget)

angående at krisesentertilbud for dem som er i aktiv rus ble behandlet politisk i Bergen kommune.
- Uttalelser på LO Vestlands regionkonferanse om tannhelse og antirasistisk regjeringsplattform
- FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner ble arrangert 10. desember. Tema var vold, trusler og trakassering i arbeidslivet
- Orienteringer på interne møter om kvinner og soning (Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund), situasjonen for LHBT+-personer (FRI Vestland) og om politisk påvirkningsarbeid og hvordan komme på i media (Ap)

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av representanter og møtende vara fra: Fagforbundet; Fellesforbundet; Handel og Kontor; Industri Energi; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Jernbaneforbund; EL og IT Forbundet og LO-studentene ved UiB. Miriam Sorø (LO) og Egil Vestrheim (LO) har vært sekretærer. Følgende har observatørstatus: Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom, SU og AUF.

Ungdomsutvalget i Vestland har avholdt ti møter, herav sju heldigitale, ett halvdigitalt med oppmøte i Bergen og Førde og to fysiske samlinger.

Det er etablert et arbeidsutvalg med leder Sindre Hornnes, Fagforbundet; Axel Fjeld, Jernbaneforbundet; Astrid Lervåg, Industri Energi; Miriam Sorø og Egil Vestrheim, LO.

I 2021 gjennomførte ungdomsutvalget følgende aktiviteter:
- 1. mai-flaggaksjon med røde flagg i Bergen, Førde, Sogndal, Odda og Stord
- Digital 1. mai-feiring for ungdom
- Temamøte om rusreform (13. april)
- Sommerpatrulje kick-off med parolekohorter i Bergen (26. juni)
- Sommerpatruljekurs (11.–13. juni)
- Deltakelse på LOs båt under båtparade i Pride
- Valgkampsamarbeid med samarbeidskomité LO/AUF
- Lærlingpatruljekurs (digitalt 14., 18., og 27. oktober, fysisk 16. oktober)

- Juleaksjon m/bedriftsbesøk og julebord for utvalget i Bergen (5. desember)
- Juleaksjon i Førde (12. desember)
- Mediehåndtering. Ungdomsutvalget styrer LO Ungdom Vestland, LO-aktivistene Vestland og For venstresiden på Facebook

LOs sommerpatrulje
LOs sommerpatrulje i Vestland ble gjennomført 28. juni–13. juli. Der deltok til sammen 52 deltakere fra forbundene Fagforbundet; Fellesforbundet; Handel og Kontor; Industri Energi; EL og IT Forbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Tjenestemannslag og Norsk Jernbaneforbund. Det ble gjennomført 950 besøk.

LOs lærlingpatrulje
LOs lærlingpatrulje i Vestland ble gjennomført 1.–12. november. Besøkene ble i all hovedsak gjennomført fysisk, i motsetning til i 2020 der patruljen ble gjennomført digitalt (ringebesøk). Forbundene som deltok var Fagforbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Jernbaneforbund, EL og IT Forbundet og Fellesforbundet. Til sammen gjennomførte 44 deltakere rundt 400 lærlingbesøk.

LO-studentene
LO-studentene ved UiB har gjennomført årsmøte i 2021 og vedtatt budsjett og handlingsplan for 2022. Pr 31.12.2021 består styret av fire medlemmer.

LOFAVØR-KOMITEEN
LOfavør-komiteen har representanter fra følgende forbund og banker: Fagforbundet; Handel og Kontor; Fellesforbundet; LO Stat; Norsk Arbeidsmandsforbund; SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 SMN. Regionnestlederen har ledet komiteen og organisasjonsmedarbeideren har vært sekretær. Ellers møter ungdomssekretæren.

Komiteen har hatt fem møter, herav fire digitalt. Det har blitt behandlet 41 saker. Viktige saker i komiteen har også dette året vært oppfølging av koronasituasjonen, og informasjon og service til tillitsvalgte og medlemmer.

I første halvår ble det arrangert flere nettkonferanser med LOfavør-temaer, og i november ble det arrangert en LOfavør-konferanse i Loen. I slutten av november ble det avholdt et LOfavør-kurs i Bergen. Begge arrangementene tok opp endringer i LOfavør-tilbudet, nye produkter og andre aktuelle temaer knyttet til LOfavør.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Lederkonferanse for lokalorganisasjonene

Pandemien har medført at regionkontoret gjennom året har avholdt digitale samlinger for lederne av lokalorganisasjonene. Dette er godt mottatt og et bidrag både til skolering og koordinering.

Felles skolering

Regionkontoret har så langt ikke lyktes med å etablere et felles opplegg for høsten 2022. Pandemien og forbundenes egen planleggingshorisont skaper usikkerhet. Om det ikke lykkes for 2022, vil regionkontoret gjøre et nytt forsøk i 2023.

Serviceprosjektet LO Vestland 2020–2023

Prosjektet er organisert med en styringsgruppe og en arbeidsgruppe. Både styrings- og arbeidsgruppen har i 2021 bestått av Handel og Kontor; Fagforbundet; Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund, og ledes av LO.

Arbeidsgruppen har hatt løpende kontakt gjennom året, og gjennomført ni møter og behandlet 49 saker. Også i 2021 førte pandemien til redusert aktivitet.

Prosjektet har i år vært drevet både fysisk og digitalt. Det ble blant annet arrangert et digitalt kurs, der Arbeidstilsynet innledet om arbeidsplassforskriften. Fra sommeren åpnet samfunnet mer opp, og arbeidsgruppen kunne gjennomføre noen av aktivitetene som tidligere har vært utsatt, blant annet et arrangement på Flesland lufthavn med LO Luftfart. Kjøpesenterbesøk og annen form for utadrettet virksomhet tok seg også opp gjennom høsten. I slutten av året ble det avholdt julepatrulje med julehilsen fra LO til ansatte på jobb på kjøpesentrene. Ny nedstenging stoppet aktiviteten, og overskuddsmateriell ble gitt til ansatte på sykehus/institusjoner.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Regionnestleder møter fast i styret og representantskapet til Vestland Ap. Forberedelser til valget og valgkampen har vært den viktigste saken i styrearbeidet. Lederen i Vestland Ap, Marte Mjøs Persen, har også dette året vært svært opptatt av å utvikle samarbeidet med fagbevegelsen.

Samarbeidskomiteen Ap–LO i Vestland har hatt fire møter i 2021, og behandlet 31 saker. Fra LO deltar Fagforbundet, Fellesforbundet, Handel og Kontor og LOs regionkontor. Ralf Einar Johannessen fra Fagforbundet har vært leder i komiteen. I november ble den fagligpolitiske konferansen arrangert på Voss med aktuelle tema og gode innledere. Om lag 100 personer deltok.

LO finansierer et fagligpolitisk prosjekt i LO i Bergen og omland. Nestleder ved LOs regionkontor har vært leder i styringsgruppen for prosjektet.

1. mai er arbeiderbevegelsens fest- og kampdag. Koronasituasjonen la også i 2021 store begrensninger på fysiske arrangementer. Mange klubber, fagforeninger, lokalorganisasjoner og lokalpartier tok derfor initiativet til digitale nettarrangementer. Noen steder var det fysiske arrangementer på tradisjonell måte. Det viser seg at en gjennom de nye plattformene når nye personer og grupper som tradisjonelt ikke markerer 1. mai.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Prosjektstyret for Fagskulen i Vestland
- Kompetanseforum Vestland
- Næringsforum Vestland
- Samarbeidskomiteen LO–Ap i Vestland
- Ap Vestland, styret
- AUF Vestland, styret
- AOF Vestlandet – Agder
- SMSØ (ikke aktivt)
- Rådet for Heimevernet distrikt Vest
- NAV Brukerutvalg Vestland
- Vi inkluderer! Vestland (Pilot i NAV)
- ArkiVest

- Arbeidararkivet i Sogn og Fjordane
- Fylkeskommunale utvalg innen samferdsel

ANDRE SAKER
Første halvår var all aktivitet stort sett digital, men etter sommeren ble fysisk aktivitet i økende grad gjenopptatt. Valgkampen hadde naturlig nok størst fokus fram til midten av september. Gjennom pandemien har partene, NAV og fylkesordfører hatt jevnlige møter. Ordningen har fungert godt, og det er partenes intensjon å føre disse møtene videre. Det er også i år lagt ned stor innsats fra kontorets ansatte for å sikre gjennomføring av aktiviteter og faste oppgaver.

Faglig sommerfest er et samarbeid mellom LO Vestland og LO i Bergen og omland, og ble første gang arrangert i forbindelse med valget i 2019. Grunnet smitteverntiltak ble det et mindre arrangement i 2021, koblet mot Arendalsuka. Hensikten er å samle fagforeningene på tvers av forbundene i en sosial og uformell ramme, og ha faglig innhold i mellomvalgår, og politisk innhold i valgår.

Møre og Romsdal

ORGANISASJONSOVERSIKT
Vi har seks lokalorganisasjoner med 121 registrerte fagforeninger, herav ni fylkesforeninger med medlemmer i alle lokalorganisasjonene. Det er registrert 33 564 betalende medlemmer i vårt fylke.

KONTORETS VIRKSOMHET
Regionkontoret er plassert i Folkets Hus i Molde, og er i et større fellesskap med andre organisasjoner i arbeiderbevegelsen.

REGIONRÅDET
Regionrådet består av representanter fra følgende forbund: EL og IT Forbundet; Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Handel og Kontor; Industri Energi; Norsk Arbeidsmandsforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Sjømannsforbund og Skolenes landsforbund.

I tillegg møter representanter fra lokalorganisasjonene og en representant fra LOs representantskap.

Det har vært avholdt sju møter og behandlet 52 saker.

REGIONKONFERANSER

Det har vært avholdt to regionkonferanser, vårkonferansen i februar og høstkonferansen i oktober.

Vårkonferansen ble avholdt digitalt over én dag. Hovedtema var valgkamp, og vi hadde invitert Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet til å holde appeller. Julie Lødrup fra LOs ledelse rapporterte om den fagligpolitiske situasjonen. Vi benyttet Easymeet som møteplattform, og var veldig fornøyde.

Høstkonferansen ble avholdt fysisk i Kristiansund. Etter flere digitale konferanser, var det hyggelig å endelig kunne møtes fysisk igjen. Terje Olsson, LOs ledelse, besøkte konferansen, og sentrale tema på konferansen var AFP og utdanning, både sentral utdanningspolitikk og de ulike utdanningsinstitusjonene vi har i regionen. Tillitsvalgtprisen ble delt ut på høstkonferansen, og mottaker av prisen var Jorunn Silseth fra Fagforbundet.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Randi Brevik, Fagforbundet, leder; Torill Brunsvik, Fellesorganisasjonen; Ravinthrakumar Suntharalingam, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Svein Ivar Sætre, Norsk Arbeidsmandsforbund og Anne-Grethe Kjeldstad, LO Indre Nordmøre.

Etter noen år med lav aktivitet i utvalget, er det gledelig å se at aktiviteten øker. Det har vært avholdt to møter og behandlet 14 saker i 2021. Det første møtet ble avholdt digitalt, mens det andre fant sted på Folkets Hus i Molde.

UNGDOMSUTVALGET

2021 har budt på noen utfordringer, men vi har likevel gjennomført en del aktiviteter.

Ungdomsutvalget har i 2021 bestått av: Sneha Kristin Erstad Schjelderup og Emilie Perjord, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Attiq Tahir og Frida Smistad Dyrli, Fellesorganisasjonen; Natalie Stenberg og Henriette Solli, EL og IT Forbundet; Svein Ivar

Sætre og Tor-Erling Adolfsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kristian Røvik Oterhals og Christian Lillebråten, Fellesforbundet; Cecilie Therese Lund og Mathilde Nyhammer, Handel og Kontor; Marthe Hjelle og Lene Trodal, Fagforbundet og Kine Malene Sletnes, Norsk Sjøoffisersforbund.

LOs regionkonferanse
På høstkonferansen i Kristiansund 12.–13. oktober ble ingen av ungdomsutvalgets to plasser fylt, men det var allikevel en representant fra ungdomsutvalget til stede, gjennom sitt forbund.

LOs sommerpatrulje
Sommerpatruljekurset ble arrangert 24.–25. juni på Scandic Alexandra Molde. Her var vi 11 personer, både erfarne og nye. Sommerpatruljen ble arrangert over to uker, i uke 27 i Fosnavåg, Ulstein, Ålesund og omegn, Geiranger, Åndalsnes og Molde og omegn. Deretter to dager i uke 28 hvor vi besøkte Kristiansund og omegn og Surnadal. Patruljen ble gjennomført gjennom fysiske besøk og informasjonspatrulje.

Patruljen hadde til sammen 17 deltakere fra forbundene, og gjennomførte totalt 63 dagsverk. I tillegg var flere LO-ansatte fra regionkontoret og LO sentralt med. Etter 296 gjennomførte intervjuer med unge arbeidstakere er følgende noen av funnene: 87 bedrifter brøt loven, og i tillegg var det hele 73 bedrifter hvor man ikke hadde fått beskjed om hvem som var verneombud eller arbeidsmiljøloven om verneombud ikke var oppfylt.

LOs lærlingpatrulje
Kurset i forkant av patruljen ble arrangert på Folkets Hus i Molde 18. oktober, og selve patruljen ble arrangert over fem dager den første uken i november. Under patruljen gjennomførte 12 deltakere 24 dagsverk, og vi besøkte lærlinger i Ørsta og Volda, Ålesund og omegn, på Åndalsnes, i Molde og omegn og i Kristiansund. Under lærlingpatruljen var ungdomssekretær og deltakere fra Fagforbundet også innom samling for 1. års-lærlinger ved Romsdal VGS, og ungdomssekretæren besøkte også yrkessjåførlinja på Kristiansund VGS, sammen med Fellesforbundet.

I tillegg til lærlingpatruljen i uke 44 har ungdomssekretæren vært med på planleggingen og gjennomføringen av fylkeskommunens samlinger for 1. års-lærlinger. Disse tre samlingene ble avholdt i Kristiansund, Molde og Ålesund. I tillegg har LO bidratt med lærling- og jobbhåndbøker, som sammen med annen viktig informasjon har blitt sendt ut til alle lærlinger i fylket.

Skolebesøk
I løpet av 2021 har det vært gjennomført flere skolebesøk på videregående skoler når koronarestriksjonene har tillatt det, og det har vært veldig fint å få komme ut og prate med elever igjen. Det har vært skolebesøk både med presentasjoner inne i klasser og med stands i fellesareal. Blant annet har Sykkylven VGS, Atlanten VGS, Romsdal VGS og Kristiansund VGS hatt skolebesøk, og flere av besøkene har vært gjennomført sammen med Fagforbundet Ung Møre og Romsdals tillitsvalgte.

LO-studentene
LO-studentene i Volda har gjennomført en rekke stands-dager, og har rekruttert godt. I tillegg har de arrangert quiz-kveld og brettspill-kveld med pizza, og et stort arrangement med magikeren Tito. Ungdomssekretæren og studentrådgiveren har, for LO-studentene ved NTNU Ålesund, arrangert stand-dager, tacokveld og brettspill-kveld.

LOFAVØR-KOMITEEN
Komiteen består av: Kari Hoset Ansnes, regionkontoret, leder; Lisbeth Rød, regionkontoret, sekretær; Iselin Blakkestad/Lars Oskar Slatlem Vik, ungdomssekretærer, Turid Humlen; SpareBank 1 Nordvest; Terje Korsnes, SpareBank 1 SMN; Lillian Kleven Breivik, SpareBank1 Søre Sunnmøre; Cecilie Søllesvik og Jack N. Sæther, Fellesforbundet; Hilde Furnes Johannessen, Fagforbundet; Stig A. Heggem, EL og IT Forbundet; Hanne Renate Garli, Industri Energi og Ravintrakumar Suntharalingam, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Det ble avholdt fire møter i komiteen, derav tre digitale. I august ble det arrangert lokale turdager i regi av LOfavør-komiteen i Molde, Kristiansund og Ålesund. Den planlagte turen til Søre Sunnmøre ble

avlyst pga. uvær. Her kunne LO-medlemmer melde seg på til en fin søndagstur, bli med på quiz og få informasjon om LOfavør. Den utadrettede aktiviteten har vært vanskelig å få til på grunn av pandemien, men det har vært gjennomført en del digitale møter gjennom året. LOfavør er en integrert del av alt vi gjennomfører i vår region, og selv om det ikke ble mange egne fysiske aktiviteter med LOfavør, har vi likevel hatt det med oss i arbeidet og i de andre aktivitetene vi har gjennomført.

FORUM MOT ARBEIDSLIVSKRIMINALITET OG SOSIAL DUMPING
Forumet består av: Knut Erik Brevik, Fellesforbundet, leder; Skafti Helgason, Fagforbundet; Jack Sæther, Fellesforbundet; Vidar Røren, Norsk Arbeidsmandsforbund; Øystein Bjørdal, Norsk Tjenestemannslag; Anita Ukkelberg, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Jonny Breivik, EL og IT Forbundet; Bjørn Steffensen, Fellesforbundet avd. havn; Kari Hoset Ansnes, LO og Iselin Blakkestad, LO.

Arbeidsutvalget har hatt ett møte, og avtalt å utsette videre arbeid til 2022. Forumet har forsøkt å avholde en dagskonferanse i to år, men håper at det vil bli gjennomførbart i 2022. Leder av forumet har deltatt i SMSØ-møte og fortalt om forumet, hva vi jobber med og hva vi ønsker å oppnå videre. Det er et tydelig ønske fra partene i SMSØ om et samarbeid når forumet er kommet ordentlig i gang.

Serviceprosjektet
Serviceprosjektet ble satt litt på vent på grunn av pandemien, men tiden har vært brukt til å få på plass prosjektmedarbeider og legge planer for prosjektet. 1. november startet Siri Vik Bakken som prosjektmedarbeider i serviceprosjektet i LO Møre og Romsdal. Forbundene som er med i serviceprosjektet er: Fagforbundet; Fellesforbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet og Handel og Kontor. Det har vært gjennomført møter med hvert enkelt forbund for å avklare forventninger og behov.

I prosjektet vil det være en styringsgruppe som tar de overordnede beslutningene, og en arbeidsgruppe som vil være med i den daglige aktiviteten.

Styringsgruppen består av: Kari Hoset Ansnes, LO, leder; Stig Heggem, EL og IT Forbundet; Marthe Hjelle, Fagforbundet; Cecilie

Søllesvik, Fellesforbundet, Vidar Røren, Norsk Arbeidsmandsforbund; Siri Vik Bakken (vil byttes ut fra styringsgruppen etter ansettelsen).

De prioriterte områdene i prosjektet er: Kristiansund: Løkkemyra og Kvernberget lufthavn; Molde: Lingedalen/Bolsønes og Årø lufthavn; Ålesund: Moa og Vigra lufthavn.

2020 ble avsluttet med en julepatrulje/introrunde ute på kjøpesentrene og lufthavnene.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Samarbeidskomiteen har bestått av følgende representanter fra LO: Kari Hoset Ansnes / Harald Olsen, LO; Iselin Blakkestad, LO; Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet; Vidar Røren, Norsk Arbeidsmandsforbund; Arnt Silseth, Fagforbundet og Jack Sæther, Fellesforbundet. Samarbeidskomiteen LO–Ap har avholdt ni møter i 2021. Samtlige møter har vært digitale og gjennomført på Teams. Samarbeidet mellom LO, forbundene og fylkespartiet har fungert svært godt, og har gitt gjensidig godt utbytte for både fagbevegelsen og partiet.

Saker som har vært drøftet på et eller flere av møtene har vært:

- Den fagligpolitiske valgkampen i regi av LO og forbundene
- Fylkespartiets valgkamp
- Koordinator for seriøst arbeidsliv i fylkeskommunen
- Lærlingløft i regi av fylkeskommunen
- Fylkeskommunens rolle overfor næringslivet under pandemien
- Pandemiens konsekvenser for medlemmene i fagforbundene
- LOs og fagforbundenes støtte til de faglige kandidatene

De tre toppkandidatene på stortingsvalglisten har deltatt i flere møter med LO og fagforbundene gjennom året. Likeså har fylkespartiet vært representert på LOs regionkonferanse, som ble arrangert i Kristiansund i oktober.

I 2021 har Arbeiderpartiet hatt ansvaret for innkallinger, møteledelse og referatskriving.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO i Møre og Romsdal har vært en aktiv samfunnsutvikler og

pådriver i fylket. LO har derfor vært bredt representert i ulike råd og utvalg.

Prioriterte oppgaver:
- Yrkesopplæringsnemda
- IA-rådet
- Generalforsamlingen i SpareBank 1 Nordvest
- NAV Møre og Romsdals brukerutvalg
- LOfavør-komiteen
- Samarbeidskomiteen Ap–LO
- Arbeiderbevegelsens Arkiv i Møre og Romsdal
- Fagskolestyret
- Samarbeid fylket – byen som regional motor (stedsutvikling)
- Partnerskap for verdiskapning
- Distriktsrådet for HV11
- RSA Møre
- Samarbeid mot svart økonomi
- Klimasnuprisen
- Prøvenemnd for kontor og administrasjon
- Energiknutepunkt Nyhamna

Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT
LO i Trøndelag har 201 foreninger i 26 forbund, som er tilsluttet 15 lokalorganisasjoner. Det totale medlemstallet for LOs forbund i Trøndelag er om lag 100 000, derav 6000 tillitsvalgte.

KONTORETS VIRKSOMHET
LOs regionkontor i Trøndelag består av regionleder, regionnestleder, to organisasjonsmedarbeidere og to ungdomssekretærer. Andreårslærling har tatt fagprøven, og det er ansatt ny førsteårslærling i kontor- og administrasjonsfaget. I perioden mai til september var det engasjert valgkampmedarbeider. Kontorets ansatte er fordelt på to kontorsteder, Folkets Hus i Trondheim og LO-sentret på Steinkjer. Ved begge steder er kontorene samlokalisert med andre organisa-

sjoner i fag- og arbeiderbevegelsen. På grunn av situasjonen med koronapandemien, har de ansatte ved regionkontoret i lange perioder hatt hjemmekontor, men kontoret har hatt normal drift så langt det har latt seg gjøre. Gjennomgående har noen fysiske møter, kurs og arrangement blitt avlyst som en følge av situasjonen, men det meste er gjennomført på digitale plattformer. Det er avholdt 39 kontormøter der HMS står som fast punkt på sakslisten, utvidede kontormøter, budsjettmøter og to utviklingssamtaler med alle ansatte. Kontoret har verneombud, har avholdt HMS-samling samt tilstelninger for pensjonister.

REGIONRÅDET

Regionrådet har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Fagforbundet; Norsk Sjømannsforbund; Skolenes landsforbund; Norsk Tjenestemannslag; Creo og LO Stat (observatør). I tillegg består rådet av fylkets to representanter til LOs representantskap, og tre representanter som representerer LOs lokalorganisasjoner i fylket.

Regionrådet har hatt fem møter og behandlet 45 saker, der arbeidsmarkedet under pandemi har vært sentralt.

REGIONKONFERANSER

Regionrådet har i samarbeid med regionkontoret avholdt to regionkonferanser, digitalt møte 4. mars og fysisk møte på Oppdal 28.–29. oktober. Vårkonferansen hadde 101 deltakere inkludert delegater, gjester og innledere.

Temaene var:

- Fagligpolitisk innledning v/LO-leder Hans-Christian Gabrielsen
- Arbeidsmarkedet i Trøndelag
- Stortingsvalget 2021
- Behandling av innkomne forslag

Seks vedtatte uttalelser.

Høstkonferansen ble arrangert på Oppdal med 90 deltakere inkludert gjester og innledere.

Temaene var:
- Oppsummering etter stortingsvalget
- Industripolitisk plattform
- Tillitsreform i staten
- LOs serviceprosjekt

Det ble i tillegg gjennomført valg av LOs regionale utvalg for familie- og likestillingspolitikk 2022–2025, orientering om oppnevning av LOs ungdomsutvalg 2022–2025 og suppleringsvalg av vararepresentanter til LOs representantskap 2021–2022.

Sju vedtatte uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fagforbundet; EL og IT Forbundet; Handel og Kontor; Fellesforbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund og Skolenes landsforbund. Leder og nestleder utgjør arbeidsutvalget (AU).

Utvalget har hatt seks møter og behandlet 28 saker. Utvalget har deltatt på LOs to regionkonferanser og har sendt inn et forslag.

8. mars arrangerte utvalget en digital konferanse med tema aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP), produserte og la ut film om likestillingsutfordringer på sosiale medier og bidro med økonomisk støtte til arrangementene i Trondheim og Levanger. Utvalget har deltatt på Pride-arrangement i Trondheim, Steinkjer, Røros og Åfjord med appell, debatt, stand, parade og økonomiske bevilgninger.

Under «Likelønnsdagen» 15. november arrangerte utvalget en konferanse om status for likelønn og virkemidler. Utvalget markerte FNs dag mot vold mot kvinner 25. november i sosiale medier. Leder har innledet for årsmøtet i LO i Steinkjer og omegn om utvalgets arbeid, og har representert utvalget og Midt-Norge i juryen for Mangfoldsprisen (IMDi).

Utvalget har deltatt på tre digitale samlinger for regionale utvalg i LO og i LOs organisatoriske arbeid for å utvikle LOs regionale utvalg for familie- og likestillingspolitikk. Gjennom «synlighetskampanjen»

har utvalget hver måned satt lys på oppsiktsvekkende fakta om likestillingen i sosiale medier. På grunn av pandemien har en del møter og aktiviteter blitt flyttet fra fysiske til digitale.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har i perioden bestått av representanter fra følgende forbund: Skolenes landsforbund; Norsk Arbeidsmandsforbund; Handel og Kontor; Fellesforbundet; Fagforbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; EL og IT Forbundet; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Fellesorganisasjonen; Industri Energi; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Norsk Tjenestemannslag og Norges offisers- og spesialistforbund.

Ungdomsutvalget har avholdt fire møter og to samlinger, og behandlet 39 saker. Flere av sakene har vært preget av pandemien. De fleste møtene har vært digitale, men vi har avholdt ett fysisk møte og én fysisk samling. Det ble oppnevnt et nytt ungdomsutvalg i oktober.

Dette er noen av aktivitetene ungdomsutvalget gjennomførte i 2021:

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen ble gjennomført som en hybridpatrulje med to patruljer ute fysisk og en ringepatrulje stasjonert i Trondheim. 30 deltakere fordelt på sju forbund var med i patruljen. Over 300 unge arbeidstakere ble intervjuet. Forbund som deltok var: Handel og Kontor; Fagforbundet; Industri Energi; Norsk Tjenestemannslag; Fellesforbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund.

Webinar om tariffavtaler

Ungdomsutvalget gjennomførte et webinar om tariffavtaler for å løfte kunnskapen om betydningen av tariffavtaler for unge arbeidstakere. Det ble et godt faglig webinar, og vi klarte å nå ut til flere unge arbeidstakere og videregående elever.

Studentarbeidet

Studentlaget ved NTNU har hatt en rekke arrangementer i 2021 med veldig god deltagelse. De har klart å være synlige på campusene

gjennom hele året. Mye av arbeidet skjer etter styrets initiativ, og fagforaene begynner å bli mer delaktig i arbeidet. De har også klart å rekruttere en del studenter ved NTNU. Under vårsemesteret ble det i samarbeid med LO i Møre og Romsdal og SpareBank 1 SMN gjennomført digitalt kurs i tema privatøkonomi med foredragsholder Magne Gundersen, kjent fra tv-programmet *Luksusfellen*. Under studiestarten rekrutterte LO-studentene ved NTNU og Fagforbundet ved Nord universitet over 200 nye studentmedlemmer inn i et LO-forbund.

Besøk på videregående skoler
Grunnet pandemien har vi ikke vært like mye på skolebesøk som i tidligere år, men det er besøkt langt flere enn i 2020. De fleste av besøkene har vært fysiske, men det er også gjennomført noen digitale besøk.

Felles ungdomskurs
LOs felles ungdomskurs ble arrangert på Scandic Hell Hotell med 115 deltakere. Forbundene som deltok var: Fagforbundet; Industri Energi; Fellesforbundet; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Norsk Tjenestemannslag; Felles-organisasjonen og Norsk Arbeidsmandsforbund. I tillegg deltok LO-studentene ved NTNU. Kurset hadde fokus på å være ny i fagbevegelsen, og forbundene hadde eget program under sine respektive programbolker.

LOs lærlingpatrulje
I likhet med tidligere år deltok LO Trøndelag sammen med NHO på fylkeskommunens lærlingsamlinger, der vi informerer storparten av lærlingene i Trøndelag om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Av smittevernhensyn ble dette i år gjennomført digitalt. LO Trøndelag deltok med stand på Lærlingkonferansen, som ble arrangert av lærlingrådet i Trøndelag. I tillegg til å være synlige for lærlingene og tilgjengelige for eventuelle spørsmål de måtte ha, hadde vi også fokus på rekruttering. LOs lærlingpatrulje i Trøndelag ble gjennom-ført i uke 47. Fellesforbundet hadde deltakere under patruljeuken. I tillegg besøkte Fagforbundet lærlinger innenfor sine områder i

november, og de benyttet seg av samme besøksskjema. Totalt gjennomførte 30 deltakere 143 besøk til lærlinger i hele Trøndelag.

Vårt lokalsamfunn
Vi deltok i «Vårt lokalsamfunn» med besøk på barneskoler. Tema er hvordan den norske samfunnsmodellen er bygd opp. Målet er å forbygge svart økonomi.

LOs julepatrulje
Julepatruljen ble gjennomført i uke 50. Vi delte ut over 200 godteposer og julekort til dem som jobber i juletiden, og takket dem for den jobben de gjør. Det var 10 deltakere i patruljen. Det ble også sendt poser til lokalorganisasjonene og forbundene i Trøndelag.

Prosjekt: Samarbeidsråd for LO ungdom på Innherred
Lokalorganisasjonene LO i Steinkjer og omegn, LO Inderøy og Leksvik, LO i Verdal og LO i Levanger vedtok på sine årsmøter i 2021 et samarbeid seg imellom for å løfte ungdomsarbeidet. Arbeidet med prosjektet er startet, og LOs regionkontor i Trøndelag bistår dem i prosessen.

LOFAVØR-KOMITEEN
Komiteen har bestått av representanter fra følgende forbund: Skolenes landsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund; Handel og Kontor; Fellesforbundet; Fagforbundet; Fellesorganisasjonen; Norsk Tjenestemannslag og Forbundet for Ledelse og Teknikk. Regionkontoret er representert med to personer, der organisasjonsmedarbeider Randi Nessemo leder komiteen. SpareBank 1 SMN er representert med én representant.

Komiteen har hatt fem møter, og behandlet 44 saker. Tre av møtene er avholdt på Teams, to fysisk.

Handlingsplanen for 2021 er brukt som grunnlag for virksomheten i perioden. Under pandemien ble tilbud fra banken, rettet mot dem som ble rammet av permitteringer og oppsigelser, videreført. Det ble avholdt en rekke digitale møter og kurs for medlemmer og tillitsvalgte, med varierende deltakelse. Det ble etter hvert klart at det oppsto en form for slitasje og tretthet hva digitale møter angikk.

Imidlertid, etter åpning, ble det jobbet med LOfavør-turné i uke 44. Turneen strakk seg over hele uka, og fem steder ble besøkt, med spredning over så å si hele fylket. Mange tillitsvalgte og medlemmer deltok, både på bedriftsbesøk og kulturelle arrangement på kveldstid. I alt rundt 400–500 LO-medlemmer ble nådd på ulike vis. Representanter fra komiteen har også vært ute hos forbund og fagforeninger og orientert om medlemsfordelene. I tillegg har medlemmer fra komiteen deltatt på sentrale digitale møter og konferanser som er arrangert i perioden. Høsten 2021 gjennomførte vi en digital quiz blant LO-medlemmer. Det kom inn over 400 svar. Her spurte vi blant annet om forslag til endring av eksisterende fordeler, og forslag til nye fordeler. Det kom inn i underkant av 200 svar, som er videresendt til LOfavør-administrasjonen. Generelt kan det sies at etterspørselen etter informasjon om LOfavør-produktene fortsatt er høy. Det viser at jobben med å informere og skolere må videreføres. Det er flere forbund som også har arrangert digitale møter, hvor LOfavør har vært en stor del av innholdet. I tillegg har SpareBank 1 SMN tilbudt digitale møter for tillitsvalgte og medlemmer.

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Året har vært preget av smittevernsrestriksjoner grunnet pandemien. Dette har gjort at mye av aktiviteten har vært digital. Arbeidsmarkedet har i perioder hatt mange permitterte, noe som er fulgt opp med tett dialog med tillitsvalgte i forbundene for å kunne representere LOs interesser på en god måte overfor regionale myndigheter som fylkeskommunen, NAV m.fl.

Lokalorganisasjonene

Trøndelag består av 15 lokalorganisasjoner fordelt på regionens 38 kommuner. I 2021 avholdt samtlige lokalorganisasjoner årsmøte. Regionkontoret deltok på årsmøtene. Det ble i februar avholdt digital dagskonferanse der faglig valgkamp var tema. I mai ble ny digital dagskonferanse avholdt, der temaene var betydningen av lokalorganisasjonene, faglig valgkamp, LOs ungdomsarbeid og gruppearbeid om hvordan lokalorganisasjonene kan samarbeide.

Regionkontoret følger opp lokalorganisasjonene via faste kontaktpersoner. Lokalorganisasjonene har deltatt aktivt i stortingsvalgkam-

pen, men noen andre aktiviteter har vært amputert i perioder grunnet pandemien. Lokalorganisasjonene har vært representert på avholdte regionkonferanser.

Tariffoppgjøret
Regionkontoret har fulgt oppgjøret og bistått forbund som har vært i konflikt. Det har vært ytt service innen streiken for private omsorgsbedrifter og ved kulturinstitusjoner.

LO-uka
Regionkontoret arrangerte LO-uka 29. november–1. desember etter forankring i regionrådet. Forbund som deltok var: Skolenes landsforbund; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Handel og Kontor og Fellesorganisasjonen, totalt 75 deltakere. Fagforbundet valgte å avlyse grunnet økende smitte (covid-19) i perioden.

Regionkontoret administrerte det praktiske og fellesdelen med følgende tema:
- Arbeiderhistorie
- Sosiale medier
- Rekruttering
- LOfavør

Forbundene arrangerte forbundsvise samlinger i egne lokaler med egne temaer. Konferansen ble avholdt på Scandic Hell Hotell, Stjørdal.

Frokostmøter og faglig fredagsprat
Det er avholdt seks digitale sendinger med «Faglig fredagsprat» og to frokostmøter. Dette har blitt strømmet direkte på sosiale medier, der tema har vært situasjonen for trøndersk arbeidsliv under pandemien, og andre tema relatert til faglig valgkamp.

1. mai
Det ble avholdt digitalt frokost-webinar dagen før 1. mai. LOs lokalorganisasjoner arrangerte alene og i samarbeid med partier digitale arrangement 1. mai.

Kommunikasjon
Kontoret har jobbet med digital informasjon i form av nyhetsbrev, nettside, sosiale medier og videoproduksjon. Dette er en viktig del av kontorets kommunikasjon med fagbevegelsen. Videre har regionkontoret vært aktivt gjennom året med redaksjonelle utspill og leserinnlegg i fylkets medier.

Refleksens dag
«Refleksens dag» ble markert 15. oktober. Enkelte lokalorganisasjoner, forbund og fagforeninger delte ut reflekser med budskapet «Trygghet både i arbeidslivet og privatlivet».

Synlighet på festivaler
LO Trøndelag har over flere år vært samarbeidsparter med Pstereofestivalen i Trondheim og Steinkjerfestivalen. Steinkjerfestivalen ble i år gjennomført med begrenset antall deltakere. LO var synlig med logo. Pstereofestivalen ble ikke avholdt i år, grunnet pandemien.

Hovedorganisasjonenes fellestiltak (HF)
I 2018 ble det etablert HF-prosjekt innen havbruksnæringen. Fire virksomheter fra Nærøysund deltok under prosjektperioden. Prosjektet ble avsluttet høsten 2021 med avslutningssamling i Trondheim. Sintef har deltatt som kompetansepart under hele prosjektet, og vil i starten av 2022 legge fram rapport fra prosjektet. Prosjektet er blitt fulgt opp med arbeidsplassbesøk, fellessamling og tillitsvalgtsamlinger. På grunn av smittevern, har store deler av aktiviteten den siste perioden vært digital.

Samarbeidsarrangement
Regionkontoret har vært delarrangør av følgende arrangement:
- Trøndelagsmøtet, der LO avholdt eget seminar
- Nasjonal idrettspolitisk arena (NIPA), der LO og NISO avholdt eget seminar
- Folkets Hus 100-årsjubileum, der LO avholdt valgkampshow
- Tiårsmarkeringen av 22. juli.

Annet
Regionkontoret har representert LO med appeller, hilsningstaler, innledninger, regionale høringssvar, arbeidsplassbesøk, fanemarkeringer hos forbund, lokalorganisasjoner og andre gjennom hele året.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID
Faglig valgkamp startet for fullt i juni med to uker oppsøkende virksomhet på arbeidsplasser over hele regionen. Etter sommeren fortsatte vi med fire nye uker. Flere valgkamparrangementer ble avholdt, bl. a frokostmøte, grilling med LO-leder Peggy H. Følsvik og digitale samtaler med faglige stortingskandidater fra de rødgrønne partiene. Det ble til sammen delt ut rundt 40 000 brosjyrer og 1000 plakater med oppfordring om å benytte stemmeretten.

Valgkampmedarbeider Hege Rovik hadde hovedansvaret for gjennomføringen av faglig valgkamp. Samarbeidskomiteen mellom Arbeiderpartiet og LO har avholdt fagligpolitisk digital konferanse 30. april med 120 deltakere. Det har vært flere møter i samarbeidskomiteen.

I tillegg er det avholdt digitale møter mellom forbund og Arbeiderpartiet der ulike problemstillinger for arbeidslivet under pandemien ble diskutert for videre oppfølging. I samarbeid med NHO er det avholdt samling for stortingsrepresentantene fra Trøndelag. Her var fordelene med et organisert arbeidsliv og statsbudsjettet hovedtema.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG
- Arbeiderbevegelsens Arkiv
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Steinkjer
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, kontrollkomiteen
- Arbeidslivskyndige meddommere
- AtB, styret
- Charlottenlund videregående skole, skolestyret
- HV12, distriktsrådet
- Interreg Sverige–Norge, overvåkningskomité
- Jernbaneforum Midt-Norge
- Kompetanseforum, Trøndelag fylkeskommune

- Luftfartsforum Trondheim lufthavn, Værnes
- LO–Arbeiderpartiet i Trøndelag, samarbeidskomité
- NAV brukerutvalg i Trøndelag, samt lokale brukerutvalg som dekker lokale NAV-kontor
- Nord Universitet, råd for samarbeid med arbeidslivet
- NTNU, råd for samarbeid med arbeidslivet
- Næringspartnerskapet, Trøndelag fylkeskommune
- Prosjekt Innherredsbyene
- Prøvenemnd for kontor- og administrasjonsfag
- Regionalt lærlingråd
- Regionalt forskningsfond
- SMSØ – Samarbeidsforum for svart økonomi
- Trøndelagsmøtet, programkomité
- Trøndelag Arbeiderparti, styret
- Trøndelag Arbeiderparti, valgkomité
- Trøndelag Arbeiderparti, nominasjonskomité
- Trøndelag Høyere Yrkesfagskole, styret
- TV-aksjonen, fylkeskomiteen
- Ungt Entreprenørskap
- Vegforum Trøndelag
- Vi inkluderer, styringsgruppe
- Yrkesopplæringsnemnda, Trøndelag fylkeskommune

Nordland

ORGANISASJONSOVERSIKT
I Nordland var det pr. 31.12.21 sju operative lokalorganisasjoner med 114 fagforeninger. Totalt er det ca. 52 000 medlemmer.

KONTORETS VIRKSOMHET
Generelt om fylket
Også i 2021 har koronapandemien hatt store konsekvenser for Nordlands nærings-, samfunns- og arbeidsliv, men vi har klart oss bedre enn mange andre. Lite smitte har gjort det mulig å holde store deler av samfunnet åpent.

Kommunenes virksomheter har blitt sterkt påvirket både direkte

og indirekte. Kommunen har hatt betydelige merkostnader, som i hovedsak er knyttet til større belastning på de ansatte i helsesektoren og kravet om fortgang i vaksinering.

Industribedriftene har i all hovedsak opprettholdt produksjonen under pandemien, og har fått et pusterom i andre halvdel av året. Sjømateksporten har hatt god etterspørsel, men dreid salget mest mot dagligvarehandel og ikke hotell- og restaurantmarkedet, i første halvdel av året. For den kraftforedlende industrien har situasjonen vært uendret, men med noe fallende etterspørsel og mangel på råvarer, har de hatt problemer med å levere til markedet. Det har vært god aktivitet innen næringsmiddelindustrien.

Byggnæringen har hatt problemer med å få tak i nok arbeidskraft. Det har også vært vanskelig å få tak i arbeidskraft i hvitfisknæringen. Nå som usikkerheten råder, kan industrien i Nordland også i stor grad bli avhengig av støtte, som andre næringer i denne krisen. Et bortfall av hjørnestensbedrifter i den kraftkrevende industrien vil medføre tap av tusenvis av arbeidsplasser. I tillegg har høye kraftpriser på slutten av året medført store kostnader for alle næringer og husholdninger.

Også dette året har reiselivs- og transportnæringen uten tvil blitt rammet hardest av koronapandemien, men en god sommersesong var med på å redde mange fra konkurs og nedleggelse. Reiselivsnæringen er en viktig næring for hele Nordland. Kulturnæringen er rammet ekstra hardt. Mange kulturarrangementer og konserter er avlyst også dette året. Tross dette har vi hatt svært lav arbeidsledighet gjennom store deler av året.

Demografiske utfordringer

Nordland er et av tre fylker som hadde befolkningsnedgang også i 2021. Ungdommen flytter ut av fylket, og tilbakeflyttingen er liten. Det blir viktigere enn noen gang at bedriftene og næringslivet evner å omstille seg, tar i bruk ung arbeidskraft og tilbyr godt bomiljø for alle. Studenter ved høgskolene, universitetene og faghøgskolene må fanges opp før vi mister dem til andre fylker. Unge mennesker er den viktigste ressursen for framtidig bosetting og utvikling. Næringslivet rapporterer om at det er utfordrende å rekruttere arbeidskraft med relevant kompetanse. Lønnsnivået er også lavere enn det som er

snittet for resten av landet. Lavere innvandring gir også større flyttetap i mange kommuner.

Agenda Nord-Norge
Agenda Nord-Norge-konferansen, som skulle vært avholdt i Tromsø, ble nok en gang avlyst på grunn av restriksjonene under pandemien. Arbeidet med å planlegge ny konferanse i 2022 er startet.

Nasjonal industrikonferanse
Den nasjonale industrikonferansen ble avholdt fysisk i Bodø for sjuende gang. Temaet denne gangen var «Industri 2021– en bærekraftig industri!» Are Tomasgard fra LO snakket om industrien som en grunnpilar for trepartssamarbeidet. Konferansen var fulltegnet, og deltakerne satte pris på å være fysisk til stede i Bodø. Arbeidet med neste års konferanse er startet.

Arbeidslivsrådet
Vi har hatt fire møter for å få en gjennomgang av arbeidsmarkedssituasjonen med bakgrunn i koronapandemien og andre tema som hører inn under arbeidet med et inkluderende arbeidsliv. Nordland har klart seg relativt godt, men har en stor ledighet innen reiseliv og transport, hvor arbeidstakere i deler av året har vært permitterte eller helt ute i ledighet. Sykefraværet er fortsatt høyt, sammenlignet med andre fylker, men vi har ikke hatt noen stor stigning som følge av pandemien.

En arbeidsgruppe bestående av KS, Spekter, LO og NAV planla en konferanse 14. desember med tema «Sammen om inkludering». Den ble dessverre avlyst noen dager før, på grunn av koronarestriksjoner. Vi sendte foredraget av Einar Øverenget: «Det nye arbeidslivet – hva har vi lært, og hva kan vi ta med oss videre» digitalt dagen konferansen skulle vært avholdt.

Yrkesopplæringsnemnda
Leder i nemda har vært Rita Lekang fra LO. Nestleder har vært Daniel Bjarmann Simonsen fra NHO. Vi har hatt sju AU-møter og fem møter i Y-nemda. De fleste av møtene ble avholdt digitalt, men vi fikk til å reise på studietur til Vesterålen i november. Der besøkte vi bl.a.

Sortland videregående skole, Nordlaks, Holmøy Maritime og Egga utvikling. Nordland fylkeskommune har også som det første fylket innført en læreplassgaranti, som nå har blitt til nasjonal politikk.

Lokalorganisasjonene
Aktiviteten i den enkelte lokalorganisasjon er varierende, men mange av de planlagte aktivitetene ble avlyst som følge av pandemien. Alle unntatt én lokalorganisasjon har avholdt årsmøte. Fra kontoret har vi deltatt på noen fysiske årsmøter. De aller fleste lokalorganisasjonene var med i den digitale 1. mai-feiringen fra LO sentralt, og noen hadde fysiske arrangementer.

REGIONRÅDET
Regionrådet har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Arbeidsmandsforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Industri Energi; Fagforbundet; Skolenes landsforbund, Norsk Tjenestemannslag og Creo. I tillegg møter tre representanter fra LOs lokalorganisasjoner og en representant fra LOs representantskap.

Grunnet pandemien har det vært avholdt både digitale og fysiske møter.

På møtene har følgende temaer stått på dagsordenen:
- Innledning fra Arbeidstilsynet om varsling v/Torunn Meosli og Linda-Merethe Nyheim
- Situasjonen på arbeidsmarkedet og utsiktene framover v/Cathrine Stavnes, NAV Nordland
- Valgkamp og lokalt arrangement i forbindelse med Arendalsuka
- Deltakelse i IndeksNordland
- Informasjon fra SpareBank 1 Helgeland
- Planlegging av LOs regionkonferanser og behandling av innkomne forslag

Rådet har i perioden avholdt seks møter med bare rådet til stede og behandlet 30 saker. Årets siste møte ble avlyst grunnet pandemien.
REGIONKONFERANSER

Våren 2021 skulle regionkonferansen avholdes 10. mars. Men grunnet Hans-Christian Gabrielsens brå bortgang ble denne avlyst. Ny konferanse ble satt opp digitalt 26. mai i Bodø på Hotel Scandic Havet, da med en åpen sesjon der valgkamp var tema.

Følgende var på programmet:
- Hva vil Ap med Nord-Norge? V/Bjørnar Skjæran (Vekstplan for Nord-Norge)
- Paneldebatt med politiske partier. Hvordan få fart på Nord-Norge? Følgende partier ble invitert: Ap, SV, Sp, Rødt, Høyre, FrP og Venstre. Debattleder: Aleksandra Seljeseth
- «Arven etter Erna» v/Wegard Harsvik, leder for samfunnskontakt og strategisk arbeid, LO
- Den fagligpolitiske situasjon v/Kristin Sæther, LO-sekretær

Følgende innkomne forslag ble vedtatt:
- Hålogalandsvegen – må deles opp i flere anbud
- Fylkeskommunen må opprettholde terminalene for kollektiv-trafikken
- Adgangen til privat profittering på salg strøm må opphøre
- Regionkonferansen må få tilbakemelding på uttalelser og innspill som gjøres i vedtak og som sendes LO Norge
- LO Ytre Helgeland for et solidarisk, moderat og rettferdig mellom-oppgjør i 2021
- Uttalelsene til regjeringens kvalitetsreform «Leve hele livet»
- Rassikring av vei
- Jernbanesatsing i Nord-Norge

Høstens regionkonferanse ble avholdt på Hotel Scandic Meyer-gården, Mo i Rana.

Følgende var på programmet:
- Rådet og Ann-Merethe L. Kristensen fra LOs rep.skap informerer
- Valgkampen – oppsummering fra valgkampen i Nordland v/Rita Lekang
- Den fagligpolitiske situasjonen v/LO-sekretær Are Tomasgard, LO
- NAV Nordland – hva skjedde med arbeidsmarkedet i forbindelse

med pandemien? V/Petter Bugge Richardsen, NAV Nordland
- Forskrift om arbeid i arbeidstakers heim v/Øyvind Rongevær, LO
- Kandidat Helgeland, traineeprogrammet v/Torbjørn Aag
- LOfavør v/Jakob Tveit og Heidi Myhr, LOfavør-administrasjonen
- Arbeidshelse – arbeidsglede, motivasjon og mentale muskler – driv karriere Mo i Rana v/Lars-Sivert Larssen
- Rosa kompetanse arbeidsliv v/Mathias Holst
- Rana kommune – hvilke krav og utfordringer stilles til kommunen ved store utbygginger og mange nye arbeidsplasser? V/ordfører Geir Waage
- Innkomne forslag.

Her ble følgende uttalelser vedtatt:
- Regionkonferansen LO Nordland er bekymret over maktbalansen i dagligvarehandelen i Norge
- Trygghet kommer ikke av seg selv

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i perioden bestått av: Tone Pedersen, Fagforbundet, leder; Anita Moen, Fellesorganisasjonen; Roger Hedstrøm, Industri Energi/ Fagforbundet; Kjell Edgar Hugaas, Fagforbundet.

Grunnet pandemien har det vært lav aktivitet i utvalget. Anita J. Moen deltok på digital samling i februar for familie- og likestillings-utvalgene.

I oktober deltok Tone Pedersen og Anita M. Jensen på Arbeids-miljøkonferansen på Gardermoen. Utvalget var representert på LOs regionkonferanser.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalgets sammensetning pr 31.12.21: Tove-Lise Thorvaldsen, Norsk Tjenestemannslag; Tord Larsen, EL og IT Forbundet; Isabell Jeanette Myrli, Fagforbundet; Tobias Wian, Handel og Kontor; Mathias Tustervatn, Norsk Arbeidsmandsforbund; Ulrikke Hansen, Fellesforbundet og Karoline Solberg, Norsk Nærings- og Nytelses-middelarbeiderforbund. I tillegg deltar representanter fra de lokale LO-organisasjonene med tale- og forslagsrett.

Ungdomsutvalget har behandlet 41 saker og hatt seks møter.

Året har vært preget av covid-19, og det har vært med på å gjøre noe av ungdomsarbeidet utfordrende.

LOs sommerpatrulje
Årets patrulje ble gjennomført i uke 27–28 i Vesterålen og Helgeland, med kurs i uke 26. Det ble gjennomført 313 besøk, hvorav ni ble gjennomført over telefon og 304 ble gjort av ordinær patrulje. Totalt var det brudd på arbeidsmiljøloven i 38 prosent av bedriftene vi besøkte. Vi ser en særlig stor vekst i antallet som ikke har arbeidskontrakt, ansatte som ikke er informert om kameraovervåking og ansatte som ikke får tilstrekkelig pause. I 2020 så vi at det var brudd hos 34,6 prosent av bedriftene vi besøkte, altså er det en oppgang i lov- og avtalebrudd sammenlignet med fjoråret. Vi ser at bedrifter fremdeles ikke er gode nok til å informere ansatte om hvem som er verneombud, og ikke minst hva et verneombud er. Vi hadde saker i lokale aviser alle plassene vi besøkte, og patruljen ble også intervjuet to ganger på radio.

På kurset gjennomførte vi et teambuilding-prosjekt der deltakerne skulle lage en patruljefilm. Denne ble godt mottatt på Facebook og har hatt rundt 3200 visninger. Vi hadde også stand i Melbu, Stokmarknes og Sortland hvor deltakerne delte ut forskjellig materiale og mottok tips.

LOs lærlingpatrulje
Årets patrulje ble gjennomført i uke 44, i Brønnøysund, Sandnessjøen, Mosjøen, Mo i Rana og Indre Salten. Det ble gjennomført totalt 84 besøk i løpet av patruljen. Totalt var det lovbrudd i 32,1 prosent av bedriftene vi besøkte. Det var særlig info om verneombud som skiller seg ut, da 14,3 prosent av de besøkte ikke hadde fått informasjon om hvem som er verneombud. Totalt deltok fire forbund under årets patrulje: Fellesforbundet, Fagforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund og Skolenes landsforbund. Deltakerne var dyktige på verving og tett under 20 prosent av de uorganiserte lærlingene ble organisert på stedet.

Julepatruljen
Årets julepatrulje ble gjennomført i uke 49 i Mo i Rana, Bodø og

Narvik. Ni deltakere var ute og gikk julepatrulje i år og delte ut ca. 800 pepperkakebokser.

Universitet og høgskoler
Vi gjennomførte fem stands på campuser i 2021, med quiz sammen med Fagforbundet. Vi har også vært ute sammen og spist middag med studenter og deltakere fra Fellesorganisasjonen på Bølgen og Moi. Forbundene som har stilt opp har vært dyktige på verving. Mellom 50 og 60 studenter har blitt organisert på stedet, ved disse besøkene.

Valgkamp
Ungdommen var med på valgkampturné sammen med LO Stat, Norsk Arbeidsmandsforbund og Fellesforbundet. Vi var en runde på Helgeland og i Vesterålen hvor vi frontet den fagligpolitiske kandidaten Sigurd Myrvoll, og hadde flere gode møter med tillitsvalgte, arbeidstakere og arbeidsgivere. Vi hadde også flere stands hvor man hadde gode møter med folk på gaten, og det var en kjapp postkasseaksjon i Brønnøysund.

LOFAVØR-KOMITEEN
Følgende sitter i komiteen pr. 31.12: Morten Nordal, Handel og Kontor; Ulf Iversen, EL og IT Forbundet; Tore Jakobsen, Fagforbundet; Per Roar Aas, Industri Energi; Kjetil Mathisen, Norsk Tjenestemannslag; Bjørnulf Schanche, Skolenes landsforbund, Per Christian Jacobsen, Fellesforbundet; Rita Lekang, LO; Sondre Willassen, LO og Merete Hagenes, LO.

Komiteen har hatt ett møte på Teams og behandlet tre saker. Under LOs regionkonferanse, Mo i Rana 26. oktober, ble det arrangert «LO inviterer til fest», der vi markerte/feiret den nye SpareBank 1 Helgeland. I tillegg til regionkonferansens deltakere inviterte vi LO-medlemmer i Rana-området til et gratisarrangement med servering og kultur. Her deltok over 200 stykker.

«Høytid for brann»: Her laget vi ferdige pakker med bl.a. batteri til røykvarsler og refleks og informasjon om LOfavør for utsending til klubber i forbundene. Nedslagsfeltet var Helgeland. Manglende tid og ressurser gjorde at vi ikke fikk delt dette ut selv ved å besøke virksomheter.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

I et valgår har vi et aktivt og godt samarbeid med Ap. Vi hadde et eget valgkamputvalg, ledet av leder i Ap Nordland, Mona Nilsen. Vi hadde hyppige møter, mest på Teams. Vi hadde kaffeprater med de fleste av forbundene som har tillitsvalgte i fylket. Det ga oss en god tilbakemelding om hvilke saker de var opptatte av. Bedrifts- og arbeidsplassbesøk ble gjennomført i hele fylket, som oftest med vår faglige kandidat Sigurd Myrvoll fra Fellesforbundet. Vi gjennomførte også et arrangement i forbindelse med Arendalsuka.

Vi leide en lavvo i Bodø og inviterte tillitsvalgte fra alle forbund til å delta. Min Trio hadde en minikonsert, og det var appeller fra stortingskandidatene.

Vi hadde besøk av LO-lederen i mai i Mo i Rana og i Mosjøen. Kristin Sæther og Julie Lødrup besøkte oss under et frokostmøte i september da Tankesmien Agenda snakket om ulikheter i utdanningen. I tillegg til dette deltok de begge ved flere arbeidsplassbesøk i Bodø. Mette Nord, Fagforbundet, og Jørn Eggum, Fellesforbundet, besøkte Narvik, Bodø, Mosjøen og Mo i Rana.

Vi klarte målet vårt med tre faste inn på Stortinget fra Nordland. Da regjeringen ble oppnevnt, fikk vi Bjørnar Skjæran som fiskeri- og havminister.

Fordi LO er godt representert på fylkestinget med Rita Lekang fra LO og Per Christian Jacobsen fra Fellesforbundet, har vi muligheter til å ta opp saker av betydning for oss der. I tillegg sitter det tre fra LO i styret til Ap, og vi er godt representert i nominasjonskomiteer, styret og programkomiteen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda
- Kompetanseforum (NFK)
- Fylkeskomiteen mot svart økonomi
- Styret i Nordland Arbeiderparti
- Partnerskap Nordland
- NAV Nordland brukerutvalg
- Fylkesstyret for TV-aksjonen
- Styret for Agenda Nord-Norge
- Programkomiteen Norsk Industri

- RSA
- Prøvenemda for kontorfaget
- LO i Distriktsrådet til HV-14
- Landsrådet for Heimevernet
- Samferdselsforum Nord
- Folkehelsealliansen i Nordland
- Ungt Entreprenørskap
- Indeks Nordland
- Nobl (Nordland boligbyggerlag)
- Styret i Stormen Kulturhus

Troms og Finnmark

ORGANISASJONSOVERSIKT
I Troms og Finnmark var det pr. 31.12.21 ni operative lokalorganisasjoner med 163 fagforeninger. Totalt er det 44 655 medlemmer

KONTORETS VIRKSOMHET
LO Troms og Finnmark med åtte ansatte, fordelt på tre kontorsteder, jobber videre med å «sette» organisasjonen i regionen. Regionleder og to ansatte sitter i Kirkenes, nestleder og tre ansatte sitter i Tromsø, og én ansatt er på Svalbard. Vi er pga. korona og smitteverntiltak dessverre ikke kommet så langt som vi hadde ønsket i sammenslåingsprosessen. Vi har planlagt en rekke samlinger for å jobbe med dette, men blitt forhindret pga. korona. Fokuset vårt er fortsatt hvordan ivareta vår rolle i denne nye store regionen overfor forbundene og lokalorganisasjonene og våre samarbeidspartnere ellers.

LO Troms og Finnmark samarbeidet tett og godt med forbundene og ikke minst med bl.a. fylket, NAV, stortingspolitikere fra regionen og NHO Arktis. Fokus er å komme gjennom denne krisen, og støtte det seriøse næringslivet. LO og NHO samarbeider veldig godt, og er pådrivere for treffsikre virkemidler/ordninger som varer over tid.

Koronakrisen påvirker fremdeles viktige næringer i vår region, som reiseliv, og luftfart spesielt. Situasjonen på Svalbard er fremdeles meget utfordrende for reiselivet.

LO Troms og Finnmark har, som alle andre, måtte gjennomføre konferanser, møter osv. på bl.a. Teams også i 2021.

LO Troms og Finnmark la inn mye i stortingsvalget høsten 2021. Vi hadde god dialog og samarbeid med forbundene, arrangerte debatter sammen med NHO Arktis om næringspolitikk, reiste aktivt rundt i hele regionen sammen med de faglige kandidatene, sto på stands og deltok på valgkampmøter. Vi gjennomførte også «Arendalsuka» i Kirkenes med arrangementer på samfunnshuset over fire dager, noe som også ble strømmet. Vi hadde ett slikt arrangement i Tromsø.

Noe vi har fokus på ellers i vår region er den demografiske utfordringen. Fraflyttingen øker, noe som er meget utfordrende for våre lokalsamfunn og regionen i sin helhet. Vårt nære og tette samarbeid med FNPR i Murmansk er dessverre ennå lagt på is, da grensen fremdeles er stengt. Vi håper dette endrer seg i 2022, at vi får tatt opp kontakten og samarbeidet med våre fagforeningskamerater i Murmansk.

Valgkamp 2021

Mye av valgkampen ble drevet digitalt, noe vi etter hvert ble veldig gode til.

Vi spurte forbundene om deres tre viktigste saker, og disse dannet grunnlaget for mediesakene med oss i LO og Arbeiderpartiet. I august arrangerte vi en politisk pubkveld i Tromsø, der vi presenterte de fagligpolitiske kandidatene i Troms og fikk en god innledning fra Are Tomasgard. LO-leder Peggy Hessen Følsvik var i Tromsø, der hun møtte og motiverte faglige tillitsvalgte i den viktige valgkampen.

Nestleder i regionen, Synnøve Søndergaard, og ungdomssekretæren i Troms, Markus Gabrielsen, planla og gjennomførte en valgkampuke i Troms, hvor den faglige kandidaten Tom Einar Karlsen var sentral. De reiste rundt i Troms og hadde en rekke bedriftsbesøk og medieutspill. Både nestleder Synnøve Søndergaard og organisasjonsmedarbeider Thomas Grønnli Pettersen jobbet i teamet til den faglige kandidaten i Troms og deltok i valgkamparbeidet til Troms Arbeiderparti.

Yrkesopplæringsnemnda
Stein Arnold Kristiansen (LO) har vært leder for nemda i 2020, og Charlotte Lindquister (NHO) har vært nestleder. Det er avholdt seks møter, og 61 saker er behandlet.

SMSØ
Det har vært avholdt fire møter i 2021.

IA-rådet
IA-rådet er ikke i funksjon som følge av ny avtale, men det er tatt initiativ til et arbeidslivsforum i regi av NAV. Her er det gjennomført ett møte.

Lokalorganisasjonene
Finnmark:
LO Vadsø: nyoppstartet, med på årsmøtet var Runar Sjåstad og Are Tomasgard.
LO Hammerfest: Gjennomført årsmøte.
LO Alta: Gjennomført årsmøte.
LO Sør-Varanger: Gjennomført årsmøte, stort 1. mai-opplegg som ble strømmet. Vært veldig aktiv i media.

Troms:
Arbeidet i lokalorganisasjonene har naturligvis vært preget av den pågående pandemien. Til tross for det har lokalorganisasjonene deltatt i valgkampen og vært aktive både digitalt og fysisk, i den grad det har vært mulig. I valgkampuka i Troms la de til rette for at vi fikk gjennomført dette på en god måte og møtt lokale tillitsvalgte.

REGIONRÅDET
Regionrådet i Troms og Finnmark har bestått av representanter fra følgende forbund: Fagforbundet; Fellesforbundet; Fellesorganisasjonen; Handel og Kontor; Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; EL og IT Forbundet; Norsk Arbeidsmandsforbund; Forbundet for Ledelse og Teknikk; Skolenes landsforbund; Norsk Tjenestemannslag; Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund og Norsk Sjømannsforbund. I tillegg møter tre representanter fra LOs lokalorganisasjoner og én fra representantskapet i LO.

Totalt hadde vi sju møter i 2021, hvorav seks over Teams. Det ene fysiske møtet var i forbindelse med regionkonferansen på høsten.

REGIONKONFERANSER
Våren 2021 ble regionkonferansen avholdt 3. mars på møteplattformen Easymeet.

Følgende saker ble drøftet:
- Krise i luftfarten v/Yngve Carlsen, Norsk Flygerforbund
- LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg presenterte seg og opplyste om saker de jobber med
- Valg 2021

Konferansen ble kortet ned til én dag ettersom den ble avholdt digitalt.

Høstens regionkonferanse ble avholdt på Scandic Alta 27.–28. oktober.

Følgende saker ble drøftet på dag én av konferansen:
- Den politiske situasjonen etter valget – har det betydning for arbeidsfolk i regionen? V/Runar Sjåstad og Tom Einar Karlsen
- Sosial boligpolitikk – en utopi? V/Kristin Jensen, gruppeleder Alta Arbeiderparti og Kristin Sæther, LO

Følgende saker ble drøftet på dag to av konferansen:
- Den tillitsvalgtes rolle opp mot AKAN v/Kristin Sæther, LO
- Pensjon – hvordan vil framtidens pensjonister ha det med dagens løsninger? V/Lars Magnus Kivijervi fra SpareBank 1 Nord-Norge
- LOfavør-komiteen orienterer om saker som de jobber med v/ Thomas Grønnli Pettersen

Regionkonferansen i Troms og Finnmark vedtok seks uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLTITISK UTVALG
Utvalget har i perioden bestått av: Joakim With, Fellesforbundet og LO i Tromsø; Knut Harald Eriksen, Fagforbundet Finnmark; Rita S. Hansen,

Fagforbundet Troms og LO i Sør-Troms (leder); Ricky Mehmi, Norsk Tjenestemannslag; Espen Amundsen, Regionstyret for Handel og Kontor og Ann Mari Silden og Jens Petter Richardsen, begge fra Norsk Arbeidsmandsforbund. Heidi Dovrebro fra LO er sekretær for utvalget. *Arbeidsutvalget består av:* Rita S. Hansen, leder; Knut Harald Eriksen; Trond Gaasland. Heidi Dovrebro bistår AU.

Både utvalget og arbeidsutvalget har avholdt fire møter, alle på Teams på grunn av pandemien.

Utvalget har hatt anledning til å delta følgende webinar og kurs digitalt:
- Likestillings- og diskrimineringsombudet: Diskriminering på 1-2-3
- God rekruttering er likestilt rekruttering
- Hvordan forebygge og forhindre trakassering?
- Lønnskartlegging
- Verdensdagen for psykisk helse – presentasjon av tema til høsten
- Likestillingssenteret: Hvor sterkt er likestilling i koronatider?
- Likelønnsdagen

Jens Petter Richardsen representerte utvalget på regionkonferansene til LO Troms og Finnmark i 2021.

Rita og Heidi har deltatt på samlinger for LOs regionale familie- og likstillingspolitiske utvalg; 11. februar, 26. mars og 23. november. Samlingene har vært avholdt digitalt.

Bakgårdsfestivalen i Harstad 20. og 21. august 2021
Utvalget hadde stand. Standen ble godt besøkt, og t-skjorter, flagg og tatoveringer ble godt mottatt. Det ble loddet ut to festivalpass.

Arctic Pride i Tromsø 17. november på Driv
På Arctic Pride hadde man leid inn Rosa Kompetanse arbeidsliv med innleder Mathias Holst, rådgiver fra FRI – Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold for å ha en innledning om LGBTQ+ og arbeidsliv.

UNGDOMSUTVALGET
Utvalget har følgende sammensetning per 31.12.2021: Erik Bjønness Hansen, Fagforbundet; Ida Sofie Granhaug, Fellesforbundet; Masja Krogh, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Kirsten

Lia, Norsk Arbeidsmandsforbund; Amalie Odu, Norsk Tjenestemannslag; Karisa Santos Rasmussen, Handel og Kontor og Brynjar Saus, Industri Energi.

Vi hadde i 2021 totalt åtte møter i utvalget, og det er behandlet totalt 56 saker. Vi har slitt med dårlig oppmøte og engasjement i utvalget, og ofte vært få/ingen påmeldte til deler av aktiviteter eller møter som er planlagte. Dette ser ut til å ha tatt seg litt opp i slutten av året, så her håper vi 2022 blir bedre.

Vi hadde også en utvalgssamling på Svalbard, der rollene til ungdomsutvalget og ungdomssekretærene ble behandlet. Vi snakket også om hva som forventes i vervet som representant i ungdomsutvalgene i regionene.

Utvalget har planlagt og gjennomført de sentrale og lokale aktivitetene som ble vedtatt i årets handlingsplan.

Aktiviteter:

Nissepatrulje

I desember gjennomførte ungdomsutvalget en nissepatrulje, hvor vi delte ut seigmenn til ansatte som står på og jobber i førjulstiden. Dette var en positiv opplevelse, hvor vi fikk pratet med mange medlemmer i forskjellige forbund samtidig som mottakerne av seigmennene ble utrolig glade for å møte og prate med oss.

LOs sommerpatrulje

Den årlige sommerpatruljen ble avholdt i uke 26 og 27, hvor vi var én uke i Sør-Troms og én uke i Vest-Finnmark. Totalt ble det gjennomført 213 besøk, og vi hadde 14 deltakere fordelt på fem forbund, totalt 63 dagsverk. Vi hadde også en dag med ringepatrulje, grunnet høyt smittetrykk.

Samarbeid med AUF

Vi deltok på årsmøtet til AUF i Finnmark og årsmøtet til AUF i Troms og Finnmark. Videre har vi hatt god dialog for å få på plass et samarbeid, hvor AUF og LOs ungdomsutvalg har en representant inn i møtene til den andre parten. AUF har deltatt på ett møte i ungdomsutvalget.

Regionkonferanser
Ungdomsutvalget har to plasser til regionkonferansen. Disse har blitt utnyttet dårlig fra ungdomsutvalgets side. Vi fikk heller ikke benyttet oss av vår halvtime på regionkonferansen som ble avholdt i høst.
LO-studentene ved UiT

Det er åtte personer med i LO-studentene i tillegg til en representant fra LO Troms og Finnmark. Det har vært avholdt ti styremøter i 2021, og behandlet totalt 54 saker.

Aktiviteter har vært:
- Digitalt møte med fattig student
- 8. mars-uke på sosiale medier
- Digitalt seminar med Jonas Bals om 1. mai
- Flere konkurranser på SoMe, senest julekalender før jul
- Quiz på Driv med ca. 100 deltakere, med premier
- Arrangement med HELP om leie av bolig, rettigheter og plikter
- Kinoreklame gående på kinoen i Tromsø i disse dager, på annenhver visning

Vi har høsten 2021 hatt en del stands ved universitetet, blant annet sammen med NTL Ung og Fagforbundet. Leder i styret har også deltatt på møter i ungdomsutvalget til LO Troms og Finnmark.

LOFAVØR-KOMITEEN
Følgende sitter i komiteen: Jorunn Mikkelsen, Fagforbundet Finnmark; Jeanette Gutierrez-Lorentzen, Norsk Sjømannsforbund; Hilde Bernhardsen; Fagforbundet Troms; Kristoffer Niklas Amundsen, Norsk Tjenestemannslag; Anne Birgit Nilsen, LO Stat; Alf Edvard Masternes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Julie Wilhelmsen, Fellesforbundet; Mona Haugan, EL og IT Forbundet Troms; Kjell Roger Jensen, EL og IT Forbundet Finnmark; Bente Wik, Handel og Kontor; Marit Nilsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Trond Hanssen, SpareBank 1 Nord-Norge; Kai Hansen, SpareBank 1 Nord-Norge; Thomas Grønnli Pettersen, LO; Stein Kristiansen, LO; Heidi Dovrebro, LO; Hedda Salbu, LO. Bjørn Johansen og Synnøve Søndergaard har vært med fra LO ved behov.

Komiteen har gjennomført seks møter i løpet av 2021, og behandlet totalt 32 saker.

Komiteen gjennomført to aksjoner: Én på «Refleksens dag», der vi delte ut alle refleksene som var bestilt. Disse ble sendt til tillitsvalgte som delte ut på sine arbeidsplasser.

Den aksjonen folk skryter mest av, er «Høytid for brann» der ble det delt ut displayesker med sjokolade med skriv til tips til forebygging mot brann, og et ark med informasjon til tillitsvalgte om LO og LOfavør.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Følgende har deltatt i det fagligpolitiske samarbeidet: Thomas Grønnli Pettersen, LO; Hedda Salbu, LO; Markus Gabrielsen, LO; Bjørn Johansen, LO; Synnøve Søndergaard, LO; Anne Birgit Nilsen, LO Stat; Hilde Bernhardsen, Fagforbundet Troms; Bjørn Inge Mo, Ap; Erik Losnegaard Mevik. Ap; Henning Hansen, Skolenes landsforbund, Troms; Berit Hågensen, Skolenes landsforbund Finnmark; Jeanette Gutierrez-Lorentzen, Norsk Sjømannsforbund; Lill-Tove Ottesen, Ap; Liv Mette Storelvmo, Industri Energi; Alf Edvard Masternes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Mona Haugan, EL og IT Forbundet Troms og Svalbard; Bjørg Tapio, Fagforbundet Finnmark; Øyvind Rydningen, Fellesforbundet; Heidi Dovrebro, LO; Marit Nilsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Cecilie Therese Myrseth, Ap; Nils Ole Foshaug, Ap; Tom Einar Karlsen, Ap; Runar Sjåstad, Ap; Marianne Sivertsen Næss, Ap; Sigurd Rafaelsen, Ap; Randi Lillegård. Ap og Kristina Hansen, Ap.

Vi har hatt et fellesutvalg i 2021 for Troms og Finnmark.

Det ble avholdet seks møter i utvalget i 2021, der blant annet vi hadde Wegard Harsvik og Jonas Gahr Støre innom.

Det har vært mye engasjement i utvalget og stor deltakelse i møtene. Hvert forbund har spilt inn sine tre viktigste saker, som dannet mye av grunnlaget for jobben vi gjorde sammen i valgkampen. Vi inviterte inn fylkesrådsleder, leder av Troms Ap og Finnmark Ap og de tre øverste kandidatene til Arbeiderpartiet i Troms og i Finnmark, til møtene.

Forbundene og Arbeiderpartiet får i forkant av møtene muligheter til å melde inn saker, og som et resultat av det har det blitt en god og konstruktiv dialog mellom forbundene og Arbeiderpartiet.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG
– Yrkesopplæringsnemnda Troms og Finnmark
– Kompetanseforum Arktis – Troms og Finnmark fylkeskommune

Statistisk oversikt

Godkjente tariffrettslige konflikter 2021

I 2021 er det registrert 7 konflikter.

6 av konfliktene gjelder tariffrevisjonen, 1 gjelder opprettelse av tariffavtale. 4 av konfliktene ble løst ved meklingsløsning, 2 ble løst ved tvungen mekling og 1 ble løst ved tvungen lønnsnemd.

Til sammen ble 2065 organiserte arbeidstakere berørt, med totalt 25 290 tapte arbeidsdager.

Forbund	**Antall org.**	**Varighet**	**Antall tapte arb. dager**	**Konfliktens årsak**	**Konfliktens resultat**
HK I Norge Landsoverenskomst/Virke Butikkoverenskomst/Virke	6	6-26/7–21	90	Tariff-revisjon	Meklings-løsning
LO Stat Spekter område 9 – Øvrige virksomheter	39	17/6–16/8-21	1 101	Tariff-revisjon 2020	Meklings-løsning
LO Stat Spekter utenfor områdeinnplassering	7	19/5–17/6-21	154	Tariff-revisjon	Meklings-løsning
LO Stat Spekter 1 – Kultur	1849	3/9–25/10-21	21 648	Tariff-revisjon	Meklings-løsning
Fagforbundet NHO 453 Blindeforbund, asyl, kino mm.	126	9/1–26/1-21	1 722	Tariff-revisjon	Tvungen lønnsnemd
Fagforbundet NHO 481 Pleie- og omsorgs-overenskomsten	31	18/5–17/6-21	407	Opprettelse av avtale	Meklings-løsning – Tvungen
Fagforbundet Spekter Røde Kors Haugland Rehabiliteringsenter	7	18/5–17/6-21	168	Tariff-revisjon	Meklings-løsning – Tvungen

Tabell I Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall
pr. 31. desember

År	Antall avdelinger	Medlemmer	Herav yrkesaktive [1 & 2]
1930	1 861	139 591	
1935	2 635	224 340	
1940	3 556	306 341	
1945	3 704	339 920	319 525
1950	4 605	488 442	459 135
1955	5 119	542 105	504 158
1957	5 172	540 878	497 608
1958	5 193	543 513	500 032
1959	5 207	541 408	498 095
1960	5 129	541 549	492 810
1961	5 116	562 019	511 437
1962	5 128	565 062	508 556
1963	5 091	566 970	510 273
1964	4 995	570 953	508 148
1965	4 922	574 295	511 123
1966	4 776	574 030	505 146
1967	4 683	570 210	501 785
1968	4 599	574 113	499 478
1969	4 982	582 289	506 591
1970	4 448	594 377	511 164
1971	4 367	601 920	517 651
1972	4 202	603 742	513 181
1973	4 110	613 803	527 282
1974	4 065	635 801	544 653
1975	4 054	655 030	559 888
1976	3 971	673 694	575 356
1977	3 973	692 209	593 560
1978	3 942	712 699	600 922
1979	3 846	721 042	607 422
1980	3 798	748 040	630 722
1981	3 767	754 985	629 538
1982	3 758	751 357	622 894
1983	3 761	745 101	612 264
1984	3 711	759 287	619 226
1985	3 667	768 778	621 874
1986	3 620	785 617	635 005
1987	3 445	787 409	624 384
1988	3 430	783 879	612 767
1989	3 286	782 256	604 787
1990	3 211	785 586	602 235

[1] Beregnet av Fafo for 1945–2015

[2] Tallene for yrkesaktive er basert på fullt betalende medlemmer. Fafo har endret sin beregningsmetode fra og med 2016, og tallene fra 2010 og framover er revidert.

År	Antall avdelinger	Medlemmer	Herav yrkesaktive
1991	3 157	778 773	583 099
1992	2 988	770 175	573 439
1993	2 897	764 842	562 921
1994	2 840	775 678	568 207
1995	2 832	792 575	580 729
1996	2 825	811 829	589 283
1997	2 739	822 832	593 875
1998	2 707	838 628	605 151
1999	2 499	827 627	594 685
2000	2 448	811 812	579 127
2001	2 307	796 982	580 000
2002	2 262	800 457	576 000
2003	2 079	838 372	598 992
2004	1 973	831 068	592 388
2005	1 897	824 010	586 202
2006	1 870	833 743	598 082
2007	1 834	845 394	606 483
2008	1 804	865 392	622 000
2009	1 765	865 573	614 500
2010	1 744	871 360	578 363
2011	1 658	880 938	583 473
2012	1 683	895 257	591 276
2013	1 514	897 740	589 366
2014	1 533	909 552	595 253
2015	1 538	913 732	590 942
2016	1 534	917 122	588 845
2017	1 534	925 605	592 624
2018	1 534	936 711	598 512
2019	1 479	952 394	609 346
2020	1 434	979 054	615 004
2021	1 502	978 338	624 734

Tabell II – 2011–2021

Løpenr.			Pr. 31. des 2011	Pr. 31. des 2012	Pr. 31. des 2013	Pr. 31. des 2014	Pr. 31. des. 2015	Pr. 31 des. 2016	Pr. 31. des. 2017	Pr. 31.des 2018	Pr. 31 des 2019	Pr. 31 des 2020	Pr. 31 des 2021	Løpenr.
1.	Arbeiderbevegelsens Presseforbund		802	795	777	761	765	722	702	688	695	722	720	1.
2.	Creo - forbundet for kunst og kultur		7 095	7 414	7 516	7 743	8 007	8 156	8 325	8842	8 769	9 268	9 902	2.
3.	EL og IT Forbundet		37 548	37 982	38 308	37 476	37 707	37 872	38 181	38735	39 335	40 285	40 775	3.
4.	Fagforbundet	7)	323 727	331 083	334 980	342 394	348 353	354 104	359 504	365527	373 475	395 644	401 319	4.
5.	Fellesforbundet	6)	151 137	150 627	148 128	148 677	144 473	141 644	140 618	142552	164 413	164 599	161 650	5.
6.	Fellesorganisasjonen		26 207	26 835	26 492	27 041	27 154	27 667	27 997	28720	30 023	31 206	32 184	6.
7.	Forbundet for Ledelse og Teknikk		19 496	19 865	20 313	20 649	20 772	20 634	20 332	20375	20 735	21 377	21 019	7.
8.	Forfatterforbundet	8)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	363	354	8.
9.	Handel og Kontor i Norge		65 651	66 493	66 798	67 601	68 616	70 662	71 013	71954	73 954	77 677	79 233	9.
10.	Industri Energi		55 359	57 999	58 733	59 922	60341	58 131	56 589	55454	55 384	55 901	56 165	10.
11.	Kabinansattes forbund	2)	-	-	-	671	661	728	656	625	632	404	507	11.
12.	Norges offisers- og spesialistforbund		6 851	7 042	7 148	7 538	7 694	7 822	7 892	7948	8 135	8 503	9 027	12.
13.	Norsk Arbeidsmandsforbund		31 879	32 464	32 467	32 385	32 759	32 852	33 430	33676	34 149	34 848	34 562	13.
14.	Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund		3 464	3 456	3 327	3 389	3 441	3 458	3 504	3572	3 488	3 520	3 571	14.
15.	Norsk Flygerforbund	4)	-	-	-	340	497	845	810	830	979	1427	1582	15.
16.	Norsk Jernbaneforbund		13 309	13 332	13 148	13 010	13 100	13 193	11 872	12078	12 355	12 652	12 576	16.
17.	Norsk Lokomotivmannsforbund		2 285	2 210	2 196	2 188	2 208	2 238	2 267	2335	2 390	2 457	2 689	17.
18.	Norsk Manuellterapeutforening (NMF)	1)	342	388	416	411	414	407	419	416	416	440	488	18.
19.	Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.		29 579	29 209	28 818	28 553	28 243	28 268	28 147	28124	28 254	28 221	28 084	19.
20.	Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	7)	20 218	20 143	19 664	19 166	18 891	18 437	17 798	17336	16 755	-		20.
21.	Norsk Sjømannsforbund		10 204	10 403	10 676	10 791	10 882	10 449	10 310	10616	10 580	10 647	11 119	21.
22.	Norsk Sjøoffisersforbund	5)							7 047	7029	6 981	7 103	7 322	22.
23.	Norsk Tjenestemannslag		49 170	50 087	50 215	50 621	50 764	50 540	50 369	51435	51 761	53 247	54 027	23.
24.	Norsk Transportarbeiderforbund	6)	19 790	20 379	20 422	20 732	20 425	20 090	19 719	19601	-	-		24.
25.	Norske Dramatikeres Forbund	3)	-	-	-	-	-	384	394	419	436	463	511	25.
26.	Norske Idrettsutøveres Sentralorg.		737	851	944	1 019	1 069	1 184	1 141	1174	1 355	1 539	1 445	26.
27.	Skolenes landsforbund		6 088	6 200	6 254	6 474	6 496	6 635	6 569	6650	6 945	7 541	7 507	27.
28.	Totalt antall medlemmer i LO		880 938	895 257	897 740	909 552	913 732	917 122	925 605	936 711	952 394	970 054	978 338	28.

1) Norsk Manuellterapeutforening gikk inn i LO 23. mai 2011
2) Norsk Kabinansattes Forbund gikk inn i LO 10.juni 2014
3) Norske Dramatikeres forbund gikk inn i LO 7.juni 2016
4) Norsk Cockpitforbund gikk inn i LO i 17.februar 2015 og fusjonerte med Norsk Flygerforbund 1.juli 2016
5) Norsk Sjøoffisersforbund ble tatt opp som forbund i LO på rep.skapsmøtet 18 april 2017.
6) Norsk Transportarbeiderforbund gikk inn i Fellesforbundet 1.juni 2019
7) Norsk Post- og kommunikasjonsforbund gikk inn i Fagforbundet 31.desember 2019
8) Forfatterforbundet ble tatt opp som forbund i LO på rep.skapsmøtet 18. februar 2020

Tabell III

2021

FORBUND	ANTALL MEDLEMMER OG AVDELINGER TOTALT				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	0	720	522	198	27,50
Creo - forbundet for kunst og kultur	11	9 902	5 219	4 683	47,29
EL og IT Forbundet	44	40 775	36 363	4 412	10,82
Fagforbundet	399	401 319	90 647	310 672	77,41
Fellesforbundet	85	161 650	134 342	27 308	16,89
Fellesorganisasjonen	12	32 184	5 148	27 036	84,00
Forbundet for Ledelse og Teknikk	70	21 019	16 619	4 400	20,93
Forfatterforbundet	1	354	143	211	59,60
Handel og Kontor i Norge	22	79 233	24 096	55 137	69,59
Industri Energi	560	56 165	43 490	12 675	22,57
Norges offisers- og spesialistforbund	2	507	116	391	77,12
Norsk Arbeidsmandsforbund	43	9 027	7 841	1 186	13,14
Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund	11	34 562	25 617	8 945	25,88
Norsk Flygerforbund	5	3 571	2 054	1 517	42,48
Norsk Jernbaneforbund	19	1 582	1 498	84	5,31
Norsk Kabinforening	60	12 576	10 013	2 563	20,38
Norsk Lokomotivmannsforbund	12	2 689	2 544	145	5,39
Norsk Manuellterapeutforening	3	488	321	167	34,22
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	40	28 084	16 805	11 279	40,16
Norsk Sjømannsforbund	4	11 119	9 028	2 091	18,81
Norsk Sjøoffisersforbund	1	7 322	7 090	232	3,17
Norsk Tjenestemannslag	49	54 027	33 297	20 730	38,37
Norske Dramatikeres Forbund	0	511	285	226	44,23
Norske Idrettsutøveres Sentralorg.	0	1 445	1 184	261	18,06
Skolenes landsforbund	49	7 507	3 709	3 798	50,59
TOTALT	1 502	978 338	477 991	500 347	51,14

Tabell IV Antall saker/tariffer behandlet i LO i 2021

Løpe-nr.:	FORBUND	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale		Godkjente søknader for å si opp tariffavtale	Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans	Varsel om arbeidsnedleggelse Uorganiserte bedrifter	Antall saker i alt
		Antall saker	Organiserte			Antall saker	
1	Arbeiderbevegelsens Presseforbund						0
2	EL og IT Forbundet	54	483				54
3	Fagforbundet	112	482	35	15		162
4	Fellesforbundet	507	4 198		1	7	515
5	Fellesorganisasjonen	1	2				1
6	Forb. for Ledelse og Teknikk						0
7	Handel og Kontor i Norge	254	1216			5	259
8	Industri Energi	4	6		1	2	7
9	Creo	2	11		1		3
10	Norges offisers- og spesialistforbund						0
11	Norsk Arbeidsmandsforbund	84	798			2	86
12	Norsk Fengsels- og Frioms.forbund						0
13	Norsk Jernbaneforbund						0
14	Norsk Lokomotivmannsforbund	2	8				2
15	Norsk Nær. og Nyt.m.arb.forbund	49	865		2		51
16	Norsk Sjømannsforbund				2		2
17	Norsk Tjenestemannslag	7	27	1	4		12
18	Norske Idrettsut.Sentralorg.						0
19	Skolenes landsforbund						0
20	LO Stat	7	27	1	1		9
21	Norsk Manuellterapeutforening						0
22	Norsk Flygerforbund	3	529				3
23	Kabinansattes Forbund	1	3		1		2
24	Norsk Sjøoffisersforbund	1	4		2		3
25	Norske Dramatikeres Forbund						0
26	LO						0
	Til sammen	1 088	8 659	37	30	16	1 171

LO Norge